

การแปลคำซ้ำในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1

นายพรชัย เสริมมงคลผล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR) are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

การแปลคำซ้ำในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1

นายพรชัย เสริมมงคลผล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

**Translation of Reduplicatives in Thipwanee Sanitwong Na
Ayutthaya's *When Grandpa and Grandma Were Young Vol. 1***

Pornchai Sereemongkonpol

A Special Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Translation

Chalermprakit Center of Translation and Interpretation

Faculty of Arts, Chulalongkorn University

Academic Year 2017

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาปัญหาการแปลคำซ้ำ ที่พบในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 ประพันธ์โดย ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยใช้ต้นฉบับ 10 บท เป็นกรณีศึกษา ปัญหาการแปลคำซ้ำยังไม่ได้มีการศึกษาอย่างจริงจังเมื่อเทียบกับปัญหาการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษด้านอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่ไม่ยากเป็นเครื่องหมายกำกับคำซ้ำที่มีการใช้อย่างแพร่หลายในภาษาไทยมาอย่างช้านาน นอกจากนี้กระบวนการซ้ำคำเพื่อสร้างคำใหม่ก็เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ ภาษา และทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษก็มีการซ้ำคำเช่นกัน

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขั้นตอนในการแปล วิเคราะห์ปัญหาในการแปล ตลอดจนนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหานั้นเพื่อให้ได้บทแปลที่มีความสละสลวยทางภาษาและได้ธรรมชาติที่ตรงกับต้นฉบับ ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีการแปลและแนวคิดต่าง ๆ อันได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำภาษาไทย แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำภาษาอังกฤษ ประเภทของความหมายของคำซ้ำภาษาไทย ประเภทของความหมายของคำซ้ำภาษาอังกฤษ แนวคิดเกี่ยวกับการแปลคำซ้ำ ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย ทฤษฎีสโคปอส และการวิเคราะห์วาทกรรม เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาที่พบในการแปล และค้นหาแนวทางการแก้ไขการแปลคำซ้ำ

หลังจากที่ได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดข้างต้น ตลอดจนลงมือแปลบทที่เลือกมาศึกษาโดยยึดทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายเป็นสำคัญ ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของคำซ้ำและแนวทางการแปลคำซ้ำของอาจารย์และผู้รู้หลาย ๆ ท่าน มีประโยชน์อย่างยิ่งในการพิจารณาคำซ้ำในแง่มุมทางโครงสร้างและการเปลี่ยนแปลงทางความหมายต่าง ๆ จนสามารถนำไปสู่การแปลคำซ้ำได้จริง

Abstract

This special research aims to explore possibilities for Thai-to-English translation of reduplicatives found in ten selected chapters of Thipwanee Sanitwong Na Ayutthaya's *When Grandpa and Grandma Were Young Vol. 1*. These chapters have been selected as a case study. The topic of translating Thai reduplicatives into English has been an underexplored area compared to the other aspects of Thai language despite the fact that reduplicated words, which are marked by *mai yamok* symbol, have been widely used in Thai language throughout the kingdom's history. Moreover, the two languages also share reduplication as a way to derive new words from existing ones, like many other languages.

The objectives are to study translation process, analyse translation problems and suggest possible solutions, which ultimately will be instrumental in producing the target text that best transfer the impact and aesthetic of the source text to new readers. In order to achieve this, many concepts and theories have been studied and used. They are concepts of Thai and English reduplicatives, types of meaning effects in Thai and English reduplicatives, approaches to translate reduplicatives, Skopos Theory, Interpretive Theory of Translation and Discourse Analysis Theory.

Having studied the aforementioned theories and concepts and completed translating the case study based on Interpretive Theory, the researcher has found translation approaches for reduplicatives that were suggested by various scholars to be instrumental in analysing the samples in regards to their structures and meaning effects and, consequently, successful translation of Thai reduplicatives into English.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้หากปราศจากความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปัทมา อัดนโธ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คาริณา โชติทวี ผู้อ่านงานวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทั้งสองท่านที่ได้สละเวลาส่วนตัวและเวลาทำงานเพื่ออ่านและให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำสารนิพนธ์นี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สารภี แกสตัน ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อสารนิพนธ์ในชั้นเรียน และแนะนำแนวทางการศึกษาหัวข้อในเบื้องต้น จนได้ผู้วิจัยได้นำไปต่อยอดและพัฒนาเป็นหัวข้อสารนิพนธ์ฉบับนี้ในที่สุด

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองทิพย์ พูลลาภ ที่ให้กำลังใจและรับฟังปัญหาของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณคุณณัฐกานต์ จินดาบริรักษ์และคุณนิภาพร อางควนิช เจ้าหน้าที่ประสานงานที่อำนวยความสะดวกและแจ้งข่าวสารเรื่องการเรียนการสอน และตอบคำถามข้อสงสัยเกี่ยวกับการส่งสารนิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลรุ่นที่ 15 ทุกคน ที่คอยรับฟังปัญหา ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และมอบเสียงหัวเราะแก่กัน จนกระทั่งสามารถทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาและพี่ชายทั้งสองของข้าพเจ้า ผู้คอยให้กำลังใจ และรอชื่นชมความสำเร็จของข้าพเจ้า

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง

บทที่

1. บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย	4
1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2. ทบทวนทฤษฎีการแปลและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำ	6
2.1.1 คำจำกัดความของคำซ้ำและวัตถุประสงค์ในการสร้างคำซ้ำในภาษาไทย	6
2.1.2 คำจำกัดความของคำซ้ำและวัตถุประสงค์ในการสร้างคำซ้ำในภาษาอังกฤษ	8
2.2 การแสดงความหมายของคำซ้ำ	10
2.2.1 ลักษณะการแสดงความหมายของคำซ้ำในภาษาไทย	10
2.2.2 ลักษณะการแสดงความหมายของคำซ้ำในภาษาอังกฤษ	12

2.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการแปลและงานวิจัยการแปลคำซ้ำ	15
2.3.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการแปล	15
2.3.2 งานวิจัยการแปลคำซ้ำ	16
2.4 ทฤษฎีสโคปอส	22
2.5 ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย	23
3. การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ	27
3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท	28
3.1.1 ผู้แต่ง	28
3.1.2 วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	30
3.1.3 ผู้รับสาร	31
3.1.4 สื่อ	31
3.1.5 สถานที่	32
3.1.6 เวลา	32
3.1.7 โอกาสพิเศษในการสื่อสาร	33
3.1.8 หน้าที่ของตัวบท	34
3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบท	34
3.2.1 หัวข้อตัวบท	34
3.2.2 เนื้อหา	35
3.2.3 สิ่งทีละไว้ในฐานที่เข้าใจ	36
3.2.4 โครงสร้างตัวบท	37
3.2.5 อวัจนภาษาในตัวบท	38

3.2.6 ศัพท์	39
3.2.7 โครงสร้างประโยค	40
3.2.8 หน่วยเนื้อเสียง	41
4. ปัญหาในการแปลและแนวทางแก้ไข	43
4.1 ปัญหาการแปลคำซ้ำ	44
4.1.1 การแปลคำวิเศษณ์ที่เป็นคำซ้ำ	44
4.1.1.1 การแปลคำคุณศัพท์ที่เป็นคำซ้ำ	44
4.1.1.2 การแปลกริยวิเศษณ์ที่เป็นคำซ้ำ	47
4.1.2 การแปลคำนามที่เป็นคำซ้ำ	48
4.1.3 การแปลคำกริยาที่เป็นคำซ้ำ	50
4.1.4 การแปลคำสรรพนามที่เป็นคำซ้ำ	51
4.1.5 การแปลคำนับจำนวนที่เป็นคำซ้ำ	51
4.1.6 การแปลคำซ้ำที่มีรูปเป็นคำซ้ำเสมอและไม่มีเค้าความหมายเดิม	52
4.1.7 การแปลคำซ้อนสองพยางค์ที่เป็นคำซ้ำ	52
4.1.8 การแปลคำสันธานที่เป็นคำซ้ำ	53
4.1.9 การแปลคำเลียนเสียงที่เป็นคำซ้ำ	53
4.2 ปัญหาการแปลอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม	54
4.2.1 คำเรียกญาติ	54
4.2.2 การแปลสิ่งที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล	56
5. ตัวบทต้นฉบับและบทแปล	58
6. สรุปผลการศึกษา	114
บรรณานุกรม	117

ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การสร้างคำซ้ำด้วยเครื่องหมายไม้ยมกเป็นลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งในภาษาไทยที่มีการใช้มาอย่างช้านาน รัชฎวรรณ ชั่งใจ (2556: 125-144) และเชมฤทัย บุญวรรณ (2550: 83-94) กล่าวถึงเครื่องหมายไม้ยมกในงานเขียนต่าง ๆ ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ยุคอยุธยา รัตนโกสินทร์ตอนต้น จนถึงปัจจุบัน และลักษณะการใช้ไม้ยมกในสมัยต่าง ๆ พบว่าแม้ว่าการใช้ไม้ยมกหลังคำหรือข้อความทั้งในอดีตกับปัจจุบันนั้นใช้เพื่อการกล่าวคำใดคำหนึ่งซ้ำสองครั้งเหมือนกัน แต่วิธีการใช้ไม้ยมกในอดีตนั้นไม่ตรงกับหลักเกณฑ์ปัจจุบัน เช่น ใช้เพื่อซ้ำคำหรือบางส่วนของคำโดยไม่คำนึงถึงความที่เป็นคนละเนื้อความ ชนิดของคำ หรือแม้แต่น้ำที่ในประโยคที่ต่างกัน ตัวอย่างเช่น

อนึ่งอย่าให้พระสงฆ์สามเณร คนเถรๆ วัดๆ ป่าๆ เกื่อนๆ (*เว้นวรรคตามต้นฉบับ) เล่าลือกันว่าฝรั่งอังกฤษมาลงชื่อเอาข้าวไปเทน้ำทะเลเสีย ที่ว่าอย่างนี้เคอะนั๊ก โง่หนัก (ประชุมประกาศรัชกาลที่ 4, อ้างถึงใน รัชฎวรรณ ชั่งใจ, 2556: 135)*

เป็นการซ้ำคำเดียวโดยใช้เครื่องหมายไม้ยมกซ้ำบางส่วนของคำ ตัวอย่างนี้เป็นการซ้ำคำว่า “คน” และอ่านว่า “คนเถรคนวัดคนป่าคนเกื่อนๆ” จะเห็นได้ว่าในภาษาปัจจุบันไม่มีการซ้ำในลักษณะนี้ ยังมีอีกหลายตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าการสร้างคำซ้ำด้วยไม้ยมกนั้นมีความสำคัญในระบบภาษาไทย ถูกใช้อย่างแพร่หลาย และมีวิวัฒนาการมาอย่างยาวนาน

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ไม้ยมกเป็นเครื่องหมายให้ออกเสียงซ้ำ แต่ความสำคัญของไม้ยมกกับการแปลเป็นภาษาอังกฤษนั้นยังไม่ได้มีการศึกษาอย่างแพร่หลาย ทั้ง ๆ ที่ตำราหลักภาษาไทยในปัจจุบันกล่าวถึงคำซ้ำไว้ว่าเป็นหนึ่งในวิธีสร้างคำใหม่ในภาษาไทย และอาจารย์หลายท่านก็ยังได้กล่าวถึงบทบาทของไม้ยมกต่อความหมายของคำที่ถูกกำกับไว้เป็นแนวทางใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

บรรจบ พันธุมธา (2541: 76-80) กล่าวถึงคำซ้ำในหัวข้อการสร้างคำใหม่ โดยกล่าวว่าคำซ้ำคือคำคำเดียวนำมากล่าวสองครั้ง โดยมีความหมายหนักขึ้น (มีแต่ปลาเป็น ๆ) เบาลง (เสื้อสีแดง ๆ ผลไม้ลูกกลม ๆ) แสดงรูปพหูพจน์ (เด็ก ๆ หมู ๆ สาว ๆ) หรือต่างไปจากเดิม (พื้น ๆ หมู ๆ ส่ง ๆ ดี ๆ) และมีเครื่องหมายไม้ยมกกำกับเวลาเขียน

อรพิมพ์ พงศ์ประยูร (2524: 55-56) กล่าวถึงคำซ้ำกับความหมายที่เปลี่ยนไป ได้แก่ เบาลง หนักขึ้น เป็นพหูพจน์ แยกจำนวน (ในรูป “เป็น+คำนับจำนวน”) และให้ความหมายใหม่ รสลิน ดิษฐบรรจง (2555: 193-194) กล่าวถึงทั้งหลักเกณฑ์การใช้ไม้ยมกและความสำคัญของเครื่องหมายในทางความหมาย โดยแบ่งออกตามชนิดของคำที่ไม้ยมกตามหลัง ตัวอย่างเช่น หลังคำวิเศษณ์เพื่อให้ความหมายอ่อนลง หลังคำกริยาเพื่อแสดงให้เห็นว่าเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง (เดิน ๆ มอง ๆ) หลังนามและสรรพนามเพื่อให้ความหมายเป็นพหูพจน์ และการใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อการเน้นความในลักษณะต่าง ๆ กัน

แต่การศึกษาการแปลกับไ้ม่ยมกโดยตรงนั้นมีจำนวนไม่มากนัก ปทมมา อัตนโธ (2544: 45-60) กล่าวว่าไ้ม่ยมกทำให้เกิดความหมายในลักษณะต่างๆ เช่น การแสดงรูปพหูพจน์ การแสดงความหมายที่ใกล้เคียงกับคำเดิมแต่เป็นการกะประมาณ การแสดงลักษณะสลับหรือซ้ำไปมา และอื่น ๆ และย้ำว่าผู้แปลต้องเข้าใจความหมายของเครื่องหมายไ้ม่ยมกเพื่อจะได้สามารถถ่ายทอดความหมายได้อย่างสมบูรณ์ในภาษาปลายทางไม่ว่าจะแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ หรือภาษาอังกฤษเป็นไทย นอกจากนี้ ชุณหอุไร ยุทธิวิจน์ (2543) ก็ได้ศึกษาการใช้คำซ้ำในงานแปลวรรณกรรมชุดบ้านเล็กของ ลอรา อิงกัลลส์ ไวล์เดอร์ โดยสุคนธรส และยังมีการศึกษาการแปลคำซ้ำของภาษาอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษอยู่บ้าง ผู้วิจัยจะขอกกล่าวโดยละเอียดในบทถัดไป

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยตระหนักว่าไ้ม่ยมกนั้นไม่มีความหมายในตัวมันเองเมื่ออยู่โดด ๆ แต่เมื่อกำกับคำใดแล้วจะเกิดผลต่อความหมายและไม่ได้เป็นเพียงเครื่องหมายที่บ่งบอกให้ซ้ำเสียงของคำเท่านั้น ผู้แปลจึงต้องแปลความสัมพันธ์ของไ้ม่ยมกกับคำที่ถูกกำกับอยู่ และพิจารณากลวิธีการแปลคำที่มีไ้ม่ยมกอย่างเป็นราย ๆ ไป เนื่องจากไ้ม่ยมกส่งผลต่อคำได้ในหลากหลายรูปแบบตามที่ได้อ้างอิงอาจารย์และผู้รู้เอาไว้แล้ว

ผู้วิจัยเลือกวรรณกรรมเยาวชน “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” ที่แต่งโดยทิพย์วาทิ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา มาศึกษาเพราะเป็นผลงานที่มีการใช้คำซ้ำมากกว่า 900 ครั้งจากจำนวนทั้งหมด 191 หน้าของหนังสือเล่มนี้ ตัวอย่างเช่น

คุณตาเล่าว่า เมื่อเด็ก ๆ ก็ชนไปตามประสาเด็ก ๆ วันหนึ่งไปทอดกฐินที่วัดในชนบท เด็ก ๆ ผู้ชายไม่ไปฟังสวดถวายกฐิน เพราะ ไม่เห็นความสำคัญ สู้ไปหาอะไร ๆ ที่แปลก ๆ ใหม่ดูไม่ได้ (ทิพย์วาทิ สนิทวงศ์, 2560: 87)

จะเห็นได้ว่า “เด็ก” ทั้งสามคำจากตัวอย่างข้างต้นทำหน้าที่ต่างกันไป คำแรกและคำที่สองเป็นคำวิเศษณ์ ส่วนคำที่สามเป็นคำนาม และยังเห็นได้ว่าการซ้ำคำว่าเด็กคำที่สามเป็นการแสดงรูปพหูพจน์ นอกจากนี้คำว่า “อะไร” เป็นคำสรรพนามที่ไม่เฉพาะเจาะจงและซ้ำเสียงเพื่อแสดงรูปพหูพจน์เช่นกัน

นอกจากนี้ตัวต้นฉบับยังมีตัวอย่างคำซ้ำที่หลากหลายอีกด้วย ตัวอย่างเช่น

คำนาม + ไ้ม่ยมกเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ เช่น ผู้ใหญ่ก็เลยอนุญาตให้เด็ก ๆ นอนดึกกันได้ คุณอาคนเล็กเป็นหัวใจนำหลาน ๆ ตามเคย

คำกริยา + ไ้ม่ยมกเพื่อแสดงลักษณะของการกระทำที่ซ้ำต่อเนื่อง เช่น แล้วเอาสารส้มมากววน ๆ ให้ตกตะกอน ฟานี่มีหลายขนาดมักวางกองรวม ๆ กัน จะเอากี่ลอง ๆ ดูให้ขนาดพอเหมาะกัน

คำวิเศษณ์ + ไ้ม่ยมกเพื่อเน้นความ เช่น เรียกวิญญาณผิด ๆ ใส่หม้อดิน

คำสรรพนาม + ไ้ม่ยมกเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ เช่น รวมทั้งร้องเพลงละครอะไร ๆ ใช้ทำอะไร ๆ ได้หลายอย่าง

ลักษณะนามหรือคำบอกจำนวนนับ + ไม้ยมก เช่น คุณปู่กำลังเป็งบนกระดานให้กลมยาว แล้วตัดเป็นท่อน ๆ เท่า ๆ กัน

คำเลียนเสียงและไม้ยมก เช่น ช่างเครื่องจะตีระฆังสัญญาณดัง "แก๊งๆๆๆๆ"

เมื่อพูดถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้น โดยมากจะมุ่งความสนใจไปที่เรื่องความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา ในแง่ บรูซ พจน์ การก ความชี้เฉพาะ กาลของกริยา เป็นอันดับต้น ๆ รวมทั้งสำนวน หรือ ความแตกต่างของวัฒนธรรมต้นทางและปลายทาง ซึ่งล้วนเป็นประเด็นปัญหาการแปลที่สำคัญ แต่กลวิธีการแปลคำซ้ำเป็นภาษาอังกฤษนั้นถูกมองข้ามไป

เมื่อมองไม้ยมกในแง่ของเครื่องหมายวรรคตอนก็ยิ่งเห็นความจำเป็นในการศึกษาประเด็นนี้มากขึ้น เครื่องหมายบางอย่างอาจไม่มีความหมายใดเป็นพิเศษ และสามารถจะไปปรากฏในบทแปลได้เลย เช่น อัฒประกาศ (“...”) ปรศนี (?) และอัศเจรีย์ (!) (ปัทมา อตันโธ, 2544: 43) ผู้แปลสามารถนำมาใช้ได้โดยไม่ต้องกังวลว่าภาษาปลายทางจะเป็นไทยหรืออังกฤษ เพราะเครื่องหมายเหล่านี้มีใช้ในระบบของทั้งสองภาษาอยู่แล้ว แต่ภาษาอังกฤษนั้นไม่มีเครื่องหมายเทียบเท่ากับไม้ยมกโดยตรง ถึงแม้จะมีเครื่องหมาย “,,” หรือที่เรียกว่า ditto ใช้เพื่อซ้ำคำหรือข้อความก็ตาม แต่ก็เป็นการใช้ในแนวคิ่งเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าเครื่องหมายนี้แทนที่คำที่อยู่บรรทัดบน มักใช้ในการเขียนด้วยลายมือเพื่อประหยัดเวลา และไม่มีผลต่อความหมายของข้อความ

ความน่าสนใจอีกประการของการศึกษาการแปลคำซ้ำ คือคำซ้ำเป็นปรากฏการณ์ที่มีในหลายภาษา เช่น ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาทมิฬ ภาษาสเปน และการซ้ำนั้นส่งผลต่อความหมายของคำ (Meaning Effects) ที่คล้ายคลึงกับการซ้ำคำในภาษาไทยด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษจะมีการซ้ำคำในหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ Exact Reduplication (bye-bye), Rhyming Reduplication (willy-nilly), Ablaut Reduplication (tip-top), Multiple Partial Reduplication (lo-lo-love me), Depreciative Reduplication (sale schmale ที่แปลว่าไม่ใช่เซลที่ลดราคามาก), Intensive Reduplication (You’re a silly silly silly man) และ Contrastive Reduplication (It’s tuna salad, not SALAD-salad) (Wales, 2016: 16-22) จะเป็นไปได้หรือไม่ที่ การศึกษาการซ้ำคำในภาษาอังกฤษและภาษาไทยจะมีลักษณะร่วมหรือความสัมพันธ์บางอย่างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการแปลได้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่านักแปลที่ดีควรวิเคราะห์บทบาทของไม้ยมกที่มีต่อความหมายของคำที่ถูกกำกับในบริบทต่าง ๆ ก่อนลงมือแปล เพื่อถ่ายทอดความหมายของคำซ้ำเหล่านี้จากต้นฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และสละสลวย

นอกจากนี้วรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้ยังมีคุณค่าทั้งในแง่เนื้อหาและลีลาการเขียน เพราะรวบรวมเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย และเกร็ดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในช่วงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 7 ใช้ตัวละครเด็กเป็นผู้เล่าเรื่องในสมัยที่คุณตาและคุณยายของตนยังเป็นเด็ก มีลีลาการเล่าเรื่องแบบเป็นกันเอง ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน เดิมทีผู้แต่งเขียนเรื่องราวเหล่านี้เป็นตอนสั้น ๆ ลงในภาคพิเศษของนิตยสารสตรีสาร และได้รับความนิยมอย่างมากจนได้มีการรวมเล่มตีพิมพ์เป็นหนังสือในเวลาต่อมา และยังเป็นที่ยื่นชอบของนักอ่านทุกเพศทุกวัยตราบจนถึงปัจจุบัน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าหนังสือ “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” สมควรจะได้รับแปลเป็นอังกฤษอย่างยิ่ง เพราะมีตัวอย่างคำซ้ำอย่างมากมายและหลากหลายที่สามารถเป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจศึกษาไม่ยวมกในแง่ของความหมายและการแปล และยังเป็นการเผยแพร่วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีตให้ผู้อ่านชาวต่างชาติได้สัมผัสอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคำซ้ำและบทบาทของไม่ยวมกในระบบภาษาไทย รวมทั้งศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษและการแปล เพื่อหาวิธีการแปลคำซ้ำในหนังสือ “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” ได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อศึกษาทฤษฎีการแปล Skopostheorie ของ Hans Vermeer และ Katharina Reiss, ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation) และแนวทางการวิเคราะห์ห้วงคำประกอบภายนอกและภายในตัวของ Christiane Nord
3. เพื่อแปลส่วนหนึ่งที่คัดสรรของวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1”

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้แปลควรศึกษาคำซ้ำ และแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับไม่ยวมกและการแปล, ทฤษฎีการแปล Skopostheorie ของ Hans Vermeer และ Katharina Reiss, ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation) และแนวทางการวิเคราะห์ห้วงคำประกอบภายนอกและภายในตัวของ Christiane Nord มาประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถแปลคำซ้ำในวรรณกรรมเยาวชนเล่มนี้ให้เป็นภาษาอังกฤษได้อย่างตรงตามตัวบทต้นฉบับ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

แปลส่วนหนึ่งที่คัดสรรของวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 ฉบับตีพิมพ์ครั้งที่ 30 พ.ศ. 2560 จำนวน 46 หน้าได้แก่ บทนำ บทที่ 1 น้ำอบน้ำปรุง (หน้า 8-11) บทที่ 2 แม่บ้านที่ดี (หน้า 12-15) บทที่ 5 น้ำฝน (24-28) บทที่ 13 ขนมหีบแป้งสีบ (60-63) บทที่ 14 กลางคืนเดือนหงาย (64-68) บทที่ 16 เรือแม่เรือโยง (74-78) บทที่ 18 หม้อดิน (84-88) บทที่ 25 โปรยทาน (116-120) บทที่ 29 คนใช้ (135-139) บทที่ 39 ไม้เรียว (184-187) รวมคำซ้ำมากกว่า 237 คำ ผู้วิจัยเลือกบทเหล่านี้มาเป็นขอบเขตการวิจัยเพื่อให้ครอบคลุมการใช้ไม่ยวมกกับประเภทของคำต่าง ๆ ในภาษาไทย

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการเก็บข้อมูลเป็นการวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทฤษฎี

การแปล แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ และแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับคำซ้ำ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแปลคำซ้ำในงานวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “เมื่อคุณตาคุณยาย เล่ม 1”

1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

1. ศึกษาทบทวนทฤษฎีการแปลและกลวิธีการแปลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทและแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของเครื่องหมายไม้ยมกที่มีต่อความหมายของคำ
2. วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ
3. วิเคราะห์คำซ้ำในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “เมื่อคุณตาคุณยาย เล่ม 1”
4. วางแผนการแปลตัวบทต้นฉบับโดยรวมและวางแผนการแปลคำซ้ำในวรรณกรรมเรื่องนี้
5. ลงมือแปลพร้อมทั้งอธิบายวิธีแก้ปัญหาการแปลคำซ้ำ
6. สรุปผลและทบทวนสมมติฐาน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีการแปลและแนวทางการแปล
2. เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำซ้ำ
3. เพื่อสร้างแนวทางการแปลเพื่อถ่ายทอดความหมายของคำซ้ำ ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาประเด็นนี้ต่อไปในอนาคต
4. เผยแพร่เรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในวรรณกรรมเยาวชนเล่มนี้ให้กับผู้อ่านชาวต่างชาติ

บทที่ 2

ทบทวนทฤษฎีการแปลและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และศึกษาด้านฉบับอันได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อนำมาวิเคราะห์คำซ้ำที่ปรากฏในต้นฉบับแนวคิดทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการแปลและการแปลคำซ้ำเพื่อหาแนวทางการแปล ผู้วิจัยเลือกทบทวนทฤษฎี Skopostheorie เพื่อให้ได้แนวทางการแปลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการแปล ศึกษาทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation) เพื่อให้ได้บทแปลที่ชื่อตรงต่อต้นฉบับและมีภาษาที่เป็นธรรมชาติ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำ

เนื่องจากผู้วิจัยเลือกศึกษาการแปลคำซ้ำในวรรณกรรมเยาวชน “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ จึงต้องศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำในภาษาไทยและคำซ้ำในภาษาอังกฤษเพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน

2.1.1 คำจำกัดความของคำซ้ำและวัตถุประสงค์ในการสร้างคำซ้ำในภาษาไทย

ศาสตราจารย์พระยาอนุมานราชธน (2499: 206-210) กล่าวถึงคำซ้ำในภาษาไทยออกเป็นสองพวก คือ พวกที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายเรียกว่า คำซ้ำโดยตรง เช่น เด็กต้องนอนมาก ความหมายก็เป็นปกติ ถ้าซ้ำคำเป็น เด็ก ๆ ต้องนอนมาก ๆ ก็เน้นความขึ้น อีกพวกเป็นการถ่วงเสียงเพื่อให้ออกเสียงได้สะดวก เรียกว่า คำซ้ำชนิดอุจจารณวิลาส เช่น กวาดแกวาด ธิบริ เป็นต้น

ดวงมน จิตรจางง และอาภาพรรณ วรรณโชติ (2529: 30-33) กล่าวถึงที่มาของการเกิดคำซ้ำว่า คำซ้ำเป็นคำที่เกิดจากการสร้างคำขึ้นใหม่ เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาคำโดด คำซ้ำจึงเป็นคำที่สร้างขึ้นเพื่อให้มีคำใช้มากขึ้นในภาษา โดยการประกอบรูปคำใหม่ด้วยการซ้ำเสียงเดิม และซ้ำได้ทั้งคำหรือเฉพาะบางส่วน

บรรจบ พันธุมธา (2541: 76-80) จัดคำซ้ำให้อยู่ในหมวดคำสร้างใหม่ เป็นหมวดเดียวกับคำซ้อนและคำประสม และให้คำจำกัดความว่าคำซ้ำคือการนำคำคำเดียวมากล่าว 2 ครั้ง มีความหมายเน้นหนักหรือบางทีก็ต่างไป จึงถือว่าเป็นคำสร้างใหม่ มีความหมายในทำนองเดียวกับคำซ้อน แต่ที่ต่างคือใช้คำคำเดียวซ้อนกัน และเพื่อให้รู้ว่าคำที่กล่าว 2 ครั้งเป็นคำซ้ำ ไม่ใช่คำเดี่ยวเรียงกัน จึงต้องคิดเครื่องหมายไม่ยมกกำกับไว้ ยมกแปลว่าคู่ ไม่ยมกจึงใช้สำหรับคำซ้ำที่มาเป็นคู่ ๆ กันเท่านั้น วิธีการซ้ำคำมีสามแบบด้วยกัน คือ หนึ่งนำคำคำเดียวกันที่เป็นนาม สรรพนาม กริยา หรือวิเศษณ์ มาซ้อนเข้ากัน เช่น เด็ก ๆ สวย ๆ เรา ๆ สองนำคำที่ซ้ำกันมาซ้อนกันอีก เช่น เรา ๆ ท่าน ๆ และ สวย ๆ งาม ๆ และสามคำซ้ำอาจมีความหมายคงเดิม แต่อาจจะเน้นหรือไม่เน้นต่างกัน หรือความหมายเปลี่ยนไปเลย เช่น อยู่ ๆ

วัลยา ชำงขวัญยืนและคณะ (2549: 62) นิยามคำซ้ำไว้ว่าเป็นคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำสองหน่วยที่เหมือนกันทุกประการ หรืออีกนัยหนึ่งคือการพูดหรือการเขียนคำใดคำหนึ่งอีกครั้งทำให้เกิดคำซ้ำ จะใช้เครื่องหมายไม้ยมกแทนคำที่ซ้ำ ในภาษาไทยคำทุกชนิดซ้ำได้ แต่ไม่ใช่ว่าคำทุกคำในแต่ละชนิดจะซ้ำได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความหมายของคำและบริบท

สุนันท์ อัญชลีกุล (2552: 24) กล่าวว่าคำซ้ำเกิดจากการนำคำคำเดียวมาซ้อน เมื่อซ้ำแล้วบางครั้งเวลาออกเสียงจะเน้นหนักที่คำใดคำหนึ่ง ซึ่งมีผลต่อความหมายของคำซ้ำที่เกิดใหม่ด้วย นิยมใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๗) แทนการเขียนซ้ำรูปคำเดิม จึงถือว่าคำซ้ำแต่ละหน่วยประกอบด้วยหน่วยคำอิสระหนึ่งหน่วยคำ และหน่วยคำไม่อิสระ (๗) อีกหนึ่งหน่วยคำ

พรทิพย์ เจริญนิพนธ์ และอำนาจ ปักษาสุข (2559: 199) กล่าวว่าคำซ้ำ หมายถึงคำที่ประกอบด้วยหน่วยคำอิสระตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปเหมือนกันทุกประการ หรือหมายถึงการพูดหรือเขียนคำใดคำหนึ่งอีกครั้งทำให้เกิดคำซ้ำ และใช้ไม้ยมกแทนที่คำซ้ำ บางครั้งคำซ้ำอาจมีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น ดัง แดง เร็ว เร็ว หรือเปลี่ยนการลงเสียงหนักเบา เช่น บาง ๆ (บ้ง-บาง) บางคำแรกออกเสียงสั้น บางคำที่สองออกเสียงเต็ม

ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาคำซ้ำในภาษาไทยต้องควบคู่ไปกับการศึกษาไม้ยมก เพราะไม้ยมกเป็นเครื่องหมายระบุคำซ้ำ นอกจากนี้ไม้ยมกใช้แทนคำที่ซ้ำแล้วยังมีหลักการใช้ที่สรุปได้ดังนี้

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2539: 315) กล่าวว่า คำยมกแปลว่าคู่ และหมายความว่าให้อ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่ง และซ้ำได้ทั้งคำ (เงาะ มัก ชอบ ดี แดง ๗ *คำที่ขีดเส้นใต้คือส่วนที่อ่านซ้ำ) วลี (เขามาที่นี้ ทุกวัน ๗) และประโยค (ต่างร้องว่า มา คำ ชนะ ๗) แต่ห้ามไม่ให้ใช้ก้าวก่ายกัน คนละบท หรือคนละความ เช่น “เขาเคยมาทุกวัน ๗ นี้ไม่มา” ควรเขียนเป็น “เขาเคยมาทุกวัน วันนี้ไม่มา” เพราะบทต้น “ทุกวัน” เป็นวลีและบทหลัง “วัน” เป็นคำนาม และยังอยู่กันคนละประโยคอีกด้วย

ราชบัณฑิตยสถาน (2548: 37-38) ให้ความหมายของคำว่า “ยมก” ไว้ว่าคู่ แผลง สองชั้น และกล่าวว่าไม้ยมกหรือยมกเป็นชื่อเครื่องหมายวรรคตอนที่อยู่ในรูป “๗” ใช้หลังคำ วลี หรือประโยคเพื่อให้อ่านซ้ำคำ วลี หรือประโยคอีกครั้งหนึ่ง ตัวอย่างเช่น เด็กเล็ก ๗ ในวันหนึ่ง ๗ ในแต่ละวัน ๗ และไม่ควรใช้ในกรณีต่อไปนี้

- 1) เมื่อคำเป็นคนละบทคนละความ ตัวอย่างเช่น ฉันจะไป ปทุมวัน ๗ นี้ เพราะวันคำแรกเป็นส่วนหนึ่งของวิสามานยามและวันคำที่สองเป็นสามานยาม
- 2) เมื่อรูปคำเดิมเป็นคำ 2 พยางค์ที่มีเสียงซ้ำกันอยู่แล้ว เช่น นานา จะจะ
- 3) เป็นคำคนละชนิดกัน เช่น คนคนนี้มี วินัย เพราะคนคำแรกเป็นสามานยาม คำหลังเป็นลักษณนาม
- 4) เมื่อเป็นคำประพันธ์ เช่น หวน หวน จิตรคิดคิด หวนครวญครวญหา ยกวันกลบทที่มีกำหนดให้ใช้ไม้ยมก

จากแนวคิดที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่าคำซ้ำเป็นวิธีการสร้างคำใหม่ในภาษาไทยอย่างหนึ่งที่น่าเอาคำเดียวกันมาซ้ำ และมักถูกกล่าวถึงในหมวดเดียวกันกับคำซ้อน คำประสม และคำสมาส ในตำราหลักภาษาไทยต่าง ๆ เป็นการซ้ำคำที่ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปจากคำเดิม หรือเกิดความหมายใหม่เลย และมีไม่ยืมยกคำกับเวลาอยู่ในรูปเขียน นอกจากนี้เมื่อซ้ำแล้วจะเกิดการออกเสียงที่หนักเบาเปลี่ยนแปลงไป หรือแม้แต่การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ ทั้งในแบบคำซ้ำสองพยางค์ สามพยางค์ และ สี่พยางค์ (สุปราณี สมพงษ์, 2510: 12-77) อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างคำซ้ำในต้นฉบับทั้งหมดที่นำมาศึกษาไม่เกิดการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์แต่อย่างใด และเป็นคำซ้ำสองพยางค์แบบออกเสียงคำแรกเบาและสั้น และออกเสียงคำหลังหนักทั้งสั้น

2.1.2 คำจำกัดความของคำซ้ำและวัตถุประสงค์ในการสร้างคำซ้ำในภาษาอังกฤษ

นักวิชาการบางท่านอย่าง Stockwell และ Minkova (2001: 18) ได้ให้ความหมายคำซ้ำในภาษาอังกฤษไว้อย่างกว้าง ๆ ดังใจความว่า คำซ้ำเป็นวิธีการสร้างคำศัพท์ใหม่โดยการซ้ำคำหรือส่วนหนึ่งของคำ เป็นวิธีที่ไม่สำคัญนักและบ่อยครั้งก็น่าขบขัน

Inkales (อ้างถึงใน Mattiello, 2013: 145) กล่าวว่าคำซ้ำเป็นกระบวนการสร้างคำที่บางส่วนของคำถูกซ้ำ และแบ่งคำซ้ำออกเป็นสองประเภทคือคำซ้ำเต็ม และคำซ้ำบางส่วน ส่วน Nadarajan (2006: 39) ผู้ศึกษาคำซ้ำในภาษาอังกฤษ ภาษามาลเลย์ และภาษาทมิฬ นิยามคำซ้ำว่า เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในหลายภาษาที่ฐาน (base) ของคำหรือส่วนของคำถูกซ้ำ เพื่อให้เกิดหน้าที่ทางไวยากรณ์ และเป็นการสร้างคำศัพท์ใหม่

Mattiello (2013: 141-159) ผู้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำในภาษาอังกฤษจากนักวิชาการหลาย ๆ ท่านกล่าวว่าคำซ้ำหรือ Reduplicative ในภาษาอังกฤษมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไป เช่น echo-words, sing-song words, wishy-washy words หรือ rhyming words และนิยามว่าการซ้ำคำเป็นกระบวนการสร้างคำ (word-formation process) เป็นคำที่ได้มาจากการซ้ำเสียง พยางค์ หรือคำ โดยเรียกส่วนที่ถูกซ้ำว่า base และมีโครงสร้างการซ้ำหลายแบบ เช่น การซ้ำอย่างสมบูรณ์ทั้งหมด (boo-boo ความผิดพลาดหรือการบาดเจ็บเล็กน้อย) ซ้ำโดยเปลี่ยนเสียงสระ (chit-chat บทสนทนาเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ไม่ใช่เรื่องสำคัญ) หรือเสียงพยัญชนะ (teeny-weeny เล็กมาก) หรือกลุ่มของเสียง (creepy-crawly แมลงต่าง ๆ และมีความหมายในเชิงรังเกียจน่าขยะแขยง) บางครั้งความหมายก็ปรากฏในคำที่เป็นฐานทั้งสองคำ (artsy-craftsy ความสนใจในงานศิลปะและงานฝีมือแต่มีความหมายแฝงในทำนองดัดจริต) Mattiello ยังได้แบ่งคำซ้ำในภาษาอังกฤษตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

- 1) Total Reduplication คือการซ้ำเสียง คำ หรือส่วนหนึ่งของคำอย่างสมบูรณ์ เช่น hula-hula (ระบำของชาวฮาวาย) rah-rah (ความกระตือรือร้นมากมาจากคำว่า hurrah) din-din (ภาษาเด็กของคำว่า ดินเนอร์) และ girly-girly (ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับเด็กผู้หญิงในแบบที่มากเกินไป)

- 2) **Partial Reduplication** คือการซ้ำส่วนหนึ่งของคำและแยกย่อยออกเป็น **Ablaut Reduplicatives** เป็นการซ้ำโดยเปลี่ยนเสียงสระ คำที่ถูกซ้ำอยู่ทางซ้าย เช่น mingle-mangle (ยุ่งเหยิงวุ่นวาย) หรือขวา เช่น chit-chat (คุยสัพเพเหระ) ก็ได้
- Rhyming Reduplicatives** คือการซ้ำคำเดิมแต่เปลี่ยนพยัญชนะ คำที่ถูกซ้ำอยู่ทางซ้าย เช่น roly-poly (จ๋าม่า) หรือขวา เช่น hubble-bubble (เสียงฟองน้ำก่อดัว) ก็ได้
- Rhyming Compounds** มีทั้งลักษณะของ Rhyming Reduplicatives และคำประสมรวมกัน เช่น artsy-crafty (ความสนใจในงานศิลปะและงานฝีมือในทำนองดัดจริต) funny bunny (แปลก) humdrum (น่าเบื่อ) และ rumble-tumble (สถานการณ์ที่วุ่นวาย) เห็นได้ว่าคำที่เป็นฐานทั้งสองมีความหมายทั้งคู่ต่างกับคำประสม อย่าง cookbook หรือ bedspread เพราะว่าความหมายใหม่ของคำซ้ำประเภทนี้ส่วนใหญ่แล้วไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับคำที่เป็นฐานเลย
- 3) **Onomatopoeic Reduplicatives** คือการซ้ำคำเสียงเลียน อย่างเสียงสัตว์ เสียงคน เสียงดนตรีหรือเสียงที่แสดงการเคลื่อนไหว แบ่งตามโครงสร้างได้สามแบบ คือ ซ้ำทั้งคำ (เสียงร้องของสุนัข arf-arf, เสียงแพะ baa-baa, เสียงลม woo-woo) ซ้ำแบบเปลี่ยนเสียงสระ (เสียงระฆัง ding-dong, เสียงนาฬิกา tick-tock, เสียงกรรไกร snip-snap) และซ้ำแบบเสียงคล้องจอง (เสียงแมว curmur, เสียงขลุ่ย toodle-loodle, เสียงลา hee-haw)

Wales (2016: 16-22) ผู้ศึกษาการสร้างคำซ้ำในภาษาอังกฤษและภาษาสเปนโดยอ้างอิงจากนักวิชาการหลายท่าน แบ่งคำซ้ำออกได้เป็น 7 ประเภทตามลักษณะโครงสร้างดังต่อไปนี้

- 1) **Exact Reduplication** คือการซ้ำคำเดิมทั้งหมดเพื่อสร้างคำใหม่ ความหมายอาจเหมือนหรือต่างจากเดิมแต่ยังมีเค้าความหมายเดิม เช่น win-win (สถานการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย) fifty-fifty (การแบ่งอย่างละครึ่งเท่ากัน) คำอย่าง mama หรือ bye-bye ก็นับเป็นคำซ้ำประเภทนี้
- 2) **Rhyming Reduplication** คือการซ้ำคำที่มีเสียงคล้องจองกันแต่ใช้พยัญชนะต้นต่างกัน เช่น willy-nilly (ทำโดยไม่ได้ระตรองก่อน) legal eagle (ทนายความผู้มีความเฉียบแหลม) itsy-bitsy (เล็กกระจิดริด)
- 3) **Ablaut Reduplication** คือ Rhyming Reduplication ในทางกลับกันเป็นการสร้างคำใหม่โดยการซ้ำคำแต่เปลี่ยนเสียงสระในพยางค์หลัง เช่น tip-top (สิ่งที่ดีที่สุดในประเภทหรือหมวดนั้น) teeny-tiny (เล็กมาก)
- 4) **Multiple Partial Reduplication** เป็นการซ้ำเพียงส่วนหนึ่งของคำ และซ้ำที่หน้าคำนั้น ปรากฏในเนื้อเพลงเท่านั้นเพื่อเพิ่มพยางค์และความสละสลวย เช่น So love me like you do, lo-lo-love me like you do (เพลง *Love me like you do* ของ Ellie Goulding)

- 5) Depreciative Reduplication หรือที่เรียกอีกอย่างว่า shm-reduplication เป็นวิธีการลดค่า คุณแคลนหรือล้อเลียนคำที่เป็นฐาน ด้วยการใช้ shm หรือ schm เป็น prefix เช่น Shakespeare schmakespeare (เชกสเปียร์อีกแล้ว)
- 6) Intensive Reduplication เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความ ซ้ำได้ทั้งคำคุณศัพท์ คำกริยา คำนาม คำกริยาวิเศษณ์ คำบุพบทและคำสรรพนาม เช่น You're dumb dumb dumb, Vera Violet Vinn is very very very awful on her violin, All Sandy thinks about is boys boys boys.
- 7) Contrastive Reduplication เป็นการซ้ำที่แบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกทำหน้าที่เสมือนคำคุณศัพท์ขยายส่วนที่สอง เกิดกับคำได้หลายประเภท เช่น It's tuna salad, not SALAD-salad (เน้นว่าเป็นสลัดปลาทูน่า ไม่ใช่สลัดใบเขียวทั่ว ๆ ไป)

จะเห็นได้ว่าทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีการซ้ำคำเพื่อสร้างคำใหม่เช่นกัน แต่ในแง่โครงสร้างนั้นมีความแตกต่างกันมาก ในขณะที่คำซ้ำภาษาไทยจะถูกกำกับด้วยไม้ยมกอย่างชัดเจนทุกครั้ง คำซ้ำภาษาอังกฤษเขียนได้หลายแบบและมีความซับซ้อนทางโครงสร้างกว่ามาก ทั้งที่เป็นการเขียนซ้ำคำเดิม ซ้ำคำเดิมแต่เปลี่ยนเสียงสระหรือพยัญชนะ และมักมีเครื่องหมาย hyphen (ขีดกั้น) เป็นตัวกำกับแต่ก็ไม่เสมอไป และเครื่องหมาย hyphen นี้ก็สามารถใช้กับการสร้างคำประเภทอื่นในภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน อย่าง compound adjective (a six-year-old girl, a man-eating crocodile) เป็นต้น จึงทำให้การระบุคำซ้ำในภาษาอังกฤษด้วยการสังเกตเครื่องหมาย hyphen เพียงอย่างเดียวนั้น ไม่เพียงพอ ต้องอาศัยความรู้ทางภาษาและบริบทด้วย

2.2 การแสดงความหมายของคำซ้ำ

ลำดับต่อมาผู้วิจัยเลือกศึกษาเปรียบเทียบคำซ้ำในทั้งสองภาษาในแง่ของการแสดงความหมาย

2.2.1 ลักษณะการแสดงความหมายของคำซ้ำในภาษาไทย

มีผู้จัดการแสดงความหมายของคำซ้ำในภาษาไทยเอาไว้หลายประเภทด้วยกัน ตามผลที่เกิดกับความหมายของคำที่ถูกกำกับ สรุปได้ดังต่อไปนี้

กาญจนา นาคสกุล (1962: 101-110) ศึกษาการแสดงความหมายของคำซ้ำเป็นสี่ประเภท ได้แก่ ความหมายเป็นพหูพจน์ (เด็ก ๆ) ความหมายที่ตรงกับคำภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วย suffix -ish เพื่อให้ความหมายอ่อนลง (กลม ๆ roundish) เพิ่มน้ำหนักของความหมายเดิมและมีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ในคำแรก (ดีดี สัวสวย) และประเภทสำนวนพหู (ขวัญหนีดีฝ่อ, ตกอกตกใจ)

สุจิตรา บรมินهنทร์ (2509: 38-48) ศึกษาเฉพาะคำซ้ำที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ต่างจากคำเดิม ซึ่งตรงกับตัวอย่างในต้นฉบับของงานวิจัยนี้ โดยเลือกศึกษา 11 หมวดคำ ได้แก่ คำเชื่อม คำบอกกำหนด คำบอกเวลา คำท้ายประโยค คำบุพบท คำมาลา คำบอกจำนวน คำนาม คำกริยาวิเศษณ์

คำกริยา และคำลักษณนาม พบว่าคำในแต่ละหมวดมีทั้งที่ซ้ำได้และซ้ำไม่ได้เลย และคำซ้ำนั้นอาจมีความหมายเหมือนกับคำเดิม (เขาใจดีเหมือนคนไทยทั่วไป - เขาใจดีเหมือนคนไทยทั่ว ๆ ไป) หรือต่างไปในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น คล้ายคลึงกับคำเดิม แสดงรูปพหูพจน์ (เด็ก ๆ หลับแล้ว) มีความหมายไม่แน่นอน (รถชนกันกลาง ๆ ถนน) มีความหมายหนักขึ้นกว่าคำเดิม (เด็กไม่สบายทั้ง ๆ ที่ฉีดยาแล้ว) และมีความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ (แบ่งเด็กเป็นพวก ๆ)

บรรจบ พันธุเมธา (2541: 76-80) ยังมีการแบ่งลักษณะของคำซ้ำตามประเภทของคำและผลต่อความหมาย เอาไว้ 8 แบบด้วยกัน

- 1) คำซ้ำคำนาม แสดงพหูพจน์ เช่น เด็ก ๆ หนู ๆ สาว ๆ
- 2) คำซ้ำคำขยายนาม เพื่อแสดงพหูพจน์หรือเน้นลักษณะ เช่น เสื้อตัวนี้ยังดี ๆ อยู่
- 3) คำซ้ำคำขยายนามหรือสรรพนาม แสดงความไม่เจาะจง เช่น เสื้อสีแดง ๆ (ไม่แดงทีเดียว) ผลไม้ลูกกลม ๆ (ไม่กลมดิก ก่อนไปทรงรี)
- 4) คำซ้ำคำนามหรือคำบอกจำนวนนับจะแยกความหมายออกเป็นส่วน ๆ เมื่อมีคำ "เป็น" มาข้างหน้า เช่น ชั่งเป็นกิโล ๆ (ชั่งทีละกิโลกรัม และมีมากกว่าหนึ่งกิโลกรัม) ซื่อเป็นร้อย ๆ (ซื่อเป็นจำนวนหลายร้อย แต่ซั่งหรือนับทีละร้อย)
- 5) คำซ้ำคำบุพบทหรือคำขยาย ใช้ขยายกริยาบอกความเน้น เมื่อเป็นคำสั่ง เช่น เขียนดี ๆ พุดดัง ๆ เดินเร็ว ๆ
- 6) คำซ้ำคำซ้อน 2 คู่ ใช้เป็นคำขยายบอกความเน้น เช่น ออก ๆ แอด ๆ งอก ๆ แ่ง ๆ
- 7) คำซ้ำคำซ้อน 2 คู่ มีความหมายต่างออกไป เช่น ไป ๆ มา ๆ (แปลว่าในที่สุดไม่ใช่กริยาการเดินไปมาสลับกัน) ู ๆ ปลา ๆ (หมายถึงรูปร่าง)
- 8) คำซ้ำคำนาม กริยา หรือคำขยาย ที่ให้ความหมายต่างจากเดิม ไม่เกี่ยวกับความหมายเดิม และเปลี่ยนแปลงหน้าที่เป็นคำขยาย เช่น พัน ๆ (ธรรมดา) น่อง ๆ (โกส้เคียง) ส่อง ๆ (พอใช้พอได้ ให้พันตัว) และ ลวก ๆ (หยาบ ไม่เรียบริ้ว)

สุนันท์ อัญชลินกุล (2552: 26-28) ได้กล่าวว่าคำทุกชนิดทั้ง นาม สรรพนาม กริยา บุพบท ลักษณนาม คำบอกลำดับที่ (เขาไปซื้อหนังสือเป็นคนแรก ๆ) คำวิเศษณ์ (เขาไปดูหนังบ่อย ๆ) คำช่วยหน้ากริยา (น้ำค่อย ๆ ร้อนขึ้น) คำหน้าจำนวน (เขาซื้อทีวีมาราว ๆ 2 ปีแล้ว) คำหลังจำนวน (เสื้อชุดนี้ใช้ผ้า 3 เมตรกว่า ๆ) และคำเลียนเสียงธรรมชาติ (ครืน ๆ) สามารถซ้ำได้แต่ไม่ใช่ว่าคำทุกคำในแต่ละชนิดจะซ้ำได้ต้องขึ้นอยู่กับความหมายของคำและบริบท และยังสรุปว่าความหมายของคำซ้ำมี 5 ลักษณะด้วยกัน ได้แก่

- 1) แสดงความหมายทางไวยากรณ์เป็นพหูพจน์มักปรากฏกับคำนามเกี่ยวกับเครือญาติ เช่น ลูก ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ และไม่ได้ปรากฏกับคำนามทั่วไป เช่น รถ ๆ แก้ว ๆ

- 2) เพิ่มน้ำหนักความหมายของคำโดยการออกเสียงคำแรกด้วยวรรณยุกต์ตรี เช่นหนังสือเล่มน้ำ-หนา
- 3) ลดน้ำหนักของคำออกเสียงคำแรกให้เบาและสั้นลง เช่น สมุดเล่มบาง ๆ (สมุดค่อนข้างบาง)
- 4) แยกความหมายเป็นส่วน ๆ เช่น ครูตรวจข้อสอบเป็นข้อ ๆ (ตรวจไปที่ละข้อ)
- 5) ความหมายไม่จำกัดแน่นอน เช่น นักร้องนั่งอยู่ริม ๆ สระ (ที่ใดที่หนึ่งรอบ ๆ สระ)
- 6) และสำนวนที่เกิดจากคำซ้ำ เช่น ู ๆ ปลา ๆ (รู้ไม่มาก)

ดวงมน จิตรจาง และอาภาพรรณ วรรณโชติ (2529: 30-33) ได้กล่าวถึงคำซ้ำสองลักษณะทั้งแบบที่ไม่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ (หนังสือดี ๆ) และเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ (หนังสือดีดี) ผู้วิจัยจะกล่าวถึงลักษณะแรกเท่านั้นเพราะตรงกับตัวอย่างที่พบในต้นฉบับ ประเภทความหมายของคำซ้ำแบบไม่เปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์แบ่งออกเป็นดังนี้

- 1) ซ้ำคำแล้วความหมายเปลี่ยนเป็นพหูพจน์ เช่น เด็กขาดเรียนเป็นอาทิตย์ ๆ เขามีเงินเป็นล้าน ๆ
- 2) ซ้ำคำแล้วความหมายกลับตรงกันข้าม หมายถึง ที่ละอัน คราวละ อย่าง เช่น กวาดเป็นห้อง ๆ แจกขนมเด็กเป็นคน ๆ
- 3) ซ้ำคำแล้วเพิ่มน้ำหนักหรือเน้นคำเดิม เช่น ฝนตกแฉะ ๆ พุดเท่าไรวุ ๆ ก็ไม่เชื่อ
- 4) ซ้ำคำแล้วลดน้ำหนักเดิม เช่น เขามาเกือบ ๆ ไม่ทันรอ หนังสือดี ๆ หายาก
- 5) ซ้ำคำแล้วความหมายไม่แน่นอนมักเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ เช่น เทียง ๆ ค่อยเจอกันนะ
- 6) ซ้ำคำแล้วบ่งความเป็นพวกเดียวกันหรือภาวะอะไรอย่างหนึ่ง เช่น เมื่อฉันยังเด็ก ๆ พี่ขาด ๆ พวกนี้เมื่อไหร่เธอจะทิ้งเสียที
- 7) ซ้ำคำแล้วบ่งบอกความเคลื่อนไหวที่ดำเนินติดต่อกัน เช่น น้ำตาหยดผะ ๆ เขาเลียแม่จอด ๆ
- 8) ซ้ำคำแล้วความหมายคงเดิม เช่น เขาใจดีเหมือนผู้ใหญ่ทั่ว ๆ ไป

แนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดมีความสอดคล้องกัน เพียงแต่มีข้อสังเกตที่แตกต่างกันไปบ้างสรุปได้ว่าการแสดงความหมายของคำซ้ำในภาษาไทยนั้นขึ้นอยู่กับชนิดของคำและอาศัยการตีความจากบริบทควบคู่กันไป แนวคิดทั้งหมดเหล่านี้เป็นหลักที่สามารถช่วยให้ผู้วิจัยจำแนกคำซ้ำและวิเคราะห์ความหมายของคำเหล่านั้นที่ปรากฏในต้นฉบับได้

2.2.2 ลักษณะการแสดงความหมายของคำซ้ำในภาษาอังกฤษ

นอกจากที่ Wales ได้จัดประเภทของคำซ้ำเอาไว้ถึงเจ็ดประเภทตามโครงสร้างโดยใช้ตัวอย่างจากหลากหลายแหล่งแล้ว ยังได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับผลต่อความหมาย (Meaning Effects) ของคำซ้ำเอาไว้เป็นตาราง (2013: 39-54) อีกด้วย ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) Exact Reduplication หรือ การซ้ำคำเดิมทั้งหมด แสดงความหมายได้ถึงหกแบบ ได้แก่ ภาษาเด็ก เช่น mama คำเลียนเสียง เช่น baa, baa (เสียงแพะ) คำอุทาน เช่น ta-ta (บอกลา) การเน้นความ เช่น

- All you do is yap-yap... (พูดมากน่ารำคาญ) ความหมายเชิงลบ เช่น Surprise, surprise (คำประชดเมื่อสิ่งที่ตนคาดเดาเอาไว้ได้เกิดขึ้น) ความหมายเชิงบวก เช่น fifty-fifty (แบ่งเท่า ๆ กันคนละครึ่ง)
- 2) Rhyming Reduplication หรือ การซ้ำคำที่มีเสียงคล้องจองกันแต่ใช้พยัญชนะต้นต่างกัน แสดงความหมายได้เจ็ดแบบ ได้แก่ ความหมายเชิงบวก เช่น Legal eagle (ทนายความที่เฉียบแหลม) คำเลียนเสียง เช่น Boohoo (เสียงร้องไห้) เน้นความหมายให้หนักขึ้น เช่น itsy-bitsy (เล็กมาก) ความหมายเชิงลบ เช่น Hanky-panky (พฤติกรรมเกี่ยวกับเพศที่ไม่เหมาะสมแต่ไม่ร้ายแรง) ภาษาปาก เช่น Toodle-oo (คำบอกลา) การพรรณนา เช่น Razzle-dazzle (สิ่งที่จัดอย่างตระการตาเพื่อสร้างความประทับใจหรือโอ้อวด) และการแสดงโวหาร (rhetoric) เช่น fuzzy, wuzzy (พื้นผิวที่ฟูและหยิก) Wales ได้ระบุอีกด้วยว่าบางคำอาจแสดงผลต่อความหมายมากกว่าหนึ่งอย่างแล้วแต่บริบท
 - 3) Ablaut Reduplication คือคำซ้ำเปลี่ยนเสียงสระ แสดงความหมายได้ถึงหกแบบ ได้แก่ แสดงความเคลื่อนไหว เช่น zigzag (การเคลื่อนไหวที่เปลี่ยนซ้ายขวาอย่างรวดเร็ว) คำเลียนเสียง เช่น pitter-patter (เสียงเท้าเบา ๆ) ความหมายเชิงลบ เช่น wishy-washy (อาหารรสจืดชืด) ความหมายเชิงบวก เช่น tip-top (ดีเยี่ยม) เน้นความหมายให้หนักขึ้น เช่น teeny-tiny (เล็กมาก) และ ภาษาปาก เช่น hi ho (คำทักทายอย่างเป็นมิตร)
 - 4) คำซ้ำประเภท Multiple Partial Reduplication หรือ การซ้ำเพียงส่วนหนึ่งของคำและซ้ำที่หน้าคำนั้นเพื่อแสดงโวหาร เช่น It's a hap-hap-happy day (เพลง It's a hap-hap-happy day โดย Eddie Duchin)
 - 5) คำซ้ำประเภท Depreciative Reduplication เป็นวิธีการซ้ำเพื่อลดคุณค่าของคำที่ซ้ำและแฝงการไม่ยอมรับหรือไม่เห็นคุณค่า หรือที่เรียกอีกอย่างว่า schm-reduplication ทำหน้าที่อย่างเดียวกับชื่อของประเภท เช่น fancy schmancy (หรูหราเกินไป) report schmeport (รายงานชิ้นนี้ไม่สำคัญอะไร)
 - 6) คำซ้ำประเภท Intensive Reduplication ทำให้เกิดผลต่อความหมายสองอย่างคือ ทำให้ความหมายหนักขึ้น เช่น Such a long, long time back (เน้นเวลาที่นานมาก) All at once it began to rain... and rain... and rain. (ฝนตกหนักมาก) On this wet, wet, wet day (เปียกมาก) หรือเป็นการสั่งย้ำ เช่น Put them out! Put them out! (ดับไฟเดี๋ยวนี้)
 - 7) คำซ้ำประเภท Contrastive Reduplication ทำให้เกิดผลต่อความหมายสองแบบคือในเชิงเน้นย้ำ เช่น Well, it won't happen AGAIN-again (จะไม่เกิดขึ้นเป็นครั้งที่สาม) หรือระบุเฉพาะเจาะจง เช่น How do you know it's turkey bacon and not BACON-bacon? (ไม่ใช่เบคอนที่ทำจากสุกร)

Mattiello (2013: 141-159) กล่าวว่าคำซ้ำในภาษาอังกฤษส่วนใหญ่แล้วใช้เพื่อแสดงความรู้สึก ความขี้เล่น และแสดงความสละสลวย และยังได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับผลของการซ้ำคำต่อความหมายของคำเอาไว้ด้วย ยกตัวอย่างเช่น

- 1) คำซ้ำแบบคล้องจองจะทำให้เกิดผลในการเน้นความหมาย เช่น easy peasy (ง่ายมาก) และ super-duper (ยอดเยี่ยม)
- 2) คำซ้ำแบบเปลี่ยนเสียงสระสื่อถึงการเคลื่อนไหวไปมา เช่น flip-flop, ping-pong, wigwag การกลับไปกลับมาของเสียง เช่น tick-tock และอาการลังเล เช่น shilly-shally
- 3) คำซ้ำแบบลดค่าดูแคลน เช่น Art-shmart, I call it garbage! (คิดปะคิดเประอะไรกัน ขยะชัด ๆ)
- 4) คำซ้ำทำให้เป็นทางการน้อยลง เช่น okey-dokey จากคำว่า okay
- 5) คำซ้ำแสดงอารมณ์ขัน เช่น Humpty-Dumpty
- 6) คำซ้ำภาษาเด็ก เช่น wee-wee (ปัสสาวะ)

Barbresi (อ้างถึงใน Mattiello, 2013: 146) กล่าวถึงการซ้ำคำเพื่อเน้นว่าสิ่งนั้นเป็นของจริงไม่ใช่ของปลอม เช่น fur fur (ขนสัตว์จริง) ความมุ่งมั่นในการกระทำ เช่น Are you LEAVING leaving now? (คุณจะไปแล้วจริง ๆ หรือ?) และการเน้นความหมาย เช่น here here (ตรงนี้ปะ)

Marchand (อ้างถึงใน Mattiello, 2013: 151) กล่าวว่าการสร้างคำแบบ ablaut ที่มีการเปลี่ยนเสียงสระนั้นเพื่อแสดงออกถึงความเคลื่อนไหว (zigzag) การเคลื่อนไหวสองช่วงในกีฬา (ping-pong) ความลังเล (dilly-dally, shilly-shally) ความสับสนวุ่นวาย (mish-mash, skimble-skamble) โดยทั่วไปแสดงถึงความเคลือบแคลงและความรู้สึกด้านลบ (riff-raff คนที่มีชื่อเสียงไม่ดี, ticky tacky ถูกและไม่มีรสนิยม)

กล่าวโดยสรุปว่า แม้ว่าทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะใช้การซ้ำคำเพื่อสร้างคำใหม่ แต่ผลต่อความหมายของคำใหม่ที่เกิดขึ้นนั้น ไม่ได้เป็นไปในทำนองเดียวกันเสียเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่สามารถแปลคำซ้ำภาษาไทยด้วยคำซ้ำภาษาอังกฤษได้

ถึงแม้ว่าภาษาไทยจะแบ่งประเภทการแสดงความหมายของคำซ้ำได้หลากหลายประเภท แต่ก็มีที่เชื่อมโยงกับโครงสร้างอย่างตายตัว และจัดเป็นกลุ่มก้อนได้ตามชนิดของคำที่ถูกซ้ำและผลต่อความหมายที่ไปในทำนองเดียวกัน แต่โครงสร้างของคำซ้ำในภาษาอังกฤษนั้นมีหลากหลายรูปแบบ และส่วนใหญ่แล้วรูปแบบหนึ่งแสดงผลทางความหมายได้มากกว่าหนึ่งแบบตามที่ได้แสดงให้เห็นแล้วข้างต้น อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยขอสันนิษฐานเอาไว้ในขั้นตอนนี้ว่าอาจนำเอาโครงสร้างคำซ้ำในภาษาอังกฤษในเชิงเน้นความไปปรับใช้ในการแปลคำซ้ำที่เน้นความหมายให้หนักขึ้นในระบบภาษาไทยได้ เพราะมีผลต่อความหมายในทำนองเดียวกัน

2.3 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการแปลและงานวิจัยการแปลคำซ้ำ

2.3.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการแปล

ผู้วิจัยรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับการแปลทั้งในด้านความหมายและแนวทางการแปล โดยผู้เชี่ยวชาญทั้งชาวตะวันตกและชาวไทย

J. C. Catford (1965: 20) ให้คำจำกัดความของการแปลเอาไว้ว่าเป็นกระบวนการที่ทำต่อภาษาด้วยการเอาถ้อยความที่เขียนด้วยภาษาหนึ่ง (source language) ไปแทนที่ (replacement) ถ้อยความที่เขียนด้วยอีกภาษาหนึ่ง (target language) ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของ Peter Newmark (1981: 7) ว่าการแปลคืองานประดิษฐ์ (craft) ที่เกี่ยวกับความพยายามในการแทนที่สารหรือข้อความในภาษาหนึ่งด้วยสารหรือข้อความเดียวกันในอีกภาษาหนึ่ง

Mildred L. Larson (1984: 3) นิยามการแปลไปในทิศทางเดียวกันว่าเป็นการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับให้ไปอยู่ในภาษาฉบับแปล และแบ่งการแปลออกเป็นสองประเภท คือ การแปลโดยยึดรูปแบบ (form-based translation) และการแปลโดยยึดความหมาย (meaning-based translation) การแปลแบบแรกเป็นการพยายามรักษารูปแบบของภาษาต้นฉบับ ภาษาแปลไม่สละสลวย ไม่เป็นธรรมชาติ เหมาะกับการแปลเพื่อศึกษารูปแบบของภาษาต้นฉบับ ในขณะที่การแปลแบบที่สองมุ่งสื่อสารความหมายจากภาษาต้นฉบับให้เป็นภาษาที่สละสลวยในบทแปล จึงมีการปรับโครงสร้างการเรียงคำและประโยคในภาษาต้นฉบับให้สอดคล้องกับภาษาฉบับแปล

Eugene Nida นิยามการแปลว่าเป็นการถ่ายทอดความหมาย และการถ่ายทอดรูปแบบของการเสนอความหมายของข้อความในภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง โดยระบุว่า การถ่ายทอดความหมายมีสองลักษณะ คือ การแปลแบบตรงตัว (literal translation) และการแปลแบบเอาความ (free translation) แบบแรกคือการแปลที่ผู้แปลพยายามรักษาคำ ระเบียบวิธีการเรียงคำ ระเบียบวิธีการจัดกลุ่มความหมายเข้าประโยค และการเรียงประโยคเข้าเป็นข้อความตามลำดับ รวมถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ ของต้นฉบับอีกด้วย ส่วนการแปลแบบที่สองผู้แปลไม่รักษาการเรียงลำดับคำ วลี ประโยค และความคิดเหมือนในต้นฉบับ เพื่อให้งานแปลสามารถสื่อความหมายของต้นฉบับไปยังผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม สัจฉริวิ สายบัว (2536: 49-56) ได้ให้ข้อแนะนำไว้ว่า ในทางปฏิบัติจริงแล้วการแปลทั้งสองลักษณะไม่ได้แยกออกจากกันอย่างสิ้นเชิง เพียงแต่ผู้แปลจะแปลในลักษณะที่ค่อนข้างไปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งมากกว่า

จิรพรรษ์ บุญยเกียรติ (2535: 128) ได้ศึกษากลุ่มนักทฤษฎีทางภาษาศาสตร์อย่าง Munang และ Catford ซึ่งมีความเชื่อว่าการแปลคือการระบุความหมายของคำในภาษาหนึ่งและค้นหาคำที่มีความหมายตรงกันในอีกภาษาหนึ่งมาเรียงเป็นประโยคให้ได้ความหมายใกล้เคียงกันตามหลักไวยากรณ์ของอีกภาษาหนึ่ง เป็นกลุ่มที่ยึดตัวภาษาเป็นหลักและการแปลเป็นกระบวนการทางภาษาที่ทำได้โดยการถ่ายภาษา (code-switching) งานแปลที่

ได้แม้ใช้ถ้อยคำที่ตรงความหมายและมีโครงสร้างตรงกับประโยคตามต้นฉบับ แต่ความหมายอาจไม่สมบูรณ์ เนื่องจากมีความแตกต่างทางภาษา จีรพรธน์นำความเชื่อของนักทฤษฎีกลุ่มนี้ไปเปรียบเทียบกับ Nida และ Seleskovitch ที่มีความคิดว่าการแปลไม่ใช่การถ่ายทอดภาษาแต่ควรเป็นการถ่ายทอดความคิดหรือสารที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ออกมาเป็นอีกภาษาหนึ่งให้ผู้อ่านบทแปลได้เข้าใจและเกิดอารมณ์ความรู้สึกอย่างเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้แปลนำความคิดที่ผู้เขียนต้องการมาถ่ายทอด เรียบเรียงเป็นภาษาที่สอดคล้องกับหลักไวยากรณ์ ความนิยมใช้ และลักษณะเฉพาะตัวของอีกภาษาหนึ่ง จากการเปรียบเทียบแนวคิดทั้งสองข้าง จีรพรธน์สรุปว่าการแปลประเภทหลังมุ่งถ่ายทอดความคิดมีกระบวนการทางความคิดจึงนับได้ว่าเป็นการแปลอย่างแท้จริง เพราะการไม่ยึดติดภาษาจะแก้ปัญหาเรื่องบทแปลสื่อความไม่ตรงกับต้นฉบับอันเป็นปัญหาที่มาจากความแตกต่างทางภาษาได้

สิทธา พินิจภูวดล (2542: 12-13) อธิบายความหมายของการแปลจากการรวบรวมคำแปลจากพจนานุกรมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไว้ว่า “การแปล คือ การถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง การตีความหมายหรือการทำให้เข้าใจความหมาย การอธิบายโดยใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างอื่น” และเมื่อสิทธานำเอาคำอธิบายของนักทฤษฎีการแปลตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 13 จนถึงปัจจุบันมาพิจารณา ทำให้เห็นความคิดเกี่ยวกับการแปลที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย และนำไปสู่การสรุปความหมายของการแปลเอาไว้ว่า “การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษารูปแบบคุณค่า และความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝงซึ่งได้แก่ความหมายทางวัฒนธรรม ประชญา ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ”

สรุปได้ว่าการแปลเป็นกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งที่ซับซ้อนและต้องนำปัจจัยหลายอย่างมาพิจารณาประกอบกัน โดยอาศัยรูปของภาษาเป็นตัวอ้างอิงในการตีความสารที่ผู้แต่งต้องการสื่อ ไม่ใช่เป็นการค้นหาความหมายเทียบเคียงในพจนานุกรมอย่างตายตัว แล้วนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ของภาษาแปลเท่านั้น การศึกษาความหมายของการแปลและวิธีการแปลทำให้ผู้วิจัยสามารถเลือกหยิบใช้กลวิธีการแปลที่เหมาะสมกับต้นฉบับที่นำมาวิจัยได้

2.3.2 งานวิจัยการแปลคำซ้ำ

ปทมา อัคนโธ (2544: 45-60) กล่าวถึงแนวทางการแปลไม่ยืมจากตัวอย่างการแปลของผู้เรียนแปลเบื้องต้น และสรุปความหมายของไม่ยืมมาไว้ดังต่อไปนี้

1) ความเป็นพหูพจน์ เช่น

เด็ก ๆ อยู่ในสระหลังบ้าน

The children are in the pond at the back of the house.

ผู้แปลต้องสังเกตความเป็นพหูพจน์ ไม่ใช่คำนามทั่วไปในการแปลประโยคตัวอย่างเป็น Children are... เพราะผิดและ จากบริบทบอกได้ว่าหมายถึงเด็กเฉพาะกลุ่มหนึ่ง ในทางกลับกันเมื่อ

แปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทย ผู้แปลมักมองข้ามการใช้ไม้มกเพื่อให้ได้ภาษาแปลที่เป็นธรรมชาติ เช่น Children should go to bed soon ควรแปลว่า เด็กๆ ควรนอนหัวค่ำ ไม่ควรแปลว่า บรรดาเด็ก เด็กทั้งหลาย หรือพวกเด็ก เพราะแม้ว่าจะแสดงความเป็นพหูพจน์แต่ไม่สละสลวย

- 2) ลักษณะใกล้เคียง ไม้มกที่ใช้กับคำคุณศัพท์จะทำให้ความหมายเบาลงในทำนอง กะประมาณ ใกล้เคียง เช่น

วันนี้เขาใส่เสื้อแดง ๆ

Today she's wearing a blouse, sort of red in color.

นอกจากคำว่า sort of หรือ kind of ก็มี suffix หลายตัวที่นำมาใช้กับการถ่ายทอดความหมายนี้ได้ เช่น -ish, -y, -like หรือใช้คำที่เป็นคู่เทียบ เช่น สีเหลือง ๆ ส้ม ๆ แปลเป็น ocher

- 3) ลักษณะไม่เจาะจง ไม้มกที่ใช้กับคำบุพบทบางคำทำให้ความหมายเปลี่ยนไป แสดงความไม่เจาะจง หรือความไม่แน่ใจอย่างมาก เช่น

ไปนั่งหน้า ๆ ดึกว่า (แถวที่ใกล้กับแถวหน้าแต่ไม่ใช่แถวหน้าสุด)

Let's go sit toward the front. หรือ Let's go to the front rows.

บ้านของเขาอยู่แถว ๆ เมืองนนท์ (ไม่แน่ใจว่าอยู่ในนนทบุรีหรือจังหวัดใกล้เคียง)

He lives in the vicinity of Nonthaburi.

ในกรณีนี้ผู้แปลต้องเลือกคำเพื่อจะสื่อความไม่เจาะจง เป็นกรณี ๆ ไป

- 4) ลักษณะแยกเป็นหน่วย ๆ มักใช้กับคำว่า “เป็น” และบอกจำนวนว่าเป็นพหูพจน์ แต่จะเน้นแยกออกเป็นหน่วย ๆ เช่น

ต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

All these cases will be examined individually.

ผู้แปลต้องรักษาความเป็นพหูพจน์ในขณะเดียวกันก็ต้องเลือกใช้คำเพื่อสื่อความเป็นปัจเจก

- 5) ลักษณะเข้าไปเข้ามาในวลีที่ให้ความหมายในเชิง “ไม่พอดี” หรือ “ครึ่ง ๆ กลาง ๆ” เช่น สูง ๆ ต่ำ ๆ สั้น ๆ ยาว ๆ นิ่ง ๆ นอน ๆ สุก ๆ ดิบ ๆ ไม่มีคำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษอย่างตายตัว และไม่ควรถูกแปลอย่างตรงตัว ตัวอย่างเช่น

เดินระวังนะ ที่มันสูง ๆ ต่ำ ๆ

While walking, be careful. The ground is quite uneven.

คำลักษณะนี้มีไม้มกกำกับเสมอ แต่ยังมีคำซ้ำอีกกลุ่มที่ประกอบด้วยคำพยางค์เดียว 2 คำและซ้ำด้วยไม้มกทั้งคู่ แต่ความหมายหลักอยู่ที่คำใดคำหนึ่ง เช่น “ผิด ๆ ถูก ๆ” (ไม่มีคุณภาพ)

- 6) ความหมายอื่น ๆ การใช้ไม่ยืมกับคำกริยาโดยเฉพาะในภาษาพูด แสดงอารมณ์ของผู้พูดในสามลักษณะ ตัวอย่างเช่น

แนะนำแกมบังคับ

กิน ๆ ไปเถอะ

Just eat it.

ผู้แปลต้องเลือกใช้คำให้เหมาะสมเพื่อสื่ออารมณ์ให้ได้เท่ากับต้นฉบับ

แสดงการกระทำซ้ำหลายครั้ง

ฉันทะาะ ๆ ๆ ๆ ก็ไม่มีใครมาเปิดประตูสักที

I knocked a thousand times but nobody answered the door.

ผู้แปลต้องเข้าใจความแตกต่างทางภาษา แม้ว่าในภาษาไทยจะใช้ไม่ยืมถึงสี่ครั้ง แต่ก็ไม่ควรแปลว่า “I knocked, knocked, knocked, knocked, knocked...” เพราะในภาษาอังกฤษนิยมซ้ำเพียงสองหรือสามครั้งเท่านั้น “I knocked and knocked but...” หรือควรแปลแบบตีความดังประโยคตัวอย่างเพื่อสื่ออารมณ์ของผู้พูดด้วย

แสดงอารมณ์ไม่พอใจ ผู้พูดอาจใช้ไม่ยืมมากกว่าหนึ่งครั้งเพื่อแสดงความไม่พอใจต่อการกระทำของผู้อื่นหรือตนเอง ตัวอย่างเช่น

กิน ๆ ๆ แล้วก็ไปกินหมด ปล่อยให้ฉันล้างชามอยู่คนเดียว

They shoveled / gulped their food down and all disappeared; here I am, doing the dishes.

คำว่า shovel / gulp down แสดงถึงการกินอย่างมูมมาม และแสดงอารมณ์โกรธของผู้พูด

- 7) ความหมายใหม่ เป็นกลุ่มคำที่ต้องมีไม่ยืมกำกับเสมอ และไม่เหลือความหมายเดิมของคำมูลคำเดิมเลย ตัวอย่างเช่น อยู่ ๆ (เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด) ู ๆ ปลา ๆ (มีความรู้อย่างไม่ลึกซึ้ง) สด ๆ ร้อน ๆ (เพิ่งเกิดขึ้น) ที่แปลได้ว่า all of a sudden, basic knowledge และ just ตามลำดับ วิธีแปลคือทำความเข้าใจความหมายแล้วหาคำหรือสำนวนเทียบในภาษาปลายทาง และไม่ควรแปลโดยมีเค้าคำของภาษาต้นทาง

นอกจากบทความของปัทมา อันตโกที่ผู้วิจัยได้สรุปมาไว้ข้างต้นแล้ว ยังมีผู้ศึกษาเรื่องการแปลคำซ้ำ โดยศึกษาที่แปลจากภาษาอังกฤษเป็นไทย ได้แก่ ยิงยศ จิตจักร (2546) เลือกลศึกษาคำซ้ำในบทแปลชุดแฮร์รี่ พอตเตอร์ ของเจ.เค. โรว์ลิ่ง โดย สุมาลี และชุนท์อุไร ยุทธิวัฒน์ (2543) เลือกลศึกษาคำซ้ำในงานแปลชุด บ้านเล็กของลอร่า อิงกัลลส์ ไรต์เตอร์ โดย สุคนทรส ทั้งสองสำนวนแปลมีตัวอย่างแนวทางการแปลภาษาอังกฤษโดยใช้

คำซ้ำในภาษาไทยที่สอดคล้องกับแนวทางต่าง ๆ ที่อาจารย์พทมา อัดน โถ ได้เสนอไว้แล้ว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวอย่างเหล่านั้นและสรุปเฉพาะส่วนที่ไม่ซ้ำกันเอาไว้ดังนี้

- 1) การซ้ำคำเพื่อเน้นความหมายให้หนักขึ้น มักอยู่ในรูปคำวิเศษณ์ที่ขยายนามหรือกริยา

ต้นฉบับ	บทแปล
“We do it so quickly .”	เราจะทำกันเร็ว ๆ (ซุนห์อุไร ยุทธิวัจน์, 2543: 108)
And walk very fast all day	แล้วเดินเร็ว ๆ ตลอดทั้งวัน (ซุนห์อุไร ยุทธิวัจน์, 2543 : 108)
Their large mouths	ปากกว้าง ๆ (ยิ่งยศ จิตจักร, 2546 : 199)
. . . and each has produced outstanding witches and wizards	และแต่ละหลังก็ผลิตฟอมดแม่มดเก่ง ๆ มาแล้ว (ยิ่งยศ จิตจักร, 2546 : 199)

จะเห็นได้ว่าการแปล adverb ที่ขยาย adverb ที่มีความหมายในทำนองว่า “มาก” (so, very + adverb) และการแปลคำ adjective ที่บอกคุณสมบัติของคำนามและเน้นความในคำเดียวกัน (large = very + wide) นักแปลทั้งสองเลือกใช้คำเทียบเคียงในภาษาไทยและซ้ำคำนั้นด้วยไม่ยากเพื่อสื่อการเน้นความหมายให้ตรงกับต้นฉบับ บทแปลมีความเป็นธรรมชาติมากกว่าการแปลด้วยคำเทียบเคียงที่มีคำว่า “มาก” ต่อท้าย และยังเหมาะกับตัวบทประเภทรณกรรมเยาวชนที่ควรใช้ภาษาง่าย ๆ อีกด้วย

- 2) การซ้ำคำกริยาเพื่อแสดงการกระทำซ้ำหรือต่อเนื่อง

ต้นฉบับ	บทแปล
Jack’s tongue lapped and lapped at her face.	แจ๊ค*แลบลิ้นเลีย ๆ อยู่ที่ใบหน้า (ซุนห์อุไร ยุทธิวัจน์, 2543: 145) *สะกดตามต้นฉบับ
Ma seized a long pole and struck and struck at the roaring fire.	แม่ฉวยไม้ยาวได้อันหนึ่งเอาไปฟาด ๆ ที่ไฟนั้น (ซุนห์อุไร ยุทธิวัจน์, 2543: 145)
I’d just been thinking.	ฉันมาคิด ๆ คุณแล้ว (ยิ่งยศ จิตจักร, 2546 : 215)
“If we just do a bit of poking around -”	ถ้าเราแค่ลองไปดู ๆ (ยิ่งยศ จิตจักร, 2546 : 215)

สองตัวอย่างแรกแสดงการกระทำซ้ำด้วยการใช้คำกริยาเดิมสองคำเชื่อมด้วย and ตัวอย่างที่สามเป็นการแปลกริยาที่ต่อเนื่องโดยอาศัยบริบทของ Past Perfect Continuous Tense ที่แสดงการกระทำที่ต่อเนื่องในระยะเวลาหนึ่ง และตัวอย่างที่สี่เป็นการแปลกริยาที่ต่อเนื่องโดยอาศัยบริบทเช่นกัน เพราะ poke around ให้ความหมายว่ามองหาสิ่งหนึ่งรอบสถานที่แห่งหนึ่งจึงไม่ใช่กริยาที่ทำครั้ง

เดียวได้ นักแปลทั้งสองจึงเลือกใช้คำเทียบเคียงในภาษาไทยและซ้ำคำนั้นด้วยไม่ยมกเพื่อสื่อการกระทำต่อเนื่องให้ตรงกับต้นฉบับ

3) การซ้ำคำเลียนเสียงธรรมชาติแสดงการเกิดขึ้นของเสียงนั้นมากกว่าหนึ่งครั้ง

ต้นฉบับ	บทแปล
and from the cave, there was the drip, drip of melting icicles.	และเสียงน้ำที่ละลายจากสายน้ำแข็งตามชายคาบ้านหยดลง ดินดังตึง ๆ (ซุนหัวโรวู ยูทธิวัจน์, 2543 : 143)
...there was a thud-thud of Mother's loom...	...มีเสียงกึ่ง ๆ จากหูกทอผ้าของแม่ (ซุนหัวโรวู ยูทธิวัจน์, 2543 : 143)

เมื่อต้องแปลเสียงเลียนธรรมชาติ สุนทรส เลือกใช้คำเสียงเลียนธรรมชาติในภาษาไทยมาเทียบให้เหมาะสมและใช้ไม่ยมกเพื่อแสดงว่าเสียงนั้นดังมากกว่าหนึ่งครั้งให้ได้วรรคตรงกับต้นฉบับ

ซุนหัวโรวู ยูทธิวัจน์ และ ยิงยศ จิตจักร ได้สรุปว่าการใช้คำซ้ำในงานแปลวรรณกรรมเยาวชนนั้นเหมาะสมเพราะคำซ้ำเหมาะกับภาษาที่ไม่เป็นทางการและภาษาที่เด็กใช้ และยังทำให้บทพรรณนามีสีสันมากขึ้น แต่ก็อาจเกิดความคลาดเคลื่อนทางความหมายด้วยเช่นกัน

She took the book named Millbank and opened it, and looking up anxiously at Ma as she read...

ลอราฉวยหนังสือที่มีชื่อว่ามิลล์แบงก์มาพลิก ๆ

ซุนหัวโรวู ยูทธิวัจน์ (2543: 157) กล่าวว่าบริบทแสดงให้เห็นว่ากริยาเกิดครั้งเดียวแต่ “พลิก ๆ” ในบทแปลให้ความหมายว่าเปิดดูหลายหน้า ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำซ้ำในบทแปลภาษาไทยของทั้งสุมาลีและสุนทรส โดยไม่มีคำคู่เทียบในภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะเกิดความคลาดเคลื่อนทางความหมายดังตัวอย่างข้างต้น หรือเป็นการสร้างคำซ้ำจากบริบทก็ตามที แต่ก็เกินไปเพื่อให้ได้บทแปลที่สละสลวยและเป็นธรรมชาติเหมาะกับประเภทของตัวบทที่เป็นวรรณกรรมเยาวชน การศึกษาสำนวนแปลของนักแปลทั้งสองทำให้เห็นรูปแบบการใช้คำซ้ำที่หลากหลายและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการแปลคำซ้ำจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้

เนื่องจากหัวข้อการวิจัยในครั้งนี้เป็นการแปลคำซ้ำจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ และปัญหาการแปลคำซ้ำเป็นภาษาอังกฤษนั้นไม่ได้เกิดขึ้นกับภาษาไทยเท่านั้น เพราะปรากฏการณ์การซ้ำคำ (reduplication) เกิดขึ้นในหลายภาษาดังที่ได้กล่าวไปแล้วในนิยามของคำซ้ำภาษาอังกฤษ บางภาษานั้นก็มีลักษณะการซ้ำคำและผลต่อความหมายที่เหมือนกับภาษาไทยอีกด้วย ดังนั้นการศึกษาการแปลคำซ้ำในภาษาอื่น ๆ เป็นภาษาอังกฤษจึงอาจเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น

Karjo, Winiharti และ Muhartoyo (2013: 67-75) ศึกษาการแปลคำซ้ำจากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษ โดยอาศัยตัวอย่างการแปลจากนักศึกษา อาจารย์และพนักงานชาวอินโดนีเซียจำนวนทั้งหมด 100 คน ลักษณะการซ้ำคำของภาษาอินโดนีเซียส่วนใหญ่แล้วเป็นแบบเต็มคำ (Full หรือ Exact Reduplication) เหมือนคำซ้ำในภาษาไทยและการซ้ำคำยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความหมายคล้ายคลึงกับระบบภาษาไทยอีกด้วย สรุปได้ดังนี้

ต้นฉบับ	ความหมาย (ชนิดของคำ)	บทแปลที่ถูกต้อง
Buku-buku	หนังสือ (นาม)	books
Nilai-nilai	ค่านิยม (นาม)	values
main-main	เพลิดเพลิน (กริยา)	not being serious
marah-marah	โกรธต่อเนื่องหรือเป็นคำ อุทานเวลาโกรธ (กริยา)	get angry, mad, pissed off, furious
berulang-ulang	ทำอะไรอย่างต่อเนื่อง (กริยา)	repeatedly, many times, more than once
jauh-jauh hari	การทำอะไรล่วงหน้าเป็น เวลานานก่อนที่อีกสิ่งหนึ่งจะ เกิดขึ้น (คุณศัพท์)	far in advance, many days before, long before
benar-benar	ทำอะไรอย่างแท้จริง (กริยาวิเศษณ์)	really, truly
<u>berkali-kali</u> memukul	berkali ขยาย memukul ที่ แปลว่าตีแสดงให้เห็นว่าตี หลายครั้ง (กริยาวิเศษณ์)	repeatedly, many times, numerous times, again and again
sehari-hari	ทุกวัน (กริยาวิเศษณ์)	every day, daily
masing-masing	แต่ละ (สรรพนาม)	each, respectively, individually

ทั้งสามสรุปว่าเมื่อแปลคำซ้ำจากภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาอังกฤษแล้วต้องพิจารณาทั้งหน้าที่ความหมาย และรูปของคำเหล่านั้นเพราะแตกต่างจากคำซ้ำในภาษาอังกฤษ และการแปลแบบตรงตัวอย่าง pagi-pagi เป็น morning-morning นั้นไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง แต่ควรจะเป็น early in the morning การแปลคำซ้ำแต่ละครั้งต้องคำนึงถึงสามองค์ประกอบนี้ด้วย เพื่อให้ได้บทแปลที่เหมาะสม

ผู้วิจัยคาดว่าแนวทางการแปลคำซ้ำที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อค้นหาวิธีการแปลที่เหมาะสมกับประเภทของคำซ้ำต่าง ๆ ในหนังสือ “เมื่อคุณตาคุณยาย เล่ม 1” ได้ เมื่อได้ทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำอย่างละเอียดแล้วก็ตระหนักได้ว่าไม้มกมีผลต่อความหมายของคำที่ถูกกำกับในหลากหลายรูปแบบ ผู้วิจัยจึงต้องแปลไม้มกสองครั้ง หนึ่งคือความหมายของคำที่ถูกกำกับ และสองคือผลของไม้มกต่อความหมายของคำนั้น ก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะแปลเป็นภาษาอังกฤษอย่างไร ด้วยการเลือกสรรคำหรือสำนวนให้ตรงกับอรรถรสในต้นฉบับให้ได้ใกล้เคียงที่สุด โดยจะกล่าวอย่างละเอียดในบทที่ 4

2.3 ทฤษฎี Skopostheorie ของ Hans Vermeer และ Katharina Reiss

ทฤษฎี Skopostheorie ของ Reiss และ Vermeer (อ้างถึงในวรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 11-26) ยึดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการแปลเป็นหลัก เน้นย้ำว่าการแปลเป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมในตัวเอง และการแปลเป็นกระบวนการอันซับซ้อนที่ผู้แปลต้องตัดสินใจเลือกกลวิธีในการแปลภายใต้อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ

Reiss และ Vermeer ได้กำหนดหลักสำคัญของทฤษฎีเอาไว้ 6 ข้อด้วยกัน

- การแปลจะต้องยึดหน้าที่ของงานแปลเป็นหลัก
- งานแปลเป็นการนำเสนอข้อมูลหนึ่งให้แก่ผู้รับสารในวัฒนธรรมปลายทางในรูปแบบของภาษาปลายทาง ซึ่งข้อมูลชุดนี้มาจากวัฒนธรรมต้นทางและอยู่ในรูปของภาษาต้นทาง ผู้แปลจึงเป็นคนกลางในการสื่อสารระหว่างสองวัฒนธรรม
- ข้อมูลในงานแปลไม่จำเป็นต้องสามารถแปลกลับไปเป็นภาษาต้นทางได้ตรงกับตัวบทต้นฉบับ เพราะหน้าที่ของงานแปลในวัฒนธรรมปลายทางอาจแตกต่างจากหน้าที่ของตัวบทในวัฒนธรรมต้นทาง หรือกล่าวสั้น ๆ ได้ว่า งานแปลเป็นการลอกเลียนข้อมูลที่นำเสนอในภาษาต้นทาง
- งานแปลต้องอ่านเข้าใจได้ในตัวมันเอง มีความสมบูรณ์ในตัวเองภายใต้สถานภาพและความรู้ของผู้รับสารปลายทาง
- งานแปลจะต้องสอดคล้องกับตัวบทต้นฉบับ
- หลักทั้ง 5 ข้อนี้มีความสำคัญลดหลั่นกัน ไปตามลำดับ

ทฤษฎีนี้ยึดหลักการคิดว่า การกระทำทุกอย่างจะต้องมีจุดมุ่งหมาย การกระทำแต่ละครั้งก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Skopos ในภาษากรีก) และเปลี่ยนแปลงสภาพที่เป็นอยู่ การแปลเป็นกระทำอย่างหนึ่งที่มีความซับซ้อน นักแปลจึงต้องมีเป้าหมายก่อนกระทำการแปล และต้องตัดสินใจอย่างมีขั้นตอนดังนี้

1) ประเมินว่าผู้รับสารปลายทางเป็นใคร

2) เมื่อทราบกลุ่มเป้าหมาย ก็นำมาซึ่งน้ำหนักความสำคัญของตัวบทต้นฉบับแต่ละส่วนก่อนการแปล เพื่อตัดสินใจว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงก่อน ระหว่าง หรือหลังการแปล

3) คำเนิการให้บรรลู่เป้าหมายนั้น ต้นฉบับจะถูกถ่ายทอคเป็นภาษาปลายทางไปยังผู้รับสารโดย ประเมินตามความคาคหวังของผู้รับสาร และเพื่อใ้บรรลู่ทั้งสามข้อนี้ ผู้แปลต้องมีความรู้ด้านวัฒนธรรม ปลายทางเป็นสำคัญ และต้องรู้จักภาษาปลายทางเป็นอย่างดี

กล่าวโดยสรุปไ้ได้ว่า กระบวนการแปลเป็นการถ่ายทอคข้อมูลของวัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกภาษาใหม่ใน บริบทของวัฒนธรรมปลายทาง ต้นฉบับเป็นการนำเสนอข้อมูลทีเฉพาะเจาะจงในวัฒนธรรมหนึ่ง การแปลจึง เป็นการถ่ายทอควัฒนธรรม ไม่ใช่เป็นเพียงการถอดรหัสทางภาษา นอกจากนี้ผู้แปลต้องคำนึงว่าหน้าที่ของตัว บทจะถูกเปลี่ยนแปลงไปด้วยหรือไม่ในสถานการณ์การสื่อสารใหม่ในวัฒนธรรมปลายทาง ผู้แปลไม่ได้ทำ หน้าที่ในการส่งต่อเนื้อความจากต้นฉบับเท่านั้น แต่ต้องตีความต้นฉบับก่อนในฐานะที่เป็นผู้รับสารเองด้วย และ ผู้แปลอาจตีความต้นฉบับนวนิยายเรื่องหนึ่ง ไ้แตกต่างกันออกไป แต่เมื่อเลือกเน้นลักษณะใดแล้วก็ต้องเลือก วิธีการแปลให้เหมาะสม

แนวทางการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของบทแปลให้เข้าไปในลักษณะเดียวกันกับต้นฉบับ คือให้ความ เพลิดเพลิน และความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยแก่ผู้อ่าน แต่ผู้อ่านในสถานการณ์ใหม่นี้เป็นเยาวชนชาวต่างชาติ ฉะนั้นนอกจากการแปลให้สอดคล้องกับต้นฉบับด้วยภาษาแปลที่อ่านเข้าใจในตัวเองแล้ว ยังต้องคำนึงถึง บริบททางสังคมและวัฒนธรรมปลายทาง และการรักษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในต้นฉบับอีกด้วย เพราะผู้วิจัยไ้ตีความว่าหนังสือเล่มนี้เป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชนอิงประวัติศาสตร์ อาจต้องมีการเพิ่มเติม ข้อมูลที่นอกเหนือไปจากต้นฉบับเพื่อให้ผู้รับสารปลายทางเข้าใจ เพราะว่ากลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนชาวต่างชาติ ทีอาจจะไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ผู้วิจัยยังต้องคำนึงถึงเวลาและภาษาที่แตกต่างกันของ สถานการณ์ในการสื่อสารอีกด้วย และตระหนักว่าต้องเลือกใช้ถ้อยคำเข้าใจง่ายในตรงกับตัวบทประเภท วรรณกรรมเยาวชน และไม่ใหม่จนเกินไปสำหรับเนื้อหาที่เป็นเรื่องราวของไทยในอดีต

2.4 ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมาย (Interpretive Theory of Translation)

ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นในยุค 1970 โดย Danica Seleskovitch (ดานิกา เซเลสโกวิทช์) และ Marianne Lederer (มารีอานน์ เลเดเรร์) นักวิชาการประจำสถาบัน Paris School of Interpreters and Translators (Ecole Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs or ESIT) Seleskovitch ผู้มีอาชีพเป็นล่ามในงานประชุม ไ้เสนอแนวคิดดังกล่าว ซึ่งตรงข้ามกับแนวคิดที่เป็นที่นิยมในสมัยนั้นว่าการแปลเป็นเพียงกิจกรรมทีภาษาหนึ่งถูกถอดรหัสหรือแทนที่ ด้วยอีกภาษาหนึ่งไ้

Seleskovitch กล่าวว่า การแปลเป็นกระบวนการทีเริ่มต้นจากวาทกรรมทีในภาษา ก หรือภาษาต้นทาง ไปสู่ความหมายทีไ้ได้จากวาทกรรมนั้น โดยหลุดพ้นจากหรือเป็นอิสระจากระบบภาษาต้นทางเป็นขั้นที่สอง และ

สามคือวาทกรรมในภาษาปลายทาง ที่นำเอาความเข้าใจและความหมายนั้นมาถ่ายทอดเป็นภาษาปลายทางในบทแปล สรุปว่าการแปลเป็นการเข้าใจความคิดที่ต้องการถ่ายทอดในภาษาหนึ่ง แล้วนำมาถ่ายทอดในอีกภาษาหนึ่ง ไม่ใช่การถอดรหัสภาษาโดยตรง Seleskovitch ยังได้อธิบายว่า วาทกรรม คือการใช้ภาษาในรูปแบบคำพูดหรือข้อเขียนเพื่อสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ด้วยกัน วาทกรรมจึงเป็นการประยุกต์ใช้ภาษากับการสื่อสาร และเป็นจุดผ่านที่ความคิดของมนุษย์แต่ละคนแบ่งซอยแยกย่อยออกเป็นหน่วยความหมายเพื่อถ่ายทอดสู่เป้าหมาย นอกจากนี้ Lederer กล่าวว่า การทำความเข้าใจข้อความทางภาษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สองประเภทคือ ความรู้ด้านภาษา และความรู้ด้านเนื้อหาที่ข้อความนั้นเอ่ยอ้างถึง ความรู้นอกเหนือภาษาช่วยให้ตีความหมายทางภาษาของคำที่ประกอบกันเป็นประโยคได้ ความรู้ด้านภาษาเป็นสิ่งจำเป็นในการแปล แต่ไม่ใช่สิ่งเดียวกับการใช้ภาษาในระดับวาทกรรม นอกจากนี้ความหมายของเลเดเรร์ ไม่ใช่ความหมายประจำทางภาษา (signification) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่ผูกติดอยู่กับคำหรือโครงสร้างประโยคแบบต่าง ๆ ที่อยู่ในระบบของภาษา แต่เป็นความหมายในระดับวาทกรรม (meaning) ที่สามารถสื่อความหมายที่แท้จริงในบริบทนั้น และเป็นส่วนหนึ่งของความหมายประจำทางภาษาทั้งหมด (จิระพรชัย บุญยเกียรติ และคณะ, 2540)

ต่อมา Jean Delisle (1988: 53-69) ได้นำแนวคิดของทั้งสองท่านนี้ไปพัฒนาต่อ และสรุปขั้นตอนการแปลแบบยึดความหมายเอาไว้เป็นสามขั้นตอนหลัก อันได้แก่ การทำความเข้าใจ (Comprehension) การถ่ายทอดความหมาย (Reformulation) และการตรวจสอบฉบับแปล (Verification)

ขั้นตอนการทำความเข้าใจ เป็นการตีความครั้งที่ 1 แบ่งออกเป็นการถอดความหมายในระดับภาษา และระดับวาทกรรม กล่าวคือ ผู้แปลต้องใช้ความรู้ทางภาษาเพื่อวิเคราะห์คำศัพท์และไวยากรณ์ และใช้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่ตัวบทกล่าวถึงเพื่อตีความค้นหาความหมายโดยอ้างอิงจากความเป็นจริงหรือบริบท

ขั้นตอนการถ่ายทอดความหมาย เพื่อให้ได้ถ้อยคำที่เหมาะสมในภาษาปลายทาง ผู้แปลต้องผละออกมาจากรูปแบบของภาษาต้นทาง (deverbalization) ความเข้าใจหลุดออกจากรูปแบบทางภาษา ซึ่งเป็นขั้นที่อยู่ระหว่างการทำความเข้าใจและการถ่ายทอดความหมาย โดยใช้เหตุผลแนวเทียบเคียง (analogical reasoning) ที่ประกอบไปด้วยการเชื่อมโยงความคิด การอนุมาน และการสรุป เพื่อค้นหาทรัพยากรที่เหมาะสมในภาษาปลายทางมาถ่ายทอดความหมาย

ขั้นตอนการตรวจสอบฉบับแปล เป็นการตีความครั้งที่ 2 หลังจากที่ผู้แปลถ่ายทอดความหมายในภาษาปลายทางแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องด้านความหมายและเนื้อหาของบทแปล

นอกจากนี้ Delisle (1988: 83-107) ยังได้กล่าวถึงการจัดแต่งทางภาษาสี่ระดับ (Levels of Language Manipulation) เพื่อให้เกิดสมมูลภาพในการแปล อันได้แก่

- การสังเกตแบบแผนของรูปแบบทางภาษา (conventions of form) แต่ละภาษาจะมีหลักเกณฑ์แตกต่างกันไปในเรื่อง ตัวอักษรย่อ หน่วยเวลา หน่วยชั่งตวงวัด ฯลฯ

- การวิเคราะห์ตีความ (interpretive analysis) ในสามระดับ หนึ่งคือคำที่มีความหมายเดียวไม่ต้องตีความเพื่อเทียบเคียงความหมายใด ๆ เช่น วิสามานยนาม ตัวเลข สองคือคำเทียบเคียงที่เป็นมาตรฐาน ผู้แปลใช้ความรู้และความจำทางภาษาเพื่อค้นหาคำเทียบเคียง คำส่วนใหญ่มักจะมีการรวบรวมอยู่แล้วในพจนานุกรมสองภาษา และสามการสร้างคำใหม่จากบริบท เป็นการใช้บริบทมาประกอบเพื่อหาความหมายที่แท้จริง
- การวิเคราะห์รูปแบบ (interpretation of style) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยสี่ประการที่มีผลต่อดัชนี คือผู้ส่งสาร หัวข้อเรื่อง ประเภทและการใช้ภาษาของตัวบท และผู้รับสาร
- การรักษาองค์ประกอบของบทความ (lexical organicity) ด้วยการลำดับความ ความต่อเนื่องและความเชื่อมโยงของบทความ

แนวทางการนำทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายโดยไม่ยึดติดกับรูปทางภาษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในงานวิจัยนี้ จากความรู้ทางด้านภาษาที่ได้ทบทวนไปแล้ว ผู้วิจัยทราบว่าไม้มกนั้นไม่สามารถถูกแทนที่ด้วยรูปแบบทางภาษาอังกฤษได้อย่างตายตัว หากยึดติดกับรูปแบบทางภาษาแล้ว หรือการแปลแบบ literal translation แล้วการแปลคำที่มีไม้มกนั้นจะเป็นไปไม่ได้เลย เพราะไม้มกมีสองหน้าที่ในระบบภาษาไทย คือเป็นสัญญาณให้ออกเสียงซ้ำ และทำให้ความหมายของคำนั้นเปลี่ยนแปลงไปในทางใดทางหนึ่ง ผู้แปลจึงควรมุ่งไปที่การทำทำความเข้าใจความหมายของไม้มกในระดับวาทกรรมโดยอาศัยบริบท และเลือกกลวิธีการแปลที่เหมาะสมกับคำที่มีไม้มกไปที่ละกรณี

ดังนั้นการแปลคำว่า “เด็ก ๆ” ในกรณีการแสดงรูปพหูพจน์ ว่า child-child หรือ kid-kid จึงไม่ได้ความหมายที่ตรงกับต้นฉบับ และไม่เหมาะสมอย่างยิ่งเพราะเป็นการแปลอย่างถอดรหัสคำ โดยใช้ภาษาแปลมาแทนที่อย่างผิวเผินและยังยึดติดกับหน้าที่ในการออกเสียงซ้ำของ ไม้มกในระบบภาษาดั้งเดิมด้วย จึงควรแปลว่า children หรือ kids แทน

ในทางกลับกัน การแปลคำเลียนเสียงธรรมชาติ อย่างเสียงของระฆังดัง “แก๊งๆๆๆๆๆ” ก็อาจเลือกแปลเป็น clang clang clang ได้เพื่อสื่อให้เข้าใจได้ว่าเป็นเสียงระฆังที่ดังขึ้นหลายครั้งตรงกับต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม ไม่จำเป็นต้องเขียนซ้ำให้เท่ากับจำนวนของไม้มก เพราะในภาษาอังกฤษการซ้ำเสียงเดิมสองหรือสามครั้งก็เข้าใจได้แล้วว่าสิ่งนั้นเกิดขึ้นซ้ำ ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงผู้รับสารชาวต่างชาติที่อาจไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเลย จึงต้องอาศัยความรู้นอกเหนือภาษาที่อ้างอิงจากประสบการณ์และความเป็นจริง เพื่อให้สามารถถอดความหมายได้อย่างถูกต้อง ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างมาหนึ่งข้อความจากหน้า 119

ในหีบเงินนั้นมีเหรียญหลายขนาด เหรียญสลึง สดางค์ 10 สดางค์ 5 และ สดางค์แดง ซึ่งโตที่สุดและมีมาก หีบง่าย เด็ก ๆ ยากได้แต่เหรียญสลึง

ก่อนแปลควรวิเคราะห์ก่อนว่าผู้แต่งต้องการบอกอะไร ต้องเข้าใจความคิดที่ผู้แต่งต้องการสื่อ หากแปลว่า salueng, ten-satang, five-satang and red satang coins ก็จะไม่เห็นเจตนาที่ผู้แต่งไล่เรียงมูลค่าของเหรียญ จากมากไปน้อยเพราะหนึ่งสลึงมีค่าเท่ากับ 25 สดางค์ และสดางค์แดงคือเหรียญมูลค่าหนึ่งสดางค์ ผู้แปลต้องอาศัยความรู้ที่นอกเหนือภาษาเข้ามาประกอบการแปลถึงจะเข้าใจเจตนานี้ได้ เมื่อทราบดังนี้แล้ว ก็ควรแปลเป็น twenty-five-satang, ten-satang, five-satang and one-satang coins เพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง ในบทที่ ยกตัวอย่างมานี้ ยังพูดถึงเหรียญเหล่านี้อีกหลายครั้ง ผู้แปลจึงอาจเลือกที่จะเติมข้อมูลที่ละไว้ในตอนแรกว่าหนึ่ง สลึงมีค่าเท่ากับ 25 สดางค์ และเหรียญหนึ่งสดางค์มีสีแดงเข้าไปในภายหลังได้

จากการทบทวนคำจำกัดความ แนวคิด และทฤษฎีการแปลต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจหัวข้อของการวิจัยได้ อย่างลึกซึ้งขึ้น และทำให้เห็นแนวทางการแก้ปัญหาการแปลอย่างคร่าว ๆ

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์วาทกรรมตามแนวคิดของ Christiane Nord นักวิชาการด้านการแปลชาวเยอรมัน (อ้างถึงใน วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 77-113; อ้างถึงใน Pobocikova, 2012 : 21-28) ที่ประกอบไปด้วย องค์ประกอบภายนอกและองค์ประกอบภายในตัวบทวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 เพราะครอบคลุมหลายแง่มุม เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจตัวบทได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน และนำความเข้าใจนี้ไปเป็นกรอบในการกำหนดวิธีการแปลในบทถัดไป

แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับหรือวาทกรรมวิเคราะห์ เป็นการศึกษารายละเอียดที่เหนือกว่าระดับประโยค เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวบทในด้านต่าง ๆ ก่อนลงมือแปล นอร์ด แนะนำให้เริ่มการวิเคราะห์ตัวบทจากองค์ประกอบภายนอกตัวบทไปหาองค์ประกอบภายใน (อ้างถึงในวรรณา แสงอร่ามเรือง, 2545: 26-31)

การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกต้องถามแปดคำถามแรก ได้แก่ ใครเป็นผู้ส่งสาร มีวัตถุประสงค์ใด ส่งสารให้ใคร ผ่านสื่อใด ที่ไหน เมื่อใด ทำไม และตัวบทนั้นมีหน้าที่อย่างไร คำถามเหล่านี้นำไปสู่องค์ประกอบภายนอกตัวบท อันได้แก่

- 1) ผู้ส่งสาร (Sender)
- 2) วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (Intention)
- 3) ผู้รับสาร (Recipient)
- 4) สื่อหรือช่องทางในการสื่อสาร (Medium)
- 5) สถานที่ (Place)
- 6) เวลา (Time)
- 7) โอกาสพิเศษในการสื่อสาร (Motive) อาจมีหรือไม่มีก็ได้

แปดคำถามถัดมาที่ต้องตอบในการวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน ได้แก่ พูดเกี่ยวกับเรื่องอะไร พูดอะไรหรือไม่พูดอะไร เรียงลำดับอย่างไร ใช้อำนาจภาษาใด ใช้คำพูดอย่างไร เป็นประโยชน์ชนิดใดบ้าง และคำถามสุดท้ายเกิดผลอย่างไร คำถามเหล่านี้นำไปสู่องค์ประกอบภายในตัวบท อันได้แก่

- 1) หัวข้อของตัวบท (Subject Matter)
- 2) เนื้อหา (Content)
- 3) เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ (Presuppositions)
- 4) โครงสร้างของตัวบท (Text Composition)

- 5) อวัจนภาษาในคำพูด (Non-verbal Elements)
- 6) ศัพท์ (Lexis)
- 7) โครงสร้างประโยค (Sentence Structure)
- 8) หน่วยเหนือเสียง (Suprasegmental Features)

3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกคำพูด

องค์ประกอบภายนอกคำพูด หมายถึง องค์ประกอบของสถานการณ์จริงที่มีการนำคำพูดไปใช้ในการสื่อสาร

3.1.1 ผู้แต่ง (Sender)

นอร์คแยกผู้ส่งสารและผู้ผลิตคำพูดออกจากกัน ผู้ส่งสารคือบุคคลหรือสถาบันที่ใช้คำพูดเพื่อสร้างผลบางอย่างกับผู้รับสาร สองคำนี้อาจไม่ได้หมายถึงคนเดียวกัน แต่โดยปกติมักจะใช้หมายถึงคนเดียวกัน คือผู้แต่ง เช่น ผู้แต่งหนังสือวิชาการ ผู้แต่งนวนิยาย ผู้เขียนบทความ การทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ส่งสาร เช่น ช่วงเวลาที่มีชีวิตอยู่ ภูมิฐานะ ระดับการศึกษา ฐานะทางสังคม ประสบการณ์ และความสัมพันธ์กับคำพูดที่เขียน จะช่วยให้เข้าใจข้อมูลบางอย่างเกี่ยวกับต้นฉบับได้ เช่น เจตนาผู้ส่งสาร ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของผู้รับสารต้นฉบับ สื่อเวลา สถานที่ แรงจูงใจในการผลิตคำพูด และหน้าที่ของคำพูด ข้อมูลของผู้ส่งสารสามารถวิเคราะห์ได้จากรายละเอียดเกี่ยวกับสำนักพิมพ์ คำนำ เจริญจรด หรือจากปัจจัยด้านสถานการณ์ในแง่ของสื่อที่ใช้ เวลาที่ตีพิมพ์ สถานที่ โอกาสพิเศษในการสื่อสาร หน้าที่ของคำพูด ได้อีกด้วย (วรรณ แสงอร่ามเรือง, 2552: 80-81)

ประวัติผู้แต่ง คุณทิพย์วณี สนิทวงศ์ ณ อยุธยาเกิดเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2475 เป็นธิดาของหลวงจรูญสนิทวงศ์ (หม่อมหลวงจรูญ สนิทวงศ์) กับหม่อมหลวงพอน สนิทวงศ์ จบการศึกษาจากโรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย และเป็นผู้มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเยอรมัน ผู้แต่งเป็นหลานของเจ้าพระยาวงษานุประพัทธ์ (หม่อมราชวงศ์สท้าน สนิทวงศ์) ผู้เป็นพระอัยกา (ตา) ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จึงเป็นไปได้ว่าผู้แต่งเติบโตและผูกพันมากับเรื่องในรั้วในวัง และวัฒนธรรมไทยมาแต่เด็ก

ผู้แต่งเริ่มเขียนสารคดีเกี่ยวกับศิลปหัตถกรรมของไทยตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน และต่อมาได้เปิดร้านขายงานหัตถกรรมไทยที่มีชื่อว่า ร้านผดุงชีพ ตั้งอยู่ที่ถนนจักรพงษ์ในกรุงเทพมหานคร และได้เขียนเรื่องเกี่ยวกับงานฝีมือต่าง ๆ อย่างเช่น ตุ๊กตาชาววัง หัวโขน และปลาตะเพียน ไว้แจกจ่ายให้กับลูกค้าและผู้สนใจ ผู้แต่งเขียนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ลงเป็นตอน ๆ ในสตรีสารภาคพิเศษเป็นครั้งแรกปี พ.ศ. 2515 จนต่อมามีชื่อเสียง

ในฐานะนักเขียนวรรณกรรมสำหรับเยาวชน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ [สสส.], 2557: 37-38)

เมื่อพิจารณาว่าเรื่องราวในหนังสือเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 ที่ทรงครองราชย์ตั้งแต่ พ.ศ. 2453 จนถึง พ.ศ. 2468 และรัชกาลที่ 7 ที่ทรงครองราชย์ตั้งแต่ พ.ศ. 2468 จนถึง พ.ศ. 2478 เรื่องทั้งหมดจึงเกิดขึ้นก่อนที่ผู้แต่งเกิดหรือเด็กเกินกว่าจะจำความได้ จึงเป็นไปได้ว่าตัวละครนิรนามที่เรียกแทนตัวเองว่าหนูและเป็นผู้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยที่คุณตาคุณยายของตนยังเป็นเด็กนั้นเป็นตัวแทนของผู้แต่งเอง โดยผู้แต่งต้องการถ่ายทอดเรื่องราวที่ได้รับฟังมาจากคุณตาคุณยายและญาติที่มีอายุมากกว่าตนให้กับเด็กรุ่นใหม่อีกต่อหนึ่งผ่านน้ำเสียงของเด็ก ดังคำนำที่ปรากฏในหนังสือ

ใคร ๆ ก็ว่าหนูเป็นเด็กพูดมาก ช่างซักช่างถามไม่หยุดปาก การที่หนูช่างซักช่างถามก็เพราะอยากรู้เรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องก่อนหนูเกิด เรื่องเก่า ๆ ที่หนูไม่เคยเห็นด้วยตาตนเอง แต่เคราะห์ที่คุณตาคุณยายไม่รำคาญความช่างซักช่างถามของหนู หนูจึงได้ความรู้เรื่องโบราณ ๆ เมื่อครั้งคุณตาคุณยายยังเด็ก ๆ หลายเรื่องล้วนแต่เรื่องสนุก ๆ นำรูน่าฟังทั้งนั้น ต่อไปนี้เป็นเรื่องเล่าของคุณตาคุณยายที่หนูจดจำมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง (ทิพย์วาทินี สนิทวงศ์ ๆ, 2560: 7)

ในปี พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการนำเรื่องราวที่คุณทิพย์วาทินีเขียนมาตีพิมพ์เป็นรูปเล่มเป็นครั้งแรก มีจำนวน 25 ตอน แต่หนังสือ “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” ฉบับที่ยังมีวางจำหน่ายจนถึงปัจจุบัน และเป็นหัวข้อในการวิจัยนี้ มีด้วยกันทั้งหมด 40 ตอน ได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกโดยบริษัทการพิมพ์สตรีสารในปีพ.ศ. 2520 จนถึงปี พ.ศ. 2537 รวม 14 ครั้ง ก่อนที่สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคารเป็นผู้ตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้ต่อมาจนถึงครั้งที่ 30 ในปี พ.ศ. 2560 หนังสือเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กเล่ม 2 3 และ 4 ก็ได้รับการตีพิมพ์หลายครั้งเช่นกัน ทั้งสี่เล่มได้รับความนิยมและมีวางจำหน่ายจนถึงปัจจุบัน

นอกจากความนิยมในหมู่นักอ่านแล้ว หนังสือชุด “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก” ยังได้รับการยกย่องจากหน่วยงานต่าง ๆ ว่ามีคุณค่าในฐานะวรรณกรรมสำหรับเยาวชน ในปี พ.ศ. 2542 องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน โครงการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน ได้เลือกให้เป็นหนึ่งใน “หนังสือดีสำหรับเด็ก 500 เล่ม” ในปี พ.ศ. 2554 เป็นหนึ่งใน “หนังสือ 101 เล่มในดวงใจนักเขียนและนักอ่าน” ตามแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านของสำนักงานกองทุนสนับสนุน การสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ในปี พ.ศ.2555 สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ได้คัดเลือกให้เป็นหนึ่งในหนังสือแนะนำสำหรับเยาวชนในโครงการ “100 หนังสือดีเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน” และในปี พ.ศ. 2557 ก็ได้รับการคัดเลือกเป็นหนึ่งในหนังสือแนะนำในโครงการ “วรรณกรรมชั้นดี 50 เล่มที่เยาวชนควรอ่านก่อนโต” ของสำนักฟ้าระวีทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพอีกด้วย

นอกจากนี้ คุณทิพย์วาทย์ยังได้รับรางวัลการประกวดแข่งขันหนังสือสำหรับเด็กในปีหนังสือระหว่างชาติ พ.ศ. 2515 (International Book Year 1972) ที่คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการจัดขึ้น โดยเป็นส่วนหนึ่งในโครงการนานาชาติว่าด้วยการพัฒนาหนังสือ ตามมติขององค์การยูเนสโก สหประชาชาติ จึงเห็นได้ว่าหนังสือชุดนี้มีความโดดเด่นทั้งในแง่ เนื้อหา ลีลา และคุณค่าทางประวัติศาสตร์

แม้ว่าผู้แต่งจะถึงแก่กรรมไปแล้ว แต่วรรณกรรมเยาวชนชุด “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก” ก็ยังมีวางจำหน่ายตามร้านหนังสือชั้นนำ แสดงให้เห็นว่าผลงานชิ้นนี้ยังทรงคุณค่า และเป็นที่ยอมรับในหมู่นักอ่านทุกเพศทุกวัยที่สนใจเรื่องราวในอดีต

3.1.2 วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (Intention)

นอร์คกล่าวว่าคุณส่งสารเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร เจตนาของผู้ส่งสารเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้แปลและเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับชนิดของตัวบท เช่น ผู้ผลิตยาต้องการให้แพทย์หรือคนใช้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ยา จึงมอบหมายให้ผู้ผลิตบทผลิตเอกสารกำกับยา เมื่อผู้ใช้มาเห็นเอกสารกำกับยาในรูปแบบมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ก็สามารถสรุปได้ทันทีว่าเจตนาของผู้ส่งสารคือ ต้องการให้ข้อมูลเพื่อให้ผู้ใช้ยาได้อย่างถูกต้อง สรุปว่าเจตนาของผู้ส่งสารจะสอดคล้องกับชนิดของตัวบทที่มีการรักษาขนบตามที่ยึดปฏิบัติในสังคมนั้น เจตนาของผู้ส่งสาร หน้าที่ของตัวบท และผลที่เกิดขึ้น อาจเป็นสิ่งเดียวกันได้ แต่ในการวิเคราะห์เพื่อการแปลนั้น ต้องมองสามสิ่งนี้แยกจากกัน เพราะจะทำให้ค้นหาวิธีการจัดการในขณะแปลได้ เช่น จะแปลโดยคงหน้าที่เดิม หรือแปลโดยเปลี่ยนแปลงไปตามการใช้งานในวัฒนธรรมปลายทาง หรือจะมีการดัดแปลงข้อมูลในตัวบทไปใช้ และถึงแม้ว่าผู้แปลจะเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับแต่ก็ต้องยึดหลักความซื่อสัตย์ที่มีต่อผู้ส่งสาร คือ ไม่บิดเบือนหรือทำสิ่งที่ยืดต่อเจตนาของผู้ส่งสาร (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 81-82)

ตอนแรกผู้แต่งเขียนเรื่องเมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ลงเป็นตอน ๆ ในสตรีสารภาคพิเศษที่เป็นเล่มแทรกในนิตยสารสตรีสาร (พ.ศ. 2491 - 2539) ที่มีทั้งนิทาน ตี๊กตลกกระดาก การ์ตูน และเรื่องแต่งสำหรับเด็ก วัตถุประสงค์ของงานเขียนจึงเป็นการมอบความบันเทิงและให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย และสอดแทรกคติสอนใจแก่ผู้อ่านเยาวชน โดยผู้แต่งเป็นผู้ที่มีความสนใจในวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่เด็กเป็นทุนเดิมอยู่แล้วและต้องการถ่ายทอดความรู้ผ่านเรื่องราวที่อ่านแล้วให้ความเพลิดเพลินไปด้วย ตัวบทวรรณกรรมเยาวชนที่ผู้แต่งแบ่งเป็นตอนย่อย ๆ ยังทำให้ผู้อ่านสรุปได้ว่าเป็นหนังสือที่ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน เมื่อได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มในเวลาต่อมาโดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาใด ๆ วัตถุประสงค์ก็ยังคงเป็นเช่นเดิม และในงานวิจัยชิ้นนี้

ผู้วิจัยก็ตั้งใจให้บทแปลมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารตามที่ผู้แต่งได้กำหนดเอาไว้ แต่เปลี่ยนผู้รับสารเป็นเยาวชนชาวต่างชาติที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ

3.1.3 ผู้รับสาร (Recipient)

ผู้รับสารในบริบทของงานแปลมีสองกลุ่มคือ ผู้รับสารตัวบทต้นฉบับ (Source Text Recipient) และผู้รับสารงานแปล (Target Text Recipient) ผู้รับสารสองกลุ่มนี้แตกต่างกันอย่างน้อยในสองลักษณะตามทฤษฎีของ Nord คือภูมิหลังทางวัฒนธรรมและภาษาที่ใช้ในกลุ่มของตน (Pobocikova, 2012 : 21) ผู้แปลต้องคำนึงผู้รับสารงานแปลอย่างมาก เพราะมาจากคนละวัฒนธรรมและสังคมกับผู้รับสารต้นฉบับ ต้องประเมินความรู้พื้นฐานของผู้รับสาร ส่วนใดที่คิดว่าผู้อ่านยังไม่รู้ต้องสื่อความให้ละเอียด ถ้าคิดว่าผู้อ่านรู้แล้วก็รวบรัดได้ (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 83) ทองทิพย์ พูลลาภ (2555: 5-7) กล่าวถึงความสำคัญของรายละเอียดเกี่ยวกับผู้รับสารต่อการแปลเอาไว้ในลักษณะใกล้เคียงกัน และเสริมว่ากลุ่มผู้รับสารยังกำหนดระดับการใช้ภาษา เช่น การแปลวรรณกรรมสำหรับเด็ก ควรเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายและสะดวก

ผู้รับสารต้นฉบับคือผู้อ่านคนไทยทุกเพศทุกวัยที่สนใจในเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในอดีต เพราะหนังสือเล่มนี้มีวางขายมายาวนานถึง 40 ปี ผู้อ่านวัยเยาว์จะได้รู้เรื่องราวในสิ่งที่ตนไม่มีโอกาสได้สัมผัสเองโดยตรง ในขณะที่ผู้อ่านที่เป็นผู้ใหญ่ได้หวนรำลึกถึงวิถีชีวิตแบบเก่า ๆ ในช่วงที่ตนเติบโตมา ผู้รับสารต้นฉบับมาจากวัฒนธรรมเดียวกันกับผู้แต่ง ในขณะที่ผู้รับสารงานแปลเป็นผู้อ่านวัยเยาว์ที่เป็นชาวต่างชาติที่อาจไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยเลย ผู้วิจัยจึงตระหนักได้ว่าอาจต้องสื่อความให้ละเอียดเป็นพิเศษในบางส่วน เพราะผู้รับสารงานแปลมาจากคนละวัฒนธรรม ในการกำหนดช่วงวัยของผู้รับสารบทแปลนั้น ผู้วิจัยอ้างอิงการให้คำนิยามวรรณกรรมเยาวชนโดยห้องสมุดสำหรับเยาวชนแห่งสมาคมห้องสมุดอเมริกา ที่กำหนดว่าหนังสือสำหรับเยาวชนว่าเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นเพื่อเด็กวัย 12-18 ปี (อ้างถึงใน สสส., 2557 : 3)

3.1.4 สื่อ (Medium)

Nord ให้คำจำกัดความว่า สื่อหมายถึง พาหนะที่พาตัวบทไปสู่ผู้รับสาร และต้องพิจารณาว่าตัวบทถูกนำเสนอในสถานการณ์ของการสื่อสารใด เพราะว่าประเภทของสื่อจะเป็นเครื่องกำหนดความคาดหวังของผู้รับสารจากประสบการณ์ที่ผู้รับสารมีต่อสื่อประเภทนั้น (Pobocikova, 2012 : 22) การวิเคราะห์สื่อทำให้ทราบเจตนาของผู้ส่งสาร โอกาสพิเศษในการสื่อสาร และหน้าที่ของตัวบท เช่น โปสเตอร์โฆษณาสถานที่ท่องเที่ยวบ่งบอกเจตนาในการประชาสัมพันธ์สถานที่เหล่านั้น หรือการประกาศงานศพในหนังสือพิมพ์ก็ช่วยให้ทราบโอกาสพิเศษในการสื่อสาร อย่างไรก็ตามสื่อแต่ละชนิดมีหน้าที่แตกต่างกันไปในแต่ละวัฒนธรรม (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 84-85) นอกจากนี้สื่อยังสามารถบอกได้ถึงขนาดและกลุ่มผู้รับสาร ระดับการศึกษา การรับรู้ข้อมูล

ความคาดหวังหรือข้อเรียกร้องของผู้รับสาร เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ที่มีผู้อ่านทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก ในขณะที่นิตยสารเชิงสารคดีอย่าง National Geographic จะมีกลุ่มผู้อ่านเฉพาะกลุ่ม (ทองทิพย์ พูลลาภ, 2555: 5-8)

ตัวบทในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการสื่อสารผ่านลายลักษณ์อักษรในรูปแบบหนังสือปกอ่อนขนาดกะทัดรัด (pocket book) เปิดอ่านที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้ ผู้รับสารจึงคาดหวังว่าเป็นหนังสือที่ให้ทั้งความรู้และความบันเทิง รูปแบบของสื่อจึงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารเพื่อให้ความบันเทิงและความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในอดีต และยังสอดคล้องกับการนำเสนอเนื้อหาที่แบ่งออกเป็น 40 บท และแต่ละบทจบในตอน เพื่อให้ผู้อ่านติดตามได้ง่าย เลือกอ่านแต่บทที่ตนสนใจได้ ไม่จำเป็นต้องอ่านต่อเนื่องกัน นอกจากนี้ตัวบทที่อยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ช่วยให้สามารถผลิตตัวบทซ้ำได้หลายครั้ง เข้าถึงผู้อ่านได้ในปริมาณมากผ่านการจำหน่ายตามร้านหนังสือชั้นนำต่าง ๆ

3.1.5 สถานที่ (Place)

สถานที่ที่มองได้เป็นสองลักษณะคือสถานที่ผลิตตัวบท (place of production) และ สถานที่ที่จะนำบทแปลไปใช้ (place of reception) (Pobocikova, 2012 : 22) ปัจจัยด้านสถานที่นั้นเกี่ยวข้องกับสื่อและเวลา ถ้าระบุว่าสถานที่ใดเป็นสถานที่ที่จะนำงานแปลนั้นไปใช้ ก็แสดงว่างานแปลนั้นต้องใช้ภาษาถิ่นนั้นเป็นภาษาปลายทาง และยังมีปัจจัยทางสังคมและการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ประเทศที่มีการควบคุมสิ่งพิมพ์อย่างเข้มงวด ผู้อ่านต้องมองหรืออ่านด้วยวิธีการที่แตกต่างไปจากตัวบทที่มาจากสังคมที่มีอิสรภาพทางความคิด (วรรณภา แสงอร่ามเรือง, 2552: 86)

ในกรณีนี้ต้นฉบับเขียนและตีพิมพ์ในประเทศไทยที่สังคมค่อนข้างเปิดกว้าง ผู้ส่งสารและผู้รับสารก็มาจากสังคมและวัฒนธรรมเดียวกัน จึงมีความเข้าใจร่วมกันในเนื้อหาที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อ อาจไม่ได้เกิดมาในยุคเดียวกับเรื่องราวที่อยู่ในต้นฉบับ อาจมีเครื่องใช้ อาหาร หรือประเพณีที่ตนไม่รู้จัก แต่ก็ไม่ยากเกินไปที่จะค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจได้

3.1.6 เวลา (Time)

องค์ประกอบด้านเวลามีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ว่าทกกรรมก่อนการแปลมีอยู่สองประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการแปลวรรณกรรม หนึ่งคือตัวบทบางประเภทนั้นเกี่ยวข้องกับยุคสมัยและเวลาและธรรมเนียมทางภาษาที่เปลี่ยนไปตามเวลาด้วย และสองคือข้อมูลที่ปรากฏในต้นฉบับนั้นยังถูกต้องหรือไม่ ส่วนภาษาในต้นฉบับด้านเทคนิคอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาเมื่อมีการพัฒนาและค้นพบใหม่ ๆ (Pobocikova, 2012 : 22) ภาษาในตัวบทยังบ่งบอกสภาพของการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย ปัจจัยด้านเวลายังเกี่ยวข้องกับ

ความคาดหวังของผู้อ่านและผู้แปลได้ เพราะอาจมีค่านิยมบางอย่างที่อาจเปลี่ยนแปลงไปแล้ว วิชา วิวัฒน์ศร (2547: 274) กล่าวว่า หากต้นฉบับเขียนในอดีตก็ควรเลือกใช้ภาษาแปลให้เหมาะสม เช่นต้นฉบับที่แต่งขึ้นในศตวรรษที่ 18 (1 ม.ค. ค.ศ. 1701 – 31 ธ.ค. ค.ศ. 1800) ก็ควรใช้ภาษาไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 เพื่อให้รู้สึกถึงบรรยากาศความโบราณและยังอ่านเข้าใจได้ แต่ไม่ควรใช้ภาษาเก่ากว่านี้จากสมัยอยุธยาเพราะอ่านเข้าใจยากแม้ว่าจะอยู่ในสมัยเดียวกันกับต้นฉบับก็ตามที่

ต้นฉบับนั้นเขียนขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 ภาษาในเรื่องจึงยังเป็นที่เข้าใจได้ในปัจจุบัน แม้ว่าจะมีบางคำที่เก่าหรือไม่ใช้อย่างแพร่หลายแล้ว เช่น ฝาละมี (ฝาหม้อ) เรือเมล์ เป็นต้น แต่ผู้อ่านในยุคปัจจุบันก็ยังค้นหาความหมายของคำเหล่านี้ได้ ในกรณีนี้ปัจจัยด้านเวลาไม่ได้เกิดให้ผลกับการทำความเข้าใจภาษาของต้นฉบับกับผู้รับสารนัก อย่างไรก็ตามผู้วิจัยตระหนักได้ว่าปัจจัยด้านเวลามีส่วนในการกำหนดการวิธีการแปล และการเลือกสรรคำ ต้องเลือกใช้คำภาษาอังกฤษที่ไม่ใหม่จนเกินไป และตรวจสอบการใช้คำเหล่านั้นครั้งแรก (First Known Use) หรือที่มาของคำ (Origin) ได้จากพจนานุกรมภาษาอังกฤษออนไลน์ที่มีอย่างแพร่หลายเพื่อป้องกันการใช้คำที่ใหม่เกินไปสำหรับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตของไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 และ 7

3.1.7 โอกาสพิเศษในการสื่อสาร (Motive)

โอกาสพิเศษในการสื่อสาร เช่น คำประกาศต่าง ๆ เนื่องในโอกาสสมรสหรืองานศพ ใบประกาศขาย รายงานข่าว จดหมายเวียนในองค์กร ฯลฯ ทำให้มีการผลิตตัวบทแตกต่างกันไป และนิยมใช้สื่อต่างกันออกไป เช่น ออกมาในรูปของประกาศงานศพในหน้าหนังสือพิมพ์ การ์ดงานมงคลสมรส หรือจดหมายเวียนในแบบฟอร์มของบริษัท โอกาสพิเศษในการสื่อสารเป็นตัวกำหนดปัจจัยด้านเนื้อหา วงศัพท์ที่ใช้ และโครงสร้างของภาษา (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 88-89)

จากคำนำพิมพ์ครั้งที่ 15 ที่ยังใช้มาจนถึงการพิมพ์ครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นฉบับที่เป็นหัวข้องานวิจัยครั้งนี้ ทางสำนักพิมพ์กล่าวว่าได้ขออนุญาตจากผู้แต่งจัดพิมพ์ขึ้นเพราะเล็งเห็นว่า “หนังสือเรื่องนี้มีประโยชน์และมีคุณค่ายิ่งในทางสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมเดิมในสังคมไทยให้คนรุ่นปัจจุบันได้รับทราบ” จึงอาจกล่าวได้ว่าโอกาสพิเศษในการสื่อสารคือเป็นการช่วยอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยไม่ให้เลือนหายไปจากความทรงจำของคนไทย

3.1.8 หน้าที่ของตัวบท (Text Function)

แม้ว่า Nord ยึดหน้าที่ของงานแปลเป็นหลัก แต่ว่าการวิเคราะห์หน้าที่ตัวบทต้นฉบับก็เป็นสิ่งจำเป็น การแปลต้องแปลให้เหมาะสมกับหน้าที่การใช้งาน นอกจากนี้ยังต้องอ้างอิงต้นฉบับอย่างซื่อสัตย์เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าหน้าที่ส่วนของงานแปลที่เหมาะสมหรือใช้ได้ดีกับตัวบทต้นฉบับ (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 89)

ตัวบทต้นฉบับเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 จัดเป็นตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก (expressive text) ตามหลักของ Reiss (อ้างถึงใน วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552 : 114-119) ที่ได้สรุปหน้าที่หลักของตัวบทซึ่งจะขึ้นอยู่กับเจตนาในการสื่อสารของผู้แต่งและแบ่งประเภทตัวบทออกเป็นประเภทให้ข้อมูล (informative) ประเภทเน้นการแสดงออก (expressive) และประเภทปฏิบัติการ (operative) ตัวบทต้นฉบับทำหน้าที่ให้ความบันเทิงและความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยแก่ผู้อ่านผ่านการเรียบเรียงภาษาอย่างมีศิลปะ ทำให้จินตนาการตามและมีสุนทรียภาพ จะเห็นได้ว่าหน้าที่ของตัวบทและเจตนาของผู้ส่งสารสอดคล้องกัน นอกจากนี้ ตัวบทยังมีหลายองค์ประกอบที่รวมกันเพื่อสื่อลักษณะของนวนิยาย ได้แก่ แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก ฯลฯ (Tomlinson and Lynch-Brown, 1996: 25-32) แม้ว่ามีส่วนที่อ้างอิงมาจากเรื่องเล่าหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ ดังนั้นในฐานะนักแปลต้องคำนึงถึงผู้แต่งตัวบทโดยการเข้าถึงจิตใจของผู้แต่ง

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบท

3.2.1 หัวข้อตัวบท (Subject Matter)

Nord กล่าวว่าหัวข้อตัวบทมีผลต่อการแปลหลายประการ สรุปได้ดังนี้ ตัวบทที่มีหัวข้อเรื่องสัมพันธ์กันแสดงถึงความเกี่ยวเนื่องของตัวบทนั้น ถ้าตัวบทใดไม่ได้ประกอบด้วยหัวข้อเรื่องใดหัวข้อหนึ่งโดยเฉพาะหรือมีหัวข้อใหญ่แยกเป็นหัวข้อย่อย แต่ประกอบไปด้วยหัวข้อที่ต่างกันมาอยู่รวมกันก็แสดงว่าเป็นการนำตัวบทหลายบทมารวมกันเท่านั้น เมื่อผู้แปลทราบหัวข้อตัวบทและบริบททางวัฒนธรรมที่จะนำไปใช้แล้ว ผู้แปลจะสามารถคาดเดาหรือตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานหรือความรู้ทั่วไปที่ผู้รับสารต้องมีก่อนหน้า (Presupposition) ได้ บริบททางวัฒนธรรมในที่นี้จะเป็นของต้นฉบับหรืองานแปล อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงหรือสมมติขึ้นก็ได้ การทราบหัวข้อยังทำให้ผู้แปลตัดสินใจได้ว่าตนต้องมีความรู้ด้านใดจึงแปลต้นฉบับได้ หรือต้องไปสืบค้นข้อมูลใดเพิ่มเติม การตรวจสอบคำสั่งแปลและวิเคราะห์หัวข้อของตัวบททำให้ผู้แปลตัดสินใจได้ว่าตนจะสามารถทำงานแปลที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จหรือไม่ การวิเคราะห์หัวข้อจะทำให้สามารถทราบหน้าที่ของชื่อเรื่องได้ เพราะชื่อเรื่องโดยทั่วไปบ่งบอกหัวข้อในตัวบทได้ นอกจากนี้หัวข้อตัวบทจะช่วยให้ได้ข้อมูลชี้้นำเกี่ยวกับองค์ประกอบภายนอกตัวบทได้ด้วย ถ้าหากหาจากแหล่งอื่นไม่ได้แล้ว เช่น ผู้ส่งสาร เวลา หน้าที่ของตัวบท (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 93-94)

จากชื่อเรื่อง "เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก" และคำนำของหนังสือเล่มนี้ก็เห็นได้ชัดเจนว่าหัวข้อเรื่องเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในอดีต แต่ละบทจะตั้งชื่อตามสิ่งต่าง ๆ ของวัฒนธรรมไทยในอดีต ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ค่านิยม ประเพณี วิถีชีวิต กิจกรรม หรือของใช้ บทเหล่านี้จึงเป็นเหมือนข้อย่อยของหัวข้อหลัก จึงแสดงถึงความเกี่ยวเนื่องของตัวบท เมื่อทราบว่าหัวข้อเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในอดีตผู้แปลก็ตระหนักได้ว่าต้องศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องที่ตนไม่รู้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างเช่นการควิตีโอขึ้นตอนการทำน้ำอบหรือขนมแป้งสาลี เพื่อช่วยในการวางแผนการแปลได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากการถ่ายทอดวิธีการทำบางอย่างในต้นฉบับ ไม่ได้แจกแจงอย่างละเอียดเหมือนตำราทำอาหารหรือตำรางานฝีมือ การศึกษาเพิ่มเติมนี้ช่วยให้ผู้วิจัยได้เห็นรายละเอียดและภาพรวมของสิ่งเหล่านั้น และนำมาไตร่ตรองว่าจะเพิ่มเติมข้อมูลหรือปรับบทแปลอย่างไรให้ผู้รับสารบทแปลจากต่างวัฒนธรรมเข้าใจได้ตรงกับผู้รับสารต้นฉบับที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยมาก่อนแล้วและอาจไม่ต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม

3.2.2 เนื้อหา (Content)

Nord กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาของตัวบทที่มีความซับซ้อนไม่ว่าจะเป็นในด้าน โครงสร้างหรือความหมาย ควรนำมาเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตนอย่างง่าย ๆ โดยแบ่งเป็นหน่วยข้อมูลและให้แต่ละหน่วยสัมพันธ์กัน วิธีนี้จะทำให้ผู้แปลพบเนื้อความที่ผู้แต่งละไว้ในฐานที่เข้าใจและเนื้อความที่ขาดความเกี่ยวเนื่อง การเรียบเรียงใหม่นี้ทำให้เข้าใจเนื้อความได้ง่ายขึ้นและเห็น โครงสร้างของประโยคได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในการเรียบเรียงใหม่ด้วยภาษาของตนเองต้องพึงระวังการแทนที่ด้วยคำเหมือนกันหรือคำตรงข้ามว่าไม่ให้ความหมายแฝงในต้นฉบับหายไป งานวรรณกรรมอาจมีเหตุการณ์ซ้อนอยู่ในเรื่องเล่าอีกชั้นหนึ่ง โดยมีผู้เล่าในท้องเรื่องที่มองเหตุการณ์หรือเรื่องราวซ้อนนี้ด้วยมุมมองต่าง ๆ และมีผู้ฟังหรือบิ๊จจัยอื่น ๆ ซ้อนกันมาด้วย จึงต้องวิเคราะห์สถานการณ์ซ้อนเหล่านี้เช่นเดียวกับการวิเคราะห์เนื้อหาที่เป็นกรอบใหญ่ ผู้แปลต้องวิเคราะห์ด้าน วัจนลีลา ศัพท์ และ โครงสร้างเพื่อจะทำความเข้าใจเนื้อความที่เป็นความหมายแฝง การวิเคราะห์เนื้อหาทำให้คาดเดาบิ๊จจัยภายในตัวบทอื่น ๆ ได้ (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 95)

เรื่องย่อ ตัวละครนิรนามเป็นผู้เล่าเรื่องในสมัยที่คุณตาคุณยายของตนยังเป็นเด็ก แสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยในสมัยก่อน ผ่านอาหาร เครื่องมือเครื่องใช้ ประเพณี โครงสร้างครอบครัว มารยาททางสังคม สอดแทรกเกร็ดประวัติศาสตร์และบุคคลสำคัญ แต่ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านทุกบทอย่างต่อเนื่องกัน เพราะแต่ละบทมีหัวข้ออย่างง่าย ๆ เช่น น้ำฝน หม้อดิน หมอน เนื้อหาที่เป็นเรื่องเล่าที่ผูกโยงกับหัวข้อนั้นและคลี่คลายจบในตอน (episodic plot) มีความขัดแย้งและการคลี่คลายในตัวมันเอง (Tomlinson and Lynch-Brown, 1996: 26) ทั้งความขัดแย้งทั้งกับตนเอง (ทำผิดแล้วปกปิด) ระหว่างคนกับคน (การแข่งขันกันระหว่างเด็ก ๆ) และระหว่างคนกับสังคม (สังคมคาดหวังให้เด็กผู้หญิงต้องเรียบร้อยกว่าเด็กผู้ชาย)

ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนเป็นได้ทั้งเพื่อน แบบอย่างที่ดี หรือเป็นผู้สอนสำหรับผู้อ่าน (Tomlinson and Lynch-Brown, 1996: 28-30) ตัวละครที่เป็นผู้บรรยายเรื่องนี้เป็นเสมือนเพื่อนของผู้อ่าน เพราะมีอายุคราวเดียวกับผู้อ่านและไม่ได้ระบุเพศ เป็นกลวิธีลดช่องว่างระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร นอกจากนี้ผู้แต่งได้สอดแทรกคำสอนและค่านิยมต่าง ๆ ฉะนั้นตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องนี้จึงทำหน้าที่เป็นครูสอนไปด้วยผ่านการแสดงพฤติกรรมที่ทั้งเหมาะสมและไม่เหมาะสมของตน แต่การดำเนินเรื่องไม่ได้เป็นการเล่าว่าตัวละครคุณตาคุณยายทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ตามลำดับเวลาต่อเนื่องกันไปตั้งแต่บทแรกไปจนถึงบทสุดท้าย เพราะจุดสนใจหลักของแต่ละตอนจะอยู่ที่หัวข้อของแต่ละตอนและเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งนั้นมากกว่าการแสดงพัฒนาการของตัวละคร ไม่ได้มีการนำเสนอถึงความรู้สึกนึกคิดของคุณตาคุณยายอย่างลึกซึ้ง การพัฒนาตัวละครจึงไม่ชัดเจน เพราะเรื่องราวแต่ละตอนไม่ได้ต่อเนื่องกันตามลำดับเวลา (มีเพียงสองบทเท่านั้นที่มีเนื้อเรื่องต่อกันคือบทที่ 3 และ 4) ตัวละครหลักคือ คุณตา และคุณยาย แต่ไม่มีการบรรยายรูปพรรณสัณฐาน หรือตั้งชื่อให้ตัวละครใด ๆ และใช้คำเรียกญาติหรืออาชีพแทนชื่อตัวละครเกือบทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ผู้อ่านสามารถทราบนิสัยใจคอของคุณตาคุณยายได้บ้างผ่านปฏิสัมพันธ์ที่มีกับตัวละครต่าง ๆ อย่างคุณยายที่แม้ว่าจะเป็นเด็กเรียบร้อยอยู่ในโอวาทแต่ก็มีบางครั้งที่แสดงความน้อยใจที่ตนได้รับการคาดหวังให้ประพฤติตนให้เรียบร้อยกว่าเด็กผู้ชาย หรือคุณตาที่มีความซุกซนตามประสาเด็กผู้ชาย

3.2.3 สิ่งทีละไว้ในฐานที่เข้าใจ (Presuppositions)

สิ่งที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจเป็นสิ่งที่ผู้ส่งสารคาดหวังว่าผู้รับสารจะมีความรู้ในสิ่งนั้นโดยไม่ต้องกล่าวถึงอาจเป็นสิ่งต่าง ๆ ที่ประกอบสถานการณ์ขณะพูด หรืออาจเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น ประวัติผู้แต่ง เหตุการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม การเมือง เป็นต้น ผู้รับสารที่อยู่ต่างวัฒนธรรมอาจไม่เข้าใจในสิ่งที่ละไว้ ผู้แปลจึงต้องพิจารณาว่าผู้รับสารปลายทางมีภูมิหลังทางวัฒนธรรมแตกต่างจากผู้ส่งสารต้นฉบับมากน้อยเพียงใด และพิจารณาว่าต้นฉบับได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ เอาไว้อย่างเพียงพอหรือไม่ ผู้แปลอาจแก้ปัญหาด้วยการใช้เชิงอรรถท้ายหน้าเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติม สิ่งทีละไว้ อาจเป็นความเข้าใจด้านวัฒนธรรมที่ต่างกันก็ได้ (ทองทิพย์ พูลลาภ, 2555: 5-10) Nord กล่าวว่าผู้แปลต้องปรับระดับของความชัดเจน (explicitness) โดยประเมินจากพื้นความรู้ของผู้รับสารในวัฒนธรรมปลายทาง และสิ่งที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจปกติแล้วจะเป็นวัตถุหรือปรากฏการณ์ที่มีในวัฒนธรรมต้นทาง (Pobocikova, 2012 : 22)

เนื่องจากผู้ส่งสารและผู้รับสารในวัฒนธรรมต้นทางอยู่ในสังคมเดียวกัน จึงมีเนื้อหาบางส่วนที่ละไว้โดยไม่ได้อธิบายอย่างละเอียด เช่น หน่วยชั่งตวงวัดแบบไทย (ปีบ) เครื่องมือเครื่องใช้ (โอง หม้อดิน หาบ) ลักษณะของครอบครัวไทยในอดีต (มีคนใช้ นั่งรับประทานอาหารบนพื้น) เทศกาล (งานภูเขาทอง) เป็นต้น จะเห็นได้ว่าล้วนเป็นสิ่งที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ผู้รับสารในวัฒนธรรมปลายทางไม่คุ้นเคย ตัวอย่างเช่น คำว่า “หาบ” ที่ให้

ภาพการแบกของบนบ่าโดยการเอาของไปแขวนไว้ที่ปลายสองด้านของไม้คาน ผู้รับสารในวัฒนธรรมต้นทางเข้าใจความหมายได้ทันทีด้วยคำเพียงคำเดียว ผู้แต่งไม่ต้องอธิบายลักษณะของการแบกนี้เพิ่มเติมในต้นฉบับ แต่การแปลให้ผู้อ่านต่างวัฒนธรรมเห็นภาพเดียวกันนั้นต้องอาศัยการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นภาพเดียวกันนี้อาจแปล “หาบ” ว่า to carry things hanging from both ends of a pole on the shoulder หรือคำว่า “โอง” ที่ผู้รับสารในวัฒนธรรมต้นทางเข้าใจได้ทันทีว่าเป็นภาชนะขนาดใหญ่เอาไว้รองน้ำฝนเพื่อเอามาอาบหรือใช้ แต่อาจแปลเป็น *ong, earthen jars for collecting rainwater* เพื่อให้ผู้รับสารในวัฒนธรรมปลายทางเข้าใจมากขึ้น เป็นต้น

3.2.4 โครงสร้างของตัวบท (Text Composition)

การวิเคราะห์โครงสร้างตัวบทเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับผู้แปล ด้วยเหตุผลสี่ประการดังนี้ หนึ่ง ในกรณีที่ตัวบทประกอบด้วยตัวบทเล็ก ๆ หลายเรื่อง และมีหน้าที่ที่ต่างกันหรือมีปัจจัยด้านสถานการณ์ที่ต่างกัน อาจทำให้ผู้แปลต้องใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกันออกไปในการแปลแต่ละส่วน สอง ส่วนต้นและส่วนท้ายของตัวบทมีส่วนสำคัญมากในการเข้าใจเนื้อเรื่องหรือการตีความตัวบท จึงต้องให้ความสำคัญกับสองส่วนนี้เป็นพิเศษ เพื่อศึกษาหน้าที่ในการควบคุมการรับรู้และผลที่จะตามมาของตัวบทดังกล่าว สาม ตัวบทหลายชนิดมีการกำหนดโครงสร้างตามขนบที่ยึดถือปฏิบัติกัน การวิเคราะห์โครงสร้างตัวบทจึงทำให้เราทราบชนิดของตัวบทและหน้าที่ของตัวบทนั้นได้ สี่ การวิเคราะห์หาโครงสร้างย่อย ๆ ของตัวบทตามเนื้อหาทำให้ผู้แปลสืบค้นเกี่ยวกับใจความหลัก ๆ ของตัวบทหรือหัวข้อเรื่องในตัวบทได้ การวิเคราะห์โครงสร้างตัวบท แบ่งเป็น การวิเคราะห์โครงสร้างมหภาค และการวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค

การวิเคราะห์โครงสร้างมหภาค ในกรณีที่ตัวบทต้นฉบับมีตัวบทแทรก เช่น เฉงอรรถ คำพูดที่ยกมาอ้างอิง หรือตัวอย่าง อย่างในบทความวิชาการที่มีการยกคำพูดของผู้อื่นมาอ้าง ผู้แปลต้องแปลตัวบทแทรกตามหน้าที่ของมันในตัวบทรวมทั้งหมด เฉงอรรถที่ผู้แปลแทรกข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังหรือข้อมูลที่ผู้อ่านจำเป็นต้องทราบเพื่อให้เข้าใจตัวบทได้ดีขึ้นก็จัดเป็นบทแทรกเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากตัวบทที่มีและไม่มีเฉงอรรถส่งผลต่อผู้อ่านต่างกัน จึงอาจใช้วิธีการอื่นแทนได้ เช่น การแปลแบบอธิบายความ หรือให้เนื้อหาส่วนอื่นทำหน้าที่แทน นอกจากนี้ ชื่อเรื่อง หัวเรื่องหรือส่วนที่เป็นหัวเรื่องก็นับเป็นโครงสร้างมหภาค ส่วนต้นและส่วนท้ายของตัวบทอาจมีลักษณะพิเศษเฉพาะตนตามขนบประจำตัวบทนั้น เช่นนิทานที่ขึ้นต้นด้วย “กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...” และลงท้ายด้วย “นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า...” การแปลตัวบทที่มีขนบด้านโครงสร้างหรือการแบ่งตอนที่มีลักษณะเฉพาะนั้น ผู้แปลจะต้องคำนึงขนบที่นิยมตามวัฒนธรรมปลายทางนั้น ๆ ด้วย

การวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาค สรุปได้เป็นสามขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการวิเคราะห์โครงสร้างของประโยค เช่น สักส่วนหรือการกระจายตัวของประโยคหลักและประโยคย่อย การใช้กาลต่าง ๆ การใช้ส่วนแทรกเพื่อขยายความ การวิเคราะห์รากศัพท์ที่ใช้ การหาความสัมพันธ์และเป็นเหตุเป็นผลกันของเนื้อความ ต่อมาจึง

วิเคราะห์ว่าการแบ่งประโยคที่เห็นนั้นเกี่ยวข้องกับการแบ่งเนื้อหาเป็นหน่วยข้อมูลอย่างไร หน่วยข้อมูลอาจแสดงออกเด่นชัดโดยมีการใช้คำกริยาที่มีกาลต่างกัน จึงจัดว่าเป็นการแบ่งตอนภายในตัวบท หรืออาจใช้วิธีการเล่าเรื่องไม่เรียงตามลำดับเวลาให้เกิดความตื่นเต้นสำหรับผู้อ่าน (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 98-100)

เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 30 (พ.ศ.2560) มีจำนวนทั้งหมด 191 หน้า แบ่งเป็น 40 ตอน โครงสร้างโดยรวมไม่มีความซับซ้อน แต่ละตอนตั้งชื่ออย่างง่ายและตรงไปตรงมา และบอกผู้อ่านทันทีว่าเรื่องราวของบทนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร ตัวอย่างเช่น น้ำอบน้ำปรุง น้ำฝน หมอน ไปช่วยงานศพ ฯลฯ เรื่องราวของแต่ละบทก็เกี่ยวข้องกับชื่อบทนั้น ๆ แต่ละตอนมีความยาวประมาณ 4-5 หน้า เป็นการเล่าประสบการณ์ที่คุณตาคุณยายหรือญาติ ๆ มีเกี่ยวข้องกับหัวข้อของบทนั้น ๆ แบบจบในตอน ไม่จำเป็นต้องอ่านทุกบทเรียงกันไปเพราะเรื่องราวไม่ได้ต่อเนื่องกัน มีหลายตอนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก...” แต่ไม่ได้ขึ้นต้นเช่นนี้ทุกตอน เนื้อหาเป็นการบรรยายเป็นส่วนใหญ่ และมีบทสนทนาในสัดส่วนที่น้อยกว่ามาก ระดับภาษาที่ใช้ทั้งหมดไม่เป็นทางการ ประโยคสั้น ๆ มีการละประธาน และใช้ศัพท์ง่าย ๆ

3.2.5 อวัจนภาษาในตัวบท (Non-verbal Elements)

อวัจนภาษา หมายถึงสัญลักษณ์ที่แสดงออกมาโดยไม่ได้ใช้ภาษาเป็นสื่อ ทำหน้าที่เสริมความ ขยายความ ให้เด่นชัดหรือจัดความกำกวมของเนื้อความ หรือเน้นย้ำเนื้อความในตัวบท ปรากฏในหลายรูปแบบ เช่น การวางหรือจัดรูปร่างหน้าตาของตัวบท การแสดงท่าทางประกอบแทนคำพูดที่ต้องห้าม ตาราง รูปภาพ ท่าทางและสีหน้าในการสื่อสารแบบประจันหน้ากัน การเลือกตัวอักษรต่าง ๆ ในการพิมพ์ชื่อเรื่อง การพิมพ์ตัวเล็ก ตัวใหญ่ หรือตัวเอียง หรือแม้แต่การเว้นระยะห่างเป็นพิเศษ อวัจนภาษาในที่นี้ทำหน้าที่ประกอบหรือเสริมตัวบทที่เป็นลายลักษณ์อักษร อวัจนภาษาในตัวบทมีส่วนเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเป็นอย่างมาก ผู้แปลจึงควรพยายามศึกษาว่ามีวัฒนธรรมเจ้าของภาษาในตัวบทต้นฉบับแทรกอยู่ในตัวบทหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และจะถ่ายทอดมาสู่ผู้รับสารงานแปลในอีกวัฒนธรรมหนึ่งโดยไม่เปลี่ยนแปลงหรือไม่ ในบางกรณี ผู้แปลอาจมีความจำเป็นต้องใช้คำพูดในการแปลอวัจนภาษาหรือใช้อวัจนภาษาแทนภาษาที่เป็นลายลักษณ์อักษรก็เป็นได้ (วรรณา แสงอร่ามเรือง, 2552: 100-102) ผู้แปลไม่เพียงมีหน้าที่ต้องค้นหาอวัจนภาษาในตัวบทเท่านั้นแต่ต้องวิเคราะห์หน้าที่ของอวัจนภาษาในบริบทนั้น ๆ ด้วย และต้องระวังอย่าสับสนระหว่างอวัจนภาษาและหน่วยเหนือเสียง (Suprasegmental Features) (Pobocikova, 2012 : 26) ที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป

อวัจนภาษาของตัวบทต้นฉบับที่นำมาศึกษา คือภาพวาดปก และภาพประกอบโดยคุณปิ่นัง (ไม่ทราบชื่อจริง) ที่มีหนึ่งหรือสองรูปต่อบท ทุกรูปเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้รับสารสามารถเห็นภาพชีวิตความเป็นอยู่แบบไทยในอดีตได้อย่างชัดเจน การใช้ภาพประกอบเนื้อหาที่เป็นไปตามขนบของวรรณกรรมเยาวชน และมีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจเนื้อหาเพราะหลายสิ่งที่กล่าวถึงในเรื่องไม่ได้เป็นสิ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน รูปภาพทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามและได้รับความเพลิดเพลิน นอกจากนี้ผู้แปลสามารถใช้อวัจนภาษานี้เป็นตัวช่วยในการแปลเพื่อให้ผู้รับสารต่างวัฒนธรรมได้เข้าใจสิ่งที่มีในวัฒนธรรมไทยด้วย ตัวอย่างเช่น คำว่า “โม” ในบทที่ 13 ที่มีรูปประกอบในหน้า 60 (รูปขวา) แสดงให้เห็นลักษณะของขนมจีบแป้งดิบ รูปเด็กกำลังโมแป้ง และลงถึง ภาพประกอบนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า โมที่เด็กกำลังใช้เป็น โมหินแบบมือหมุนที่มีรูให้เติมข้าวอยู่ด้านบน จึงชัดเจนความกำกวมที่มากับคำว่า “โม” ได้ว่าเป็น โมลักษณะใดและช่วยให้ตัดสินใจแปลเป็น a manual stone mill หรือ โมหินที่ใช้มือหมุนนั่นเอง

3.2.6 ศัพท์ (Lexis)

การเลือกใช้ศัพท์ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเนื้อเรื่องและหัวข้อเรื่องของตัวบทเป็นสำคัญว่าจะต้องเลือกใช้คำศัพท์ในกลุ่มใดหรือวงศัพท์ใด การวิเคราะห์ศัพท์อาจวิเคราะห์ด้านความหมาย วจนลีลา ด้านรูปแบบของคำ ด้านความเกี่ยวเนื่องของคำศัพท์และ โครงสร้างประโยค ฯลฯ การเลือกศัพท์แสดงให้เห็นเจตนาของผู้ส่งสารได้เป็นอย่างดี ในกรณีที่วิเคราะห์จากปัจจัยภายนอกตัวบทแล้วยังไม่พบเจตนาของผู้ส่งสารก็อาจวิเคราะห์จากการใช้ศัพท์ก็ได้ เช่น ถ้าผู้แต่งเลือกใช้คำที่ไม่เหมาะสมกับบรรยากาศหรือสถานการณ์ในตอนนั้นก็อาจเป็นเพราะต้องการประชดหรือเสียดสี นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ได้ว่ามีการใช้ศัพท์จากวงวิชาการหรือสาขาอื่นหรือไม่ หรือใช้ลีลาการเขียนคนละระดับกัน มีการเลี่ยงไปใช้คำอื่นแทนสิ่งที่ตนหมายถึงหรือไม่ อาจมีการใช้คำที่นิยมเฉพาะในกลุ่มสังคมใดสังคมหนึ่งหรืออาชีพใดอาชีพหนึ่ง มีการใช้ศัพท์มาตรฐานหรือศัพท์ที่ผู้แต่งคิดขึ้นเองเป็น

เอกลักษณ์ของตน การวิเคราะห์ว่าเหตุใดผู้แต่งจึงเลือกใช้คำนี้และไม่ใช้คำอื่น ๆ มีความสำคัญในการแปลวรรณกรรมมาก ผู้แปลต้องตระหนักถึงการเลือกใช้คำศัพท์ของผู้แต่งเสมอ (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 102-105)

ศัพท์ที่พบในต้นฉบับที่นำมาวิจัย เป็นคำง่าย ๆ ใช้ในชีวิตประจำวัน แบ่งออกเป็นสองประเภทหลักคือ

1) คำเรียกเครือญาติ เช่น คุณตา คุณยาย คุณป้า พี่ น้อง ทั้งที่ใช้กับคนที่ป็นญาติกับตนจริง ๆ และใช้เรียกขานคนที่ไม่ใช่ญาติอย่าง คนใช้ หรือเพื่อนของคุณพ่อคุณแม่เพื่อให้เกียรติและความสนิทสนม

2) คำศัพท์ด้านวัฒนธรรม เช่น สงกรานต์ โปรยทาน น้ำอบน้ำปรุง หมากพลู

นอกจากนี้ ผู้เขียนนิยมใช้คำซ้ำอย่างสม่ำเสมอทั้งเล่มเพื่อให้มีทำนองการอ่านเหมือนเรื่องเล่าอย่างเป็นธรรมชาติในภาษาไทย แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าไม่ใช่ภาษาเขียนที่เป็นทางการ การที่ผู้แต่งเลือกศัพท์ง่าย ๆ หรือศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันจึงเหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเยาวชนและด้อยทประเภทวรรณกรรมเยาวชน การวิเคราะห์คำศัพท์จึงช่วยให้ผู้แปลทราบว่าต้องใช้ภาษาระดับใด เพื่อให้สามารถเลือกใช้คำแปลได้อย่างเหมาะสม

3.2.7 โครงสร้างประโยค (Sentence Structure)

ปัจจัยด้านโครงสร้างประโยคเน้นการวิเคราะห์ด้านรูปแบบ หน้าที่และวจนลีลาของการใช้โครงสร้างประโยคต่าง ๆ หรือแนวทางอื่น ๆ เช่น อาจมีการวิเคราะห์ประโยคหลัก ประโยคย่อย หรือสัดส่วนของประโยคทั้งสองกลุ่มในดัวบทนั้น ๆ หรือวิเคราะห์ความยาวของประโยค หรือความต่อเนื่องของเนื้อความในแต่ละประโยค การวิเคราะห์โครงสร้างประโยคทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หัวข้อเรื่องและโครงสร้างของดัวบทรวมไปถึงองค์ประกอบ เช่น ระดับเสียงสูงต่ำในประโยค จังหวะความเร็ว ช่วงที่เกิดความตื่นเต้นในท้องเรื่อง โครงสร้างประโยคบางลักษณะ เช่น การทิ้งประโยคให้ขาดตอน นอกจากนี้ยังทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อความที่ผู้แต่งละเอาไว้ในฐานะที่เข้าใจ เกี่ยวกับปัจจัยภายนอกดัวบทที่แสดงออกอย่างชัดเจนโดยอาศัยโครงสร้างประโยค โดยเฉพาะปัจจัยด้านเจตนาผู้ส่งสาร สื่อ และหน้าที่ของดัวบท การเลือกใช้โครงสร้างประโยคใดนั้น ยังถูกกำหนดด้วยปัจจัยภายนอกดัวบทอย่าง เจตนาของผู้ส่งสาร และผู้รับสาร เช่น ความสามารถในการรับรู้ของผู้รับสาร พื้นฐานการศึกษาของผู้รับสาร และปัจจัยด้านสื่อ เช่น ความแตกต่างของโครงสร้างประโยคในภาษาเขียนและภาษาพูด และหน้าที่ของดัวบท เช่น ต้องใช้โครงสร้างประโยคแบบใดตามขนบของดัวบทชนิดนั้น (วรรณฯ แสงอร่ามเรือง, 2552: 105-106)

ลักษณะของประโยคในเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ไม่มีความซับซ้อน สั้น เว้นวรรคเพื่อแบ่งความบ่อยครั้ง เข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา มีลักษณะของภาษาพูดและความไม่เป็นทางการ เช่น การใช้คำว่า “ยังไง ๆ” แทนคำที่เป็นทางการว่า “อย่างไร” และมีการละประธานประโยคบ่อยครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หน้าร้อนคนใช้น้ำกันมาก น้ำขายดี รอน้ำหาบไม่ทันคนใช้ ต้องเอาปี๊บไปคอยรอน้ำตลอดคืน หาบกลางคืนดีแดดไม่ร้อน ช่วยไม่ให้เหนื่อยง่าย (ทิพย์วาทินี สนิทวงศ์ ฯ, 2560: 26)

แสดงให้เห็นลีลาการใช้ภาษาแบบเล่าสู่กันฟังและการละประธานของประโยค ในที่นี้คือ คนที่ทำอาชีพหาบน้ำ ผู้แปลต้องอาศัยบริบทในการหาประธานที่เหมาะสมในบทแปล นับว่าโครงสร้างประโยคในต้นฉบับเหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสารที่เป็นเด็ก บรรยากาศแบบเรื่องเล่า และน้ำเสียงของผู้บรรยายเรื่องที่เป็นเด็กด้วย

3.2.8 หน่วยเหนือเสียง (Suprasegmental Features)

Nord กล่าวว่าหน่วยเหนือเสียงมีหน้าที่ทั้งในแง่การให้ข้อมูลและลีลา เพื่อเน้นไปที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นฉบับให้โดดเด่นขึ้นมา ผ่านจังหวะในการพูด ความดังและการเน้นเสียง มีผลทั้งในแง่หน้าที่การให้ข้อมูลและความหมายแฝง ในการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษรนั้นหน่วยเหนือเสียงปรากฏได้ในหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น ตัวเอียง ตัวหนา เครื่องหมายยัติภังค์ การขีดเส้นใต้ ฯลฯ หน่วยเหนือเสียงแสดงออกได้ถึงอารมณ์ ทศนคติ หรือความหมายแอบแฝงที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ และมีบทบาทกับตัวบทที่เป็นร้อยกรองและภาษาพูดมากกว่าตัวบทที่เป็นด้านเทคนิค (Pobocikova, 2012 : 28)

เมื่อพิจารณาจากคำจำกัดความข้างต้น ไม้มกหรือคำซ้ำที่ปรากฏในต้นฉบับ “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” ถือได้ว่าเป็นหน่วยเหนือเสียง เพราะเน้นไปที่คำที่ถูกกำกับให้เด่นขึ้นมา มีผลต่อคำเหล่านั้นในแง่ของความหมาย และยังทำให้จังหวะการอ่านเปลี่ยนไปอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น แล้วเอาสารส้มมากวน ๆ ให้ตกตะกอน (ทิพย์วาทินี สนิทวงศ์, 2560: 27) จะเห็นได้ว่าความหมายของคำว่า “กวน” และ “กวน ๆ” ไม่เท่ากัน เพราะกวนคำแรกแสดงการกระทำครั้งเดียว แต่กวนคำที่สองแสดงการกระทำซ้ำต่อเนื่องกัน และเมื่ออ่านออกเสียงก็จะเห็นได้ถึงความแตกต่างเพราะกวนคำแรกใน “กวน ๆ” ออกเสียงเร็วและสั้น แต่กวนคำที่สองออกเสียงหนักและยาวกว่าคำแรก ดังที่ได้กล่าวไปในบทที่แล้วว่าไม้มกแสดงความหมายได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับชนิดของคำ จึงเป็นหน้าที่ของผู้แปลที่จะพิจารณาไม้มกเป็นกรณีไปว่าทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใด โดยอาศัยบริบทรอบข้างเพื่อช่วยในการตัดสินใจ และจะแปลอย่างไรให้ได้รรถรสไปในทางเดียวกันกับต้นฉบับ

จากแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ นอกจากจะทำให้ผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับในหลายแง่มุม ทั้งที่มา จุดประสงค์ เนื้อหา คำศัพท์ และลีลาการถ่ายทอดแล้ว ยังทำให้ตระหนักถึง

ความพิเศษของตัวบทในแง่คำซ้ำและคำที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย จากความรู้ความเข้าใจที่ได้มาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัย
ต้องนำไปประมวลว่าจะวางแผนถ่ายถอดต้นฉบับเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างไรถึงจะให้บรรณที่ใกล้เคียงกับ
ต้นฉบับ ดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปในบทที่ 4

บทที่ 4

ปัญหาในการแปลและแนวทางการแก้ไข

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าประเด็นปัญหาในการแปลต้นฉบับ “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” คือคำซ้ำ ผู้วิจัยจึงได้เลือกสรรบทต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมการใช้ไม่ยวมกับชนิดของคำต่าง ๆ ในภาษาไทย จากจำนวนรวมทั้งหมด 46 หน้าได้แก่ บทหน้า บทที่ 1 น้ำอบน้ำปรุง (หน้า 8-11) บทที่ 2 แม่บ้านที่ดี (หน้า 12-15) บทที่ 5 น้ำฝน (24-28) บทที่ 13 ขนมือจับแป้งสาลี (60-63) บทที่ 14 กลางคืนเดือนหงาย (64-68) บทที่ 16 เรือแม่เรือโยง (74-78) บทที่ 18 หม้อดิน (84-88) บทที่ 25 โปรยทาน (116-120) บทที่ 29 คนใช้ (135-139) และ บทที่ 39 ไม้เรียว (184-187) พบว่ามีการใช้ไม่ยวมเพื่อสร้างคำซ้ำ 9 แบบด้วยกันจากคำซ้ำทั้งหมด 237 ตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำที่ได้บทบทกันไปแล้วในบทที่ 2 มาประยุกต์ใช้ในการจัดประเภทคำซ้ำที่ปรากฏในตัวบท และเรียงจำนวนจากมากไปน้อยตามตารางต่อไปนี้

โครงสร้างคำซ้ำในต้นฉบับ	จำนวน	ร้อยละ	ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย
คำวิเศษณ์+ไม่ยวม (คำวิเศษณ์รวมคุณศัพท์และกริยวิเศษณ์)	145	62	ความหมายเน้นหนักขึ้น, ความหมายอ่อนลง, แสดงรูปพหูพจน์, ความหมายคงเดิม
คำนาม+ไม่ยวม	42	17.9	แสดงรูปพหูพจน์
คำกริยา+ไม่ยวม	20	8	ความหมายเน้นหนักขึ้น, การกระทำซ้ำ
คำสรรพนาม+ไม่ยวม	12	5	แสดงรูปพหูพจน์
คำบอกจำนวน+ไม่ยวม	9	3.8	แยกเป็นหน่วย ๆ
คำที่ต้องซ้ำเสมอและไม่มีเค้าความหมายเดิม	4	1.3	เกิดความหมายใหม่
คำซ้อนสองพยางค์+ไม่ยวม	2	0.8	ความหมายคงเดิม
คำสันธาน+ไม่ยวม	2	0.8	ความหมายเน้นหนักขึ้น
คำเลียนเสียง+ไม่ยวม	1	0.4	แสดงการซ้ำของเสียง
รวม	237	100	*แสดงร้อยละโดยประมาณ

4.1. ปัญหาการแปลคำซ้ำ

จากที่ได้ทบทวนไปแล้วในบทที่สองว่า ไม้มกมีผลต่อความหมายของคำที่ถูกกำกับในหลายลักษณะต่าง ๆ กัน ผู้วิจัยขอสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาการแปลในภาพรวมก่อนจะอธิบายเพิ่มเติมตามประเภทของโครงสร้างคำซ้ำคั้งที่ได้แบ่งเอาไว้ในตารางแล้ว การแปลไม้มกเป็นภาษาอังกฤษต้องพิจารณาอยู่สามประการคือ หน้าที่การซ้ำเสียง ความหมายของคำที่ถูกไม้มกกำกับ และผลที่ไม้มกมีต่อความหมายนั้น เพราะความหมายที่แท้จริงของคำซ้ำในอาจเป็นไปได้ทั้ง “ความหมายปกติ + การเปลี่ยนแปลงทางความหมาย” “ความหมายใหม่ที่ไม่มีเค้าของความหมายเดิมเลย” (งู ๆ ปลา ๆ, หมู ๆ) หรือแม้กระทั่ง “ความหมายเดิม”

ในการที่จะได้มาซึ่งความหมายในระดับวาทกรรมตามทฤษฎีการแปลแบบยึดความหมายแล้ว ผู้แปลต้องไม่ยึดติดกับหน้าที่ของไม้มกในการให้ออกเสียงซ้ำและรูปแบบทางภาษาต้นทาง เพราะไม้มกไม่มีหน่วยทางไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษมาเทียบเคียงกันได้ และถึงแม้ว่าภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะมีการสร้างคำด้วยวิธีการซ้ำคำเหมือนกันก็ตามที แต่ก็มีความแตกต่างระหว่างกันอย่างยิ่ง ทั้งในแง่โครงสร้างและผลทางความหมายคั้งที่ได้อธิบายแจกแจงไปแล้วในบทที่ 2

ผู้แปลจึงต้องประมวลเอาความรู้จากการศึกษาทฤษฎีการแปล และแนวทางการแปลคำซ้ำจากงานวิจัยการแปลคำซ้ำที่ผู้รู้ท่านอื่น ๆ ได้ศึกษาไว้แล้วมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาการแปลคำซ้ำในแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

4.1.1 การแปลคำวิเศษณ์ที่เป็นคำซ้ำ

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างคำซ้ำในรูปแบบนี้มีตัวอย่างมากที่สุดถึงร้อยละ 62 ในที่นี้ผู้วิจัยใช้คำจำกัดความคำวิเศษณ์ว่าเป็น คำที่ทำหน้าที่ขยายความให้ชัดเจนสมบูรณ์ขึ้น และแยกออกเป็นสองพวกคือ คำวิเศษณ์ขยายนาม เรียกว่า “คำคุณศัพท์” และคำวิเศษณ์ที่ขยายกริยา คุณศัพท์ หรือคำกริยวิเศษณ์ด้วยตัวเองที่เรียกรวมว่า “กริยวิเศษณ์” (บรรจบ พันธุมธธา, 2541: 129) ผู้วิจัยพบว่าต้นฉบับมีทั้งคำคุณศัพท์และคำกริยวิเศษณ์ที่ถูกซ้ำ โดยส่วนใหญ่แล้วเป็นคำคุณศัพท์จำนวน 93 คำและที่เหลือเป็นกริยวิเศษณ์อีก 53 คำ

ไม้มกมีผลต่อความหมายของคำวิเศษณ์โดยรวมสี่ประเภทคือทำให้ความหมายหนักขึ้น ทำให้ความหมายเบาลงในลักษณะเป็นความใกล้เคียง แสดงรูปพหูพจน์ และไม่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางความหมาย ขึ้นอยู่กับชนิดของคำวิเศษณ์และบริบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

4.1.1.1 การแปลคำคุณศัพท์ที่เป็นคำซ้ำ ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปได้สามทางคือ
กรณีทำให้ความหมายหนักขึ้น โดยไม้มกทำให้เกิดความหมายในทำนองว่า “มาก” หรือ “เป็นพิเศษ” ต้องอาศัยบริบทประกอบในการวิเคราะห์ความหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ หม้อดินพวกนี้พวกหมอผีทั้งเป็นพระและฆราวาสก็ชอบเรียกวิญญาณผีดู ๆ ใส่หม้อดิน (88)

บทแปล Sorcerers - monk and layman alike - summoned very fierce spirits into these clay pots.

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความหมายของคำซ้ำ “ดู ๆ” โดยแบ่งส่วนที่ซ้ำออกเป็นส่วน ๆ ก่อน ได้ว่าคุณศัพท์ “ดู” ขยายคำนาม “ผี” และไม้ยมกก็ขยาย “ดู” อีกที่ทำให้เกิดความหมายเป็น “ดูมาก” หรือ “ดูเป็นพิเศษ” แล้วจึงแปล โดยการค้นหาคำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษที่เหมาะสมมาใช้ ในที่นี้ใช้คำคุณศัพท์ “fierce” และขยายคำนี้ด้วย very ที่เป็น adverb เพื่อให้ความหมายในทำนองว่า “มาก” ให้ตรงกับต้นฉบับและได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติตามขนบในภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยตระหนักดีว่าคำไทยคำหนึ่งอาจมีคู่เทียบในภาษาอังกฤษได้มากกว่าหนึ่งคำ ในกรณีคำว่า “ดู” นั้นมีหลายคำในภาษาอังกฤษที่ไปในทำนองเดียวกันเช่น ferocious (Oxford University Press, 2006: 524) แต่เมื่อค้นพบเป็นวรรณกรรมเยาวชนผู้แปลจึงควรเลือกใช้คำที่เรียบง่ายกว่าแทนเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับสาร

กรณีให้ความหมายเบาลง โดยไม้ยมกทำให้เกิดความหมายในทำนองว่า “ใกล้เคียง” ต้องอาศัยบริบทประกอบในการวิเคราะห์ความหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ เขาจะเอาผ้าขาวม้าสีแดง ๆ โบก ๆ แต่ไกล (78)

บทแปล They waved and waved a reddish loincloth so the driver would see them from afar.

คำคุณศัพท์ “แดง” บ่งบอกสีของผ้าขาวม้าและความหมายของ “แดง” เองก็ถูกขยายด้วยไม้ยมกที่ทำให้เกิดความหมายในทำนองแสดงความใกล้เคียง ว่าสีของผ้าขาวม้านี้ไม่ได้เข้มเท่าสีแดงอย่างปกติ แต่อยู่ในโทนที่ยังจัดว่าเป็นสีแดง เมื่อวิเคราะห์ความหมายแล้วผู้วิจัยจึงสรรหาคำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษที่เหมาะสมมาใช้ ในกรณีนี้มีความหมายที่ตรงกับคำภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วย suffix “-ish” ดังที่กาญจนา นาคสกุล ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ (1962: 101-110) “ish” ใช้ในการสร้างคำกริยา (abolish) หรือคำคุณศัพท์ในภาษาอังกฤษ (girlish) จากคำที่มีอยู่แล้ว ในกรณีการสร้างคำคุณศัพท์นั้นจะเกิดขึ้นกับคำนามและคำคุณศัพท์ ถ้าเป็นนามจะให้ความหมายในแง่ว่า “แบบ” หรือ “ในลักษณะของ” หรือแสดงสัญชาติ (Swedish) แต่เมื่อใช้กับคุณศัพท์จะให้ความหมายในเชิง “ประมาณว่า” หรือ somewhat (Oxford University Press, 2006: 752) จะเห็นได้ว่าคำเทียบเคียงของ “แดง” คือ “red” และสามารถปรากฏในรูป reddish ได้ผู้แปลจึงเลือกแปล “แดง ๆ” ว่า “reddish” ถึงแม้ว่าอาจแปลเป็น sort of red in colour หรือ somewhat red in colour ได้แต่ก็เป็นบทแปลที่ไม่กระชับนัก

แนวทางการวิเคราะห์เช่นนี้สามารถนำไปใช้ได้กับตัวอย่างอื่น ๆ ได้อีก เช่น

ต้นฉบับ ตอนนี้อุ้มยายและเด็ก ๆ ก็ปั้นให้เป็นลูกกลม ๆ เท่า ๆ กัน เรียงเป็นแถวในถาด ให้ทันกับพวกผู้ใหญ่ปั้น (62)

บทแปล Then Grandma and the other children would form them into roundish balls of similar sizes and place them in rows on a tray as fast as the adults folded the dumplings.

“กลม ๆ” ให้ภาพของสิ่งที่มีลักษณะเหมือนลูกบอลแต่ไม่กลมอย่างสมบูรณ์แบบจึงมีตัวเลือกในการแปลที่หลากหลาย ได้แก่ somewhat round, quite round, rather round และ roundish ผู้วิจัยเลือกแปลเป็น roundish

เพื่อให้บทแปลกระชับและเป็นศัพท์ง่าย ๆ ที่เหมาะสมผู้อ่านเยาวชน ส่วนคำว่า “เท่า ๆ” ก็แสดงถึงน้ำหนักของความหมายที่ลดลงเช่นกัน จาก “เท่า” (equal) จึงเป็นใกล้เคียงกัน (similar)

กรณีแสดงรูปพหูพจน์ การซ้ำคำคุณศัพท์เพื่อแสดงรูปพหูพจน์ที่พบในต้นฉบับมีสองแบบ

รูปแบบที่หนึ่ง คือการแสดงความเป็นพวกเดียวกันหรือภาวะอะไรอย่างหนึ่ง ตามทฤษฎีของดวงมนจิตรจำนง และอาภาพรรณ วรรณโชติ (2529: 30-33) ที่ได้ตั้งข้อสังเกตนี้เอาไว้ว่าเป็นหนึ่งในความหมายของคำซ้ำ เช่น ผ้าขาด ๆ พวกนี้เมื่อไหร่เธอจะทิ้งเสียที ความหมายที่เน้นคือความเป็นพหูพจน์ เป็นผ้าขาดจำนวนหนึ่ง ไม่ใช่ขาดมากหรือน้อย ตัวอย่างแบบนี้ในต้นฉบับปรากฏอยู่รูปแบบ “นาม+คุณศัพท์+ไม่ยมก” เมื่อมองอย่างผิวเผินแล้วอาจเข้าใจผิดได้ว่าเป็นการซ้ำคำคุณศัพท์เพื่อทำให้ความหมายหนักขึ้นหรือบาลง เพราะมีคำนำหน้าคำคุณศัพท์นั้นๆ แต่อาจเป็นการแสดงรูปพหูพจน์ของกลุ่มของคนหรือสิ่งของที่มีลักษณะอย่างหนึ่งร่วมกัน มีความหมายของคำว่า “พวก” ผู้วิจัยนำไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาคำแปลได้ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ คุณอาและพี่โต ๆ รู้ว่าคุณยายและน้องเล็ก ๆ กลัวผีหน้าหนา (66)

บทแปล The uncle and the older children knew that Grandma and the younger children were terrified of ghosts.

“พี่โต ๆ” ในบริบทนี้ไม่ได้มีความหมายไปในทางเด็กที่โตมากหรือค่อนข้างโต และ “น้องเล็ก ๆ” ไม่ได้แปลว่าเด็กที่มีอายุน้อยมากหรือค่อนข้างน้อย แต่หมายถึงเด็กสองกลุ่มที่แต่ละกลุ่มมีลักษณะร่วมกันอย่างหนึ่งจึงเป็นการแสดงความเป็นพหูพจน์ เมื่อทราบว่าความหมายที่แท้จริงคือ “เด็กที่มีอายุมากกว่าจำนวนหลายคน” และ “เด็กที่มีอายุน้อยกว่าจำนวนหลายคน” แล้วก็ต้องถ่ายทอดรูปพหูพจน์ให้ตรงกับขนบของภาษาแปล

รูปแบบที่สอง ผู้วิจัยขอเรียกว่าเป็นการแสดงความหลากหลาย เป็นรูปแบบที่สังเกตได้ง่ายและตายตัว เมื่อคำนามถูกขยายด้วยคุณศัพท์ที่มีความหมายในทำนองว่า “แตกต่าง” “หลายประเภท” ก็แสดงความเป็นพหูพจน์ไปโดยปริยาย ตัวอย่างจากต้นฉบับมักปรากฏในรูปแบบ “คำนาม + ต่าง ๆ, อื่น ๆ”

ต้นฉบับ พวกแม่ครัว คนสวน คนขับรถ และคนใช้อื่น ๆ มาฟังกันตามชั้นบันไดเต็มไปหมด เพราะทุกคนอยากฟังข่าวต่าง ๆ (67)

บทแปล The cooks, gardeners, drivers and the other servants filled the stairway to listen to the radio because everyone wanted to hear different types of news.

เมื่อ “ต่าง ๆ” หรือ “อื่น ๆ” ขยายคำนามนอกจากจะแสดงความแตกต่างของสิ่งที่ถูกขยายแล้วยังแสดงความเป็นพหูพจน์ไปในตัวด้วย “ต่าง ๆ” หมายถึง หลายสิ่งอย่างซึ่งผิดกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 492) ในขณะที่ “อื่น” หมายถึง นอกออกไป ต่างออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 1421) ประเด็นปัญหาการแปลนี้แก้ได้อย่างไม่ซับซ้อน เพราะสามารถหาคำเทียบเคียงได้อยู่หลายคำ “ต่าง ๆ” สามารถแปลได้เป็น different/various kinds/types/sorts of... และแปล “อื่น ๆ” เป็น the other ผู้แปลสามารถเลือกใช้ได้แล้วแต่บริบท

4.1.1.2 การแปลกริยาวิเศษณ์ที่เป็นคำซ้ำ จากตัวอย่างที่พบในการซ้ำคำกริยาวิเศษณ์ทำให้ ความหมายเปลี่ยนแปลงไปได้สองทาง

กรณีทำให้ความหมายหนักขึ้น โดยไม่ยอมทำให้เกิดความหมายเดิมของกริยาวิเศษณ์นั้นถูกหนักแน่นขึ้น
อาศัยบริบทประกอบในการวิเคราะห์ความหมาย ดังสองตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ เมื่อคุณยายเข้าไปในบ้านก็กวาดสายตาดูในบ้านแล้วชอบใจมาก เพราะบ้านหลังนี้สะอาดมาก
จริง ๆ (13)

บทแปล As Grandma walked into the house, she looked around in delight because it was spotless.

วิเคราะห์ความหมายของคำซ้ำได้ว่าทั้ง “มาก” และ “จริง ๆ” เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ขยายคุณศัพท์ “สะอาด”
ที่ขยายคำนาม “บ้าน” อีกต่อหนึ่ง ไม่ยอมทำให้เกิดความหมายว่า สะอาดมากเป็นพิเศษ ผู้วิจัยจึงแปลโดยการหา
คำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษที่เหมาะสมมาใช้ ในที่นี้คือคำคุณศัพท์ clean เป็นคำดั้งเดิม และหาส่วนขยายที่ให้
ความหมายในทำนองว่า “มากเป็นพิเศษ” เพื่อให้ได้ความหมายและอรรถรสที่ตรงกับต้นฉบับ ผู้วิจัยมีความเห็น
ว่าหากแปล “บ้านหลังนี้สะอาดมากจริง ๆ” เป็น very very very clean หรือ really really clean ที่แม้ว่าจะไม่ผิด
แต่ก็ดูเป็นการใช้คำที่ไม่สละสลวยนัก

ผู้แปลสังเกตว่าคำคุณศัพท์ในภาษาอังกฤษมีหลายคำที่แสดงทั้งคุณสมบัติและมีความหมายแฝงของคำ
ว่า “มาก” อยู่ในคำเดียวอยู่แล้วเช่น gargantuan ที่มีความหมายว่า extremely large (Oxford University Press,
2006: 586) จึงนำแนวคิดนี้มาหาคำคู่เทียบเพื่อสื่อความหมายและเลือกแปลว่า spotless เพราะประกอบไปด้วย
ความหมายหลักคือ clean และส่วนขยายคือ perfectly (Oxford University Press, 2000: 1396) เพื่อให้ได้อรรถรส
ที่ตรงกับต้นฉบับและภาษาแปลมีความสละสลวย อย่างไรก็ตาม คำที่สามารถเทียบเคียงความหมายว่า “สะอาด
มากจริง ๆ” นั้นมีมากกว่าหนึ่งคำในภาษาอังกฤษ อีกตัวอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยพบคือคำว่า immaculate (Oxford
University Press, 2000: 711) ที่ก็ให้ความหมายว่า perfectly clean เช่นกัน แต่ผู้วิจัยเลือกไม่ใช่คำนี้เพราะมี
ความหมายแฝงที่เกี่ยวข้องกับคริสตศาสนาจากคำว่า Immaculate Conception (Oxford University Press, 2000:
711) หรือที่เรียกว่า “ปฏิสนธินิรมล” จึงไม่เหมาะสมในการนำมาใช้แปลเรื่องราวที่มาจากสังคมที่ส่วนใหญ่นับ
ถือพระพุทธศาสนา เมื่อผู้แปลพบว่าคำหนึ่งมีคำคู่เทียบในภาษาแปลมากกว่าหนึ่งคำ การศึกษาความหมายแฝง
หรือที่มาของคำเหล่านั้นอาจช่วยให้ตัดสินใจเลือกคำที่เหมาะสมที่สุดได้ ไม่ควรดูความหมายตามพจนานุกรม
อย่างผิวเผินเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ เรือลากจูงมาใช้กำลังไอน้ำมีฟืนไม้แสมเป็นเชื้อเพลิง ลากไปตามแม่น้ำอย่างช้า ๆ (77)

บทแปล The tugboats' steam engines were fueled by mangrove firewood. They dragged the barges along the river very slowly.

ผู้วิจัยวิเคราะห์ความหมายของคำซ้ำได้ว่า “ช้า” เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ขยาย “ลาก” และ “ช้า” เองก็ถูกขยายด้วยไม้ยมกทำให้เกิดความหมายว่า “ช้ามาก” แล้วจึงแปลโดยการค้นหาคำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษที่เหมาะสมมาใช้ ในที่นี้คือคำกริยาวิเศษณ์ “slowly” และขยายคำนี้ด้วย very ที่เป็น adverb เพื่อให้ได้ความหมายในทำนองว่า “ช้ามาก” ตรงกับต้นฉบับและได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติตามขนบในภาษาอังกฤษ

กรณีความหมายคงเดิม ผู้วิจัยพบคำกริยาวิเศษณ์ในต้นฉบับที่เมื่อถูกซ้ำแล้วไม่ได้ก่อให้เกิดผลต่อความหมายเพียงสามคำได้แก่ “ทั่ว ๆ”, “พลง ๆ” และ “ตาม ๆ” เมื่อไม่ออกเสียงซ้ำก็ยังคงมีความเท่าเดิม คล้ายกับแนวคิดของ สุจิตรา บรมินهنทร์ (2509: 38-48) ที่ได้ยกตัวอย่างคำซ้ำที่มีความหมายเหมือนกับคำเดิมเป็นหนึ่ง ในประเภทของความหมายของคำซ้ำด้วยประโยคที่ว่า “เขาใจดีเหมือนคนไทยทั่วไป” เทียบกับ “เขาใจดีเหมือนคนไทยทั่ว ๆ ไป” (คนไทยส่วนมาก)

ผู้วิจัยคาดว่าตัวอย่างที่พบในต้นฉบับอาจเป็นการซ้ำเพื่อให้การออกเสียงเป็นธรรมชาติตามลีลาการเขียนแบบเรื่องเล่าของผู้แต่งและระดับภาษาที่ไม่เป็นทางการ มากกว่าการขบเน้นความหมาย อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาการแปลที่ไม่ต้องแปลไม้ยมก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ คุณป้ามักเอาผ้ามานั่งเย็บสอยไปพลง ๆ (68)

บทแปล her aunt sewed clothes while listening to the radio.

ผู้แปลค้นหาคำเทียบเคียงให้เหมาะสมกับคำว่า “พลง” ที่หมายความว่า ในระยะเวลาเดียวกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556: 819) จึงเลือกแปลเป็น while ที่หมายความว่า at the same time (Oxford University Press, 2006: 1643) แต่เนื่องจากเป็น conjunction จึงสร้างบทแปลเพิ่มเติมโดยอ้างอิงจากบริบทเพื่อให้ได้บทแปลที่มีความสละสลวยและเป็นธรรมชาติ

4.1.2 การแปลคำนามที่เป็นคำซ้ำ

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างคำซ้ำในรูปแบบนี้มีตัวอย่างมากเป็นอันดับที่สอง และมักเป็นคำเรียกญาติ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2545: 70-71) ได้กล่าวถึง พจน์ ว่าเป็นหนึ่งในความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทย และภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปลในหัวข้อคำนาม พจน์ หมายถึงประเภททางไวยากรณ์ที่บ่งบอกจำนวนเพียงหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่ง และเป็นสิ่งที่ภาษาอังกฤษให้ความสำคัญด้วยตัวบ่งชี้อย่าง -s, a, an แต่ในภาษาไทยไม่มีการบ่งชี้เช่นนี้ เช่น Cats are beautiful animals แปลเป็น แมวเป็นสัตว์เลี้ยงสวยงาม แม้ว่ามีคำว่า “หลาย” หรือ “หนึ่ง” เพื่อขยายคำนามให้ตรงกับรูปพหูพจน์และเอกพจน์ในภาษาอังกฤษก็ตาม แต่ก็ไม่เป็นธรรมชาติของภาษาไทย

เช่น แมวทั้งหลาย เป็นสัตว์สวยงาม หลายตัว เมื่อผู้แปลต้องแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต้องระบุคำนามในภาษาอังกฤษว่าเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์เสมอและใช้ตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เข้าช่วย อมรายังกล่าวอีกด้วยว่า ความชี้เฉพาะ (2545: 72) ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลคำนามระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษให้ความสำคัญกับความชี้เฉพาะแต่ความชี้เฉพาะไม่สำคัญในภาษาไทย ตัวบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจงในภาษาอังกฤษ เช่น a, an และ the แนวคิดนี้สอดคล้องกับแนวทางการแปลคำซ้ำที่แสดงรูปพหูพจน์ที่เสนอโดยปทมา อัตนโก (2544: 45-49) ซึ่งได้ทบทวนไปแล้วในบทที่ 2 ผู้วิจัยจึงนำความรู้ที่ได้จากแนวคิดทั้งสองมาเสริมกันเพื่อนำมาแก้ปัญหการแปลคำนามและไม่ยืมก

ผู้วิจัยพบว่าตัวอย่างการซ้ำคำนามในต้นฉบับทั้งหมดเป็นแสดงรูปพหูพจน์ จึงขอสรุปแนวทางในการแปลคำซ้ำที่เป็นคำนามจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษดังนี้ 1) ค้นหาคำที่เทียบเคียงในภาษาอังกฤษ 2) ใช้รูปพหูพจน์ให้ตรงกับหลักภาษาอังกฤษ เช่นเติม -s, -es หรือเปลี่ยนรูปในกรณีอื่น ๆ 3) วิเคราะห์ความเฉพาะเจาะจงหรือความไม่เฉพาะเจาะจงของคำนามจากบริบทแวดล้อม 4) เลือกเติมหรือไม่เติมตัวบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจงตามความเหมาะสม

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ คุณป้ากำลังระดมลูก ๆ ให้แกะมะขามอยู่ คุณยายจึงเข้าไปช่วยด้วย (14)

บทแปล Auntie gathered her children to peel tamarind. Grandma joined them to help.

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ กลางคืนเดือนหงายในหน้าร้อน มักนอนไม่ค่อยหลับกัน ผู้ใหญ่ก็เลยอนุญาตให้เด็ก ๆ นอนดึกกันได้ (65)

บทแปล It was hard to fall asleep during full moon nights in the summer so the adults allowed the children to stay up late.

จากตัวอย่างทั้งสอง นอกจากที่ผู้วิจัยต้องคำนึงว่าไม่ยืมกแสดงรูปพหูพจน์แล้ว ต้องวิเคราะห์ด้วยว่าคำนามทั้งสองนั้นมีความเฉพาะเจาะจงหรือไม่ “ลูก ๆ” ในที่นี้หมายถึงคนที่เป็นลูกโดยทั่วไปหรือลูกของใครคนใดคนหนึ่ง “เด็ก ๆ” ในที่นี้เป็นเด็กหลายคนทั่ว ๆ ไป หรือเด็กหลายคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพราะอย่างที่ได้อธิบายไปแล้วว่าความเฉพาะเจาะจงหรือไม่เฉพาะเจาะจงของคำนามนั้นสำคัญมากในการแปลเป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยตัดสินใจว่าคำนามนั้นมีความเฉพาะเจาะจงหรือไม่ได้จากบริบท แล้วจึงเลือกใช้ตัวบ่งชี้ที่เป็น article หรือ possessive adjective ให้เหมาะสมตามแต่กรณีไป ผู้วิจัยจึงแปล “ลูก ๆ” ในตัวอย่างที่ 1 เป็น her children เพราะพูดถึงลูก ๆ ของผู้หญิงคนหนึ่ง และแปล “เด็ก ๆ” ในตัวอย่างที่ 2 เป็น the children เพราะในบริบทกล่าวถึงเด็ก ๆ ในครอบครัวหนึ่งเท่านั้น

4.1.3 การแปลคำกริยาที่เป็นคำซ้ำ

ผู้วิจัยพบว่าในต้นฉบับมีการซ้ำคำกริยามากเป็นลำดับที่สาม และเป็นการซ้ำเพื่อแสดงความหมายสองลักษณะ คือ แสดงการกระทำซ้ำต่อเนื่อง และแสดงการเน้นความหมาย

กรณีแสดงการกระทำซ้ำต่อเนื่อง ผู้วิจัยนำเอาแนวคิดของ Noss (1946: 66-72) ที่ได้จัดประเภทความหมายของคำซ้ำเอาไว้หลายประเภทด้วยกัน และหนึ่งในนั้นคือ การซ้ำคำเพื่อแสดงการกระทำต่อเนื่อง (เดิน ๆ) และความรู้จากการทบทวนงานวิจัยการศึกษาคำซ้ำในบทแปลชุดแฮร์รี พอตเตอร์ของเจ.เค. โรว์ลิง และคำซ้ำในงานแปลชุด บ้านเล็ก ของลอรา อิงกัลลส์ ไวด์เดอร์ในบทที่ 2 มาเพื่อวางแปลการแปลคำซ้ำที่เป็นกริยา ดังสองตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ แล้วพี่ก็เอากรรไกรมาตัดริมผ้ายาวตลอดผืนทั้งสองข้างแล้วม้วน ๆ เอาไว้เป็นกลุ่ม (15)

บทแปล The older daughter cut out the cloth's edges along its length, rolled and rolled them and put them in a group.

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ คนที่มีบ้านอยู่ริมแม่น้ำหรือคลอง หน้าแล้งก็เอาน้ำแม่น้ำหรือคลองใส่โอ่ง แล้วเอาสารส้มมา กวน ๆ ให้ตกตะกอน (27)

บทแปล Those who lived next to a river or a canal filled their jars with river or canal water during the dry season. They put alum in the water and stirred and stirred until sediments settled at the bottom of their jars.

เมื่อวิเคราะห์ได้แล้วว่าการซ้ำกริยานี้แสดงการกระทำซ้ำ ผู้แปลจึงเลือกเอาคำเทียบเคียงในภาษาอังกฤษมาใช้ และใช้โครงสร้าง “verb + and + verb” ในการแปลการกระทำซ้ำ ๆ ตามตัวอย่างที่ 1 และ 2 การแปลกริยาที่ทำซ้ำอาจใช้ adverb อย่าง repeatedly หรือ continuously ก็ได้ แต่ผู้วิจัยเลือกใช้การเชื่อมกริยาเดิมสองคำด้วย and เพื่อให้ได้บทแปลที่เรียบง่ายใกล้เคียงกับต้นฉบับ

กรณีแสดงการเน้นความหมาย การซ้ำกริยาประเภทนี้ทำให้ความหมายของกริยาเดิมเน้นหนักขึ้น ซึ่งใกล้เคียงกับแนวคิดของสุจิตรา บรมินهنทร์ (2509: 45) ที่ยกตัวอย่างประโยค “ทำ ๆ เสียให้เสร็จ” (รีบทำ) ผู้วิจัยพบเพียงตัวอย่างเดียวดังต่อไปนี้

ต้นฉบับ จะใช้น้ำก็ต้องประหยัด ๆ กันหน่อย (27)

บทแปล They had to use water very carefully

ผู้วิจัยทราบได้ว่าการซ้ำกริยานี้ไม่ได้แสดงการกระทำต่อเนื่องจากการวิเคราะห์บริบท แต่เป็นการเน้นความหมายของ “ประหยัด” ที่หมายถึง ยับยั้ง ระมัดระวัง ใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556:

713) แล้วจึงแบ่งความหมายออกเป็นสองส่วนคือ “ใช้” และ “อย่างระมัดระวัง” จึงแปลเป็นออกเป็น use... carefully (ประหยัด) และขยายด้วย very อีกทีหนึ่งเพื่อแสดงการเน้นความหมายให้หนักขึ้น

4.1.4 การแปลคำสรรพนามที่เป็นคำซ้ำ

ผู้วิจัยพบว่ามีตัวอย่างการซ้ำคำสรรพนามมากเป็นอันดับที่สี่ สรรพนาม หมายถึง คำที่ใช้แทนนาม เพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวถึงคำนามซ้ำ ๆ กัน และตัวอย่างที่พบมีเพียงสองคำจาก 12 ตัวอย่าง คือ อะไร และใคร ทั้งสองคำจัดว่าเป็น อนิยมสรรพนาม หรือสรรพนามบอกความไม่เฉพาะเจาะจง (บรรจบ พันธุเมธา, 2541: 111) การซ้ำคำสรรพนามเป็นการซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ในลักษณะเดียวกับการซ้ำคำนาม แต่มีความซับซ้อนในการแปลน้อยกว่า ดังสองตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ “ลูกผู้หญิงต้องละเอียดลออและเอาอย่างนี้จึงจะดี แล้วยังมีอะไร ๆ ดี ๆ อีกหลายอย่างที่เดียว”

(13)

บทแปล “Women must be meticulous and you should follow this example. There are many more great things to see.”

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ หน้าที่ไม่แป้งเป็นของเด็ก ๆ อย่างคุณยาย เพราะไม่ต้องใช้ฝีมืออะไร ใคร ๆ ก็ทำได้ง่ายนิดเดียว

(61)

บทแปล Grinding flour was the children’s task because it didn’t require any skills. It was so easy, anyone could do it.

“อะไร ๆ” เป็นสรรพนามแทนสิ่งที่ไม่เฉพาะเจาะจง จึงแปลว่า “things” เพราะใช้แทนกิจกรรม สิ่งของ ความคิด ที่ไม่ต้องการระบุว่าคืออะไร (Oxford University Press, 2006: 1498) ส่วน “ใคร ๆ” แทนคนอย่างไม่เจาะจงสามารถเลือกแปลได้ว่า anyone, everyone, those who... แล้วยังมีบริบทและความสละสลวยของบทแปล

4.1.5 การแปลคำบอกจำนวนที่เป็นคำซ้ำ

การซ้ำคำในลักษณะนี้ เป็นการแยกความหมายออกเป็นส่วน ๆ และมีการแสดงรูปพหูพจน์ไปด้วย มีผู้รู้และอาจารย์หลายท่านได้ตั้งข้อสังเกตนี้เอาไว้แล้ว เช่น บรรจบ พันธุเมธา (2541: 78), สุนันท์ อัญชลินุกูล (2548: 26-28) และ สุจิตรา บรูมินเหนทร์ (2509: 42, 47) คำซ้ำประเภทนี้ที่ปรากฏในต้นฉบับมีคำว่า “เป็น” นำหน้าคำบอกจำนวนหรือลักษณนามเสมอ ดังสองตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ต้นฉบับ คุณป้ากำลังแป้งบนกระดานให้กลมยาว แล้วตัดเป็นท่อน ๆ เท่า ๆ กัน (62)

บทแปล The aunt would roll the dough on a board into a long tube and cut it into parts of similar lengths

ตัวอย่างที่ 2

ต้นฉบับ เพราะท่านายูจ๊กเวลาพักผ่อนของคนใช้ ยูจ๊กเกรงใจกัน จึงอยู่กันยี่ดเป็นสิบ ๆ ปี (136)

บทแปล When the master respected their servants' time off and were considerate of them, the servants worked for them for several decades.

ทั้งสองตัวอย่างผู้วิจัยวิเคราะห์ความหมายของคำซ้ำที่เป็นคำบอกจำนวน โดยแยกออกเป็น ส่วน ๆ โดยการหาคำเทียบเคียงของคำนั้น ก่อนเปลี่ยนให้อยู่ในรูปพหูพจน์ตามหลักของภาษาอังกฤษ และแทนที่ “เป็น” ด้วย preposition ที่เหมาะสม เพื่อแปลการแยกความหมายออกเป็น ส่วน ๆ และการแสดงรูปพหูพจน์ของลักษณะนาม หรือคำนับจำนวนนั้น ๆ ไปด้วย “ตัดเป็นท่อน ๆ” คือตัดทีละท่อนและมีมากกว่าหนึ่งท่อนผู้วิจัยจึงแปลว่า into parts “อยู่กันยี่ดเป็นสิบ ๆ ปี” คือนับการทำงานเป็นรอบละสิบปีและมีมากกว่าหนึ่งรอบ ผู้วิจัยจึงแปลว่า “for several decades”

4.1.6 การแปลคำซ้ำที่อยู่ในรูปคำซ้ำเสมอและไม่มีคำความหมายเดิม

คำซ้ำประเภทนี้ทำให้เกิดความหมายใหม่อย่างสิ้นเชิงไม่มีคำความหมายจากคำมูลที่ถูกซ้ำอยู่เลย และต้องอยู่ในรูปคำซ้ำเท่านั้น ไม่มีวิธีการแปลอย่างตายตัว ผู้วิจัยต้องค้นหาความหมายของคำซ้ำประเภทนี้ แล้วหาสำนวนแปลที่สอดคล้องกับต้นฉบับเท่านั้น โดยแปลอย่างไม่ต้องมีคำของคำเดิม ปทมา อตันโล (2544: 58-60) ได้ให้แนวคิดในการแปลคำซ้ำประเภทนี้อาไว้แล้วและผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ เด็กโต ๆ ก็ไม่ค่อยจะติดขัด แต่เด็กเล็ก ๆ ไม่เข้าใจว่าการคล้องจองมันเป็นยังไงกัน ก็บอกคำออกมาส่ง ๆ

บทแปล The older children didn't have much problem coming up with rhymes but the younger ones, who didn't understand what rhyming was, just said words at random.

เห็นได้ว่าการแปลโดยยึดติดภาษาต้นฉบับเป็น send-send จะไม่สามารถสื่อความหมายจากต้นฉบับได้เลย ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ความหมายจากบริบทว่า “ส่ง ๆ” ในที่นี้หมายถึงทำอะไรอย่างไม่รอบคอบ ไม่ได้คิดก่อน ทำให้พันตัว ต่อมาจึงค้นหาวลีที่สามารถนำมาเทียบเคียงกับความหมายในระดับวาทกรรมของต้นฉบับ at random หมายถึงสิ่งที่ถูกทำ เลือกรหรือเกิดขึ้น โดยไม่ได้มีการไตร่ตรองก่อน (Oxford University Press, 2006: 1190) จึงเป็นคำเทียบเคียงที่เหมาะสมในบริบทนี้

4.1.7 การแปลคำซ้อนสองพยางค์ที่เป็นคำซ้ำ

ผู้วิจัยพบคำซ้อนสองคำที่ถูกซ้ำในต้นฉบับ ได้แก่ “นิด ๆ หน่อย ๆ” และ “เล็ก ๆ น้อย ๆ” ผู้วิจัยมีแนวทางในการแก้ปัญหาดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ “ให้มันตกหนักกว่านี้ค่อยเล่น ตกนิด ๆ หน่อย ๆ จะไปคืออะไร”

บทแปล "Let it rain harder before you go out to play. What fun could a mere drizzle be?"

จะเห็นว่าผู้วิจัยไม่ได้พยายามแปลเพื่อรักษาโครงสร้างของภาษาต้นฉบับแต่อย่างใด แต่ได้พยายามหาความหมายระดับวาทกรรมของประโยคมากกว่า ในที่นี้ผู้พูดต้องการโน้มน้าวให้ผู้ฟังรอให้ฝนตกหนักกว่านี้แล้วค่อยออกไปเล่นน้ำฝน ในทำนองว่า “เล่นน้ำฝนที่ตกเบา ๆ จะไปสนุกอะไร?” ไม่ใช่ว่า “ฝนตกเบา ๆ จะคืออะไร” คำซ้อนที่ถูกซ้ำในบริบทนี้เป็นการเน้นความหมายว่าฝนตกกะปริตกะปรอย ซึ่งคำว่า drizzle หมายความว่า ฝนตกเบา ๆ ที่มีละอองน้ำฝนขนาดเล็ก (Oxford University Press, 2006: 437) จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม และเสริมด้วย mere ที่เป็น adjective ขยาย drizzle เพื่อเน้นว่าฝนตกเพียงเล็กน้อยและสื่อการเน้นความหมายให้ตรงกับต้นฉบับ

ต้นฉบับ เพราะพี่เลี้ยงชอบทำของเล่นเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้น้องเล่น (138)

บทแปล because she made him little toys

“เล็ก ๆ น้อย ๆ” ในที่นี้หมายถึงสิ่งที่มีมูลค่าไม่มากแต่ไม่ได้จำเป็นว่าเป็นของที่มีขนาดเล็ก และคำนี้ก็ไม่ได้เป็นคำที่มีความหมายเชิงลบ ผู้วิจัยจึงเลือกแปลเป็น little เพราะเป็นคำที่ใช้บรรยายสิ่งที่มีขนาดเล็กในเชิงบวก (Oxford Dictionaries: website)

4.1.8 การแปลคำสันธานที่เป็นคำซ้ำ

ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำว่า “ยัง ไร ๆ” แทนคำที่เป็นทางการกว่าอย่าง “ไม่ว่าอย่างไร” หรือ “อย่างไรก็ตาม” เป็นตัวเชื่อมประโยคสองครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ ถึงรู้ว่าเป็นแป้งดิบ ยัง ไร ๆ ก็ยังเกลียดอยู่ดี แกไม่ยอมหยิบแป้งดิบจึงจกเค็ดขาด

บทแปล **Even though** she knew they were dumplings, she was disgusted and refused to touch the geckos.

จากบริบท “ยัง ไร ๆ” แสดงให้เห็นว่าความหมายของคำหนักขึ้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ even ที่เป็น adverb ที่ใช้เพื่อการเน้นความ (Oxford University Press, 2006: 494) มาขยายตัวเชื่อมประโยค though เพื่อให้ได้วรรคที่ตรงกับต้นฉบับมากกว่าการใช้ though หรือ although ที่จะให้วรรคคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับ

4.1.9 การแปลคำเลียนเสียงที่เป็นคำซ้ำ

ไม่ยากกับคำเลียนเสียงที่ปรากฏในต้นฉบับมีคำเดียว แสดงให้เห็นว่ามีการซ้ำเสียงหลาย ๆ ครั้ง และใช้ไม่ยากมากถึงหกตัว แต่ไม่มีผลต่อความหมาย อาจกล่าวได้ว่าหน้าที่ของไม่ยากกับคำเลียนเสียงมีหน้าที่เดียวคือแสดงความต่อเนื่องของเสียงนั้น หรือจำนวนครั้งที่ได้ยินเสียงนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ ช่างเครื่องจะตีระฆังสัญญาณดัง “แก๊ง ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ” แล้วก็เบาเครื่องลง (78* เว้นวรรคตามต้นฉบับ)

บทแปล The boat driver would hit a bell that went *clang, clang, clang* before he slowed down the engine.

คำเลียนเสียงของสิ่งหนึ่งในวัฒนธรรมต้นทางนั้น อาจไม่เหมือนกับคำเลียนเสียงของสิ่งเดียวกันในวัฒนธรรมปลายทาง หรือพูดได้อีกอย่างว่า คนจากต่างวัฒนธรรมกันได้ยินเสียงเดียวกันต่างกันไป เมื่อผู้แปลเข้าใจดังนี้แล้ว จึงต้องทำการตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการถ่ายทอดเสียงและความหมายที่คิดมาด้วยนั้นอย่างไร จากบริบททราบได้ว่าเป็นเสียงของระฆังที่ทำจากโลหะ ผู้วิจัยจึงค้นหาคำเลียนเสียงในภาษาอังกฤษที่มีความใกล้เคียงกันคือ *clang* ที่สื่อถึงเสียงโลหะที่ดังและสะท้อนก้อง (Oxford University Press, 2006: 262) จึงมีความใกล้เคียงกับเสียงในภาษาไทย อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเลือกซ้ำเสียงเดิมสามครั้ง เพราะวาก็เป็นที่เข้าใจได้แล้วว่าเสียงนั้นเกิดขึ้นหลาย ๆ ครั้งตามขนบของภาษาอังกฤษ ไม่จำเป็นต้องซ้ำให้เท่ากับจำนวนของไม้ยมกที่ปรากฏในต้นฉบับแต่อย่างใด หากเขียนให้เท่ากับจำนวนไม้ยมกในต้นฉบับเป็น *clang, clang, clang, clang, clang, clang, clang* ก็จะได้บทแปลที่ไม่เป็นธรรมชาติ

4.2 ปัญหาการแปลอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม

เนื่องจากเนื้อหาของต้นฉบับเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและเกร็ดประวัติศาสตร์ไทย การรักษาข้อมูลและข้อเท็จจริงเป็นสิ่งสำคัญ ผู้แปลไม่ควรแปลคำที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมอย่างผิวเผิน หรือแทนที่สิ่งนั้นด้วยสิ่งใกล้เคียงที่มีในวัฒนธรรมปลายทาง เพราะจะเป็นการบิดเบือนทั้งข้อเท็จจริงและวัตถุประสงค์ของผู้แต่งที่ต้องการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย นอกจากนี้ผู้แต่งยังได้ละสิ่งที่เป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้วในวัฒนธรรมต้นทาง ในการแปลให้ผู้อ่านต่างวัฒนธรรมเข้าใจเหมือนกับผู้อ่านกลุ่มแรกนั้นจึงต้องอาศัยการวิเคราะห์หากวิธีการแปลที่เหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงการเพิ่มคำอธิบายเป็นกรณี ๆ ไป ผู้วิจัยใช้ส่วนหนึ่งของแนวคิดการแก้ปัญหาคำไม่มีสมมูลภาพระดับคำของ Mona Baker (2011: 8-23) และแนวทางการแปลสิ่งที่ไม่ปรากฏหรือไม่เป็นที่รู้จักในวัฒนธรรมของภาษาแปลของ John Beekman และ John Callow (อ้างถึงใน สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2557 : 302-325) เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำแปลอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นสองประเภท

4.2.1 คำเรียกญาติ

Baker กล่าวว่า ภาษาต้นทางและปลายทางมีความแตกต่างในความหมายเดียวกัน สิ่งหนึ่งที่ภาษาหนึ่งให้ความสำคัญอาจไม่สำคัญในอีกภาษา เช่น ความคิดเกี่ยวกับการออกจากบ้านตอนฝนตกแบ่งออกเป็น โดยรู้ว่าฝนตก (*hujanhujan*) และ โดยไม่รู้ว่าเป็นฝนตก (*kehujan*) ในภาษาอินโดนีเซีย แต่ภาษาอังกฤษไม่ได้ให้

ความสำคัญกับการรู้หรือไม่รู้ว่าเป็นคน ในทำนองเดียวกับปัญหาการแปลคำเรียกญาติของไทยเป็นภาษาอังกฤษที่แบ่งออกได้สามประการ

ประการแรก การแปลคำว่า “คุณตา” และ “คุณยาย” การเรียกญาติแบบไทยนั้น แบ่งความแตกต่างของ ปู่ ย่า ตา และยายอย่างชัดเจน ปู่ย่าคือพ่อแม่ของพ่อ และตายายคือพ่อแม่ของแม่ ในขณะที่ภาษาอังกฤษไม่ได้ให้ความสำคัญในการแบ่งแยกว่า grandparent มาจากสายพ่อหรือสายแม่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ แต่เคราะห์ดีที่คุณตาคุณยายไม่รำคาญความช่างซักช่างถามของหนู หนูจึงได้ความรู้เรื่องโบราณ ๆ เมื่อครั้งคุณตาคุณยายยังเด็ก ๆ หลายเรื่อง (7)

บทแปล Luckily Grandpa and Grandma on my mother's side aren't annoyed by my curiosity so I learn about very old stories back when they were very young.

ผู้วิจัยเลือกแปล คุณตาและคุณยาย เป็น Grandpa and Grandma on my mother's side เพื่อให้ข้อมูลตรงกับต้นฉบับในบทนำเท่านั้น หากเลือกแปลว่า maternal Grandma หรือ maternal Grandpa ทุกครั้งที่สองคำนี้ปรากฏจะเป็นการรุงรังและยังเป็นระดับภาษาที่เป็นทางการเกินไปอีกด้วย ทำให้บทแปลไม่สละสลวยไม่เป็นธรรมชาติในภาษาแปล ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อระบุว่าเป็นญาติสายแม่แล้วในบทนำแล้ว ก็ไม่มีความจำเป็นในการกล่าวซ้ำ ๆ จึงแปลคุณตาคุณยายเป็น Grandpa และ Grandma เมื่อสองคำนี้ปรากฏในภายหลัง

ประการที่สอง ธรรมเนียมการเรียกคนที่เพิ่งพบกัน หรือคนที่ไม่ใช่ญาติจริง ๆ ด้วยคำเรียกญาติ เพื่อให้ความสนิทสนมหรือให้เกียรติ เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวัฒนธรรมไทย สิ่งนี้เป็นที่เข้าใจกันอยู่แล้วสำหรับผู้รับสารในวัฒนธรรมต้นทาง แต่ผู้แปลต้องพิจารณาจากบริบทว่าคำเรียกญาติที่ปรากฏนั้นอ้างอิงถึงตัวละครที่เป็นญาติตามสายเลือดหรือไม่ และต้องปรับบทแปลเพื่อไม่ให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมปลายทางเข้าใจผิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ คุณยายคิดในใจว่าคุณป้านี้ช่างเป็นแม่บ้านที่ดีแท้ ๆ ก็พอดีที่อีกคนหนึ่งแล้วว่า...(14)

บทแปล While Grandma was thinking Auntie was such a really good housewife, another of her older children said,...

ตัวอย่างที่ยกมานี้ เป็นตอนที่คุณยายไปเยี่ยมบ้านของเพื่อนคุณแม่ที่บอกให้คุณยายเรียกตนว่าคุณป้า “พี่” ในที่นี้จึงหมายถึงลูกคนหนึ่งของคุณป้า หากแปลเป็น older sister หรือ older brother แล้วก็จะผิดไปจากต้นฉบับทันที

ประการที่สาม เป็นปัญหาที่เกิดจากลีลาการเล่าเรื่อง เนื่องจากตัวละครเกือบทั้งหมดไม่มีชื่อและถูกเรียกด้วยคำเรียกญาติ ผู้แปลต้องคำนึงว่าตัวละครนั้นมีความสัมพันธ์กับคุณตาคุณยายและผู้เล่าเรื่องอย่างไรจากบริบทและสรรหาคำแปลให้เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจที่ผิดแปลกไปจากต้นฉบับ

ต้นฉบับ พี่ชายของคุณตากลับบ้านดึก ๆ เรียกหาคนใช้ให้หยิบโน่นหยิบนี่ ก็จะถูกคุณแม่ดุว่า...(136)

บทแปล When Grandpa's older brother came home very late and called for the servants to fetch him things, their mother would scolded him...

จากบทนำเราทราบว่าผู้เล่าเรื่องเป็นหลานของคุณตา ผู้วิจัยจึงแปล “คุณแม่” เป็น their mother หรือแม่ของคุณตาและพี่ชายของคุณตา เพราะว่าเรื่องราวเล่าผ่านน้ำเสียงของหลาน ในบทเดียวกันนี้เองยังมีการกล่าวถึง “คุณแม่ของคุณตา” โดยใช้เพียงคำว่า “คุณแม่” อีกหลายครั้ง ซึ่งผู้อ่านในวัฒนธรรมต้นทางเข้าใจได้จากบริบทว่าพูดถึงใคร แต่เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วควรระบุให้ชัดเจนไป เพื่อให้ติดตามเรื่องราวได้อย่างไม่สับสน

4.2.2 สิ่งที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมของภาษาแปล

ดังที่ได้วิเคราะห์ไปในบทที่แล้วว่าวัตถุประสงค์ของผู้แต่งคือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและให้ความเพลิดเพลิน ดังนั้นเมื่อแปลจึงต้องคำนึงว่าแปลอย่างไรให้ถูกต้องและแปลอย่างไรไม่ผิดไปจากเกร็ดประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ควรอย่างยิ่งที่จะแทนสิ่งในวัฒนธรรมภาษาต้นฉบับด้วยสิ่งที่ปรากฏในวัฒนธรรมภาษาแปล ผู้วิจัยเห็นว่าควรใช้วิธีการใช้คำยืม และอธิบายขยายความประกอบแทน หรือแม้แต่การเพิ่มเติมข้อมูลบางอย่าง แต่ต้องพึงระวังไม่ให้ภาษาในบทแปลรุงรังจนเกินไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ต้นฉบับ เมื่อสมัยคุณตาคุณยายยังเป็นเด็กอยู่นั้น ต้องทำงานหาเงินอยู่บ่อย ๆ เพื่อจะเอาเงิน ไปซื้อของเล่นบ้าง ขนมพิเศษบ้าง นอกจากที่ผู้ใหญ่จัดหาให้ ต้องรับจ้างทำงาน รับจ้างขายของ เป็นหมอนวด แล้วยังมีวิธีหาเงินอีกอย่างหนึ่ง ที่ง่ายดีเหมือนกัน แต่ต้องว่องไวและไม่อาย คือหาเงินจากการ โปรยทาน ตามแต่จะมีโอกาส

บทแปล When Grandpa and Grandma were young, they had to work very often for money to buy toys or snack besides those provided for them by the adults. They could be hired to do a task, sell stuff or give a massage. There was another way to make money that was quite easy but you had to be quick and not shy. It was collecting coins thrown at a merit making ritual called *Proi-than*.

“โปรยทาน” เป็นพิธีทำบุญอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นหลายโอกาส แต่ที่เป็นที่รู้จักกันดีคือการโปรยทานก่อนนาคจะเข้าอุโบสถเพื่อบวชเป็นพระ ผู้วิจัยใช้วิธีการแปลแบบ “คำยืม + คำจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ + คำขยายความบอกหน้าที่หรือจุดประสงค์” ของ Beekman และ Callow (สุพรรณิณี ปิ่นมณี, 2557 : 316)

Loan Word + Generic Word + Descriptive Phrase

Proi-than + ritual + merit making

ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้รับสารในวัฒนธรรมภาษาแปลได้เข้าใจในสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมของตน ผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้คำยืมภาษาไทยเนื่องจากตัวบทอ้างอิงจากความเป็นจริง การแทนที่ด้วยสิ่งที่มีในวัฒนธรรมอื่นเป็นการบิดเบือนทั้งจุดประสงค์ของผู้แต่งและบทแปล

จากการระบุปัญหาการแปลและแนวทางการแก้ไข ผู้วิจัยสรุปได้ว่าปัญหาการแปลคำชำนั้น ไม้มกมีผลต่อความหมายของชนิดของคำที่ถูกกำกับแตกต่างกันไป การจับคู่ของไม้มกกับคำบางประเภทนั้นมีผลที่ตายตัว เช่น คำนาม+ไม้มก เป็นการแสดงรูปพหูพจน์เสมอ หรือไม้มกกับคำนับจำนวนที่นำหน้าด้วยคำว่า “เป็น” แสดงความหมายออกเป็นส่วน ๆ และแสดงรูปพหูพจน์ของคำนับจำนวนนั้น ซึ่งการจับคู่ทั้งสองแบบมีกลวิธีการแปลที่ค่อนข้างเป็นรูปแบบตายตัวดังที่ได้ยกตัวอย่างไปแล้ว ในขณะที่กับคำบางประเภทแล้วไม้มกนั้นไม่ได้มีผลต่อความหมายอย่างตายตัว เช่น คำวิเศษณ์กับไม้มก ที่เป็นไปได้ทั้งในกรณีที่ทำให้ความหมายหนักขึ้น เบาลง การแสดงรูปพหูพจน์ หรือแม้แต่ไม่มีผลต่อความหมาย ผู้แปลจึงต้องตีความเป็นกรณี ๆ ไป

ส่วนการปัญหาการแปลอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมในต้นฉบับนั้นมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่ค่อนข้างเป็นแบบแผนกว่า การแปลคำเรียกญาติอาชักรวิเคราะห์ตัวบทเป็นหลัก ส่วนการแปลคำที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทางนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้คำยืมประกอบกับคำจำแนกประเภทและคำขยายบอกหน้าที่ลักษณะหรือจุดประสงค์ได้ เพื่อรักษาคำที่มีในวัฒนธรรมไทยแต่ไม่มีในวัฒนธรรมภาษาแปล

นอกจากนี้ การแปลคำซ้ำในต้นฉบับหลายครั้งมีตัวเลือกในการแปลมากกว่าหนึ่งแบบเสมอ ผู้วิจัยต้องตัดสินใจเลือกสำนวนและเรียบเรียงใหม่เป็นภาษาแปล โดยคำนึงถึงความกระชับ การใช้คำง่าย ๆ และความสละสลวยของบทแปลให้เหมาะสมกับผู้อ่านเยาวชน ในขณะที่ต้องเคารพวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง และรักษาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยไปด้วย ผู้วิจัยพบว่า การได้บททวนทฤษฎีการแปล แนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำ แนวทางการแปลคำซ้ำ และการวิเคราะห์ตัวบทอย่างละเอียด ล้วนมีส่วนช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหาการแปลคำซ้ำเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 5

ตัวบทต้นฉบับและบทแปล

หลังจากที่ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ในบทที่ 2 เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการแปลคำซ้ำในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1” และได้วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับอย่างละเอียดในบทที่ 3 และวางแผนการแก้ปัญหการแปลในบทที่ 4 แล้ว ผู้วิจัยจึงลงมือแปล พร้อมตรวจสอบแก้ไขบทแปลโดยละเอียด โดยนำเสนอเป็นสามคอลัมน์แบ่งเป็น ต้นฉบับ บทแปล และคำอธิบาย

วรรณกรรมเยาวชนเล่มนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน ผู้วิจัยเลือกมาทั้งหมด 10 บทที่มีความยาวรวม 46 หน้า แม้ว่าผู้แต่งจะใช้คำซ้ำเป็นประจำในทุก ๆ ตอน แต่บางตอนก็เป็นการใช้คำซ้ำชนิดเดิมซ้ำ ๆ กัน ผู้วิจัยจึงคัดสรรสิบบทนี้ที่แสดงถึงการซ้ำคำชนิดต่าง ๆ ในภาษาไทยอย่างหลากหลายดังตารางที่ได้เสนอไปแล้วในบทที่ 4 นอกจากนี้ยังมีปัญหการแปลจากความแตกต่างด้านวัฒนธรรมเป็นประเด็นปัญหการแปลรองอีกด้วย

แม้ว่าประเด็นการแปลคำซ้ำเป็นหัวข้อหลักในการวิจัย แต่เนื่องจากตัวอย่างมีเป็นจำนวนมาก บางตัวอย่างซ้ำกันและมีคำอธิบายเป็นไปในลักษณะเดียวกันจึงขอรวบรัดคำอธิบายในตัวอย่างที่ซ้ำและปรากฏขึ้นภายหลัง ผู้วิจัยขอเน้นเฉพาะตัวอย่างที่มีความโดดเด่นรวมทั้งอธิบายการแก้ปัญหการแปลแบบอื่น ๆ ที่น่าสนใจอีกด้วย

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการเปรียบเทียบต้นฉบับและบทแปลโดยการขีดเส้นใต้ส่วนที่เป็นประเด็นปัญหาการแปลคำซ้ำและปัญหการแปลอื่น ๆ พยายามจัดวางคำอธิบายในคอลัมน์ที่สามให้อยู่ในระดับเดียวกับส่วนที่ถูกขีดเส้นใต้ และกำกับด้วยตัวเลขยกกำลังเพื่อความสะดวกในการอ่าน การถ่ายเสียงคำยืมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษยึดตามประกาศของราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นอักษรโรมันแบบถ่ายเสียง พ.ศ. 2542

คำนำ

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>ใคร ๆ ก็ว่าหนูเป็นเด็กพูดมาก ช่างซักช่างถามไม่หยุดปาก การที่หนูช่างซักช่างถามก็เพราะอยากรู้เรื่องต่าง ๆ² โดยเฉพาะเรื่องก่อนหนูเกิด เรื่องเก่า ๆ³ ที่หนูไม่เคยเห็นด้วยตาตนเอง แต่เพราะหัดที่คุณตาคุณยายไม่รำคาญความช่างซักช่างถามของหนู หนูจึงได้ความรู้เรื่องโบราณ ๆ⁴ เมื่อครั้งคุณตาคุณยายยังเด็ก ๆ⁵ หลายเรื่อง ล้วนแต่เรื่องสนุก ๆ⁶ น่ารู้ น่าฟังทั้งนั้นต่อไปนี้เป็นเรื่องเล่าของคุณตาคุณยายที่หนูจดจำมาแล้วให้เพื่อน ๆ⁷ ฟัง</p>	<p><u>Everyone</u>¹ says that I'm talky and constantly ask questions. I'm curious because I want to know <u>various stories</u>² especially ones that happened before I was born. <u>Very old</u>³ stories that I don't get to see with my own eyes. Luckily Grandpa and Grandma on my mother's side aren't annoyed by my curiosity so I get to learn about stories from <u>bygone days</u>⁴ back when they were <u>very young</u>⁵. There are many stories and all of them are <u>very funny</u>⁶ and interesting. <u>My friends</u>⁷, here are their tales that I would like to tell you.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "ใคร ๆ" เป็นคำสรรพนามที่ถูกซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ แปลได้โดยการหาคำเทียบเคียง 2. "ต่าง ๆ" เป็นคำคุณศัพท์ขยายคำนามที่สื่อความเป็นพหูพจน์และความหลากหลาย various จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม 3. "เก่า ๆ" เป็นคำวิเศษณ์ที่ถูกซ้ำเพื่อนำความหมายหนักขึ้นจึงต้องขยาย old ด้วย very 4. "โบราณ ๆ" แสดงให้เห็นว่าผู้แต่งตั้งใจใช้ระดับของภาษา (register) ที่สูงขึ้น และการซ้ำก็ให้ความหมายหนักขึ้นด้วย ผู้วิจัยจึงแปลเป็น from bygone days เพราะ bygone = distant past เพื่อให้ได้อรรถรสตรงกับผู้แต่งและมีระดับภาษาที่สูงขึ้น 5. "เด็ก ๆ" เป็นคำคุณศัพท์ที่ซ้ำเพื่อความหมายหนักขึ้น จึงขยาย young ด้วย very 6. "สนุก ๆ" ซ้ำเพื่อความหมายหนักขึ้นจึงขยาย funny ด้วย very 7. "เพื่อน ๆ" ซ้ำคำนามเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ ผู้วิจัยเลือกเติม my หน้า friends เพื่อให้มีลีลาเป็นการเล่าเรื่องที่มีความเป็นกันเอง เหมือนเด็กคนหนึ่งเล่าเรื่องให้เด็กอีกคนหนึ่งฟัง

บทที่ 1 น้ำอบน้ำปรุง (8-11)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>น้ำอบน้ำปรุง</p> <p>เย็นวันหนึ่งพี่ชายใหญ่รุ่นหนุ่มของคุณตาเดินกลับบ้านมาแต่ไกล ตัวพี่ชายใหญ่ยังไม่ถึงแต่กลิ่นหอมฟุ้งโชยมาล่วงหน้าก่อนแล้ว พอพี่ชายใหญ่เดินผ่านไป ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก ๆ¹ รวมทั้งคุณตาก็ทำจมูกฟุดฟุดแล้วร้องพร้อมกันว่า "หอมฟุ้งจริง ๆ"² แล้วก็เหลียวตามพี่ชายใหญ่ซึ่งเดินขึ้นบันไดไปชั้นบน อยู่ชั้นบนแล้วกลิ่นหอมฟุ้งของพี่ชายยังอยู่ข้างล่าง</p>	<p>Thai Fragrances</p> <p>One evening Grandpa's oldest brother was spotted walking home from a distance. His scent had arrived home before he did. As he walked past the adults and <u>the children</u>¹ in the house, they all sniffed the air and said in unison, "<u>What a pleasant smell!</u>"² They looked on as he walked upstairs. His scent lingered downstairs.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "เด็ก ๆ" เป็นคำนามที่ถูกซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์และต้องเติมตัวบ่งชี้ the เพื่อแสดงความเฉพาะเจาะจงว่าเป็นเด็กในบ้านคุณตาเท่านั้น 2. "จริง ๆ" เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ถูกซ้ำเพื่อให้ความหมายหนักขึ้น ผู้วิจัยเลือกใช้สำนวน What a...! เพื่อให้ได้อรรรถสใกล้เคียงกับต้นฉบับและเป็นธรรมชาติในภาษาอังกฤษ
<p>ทำให้คุณแม่และน้อง ๆ¹ พากันขึ้นไปถามให้แซ่ดว่า "ใส่น้ำอบอะไรนะ?" "ทำไมถึงหอมฟุ้งอย่างนี้?" พี่ชายใหญ่ตอบว่า "น้ำปรุงพิเศษ พิเศษจริง ๆ"² ได้มาจากคุณป้า คุณป้าบอกว่ารับรองใส่น้ำแล้วผู้หญิงต้องเหลียวหลัง <u>แน่ ๆ</u>³ วันนั้นน้ำปรุงกลิ่นพิเศษของคุณป้าจึงเป็นที่โจษขานตลอดวันจนคิดว่าจะไปได้ตำรับมาจากไหนจึงหอมฟุ้งอย่างนี้</p>	<p><u>His mother and younger siblings</u>¹ went upstairs to ask him, "What kind of fragrance are you wearing?" and "It smells so nice!" He said, "A special Thai-style perfume. <u>Truly special.</u>"² I got it from our aunt. She said it would cause women to <u>definitely</u>³ look back at me."</p> <p>The aunt's special perfume became all that they could talk about through that night. They wondered where she got such a sweet-smelling recipe from. <u>The</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. "น้อง ๆ" เป็นคำนามที่ซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ และใช้ his ที่เป็น possessive adjective เพื่อบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจง 2. "จริง ๆ" เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ถูกซ้ำเพื่อให้ความหมายหนักขึ้น จึงขยายคำว่า special ด้วย truly 3. "แน่ ๆ" ซ้ำแล้วมีความหมายหนักขึ้น จึงขยาย look back ด้วย definitely หากใช้ really จะไม่ตรงกับอรรรถสของต้นฉบับเพราะน้ำหนักของความหมายเบากว่า

<p>น้อง ๆ⁴พากันไปขอแบ่งใช้บ้าง พี่ก็หวงไม่ยอมให้ดูแต่ลงท้ายก็ ทนอ่อนวอนน้อง ๆ⁵ไม่ให้หวงก็ เข้มออกมาให้ดู เป็นน้ำปรุงสี เขียวขวดเล็กนิดเดียว แต่หอมฟุ้ง จรุงใจจริง ๆ⁶</p>	<p><u>younger siblings</u>⁴ asked if the oldest brother could give them each a small portion of the perfume. He refused to let them see the perfume at first but eventually yielded to <u>their pleas</u>.⁵ He showed the green perfume in a tiny bottle that gave off a <u>very</u>⁶ enticing scent.</p>	<p>4. "น้อง ๆ" เป็นคำนามแสดงรูป พหูพจน์และหมายถึงน้องของพี่ชาย ใหญ่จึงต้องระบุความเฉพาะเจาะจงด้วย ตัวบ่งชี้ the</p> <p>5. "น้อง ๆ" แสดงรูปพหูพจน์และขยาย "อ่อนวอน" จึงใช้ possessive pronoun เพราะหมายถึง "คำอ่อนวอนของน้อง ๆ"</p> <p>6. "จริง ๆ" เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ถูกซ้ำให้ ความหมายหนักขึ้น จึงขยาย enticing scent ด้วย very</p>
<p>หลาน ๆ¹พากันแห่ไปบ้านคุณ ป้าในวันรุ่งขึ้น พอเข้าประตู บ้านก็ได้กลิ่นน้ำอบไทยหอมฟุ้ง มาแต่ไกล มีขวดเปล่าขนาด ต่าง ๆ²ใส่เป็นแข่ง ๆ³ คุณป้าคน นี้ทำน้ำอบไทยขายเป็นอาชีพ แต่ น้ำปรุงนั้นต่างกับน้ำอบไทย⁴ น้ำ ปรุงเป็นน้ำหอมใส ๆ⁵ สีเขียว ขวดเล็กนิดเดียว ไม่ต้องใช้มากก็ หอมฟุ้งแล้ว ส่วนน้ำอบไทยนั้น เป็นน้ำขุ่น ๆ⁶ สีเหลือง ๆ⁷ ขวด โด ๆ⁸ ต้องเทใช้คราวละมาก ๆ⁹ เพื่อละลายแป้งหินหรือดินสอ พอง¹⁰ประหน้าและตัวให้เย็น และหอมฟุ้งหลังอาบน้ำในหน้า ร้อน หอมชื่นใจและรดน้ำผู้ใหญ่ ในเทศกาลสงกรานต์หรือฉลอง อายุ 5 หรือ 6 รอบได้¹¹จะใช้</p>	<p><u>The children</u>¹ went to their aunt's house on the next day. As they walked past the doors, they noticed pleasant scents coming to them from a distance. The empty bottles of <u>various sizes</u>² were in <u>baskets</u>³. Their aunt made Thai-style scented water called <i>nam ob</i> for a living. It was different from Thai-style perfume called <i>nam prung</i> <u>that the oldest brother wore</u>⁴. <i>Nam prung</i> is a <u>crystal clear</u>⁵ green perfume in tiny bottles. You only need few drops of it to smell nice. <i>Nam ob</i> looks <u>quite cloudy</u>⁶ and is <u>yellowish</u>⁷ in colour. It comes in a <u>rather big</u>⁸ bottle and is used <u>generously</u>⁹ to dissolve rock powder and white clay. <u>People put the mixture</u>¹⁰ on their bodies or faces to keep cool and sweet-smelling after bathing in the</p>	<p>1. "หลาน ๆ" แสดงรูปพหูพจน์และ หมายถึงเด็กกลุ่มเดียว ต้องเติม the หน้า children ไม่ควรแปลตรงตัวว่า The nieces and nephews เพราะเป็นบทแปล ที่รุงรังและวิเคราะห์จากบริบทที่ทราบ ได้ว่ายังพูดถึงเด็กกลุ่มเดิมอยู่</p> <p>2. "ต่าง ๆ" แสดงความเป็นพหูพจน์และ ความแตกต่างของสิ่งหลายสิ่ง various จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>3. "เป็นแข่ง ๆ" (เป็น+คำนับจำนวน+ไม่ ยมก) สื่อการแยกความหมายออกเป็น ส่วน ๆ และรูปพหูพจน์ แปลด้วยการใช้ preposition และคำนับจำนวนในรูป พหูพจน์ที่เหมาะสม</p> <p>4. ผู้วิจัยเพิ่มเติมข้อมูลส่วนนี้เพื่อให้ ผู้อ่านเข้าใจว่ากำลังพูดถึงน้ำหอมสอง ประเภท</p>

<p>ผสมน้ำแล้วรดหรือสาดกันเล่น สงกรานต์ก็ได้</p>	<p>summer. They pour <i>nam ob</i> on their elders' hands to ask for a blessing on their 60th or 72nd birthdays or during Songkran festival. <u>Revelers</u>¹ splash each other with water mixed with <i>nam ob</i> during Songkran too.</p>	<p>5. "ใส ๆ" สื่อความหมายหนักขึ้นใช้วลี crystal clear ที่ให้ความหมายทั้ง transparent และ completely</p> <p>6. "จุ่น ๆ" ความหมายเบาลงจึงขยาย cloudy ด้วย quite</p> <p>7. "เหลือง ๆ" ความหมายเบาลงแปลเป็น yellowish เพราะ -ish เป็น suffix ที่ให้ความใกล้เคียง</p> <p>8. "โต ๆ" ความหมายเบาลงจึงขยาย big ด้วย rather</p> <p>9. "มาก ๆ" ความหมายหนักขึ้น generously เป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>10. และ 11. ผู้วิจัยเพิ่มเติมส่วนนี้ในบทแปลเพื่อให้การอ่านลื่นไหลและติดตามเรื่องได้ง่าย เนื่องจากต้นฉบับละเอียด</p>
<p>คุณป้าบอกว่าน้ำอบน้ำปรุงนี้ ต้องใช้ใบเนียม เป็นใบไม้ชนิด หนึ่ง ต้นเป็นพุ่มเตี้ย ๆ¹ ใบ ค่อนข้างกลมไม้โตนักแต่กลิ่น หอม พิมเสน ชะมดเข็ด และหัว น้ำหอม สกัดด้วยแอลกอฮอล์ ใบเนียมทำให้น้ำปรุงมีสีเขียว ถ้า โชคดีตำรับดี ๆ² ก็จะหอมฟุ้ง และ หอม ติด ทน นาน ใ ส่ ผ้าเช็ดหน้าซักแล้วก็ยังหอม เป็น การทำน้ำหอมแบบไทย ๆ ใช้รด น้ำผู้ใหญ่ก็ได้ บางคนใช้หยดใ ส่ ผ้าเช็ดหน้าดม ใช้อบดอกไม้ใ ส่</p>	<p>The aunt said <i>niam</i> leaves were essential to making Thai fragrances. <i>Niam</i> is a <u>rather short</u>¹ shrub with roundish and biggish leaves that gives off a sweet aroma. She extracted patchouli, civet and perfume oils with alcohol. The <i>niam</i> leaves turned the mixture green. Any <u>fine</u>² recipe could create a lasting scent. The scent of <i>nam prung</i> on a handkerchief could endure a wash. It was a <u>truly Thai</u>³ way of making perfume. Some poured it over elders' hands or added few drops of it on</p>	<p>1. "เตี้ย ๆ" ความหมายเบาลงจึงขยาย short ด้วย rather</p> <p>2. "ดี ๆ" ความหมายหนักขึ้น fine เป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมและมีความหมายหนักกว่าคำว่า good</p> <p>3. "ไทย ๆ" ความหมายหนักขึ้นขยาย Thai ด้วย truly</p>

<p>หรือแพร ผ้าเช็ดหน้าพับเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ⁴ สำหรับแจกเป็นของขวัญในงานแต่งงาน โดยเอาสำลีชุบน้ำปรุงน้ำวางใส่ในหีบทิ้งไว้หลาย ๆ วันล่วงหน้า พอถึงวันงานเอาดอกไม้หรือผ้าเช็ดหน้าออกมาแจกก็จะหอมฟุ้งไปหมด หอมติดทนนานเป็นเดือนเป็นปีก็มี บางครั้งก็ใช้แฉิมที่เกสรดอกไม้ที่ทำด้วยสำลีหุ้มฝักดอกมะนิคก็หอมฟุ้งไปหมด</p>	<p>their handkerchiefs. Some used it to scent flowers made of fabric or handkerchiefs folded in shape of <u>various</u>⁴ animals as their wedding souvenirs. They put perfumed cotton in a chest in which they kept fabric flowers or folded hankies <u>for days and days</u>⁵ ahead of the wedding. On the big day, they would be given away to guests, sending off sweet scent all over. The scent could last for months or even years. Just a dab of the perfume on the pollen of fabric flowers could make them so sweet-smelling.</p>	<p>4. "ต่าง ๆ" แสดงความเป็นพหูพจน์และความแตกต่างของสิ่งหลายสิ่ง various จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>5. "หลาย ๆ" แสดงการเน้นความหมายให้หนักขึ้น วลี for days and days จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมเพราะสื่อถึงระยะเวลาที่นานหลายวันมาก</p>
<p>ส่วนน้ำอบไทยนั้นคุณป้าบอกว่าต้องใช้น้ำฝนจะสะอาดดีมาก ใช้ดอกกระดังงาฉวยไปลอยแล้วอบด้วยเครื่องหอมแบบไทย ๆ¹ มีผิวมะกรูดหั่นฝอย กายาน น้ำตาลทรายแดง พิมเสนใส่ในตะคันเป็นถ้วยดินเผาเล็ก ๆ² จุกไฟให้เป็นควันแล้วลอยในน้ำปิดฝาหม้อหรือโถให้ควันอบอยู่ในนั้นหลาย ๆ วัน⁴ จนน้ำเหลืองและหอมฟุ้ง น้ำอบไทยมีหลายกลิ่นแต่ที่นิยมกันมากที่สุดคือกลิ่นดอกชมนาด รองลงไปก็กลิ่นพิบูลและพุทธรักษา ต้องใส่หัวน้ำหอมตามต้องการลงไปด้วย</p>	<p>The aunt said <i>nam ob</i> required rainwater for the best and the cleanest result. She floated scented ylang-ylang flowers in a bowl of water. She put <u>authentic Thai</u>¹ fragrances such as finely chopped skin of kaffir lime, frankincense, brown sugar and patchouli on a <u>very small</u>² clay disc called <i>takan</i>. ³<u>She then placed it in the middle of the bowl</u> and lit a fire on the fragrances until smoke came out and covered the bowl with a lid. She let the smoke infuse the water, <u>for days and days</u>⁴, until it turned yellow and fragrant. There were many scents of</p>	<p>1. "ไทย ๆ" ความหมายหนักขึ้นขยาย Thai ด้วย authentic</p> <p>2. "เล็ก ๆ" ช้่าเพื่อเน้นความหมายหนักขึ้นในทำนองว่า "มาก" จึงขยาย small ด้วย very</p> <p>3. ผู้วิจัยเดิมส่วนที่ขีดเส้นใต้ หลังจากได้ศึกษาการทำน้ำอบที่ต้องเอาตะคันวางตรงกลางชามที่ใส่น้ำเอาไว้และจึงจุกไฟบนเครื่องหอมให้มีควันก่อนปิดฝา ผู้วิจัยเดิมเนื้อความนี้ลงไปเพื่อให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมแปลเข้าใจในสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมของตน หากไม่มีการอธิบายเพิ่มเติมใด ๆ อาจทำให้ผู้อ่านสับสนหรือจินตนาการตามอย่างผิด ๆ ได้</p>

	<p><i>nam ob</i> and the most popular was that of bread flower and <i>phuttachat</i>, a type of jasmine, was the second. Perfume oils could be added in <i>nam ob</i> as desired.</p>	<p>4. “หลาย ๆ” แสดงการเน้นความหมายให้หนักขึ้น วลี for days and days จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมเพราะสื่อถึงระยะเวลาที่นานหลายวันมาก</p>
<p>แล้วคุณป้าก็แจกน้ำอบน้ำปรุงคนละขวดนิด ๆ¹ แต่ไม่ใช่ชนิดพิเศษอย่างผู้หญิงเหลียวหลังที่ให้พี่ชายใหญ่มา แม้กระนั้นก็หอมฟุ้งติดทนนานเหมือนกัน หยดใส่ผ้าเช็ดหน้าใส่ในกระเป๋า เปิดกระเป๋าออกมาก็กลิ่นหอมฟุ้งจนคนอื่นทัก</p>	<p>The aunt gave her grandkids each a <u>tiny</u> bottle of fragrance. They weren't of special recipe that caused women to look back like the one the oldest brother got, but they gave off sweet and lasting scents nonetheless. Keeping a hankie scented with her fragrance in a bag could cause people to ask about the sweet smell.</p>	<p>1. “นิด ๆ” ความหมายหนักขึ้น tiny จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมเพราะสื่อได้ทั้ง very และ small ในคำเดียวตรงกับความหมายในต้นฉบับว่า “ขนาดเล็กมาก”</p>

บทที่ 2 แม่บ้านที่ดี (13-15)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>แม่บ้านที่ดี</p> <p>วันหนึ่งคุณแม่ของคุณยายพาไปเยี่ยมเพื่อน เมื่อคุณยายเข้าไปในบ้านก็กวาดสายตาดูในบ้านแล้วชอบใจมาก เพราะบ้านหลังนี้สะอาดมากจริง ๆ¹ เครื่องใช้ที่เป็นเงินหรือทองเหลืองขัดเล็สีขาวและสุกราวกับทอง ทุกอย่างแลดูใหม่เอี่ยมอ่องไปทั้งนั้นเจ้าของบ้านยังไม่ออกมา คุณแม่กระซิบกับคุณยายว่า “บ้านนี้เขาสะอาดมาก ให้ดูเป็นตัวอย่าง ลูกผู้หญิงต้องละเอียดลออและเอาอย่างนี้จึงจะดี แล้วยังมีอะไร ๆ² ดี ๆ³ อีกหลายอย่างที่เดียว”</p>	<p>A Good Housewife</p> <p>One day Grandma’s mother brought her along on a visit to her friend’s house. As Grandma walked into the house, she looked around in delight because the house was <u>so spotless</u>¹. The silverware and brassware were polished until they turned white and gleamed like gold. Everything looked all brand new. The house’s owner hadn’t come out yet when Great-grandma whispered to Grandma, “This house is very clean. This is a good example. Women must be meticulous and you should follow this example. There are many more <u>great things</u> to see.”</p>	<p>1. “จริง ๆ” เป็นคำวิเศษณ์และไม่ยมกให้ความหมายหนักขึ้น และยังไปขยาย “มาก” อีกด้วย จึงเลือกแปลว่า spotless เพื่อสื่อความหมายว่า “สะอาดอย่างยิ่ง”</p> <p>2. ไม่ยมกขยาย “อะไร” แสดงความเป็นพหูพจน์ จึงแปลว่า things</p> <p>3. “ดี ๆ” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึง ปกติอย่างไรในประโยคคำสั่ง “เดินดี ๆ” แต่หมายถึงสิ่งที่ดี และเน้นความจึงแปลว่า great</p>
<p>เมื่อเจ้าของบ้านออกมา แต่งตัวสะอาดเอี่ยมออกมาต้อนรับ แล้วแนะนำให้คุณยายเรียกคุณป้า คุณป้าคนนี้มีลูกมากมาย ขนาดเดียวกับคุณยายก็มี แต่งตัวสะอาดทุกคนและเรียบริ่อยหมด คุณป้ากำลังระดมลูก ๆ¹ ให้แกะมะขามอยู่ คุณยายจึงเข้าไปช่วยด้วย ช่วยกันแกะเปลือกมะขามและแกะเม็ดออกด้วย เม็ดมะขามมากมายใส่อ่างไว้ต่างหาก</p>	<p>The house’s owner came out to greet them in clean and tidy clothes. She told Grandma to call her Auntie. Auntie had many children, some of them were of the same size as Grandma. They all dressed in clean and tidy clothes. Auntie gathered <u>her children</u>¹ to peel tamarind. Grandma joined them to help. They peeled tamarind and removed its seeds. Many seeds were put in a bowl. Flesh of tamarind was shaped into <u>balls that were</u></p>	<p>1. “ลูก ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ และเจาะจงว่าเป็นลูกของใครจึงต้องใช้คู่กับ her ที่เป็น possessive adjective</p>

<p>มะขามนี้แกะแล้วทำเป็นปั่นใหญ่ ๆ² เก็บตุ๋นไว้ทำกับข้าวตลอดปี เมื่่อมะขามก็ไม่ทิ้งเก็บไว้ ถ้าจะกินใบมะขามอ่อนในหน้าที่ไม่มีใบมะขามอ่อน ก็จะเอาเมื่่อมะขามนี้มาใส่อ่างดินแล้วรดน้ำ ไม่กี่วันก็จะมีใบมะขามอ่อนมาทำแกงต้มโคล้ง³ กินได้แล้ว</p>	<p><u>quite big</u>². They were stocked and used as cooking ingredient throughout the year. The tamarind seeds weren't discarded either. When they wanted to use young tamarind leaves off-season, they would plant the seeds in clay pots and pour water on them. Several days later, the young leaves could be picked and used in <u>tom khlong</u>³, a spicy and sour clear soup.</p>	<p>2. “ใหญ่ ๆ” สื่อว่าความหมายในทำนอง “ค่อนข้าง” จึงแปลว่า quite big 3. ผู้วิจัยเลือกใช้หลักการแปลสิ่งที่ไม่อยู่ในวัฒนธรรมปลายทางด้วยการใช้คำยืม (<i>tom khlong</i>) ประกอบคำจำแนกประเภทอย่างกว้าง ๆ (soup) และคำอธิบายลักษณะ (spicy and sour clear)</p>
<p>ลูกสาวของคุณป้าคนหนึ่งคุยระหว่างแกะเมื่่อมะขามว่า “คุณแม่ของฉันทำอะไรเองทุกอย่างไม่ค่อยได้ซื้อ หน้าที่มีผลไม้ อะไรมา ๆ¹ ก็จะต้องเก็บตุ๋นไว้เพื่อเวลาหมดหน้าเสมอ มะม่วงมีมากก็ทำมะม่วงกวนเก็บไว้ที่นี้ มีของกินมากมายไม่เคยอดอยาก เพราะคุณแม่มีลูกมากต้องทำอาหารคราวละมาก ๆ² และไม่ให้มีอะไรเหลือเศษได้เลย หน้าแตงโม ก็ให้ลูกกินแต่เนื้อแตงโม เปลือกก็เก็บไว้ทำแกงเลียง³ บ้าง แกงส้ม³ บ้าง บางทีก็ดองให้กินมือต่อไปอีก ไม่ปล่อยให้เสียเปล่าได้เลย”</p>	<p>While peeling tamarind, one of her daughters said, “My mother does everything by herself. She rarely buys things. During seasons where certain fruits are <u>in abundance</u>¹, she will stock up on them for off-season uses. When it's mango season, she'll turn the fruit into dried paste. Our home has a lot of food and we never starve. She has many children so she cooks <u>plenty of food for every meal</u>² and leaves nothing to waste. During watermelon season, she let us eat only its flesh and save its rind <u>for spicy soups like kaeng liang and kaeng som</u>³ later. Sometimes she pickles it for our next meal. She doesn't let anything go to waste at all.</p>	<p>1. ไม่ยอมทำให้ความหมายของ “มาก” หนักขึ้น จึงแปลด้วยวลี in abundance ที่สื่อถึงสิ่งที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก 2. ไม่ยอมทำให้ความหมายของ “มาก” หนักขึ้น จึงแปลว่า plenty of food for every meal ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ควรแปลว่า cooks plenty of food each time เพราะเป็นการแปลคำว่า “คราวละ” อย่างตรงตัวเกินไป 3. ผู้วิจัยเลือกปรับบทแปลด้วยการใช้วลี spicy soups like และตามด้วยชื่อของแกงไทยทั้งสองในรูปคำยืม เหตุที่ไม่เลือกแก้ปัญหาคด้วยการอธิบายลักษณะของแกงทั้งสองเพิ่มเพราะว่าเป็นบทแปลอยู่ในรูปของบทพูด หากแก้ปัญหาคด้วยการแปลว่า <i>kaeng liang</i>, mixed vegetable sour soup จะไม่เป็นธรรมชาติของภาษาพูด</p>

<p>คุณยายคิดในใจว่าคุณป้านี้ช่างเป็นแม่บ้านที่ดีแท้ ๆ¹ ก็พอดีพี่อีกคนหนึ่งเล่าว่า “แม่แต่เปลือกมะนาวที่ใช้ทำกับข้าวแล้วก็ยังเก็บไว้ดองให้ลูกกินกับข้าวต้มได้อีก เปลือกมะนาวนี้ใช้ล้างมือได้สะอาดหมดควาได้ดี ผิวมะกรูดเอาไปตำน้ำพริกแก้วแล้วก็เอาเนื้อและน้ำมะกรูดมาสระผมอีก สระแล้วสะอาด ผมดำเป็นมันลื่นอีกด้วย”</p>	<p>While Grandma was thinking Auntie was <u>really such a</u>¹ good housewife, another of her older children said, “She keeps even lime peel that she used it for cooking and pickles it so we can eat it with congee. Lime peel can be used to wash hands clean of fishy smell. Kaffir lime skin can be used in a chilli paste. Its flesh and juice can be used to shampoo your hair. It leaves your hair black and shiny.”</p>	<p>1. ไม่ยมกทำให้ความหมายของ “แท้” หนักขึ้น จึงใช้ทั้ง such a และ really เพื่อขยาย good</p>
<p>แกะมะขามเสร็จแล้วคุณป้าก็เรียกลูก ๆ¹ ขึ้นไปข้างบนแล้วส่งกรรไกรกับผ้าขาวมากมายให้ แล้วบอกกับลูกสาวว่า “ตัดริมผ้านี้เก็บไว้” แล้วพี่ก็เอากรรไกรมาตัดริมผ้ายาวตลอดผืนทั้งสองข้างแล้วม้วน ๆ² เอาไว้เป็นกลุ่ม ขณะที่ตัดผ้าก็ชี้แจงให้ฟังว่า “ริมผ้านี้เส้นด้ายเหนียวกว่าเนื้อผ้าเราต้องตัดเก็บไว้ทำด้ายเนา เก็บไว้ใช้ได้นาน ๆ³ เลาะออกมาใช้ทีละเส้น ๆ⁴ ไม่ต้องไปซื้อด้ายเย็บผ้ามาเนา เพราะแพงกว่าริมผ้ามาก เศษผ้าทุกชิ้นคุณแม่เก็บไว้หมดเอาไว้ซ่อมแซมเสื้อผ้าบางที่เราอาจทำขาดไปหรือมีอุบัติเหตุ เราจะได้มีผ้าที่มีสีดอกเหมือนกันซ่อมได้ แล้วมองไม่</p>	<p>After finishing peeling tamarind, Auntie told <u>her children</u>¹ to go upstairs, handed them scissors and many pieces of white cloths and told them, “Cut off the edges and collect them.” The older daughter cut out the edges of white cloth on both sides along its length, <u>rolled and rolled</u>² them and put them in a group. As she cut them, she explained, “The selvage is sturdier than the body of the fabric so we collect and use it as sewing threads. We use it <u>thread by thread</u>⁴ over a <u>very long</u>³ time. There’s no need to buy sewing threads as they are more expensive than selvage. Mother collects every pieces of fabric in case we tore our clothes or have an accident. They can be patched with a fabric of same pattern so no one would</p>	<p>1. “ลูก ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ และเจาะจงว่าเป็นลูกของใครจึงต้องใช้คู่กับ her ที่เป็น possessive adjective</p> <p>2. “ม้วน ๆ” แสดงให้เห็นว่าเป็นการกระทำต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงเลือกแปลว่า “rolled and rolled” เพื่อให้เห็นภาพของการกระทำซ้ำ</p> <p>3. ไม่ยมกทำให้ความหมายของ “นาน” หนักขึ้น จึงขยาย long ด้วย very</p> <p>4. “เส้น ๆ” เป็นการซ้ำคำนับจำนวน เพื่อให้เห็นว่าใช้ทีละหน่วย จึงเลือกแปลว่า thread by thread เพื่อให้เห็นภาพว่าใช้ทีละเส้น</p> <p>5. ในที่นี้ไม่ยมกทำให้ความหมายของ “ดี” เบาลงเป็น “ไม่ถึงกับดีแต่ยังใช้ได้” สามารถวิเคราะห์ได้จากบริบท</p>

<p>เห็นรอยแผล ก่อนจะเอาเสื้อผ้าที่ขาดไปทำผ้าเช็ดขาม ผ้าถูเรือน คุณแม่ก็ต้องให้ลูกตัดเอาเก็บ กระดุมที่ยังดี ๆ⁵ อยู่เก็บไว้หมด เอาไว้ซ่อมตัวอื่นได้ ทุ้เวลาใช้ถูเรือนก็ไม่ขูดกระดาน” ว่าแล้วก็ไปหยิบกระดุมไม้กลิ้งที่มีกระดุมสารพัดสีสารพัดขนาดออกมาให้ดู</p>	<p>notice the tear. Before torn pieces of clothes will be used to wipe plates or scrub the floor, she asks us to cut out <u>useable</u>⁵ buttons and collect them all for later repairs and so that the buttons won't scratch the floor.” She then presented a round wooden box containing buttons of various sizes and colours.</p>	<p>เพราะพูดถึงกระดุมบนเสื้อผ้าที่จะถูกเอาไปใช้ถูบ้านหรือเช็ดจาน ผู้วิจัยจึงแปลว่า useable จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะแปลคำซ้ำที่มีความหมายหนักขึ้นหรือเบาลงมีแนวทางสองแบบคือ <u>หนึ่ง</u> เลือกเติม adverb (very, really, quite, rather) ที่เหมาะสมให้หนักขึ้นหรือเบาลงตามแต่กรณี หรือ<u>สอง</u> หาคำที่มีทั้งความหมายหลักและการเน้นหรือเบาลงของความหมายในคำเดียวกันใช้</p>
<p>เมื่อลากลับแล้ว คุณแม่ของคุณยายบอกว่า “เห็นไหมเล่าลูก ว่าบ้านนี้เขาเป็นแม่บ้านที่ดียังไง เขาจึงได้มีกินมีใช้สุขสบาย เงินทองไม่รู้ว่ไหล <u>ทั้ง ๆ ที่</u>¹ เติมไม่ได้เป็นคนมั่งมีมาก่อนเลย ลูกก็มากมาย เอาไว้เป็นตัวอย่างนะ” แล้วคุณยายก็รับคำ และในใจก็คิดว่า อยากมาเที่ยวที่บ้านนี้อีก <u>จริง ๆ</u>²</p>	<p>After saying goodbye, Grandma's mother said, “Did you see, child? See how good a housewife she is? That’s why they want for nothing and are happy without having to pay for things, <u>even though</u>¹ she didn't come from money and has many children. Take her as an example.” Grandma agreed and thought she <u>really</u>² wanted to visit Auntie’s house again.</p>	<p>1. "ทั้ง ๆ ที่" เป็นการเน้นความของคำสันธาน จึงแปลเป็น even though ที่มีกรเน้นความหมายด้วยคำว่า even</p> <p>2. ไม่ยอมกทำให้ความหมายของ “จริง” หนักขึ้น จึงต้องขยาย want ด้วย really</p>

บทที่ 5 น้ำฝน (24-28)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>น้ำฝน</p> <p>เมื่อสมัยคุณตาคุณยายยังเป็นเด็ก ๆ¹ อยู่ นั้น กรุงเทพฯ มีน้ำประปาใช้บ้างแล้ว แต่ยังไม่ทั่วถึงกันนัก ส่วนมากยังอาศัยดื่มน้ำฝน และน้ำตามแม่น้ำและลำคลองกันอยู่ บางบ้านที่อยู่ใกล้ถนน ก็อาศัยน้ำประปาตามกiosk สาธารณะที่รัฐบาลทำไว้ให้ประชาชนใช้กันเปล่า ๆ² กiosk เหล่านี้มีเป็นระยะ ๆ³ บ้านใครอยู่ใกล้ก็สหายมาตักตวงเอาไปใช้ในบ้านของตนได้ง่าย บ้านที่อยู่ห่างออกไปก็เอาถังเอาปื๊บ⁴ มารองหิ้วไปหรือหาบไปเอง แต่มีบางบ้านซื้อน้ำจากพวกนี้ เป็นหาบ ๆ⁵ ไว้ใช้กัน</p>	<p>Rainwater</p> <p>When Grandpa and Grandma were <u>very young</u>¹, tap water had been available in some areas of Bangkok. Most people still relied on rainwater or water from a river or a canal. Those who lived near a road could use public taps the government built <u>for free</u>². There were taps <u>at regular intervals</u>³ along the road. Those who lived near them could easily brought tap water home. Those who lived further away filled their buckets and <u>pips</u>⁴, <u>square tin pails</u>, with tap water and carried them back by hands or on shoulder poles. Some houses bought tap water from these carriers <u>by carries</u>⁵.</p>	<p>1. "เด็ก ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึงขยาย young ด้วย very</p> <p>2. "เปล่า ๆ" เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ซ้ำแล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย</p> <p>3. "เป็นระยะ ๆ" (เป็น+คำนับจำนวน+ไม้ยมก) แสดงการแยกความหมายออกเป็นส่วน ๆ และรูปพหูพจน์ แปลด้วยการใช้ preposition และคำนับจำนวนในรูปพหูพจน์</p> <p>4. ปื๊บเป็นสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทางแปลด้วยการใช้คำยืม (pip)+คำแยกประเภทอย่างกว้าง ๆ (pail)+คำบอกลักษณะ (square tin)</p> <p>5. "เป็นหาบ ๆ" (เป็น+คำนับจำนวน+ไม้ยมก) แสดงการแยกความหมายออกเป็นส่วน ๆ และรูปพหูพจน์ แปลด้วยการใช้ preposition และคำนับจำนวนในรูปพหูพจน์</p>
<p>คุณตามีเพื่อนนักเรียนที่อายุมากกว่า ตัวโตกว่าเพราะเข้าโรงเรียนเมื่อโต กลางวันมาโรงเรียน กลับไปบ้านก็ช่วยพ่อแม่ทำงานค้าขาย ตอนกลางคืนก็รับจ้างหาบน้ำรองน้ำประปาจากกiosk สาธารณะใส่โอ่งตามบ้านใกล้ เมื่อยังไม่โตก็หาบน้ำที่ปื๊บยังไม่เต็ม โตขึ้นก็เพิ่มอีกให้เต็ม</p>	<p>Grandpa had a classmate who was older than him because he started school late. He went to school in the morning and helped his parents sell things at home. At night, he worked as a water carrier, filling his square pails with tap water and emptied them into jars at nearby houses. The older he got, the more water in his pails. His father was strong and</p>	

<p>ปี๊บได้ พ่อของเขาแข็งแรงหาบ คราวละ 4 ปี๊บ ข้างหน้า 2 ปี๊บ ข้างหลัง 2 ปี๊บ หาบเสียมไค้คาน แอนทีเดียว น้ำร้อนคนใช้น้ำ กันมาก น้ำขายดี รongน้ำหาบไม่ ทันคนใช้ ต้องเอาปี๊บไปคอรong น้ำตลอดคืน หาบกลางคืนดีแดด ไม่ร้อน ช่วยไม่ให้เหนื่อยง่าย หน้าฝนคนไปใช้น้ำฝนกันหมด น้ำประปาขายไม่ค่อยดี รายได้ ตกต่ำเก็บเงินไม่ได้มากเหมือน หน้าร้อน</p>	<p>shouldered four pails of water at a time. Two in front of the pole and two in the back. His carrying pole was bent by the weight of water. In summer, people used lots of water so tap water sold well. Carriers couldn't keep up with the demand. They had to fill their pails with water all night. Shouldering water at night wasn't so tiring because there was no sunlight. During rainy season, tap water didn't sell well because people used rainwater. Their income dropped and couldn't make much money like in summer.</p>	
<p>ทั้งคุณตาและคุณยายเมื่อเด็ก ๆ¹ ชอบเล่นน้ำฝนจริง พอฝนตกซัก อยากจะขยับออกไปเล่นน้ำฝน ผู้ใหญ่รู้ทันมักจะห้ามไว้ว่า “ให้ มันตกหนักกว่านี้ค่อยเล่น ตก นิด ๆ หน่อย ๆ จะไปดีอะไร² เล่นแล้วก็ต้องล้างบ้านขัดบ้าน เสียเลยซี” เพราะฉะนั้นเวลาหน้า ฝนคุณตาและคุณตาก็ต้อง ช่วยกันรองน้ำฝน ตักใส่โองให้ เต็มทุกโองเสียก่อนจึงจะเล่น น้ำฝนได้ ระหว่างที่เล่นน้ำฝนก็ ต้องขัดถูบันไดนอกชาน พื้น ลานบ้านให้สะอาดไปด้วย ใช้ กระดวงที่ทำจากมะพร้าวแก่ ๆ³</p>	<p>Both Grandpa and Grandma liked to play in the rain when they were <u>very young</u>¹. As soon as it rained, they itched to play in the rain. The adults knew and told them, "Let it rain harder before you go out to play. <u>What fun could a mere drizzle</u> <u>be?</u>² When you play you must clean the house too." During rainy season, Grandma and Grandpa had to fill every jar in their house with rainwater to the brim before they could play in the rain. As they played, they scrubbed the outdoor staircase and the outdoor floor of their house with brushes made of <u>very</u> <u>old</u>³ coconut shells of <u>rather small size</u>⁴</p>	<p>1. "เด็ก ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึง ขยาย young ด้วย very 2. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าส่วนที่ขีดเส้น ใต้นั้นตัวละครต้องการโน้มน้าวให้ เด็ก ๆ รอให้ฝนตกหนักกว่านี้ก่อน ออกไปเล่นในทำนองว่า “เล่นในฝน ที่ตกเบาๆ จะไปสนุกอะไร” ไม่ใช่ “ฝนที่ตกนิดหน่อยไม่ดี” จึงต้องแปล แบบตีความ และใช้ drizzle เพื่อสื่อ ถึงฝนที่ตกปรอย ๆ 3. "แก่ ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึง ขยาย old ด้วย very</p>

<p>กะลาเล็ก ๆ⁴ ฝาซีกชัดเจน กระดานและพื้นขาวสะอาด ทุก ๆ แห่ง⁵ ที่เดียว มีผ้าผ่อนอะไร ที่พอจะซักได้ ก็เอาออกมาซัก กันให้เต็มที่ไม่ต้องเสียดายน้ำ ผู้ใหญ่มักบอกว่า “เทวดาท่าน อุตส่าห์ส่งน้ำมาให้เราใช้แล้ว ต้องรีบกันตุนไว้ใช้ ฝนตก มาก ๆ⁶ พื้นกระดานพื้นหินน่าย ดี ซัดล้างตะไคร้และความ สกปรกออกไปได้ง่าย” หน้าฝน บ้านจึงสะอาด</p>	<p>called <i>kraduang</i>. They scrubbed <u>every nook and cranny</u>⁵ of the floor clean. Rain was an opportunity for them to wash clothes as they could use rainwater without a worry. The adults often said, “The angels bless us with water so we should quickly store it. <u>Really heavy</u>⁶ rain softens wooden and rock floors and it’s easier to scrub dirt and green algae off them.” That was why their houses was clean during rainy season.</p>	<p>4. "เล็ก ๆ" ความหมายเบาลงจึงขยาย small ด้วย rather 5. "ทุก ๆ แห่ง" ความหมายหนักขึ้น ใช้คำคู่เทียบ nook and cranny เพื่อให้ได้อรรถรสใกล้เคียงต้นฉบับและเป็นธรรมชาติในภาษาแปล 6. "มาก ๆ" ทำให้ความหมายหนักขึ้น จึงขยาย heavy rain ด้วย really</p>
<p>พวกคนแก่ชอบดื่มน้ำฝนกันนัก เพราะสะอาดและหวาน ต้องเก็บ น้ำฝนไว้ดื่มเป็นโอง¹ ๆ แล้วปิด ฝาไว้ไม่ให้สกปรก จะได้มีดื่ม ในหน้าแล้ง ถ้าหน้าหนาวหรือ หน้าแล้งเกิดฝนตก เป็นฝนหลง ฤดูมาก็จะดีใจมาก เพราะจะได้มี น้ำฝนมาเพิ่มโองให้เต็ม แต่ น้ำฝนตกใหม่ ๆ² น้ำยังใช้รองไว้ กินยังไม่ได้ เพราะหลังคายัง สกปรกอยู่ มีฝุ่นละอองตกค้าง ต้องปล่อยให้ฝนชะล้างความ สกปรกออกไปเสียก่อนจึงรอง ไว้กินได้ ต้นไม้ต้นหญ้าก็พลอย สดชื่นขึ้นเพราะได้ฝน</p>	<p>The elders loved to drink rainwater so much because it was sweet and clean. Rain was collected <u>in earthen jars</u>¹ with lids to keep the rainwater clean for drinking during dry season. When it rained off-season in winter or dry season, people would be joyous because they got to refill their jars with rainwater. Rainwater that <u>just fell from the sky</u>² wasn't drinkable because it washed away all the dust on the roof with it. It took a while for the rain to wash off dirt on the roof before you fill your jars with rainwater. The plants came alive because of rain.</p>	<p>1. "เป็น โอง ๆ" แสดงการแยก ความหมายออกเป็น ส่วน ๆ และรูป พหูพจน์ แปลด้วยการใช้ preposition และคำนับจำนวนในรูปพหูพจน์ 2. "ใหม่ ๆ" แสดงการเน้นความหมาย จึงขยายด้วย just</p>
<p>คุณปู่ของคุณยายบอกว่า “ใน กระบวนน้ำดื่มทั้งหมด น้ำฝน</p>	<p>Grandma’s grandpa said, “Of all drinking waters, rainwater is a blessing from the</p>	

<p>เป็นขอดน้ำที่เทวดาจัดส่งลงมา ให้มนุษย์ที่เดียวละ ทั้งหวาน ทั้ง สะอาด ยิ่งในโอ่งดินเก็บไว้กิน น้ำร้อนแล้วยิ่งวิเศษสุด ทั้งเย็น ทั้งหอมกลิ่นดินเผา ชื่นใจนัก” ตามบ้านจึงมักมีคน โทดินเผา หรือหม้อน้ำดินเผาสำหรับใส่น้ำฝนไว้รับแขกและดื่มเองแทบทุกบ้าน ดินเผาทำให้ น้ำเย็นเหมือนแช่น้ำแข็ง <u>น้ำร้อนมาก ๆ</u> คนจึงชอบไปนั่งคุยหรือพักผ่อนข้าง ๆ² โอ่งน้ำและถือโอกาสเอาหลังพิงโอ่งไปด้วย เพื่อคลายความร้อน</p>	<p>angels for humans. It's sweet and clean. Drinking rainwater from an earthen jar in summer is wonderful. It's cold and has a nice aroma of fired clay. Very refreshing.” Almost every house had jars or ewers of rainwater that guests could help themselves to. Fired clay keeps rainwater cool as if it were iced. On <u>very scorching</u>¹ summer days, people liked to talk or relax <u>next to</u>² these rainwater jars while resting their backs against them to cool down.</p>	<p>1."มาก ๆ" ทำให้ความหมายหนักขึ้น จึงต้องขยาย scorching ด้วย very</p> <p>2."ข้าง ๆ" ทำให้ความหมายหนักขึ้น จากอยู่ใกล้หรืออยู่ฝั่งเดียวกัน เป็นติดกัน จึงแปลว่า next to</p>
<p>คนที่หมู่บ้านอยู่ริมแม่น้ำหรือคลอง หน้าแล้งก็เอาน้ำแม่น้ำหรือคลองใส่โอ่ง แล้วเอาสารส้มมากวน ๆ¹ ให้ตกตะกอน แล้วใช้ซักผ้าหรือหุงข้าวต้มแกงกัน จะใช้น้ำก็ต้อง<u>ประหยัด</u> ๆ² กันหน่อย</p>	<p>Those who lived next to a river or a canal filled their jars with water from these two sources during dry season. They then <u>stirred and stirred</u>¹ alum until sediment settled at the bottom of their jars before they used the water for washing clothes or cooking. They had to <u>use water very carefully</u>².</p>	<p>1."กวน ๆ" แสดงการกระทำซ้ำจึงเชื่อมคำกริยาเดิมสองคำด้วย and</p> <p>2. "ประหยัด ๆ" แสดงการเน้นความหมายในเชิง “มาก” หรือ “เป็นพิเศษ” จึงขยาย use carefully (ประหยัด) ด้วย very (มาก)</p>
<p>ฝนแรกหลังจากอากาศร้อนและแห้งแล้งมานาน น้ำในโอ่งขอดแห้ง ในคลองก็ขอดเหลือแต่โคลนแล้ว พอฝนแรกตกน้ำชื่นใจและน้ำดูมาก คุณแม่ของคุณยายจะรีบเกณฑ์เด็ก ๆ¹ ช่วยกันล้างโอ่งเปล่าให้สะอาดทุกใบ</p>	<p>The first rain, after a long period of arid weather that left jars empty and turned canals muddy, was refreshing and a sight to behold. Grandma' mother would gather <u>her children</u> to clean all the jars and waited until the rain became clean enough before they filled them with</p>	<p>1."เด็ก ๆ" แสดงรูปพหูพจน์และในที่นี้หมายถึงลูกของคุณแม่ของคุณยายจึงใช้ possessive pronoun เพื่อบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจง</p>

<p>แล้วรอให้น้ำสะอาดเสียก่อน ช่วยกันรองน้ำฝนเสียยกใหญ่ มันช่างชื่นใจเสียจริง ๆ^๑ ด้บร้อน ได้ดีมาก ได้ซักผ้ากันเต็มที่ไม่ต้องประหยัดน้ำกันแล้ว เพราะต้องซักผ้าล้างชามอย่างประหยัดน้ำกันมานาน เรื่องน้ำในหน้าแล้งนี้ก็เหมือนกัน คุณแม่ของคุณชายสั่งน้าหน้าห้ามไม่ให้เอาน้ำถูเรือนหรือน้ำที่ดื่มเหลือในถ้วยในขันสาตทิ้งไปเสียเปล่า ๆ^๓ โดยไม่ได้ประโยชน์อะไร ให้มารดน้ำตามโคนต้นไม้หรือในกระถางต้นไม้ยังได้ประโยชน์ดีกว่า ลูก ๆ จะล้างหน้าบ้วนปากสีฟันก็ให้ไปล้างที่แถวที่มีต้นไม้ จะได้ไม่เสียน้ำไปเปล่า ๆ^๔</p>	<p>rainwater. It was <u>truly</u>² refreshing and cooled them down greatly. They could wash clothes with no worry of saving water, after they had been using water carefully for a long time. Grandma's mother strongly forbade throwing away dirty water from floor cleaning or remaining water in a cup <u>for nothing</u>³ and told her children to use them to water trees or potted plant. She also told her children to wash their faces and brush their teeth near trees so no water would be <u>wasted</u>⁴.</p>	<p>2. "จริง ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึงขยาย refreshing ด้วย very</p> <p>3. และ 4. "เปล่า ๆ" เป็นการซ้ำกริยาเศษณ์ ที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย</p>
<p>คุณตาคนที่เป็นหมอยาก็ต้องการใช้น้ำฝนกลางหาวมาไว้ใช้ทำยาตาเก็บไว้ น้ำฝนกลางหาวคือน้ำฝนที่รองด้วยอ่างที่ล้างสะอาดรองน้ำฝนกลางแจ้งตอนที่ฝนตกหนักในหน้าฝน น้ำนี้เป็นน้ำที่สะอาดบริสุทธิ์ที่สุด จึงเหมาะสำหรับทำยาหยอดตานัก จะมีโอกาสเก็บได้ในหน้าฝนเท่านั้น แล้วยังต้องเก็บไว้ผสมยาต่าง ๆ^๑ อีกด้วย ตามบ้านทุก ๆ^๒ บ้านจึง</p>	<p>Grandma's grandpa, who worked as an herbalist, used a special type of rainwater called <i>fon klang hao</i> to make eyedrop. <i>Fon klang hao</i> is rainwater collected in a clean bowl that was left outdoors during a heavy rain. This type of rainwater was considered the purest and perfect for making eyedrop. It could be collected during rainy season only. He collected this type of rainwater to make <u>other</u> <u>types</u>¹ of medicine too. <u>Each and every</u>²</p>	<p>1."ต่าง ๆ" แสดงถึงความแตกต่างของหลายสิ่ง other types จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p>

<p>ต้องมีรางน้ำสังกะสีเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ตลอดปี โดยไม่ต้องพึ่งน้ำประปา</p>	<p>house had zinc rain gutter to collect rainwater so people could use it all year round without having to rely on tap water.</p>	<p>2. "ทุก ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึงแปลเป็น each and every เพราะเป็นวลีในภาษาอังกฤษที่ครอบคลุมทั้งความหมายหลักและการเน้นความหมาย</p>
---	---	---

บทที่ 13 ขนมจีบแป้งสับ (60-63)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>ขนมจีบแป้งสับ</p> <p>บ้านที่คุณยายอยู่นั้น รับจ้างทำขนมและอาหารว่างต่าง ๆ¹ หลายอย่าง ตามแต่จะสั่งให้ทำ เมื่อมีผู้มาว่าจ้างให้ทำขนมแป้งสับก็รับต้องไม่แป้งล่วงหน้าไว้หนึ่งวันหน้าที่ไม่แป้งเป็นของเด็ก ๆ² อย่างคุณยาย เพราะไม่ต้องใช้ฝีมืออะไร ใคร ๆ³ ก็ทำได้ง่ายนิดเดียว ระหว่างที่ไม่แป้งนั้น เด็ก รุ่น ๆ⁴ เดียวกันจะผลัดกันไม่หมุนไปเรื่อย บ้างก็ตักข้าวสารหยอดในรูไม้บ้าง ไม่ไปก็คุยกันไปไม้กันไปตามประสาเด็ก ๆ⁵ ใครมีเรื่องอะไรก็หามาเล่ากันฟัง บางทีก็ทะเลาะกัน ไม่เสร็จแล้วเป็นหน้าที่ของผู้ใหญ่ ที่จะเอาแป้งไปทับให้สะเด็ดน้ำ เตรียมไว้สำหรับวันรุ่งขึ้น</p>	<p>Paeng Sip Dumplings</p> <p>Grandma's family made <u>various kinds</u>¹ of desserts and snacks to order. When they were hired to make <i>paeng sip</i>, a type of dumpling usually stuffed with fish, they ground rice into flour one day in advance. Grinding flour is <u>the children</u>²'s task because it didn't require any skills. It was so easy, <u>anyone</u>³ could do it. The children, who were <u>close in age</u>⁴, took turn grinding and putting husked rice into a stone mill's hole. While grinding, they bragged about what they had done <u>like children would</u>⁵. Everyone tried to find stories to tell. Sometimes they fought. After grinding was done, it was the adults' turn to flatten dough and let it dry overnight.</p>	<p>1. “ต่าง ๆ” หมายถึง หลายอย่างที่แตกต่างกัน ฉะนั้นจึงเลือกแปลว่า various kinds เพื่อแสดงรูปพหูพจน์</p> <p>2. “เด็ก ๆ” ไม่ยอมยกแสดงรูปพหูพจน์ และในที่นี้คือเด็กที่อยู่ในบ้านหลังเดียวกันจึงแปลว่า the children</p> <p>3. “ใคร ๆ” เป็นสรรพนามแทนคนอย่างไม่เฉพาะเจาะจง ใครคนใดก็ได้ จึงแปลว่า anyone</p> <p>4. “รุ่น ๆ” ไม่ยอมยกทำให้ความหมายเบาลง จากอายุเท่ากัน เป็นใกล้เคียงกันจึงแปลด้วยคำคู่เทียบที่เหมาะสม เป็น close in age ไม่ใช่ of the same age เพราะให้ความหมายตรงกับวลีว่า “รุ่นเดียวกัน”</p> <p>5. “เด็ก ๆ” ไม่ยอมยกในบริบทนี้ไม่มีผลต่อความหมายของคำที่ถูกซ้ำ ความหมายของ “ตามประสาเด็ก” และ “ตามประสาเด็ก ๆ” ไม่ต่างกัน</p>
<p>งานปั้นขนมจีบแป้งสับนี้ เป็นการแสดงความสามารถของลูกผู้หญิง ฉะนั้นพวกคุณป้าและพี่สาวรุ่น ๆ¹ ก็ได้แสดงฝีมือปั้นกัน ส่วนเด็ก ๆ² อย่างคุณยาย ก็มีโอกาช่วยได้บ้างคือ คุณป้าคลึงแป้งบนกระดานให้กลมยาว แล้วตัดเป็นท่อน ๆ เท่า ๆ³ กันสำหรับ</p>	<p>Forming <i>paeng sip</i> dumplings was a way for women to show their skills so Grandma's aunt and the <u>teenage girls</u>¹ got to show off. <u>The children</u>², like Grandma, got to help out sometimes. Her aunt would roll the dough on a board into a long tube and cut it <u>into parts of similar lengths</u>³. They would be used to form</p>	<p>1. “สาวรุ่น ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ สื่อถึงความ เป็นพวกเดียวกัน</p> <p>2. “เด็ก ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ และในที่นี้คือเด็กกลุ่มเดียวจึงแปลว่า the children</p> <p>3. “เป็นท่อน ๆ” แยกความหมายเป็นส่วน ๆ และ แสดงรูปพหูพจน์ แปลโดยการเลือก preposition ที่เหมาะสม และใช้คำเทียบเคียงของคำนับ</p>

<p>ทำกระทงใส่ไส้ ตอนนี้คุณยายและเด็ก ๆ⁴ ก็ปั้นให้เป็นลูกกลม ๆ เท่า ๆ⁵ กัน เรียงเป็นแถวในถาด ให้ทันกับพวกผู้ใหญ่ปั้น</p>	<p>pockets for stuffing. Then Grandma and <u>the other children</u>⁴ would make them into <u>roundish balls of similar sizes</u>⁵ and place them in rows on a tray as fast as the adults folded the dumplings.</p>	<p>จำนวนในรูปพหูพจน์ “เท่า ๆ” ความหมายเบาลง จากเท่ากันเป็นใกล้เคียง จึงแปลเป็น similar ไม่ใช่ equal เนื่องจากสื่อถึงความเท่ากันพอดี</p> <p>4. “เด็ก ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ และในที่นี้คือเด็กกลุ่มเดียว</p> <p>5. “กลม ๆ” ความหมายเบาลง จึงแปลว่า roundish เพราะ suffix -ish ให้ความหมายไปในทางอ่อนลง</p> <p>“เท่า ๆ” ความหมายเบาลง จากเท่ากัน เป็นใกล้เคียง</p>
<p>คุณยายมองดูผู้ใหญ่ปั้นอย่างคล่องแคล่วและรวดเร็ว ขลิบริมด้วยนิ้วสองนิ้ว เป็นเกลียวเสมอกันเป็ยบอย่างสวยงาม แป้งสีปลาสลิดสีส้ม ขนบจับก็ใส่ไส้กุ้ง หมู ปูทะเลให้แปลกกันออกไป เป็นรูปถุงเปิดปากบ้าง ปิดปากบ้าง จับปากถุงเท่ากันทุกจับอย่างรวดเร็วและสวยงาม <u>จริง ๆ¹ พี่ ๆ² ถึงจะทำได้แต่ก็ไม่เก่งและรวดเร็วเท่าคุณป้าและคุณแม่</u> เสร็จแล้วก็เรียงใส่รังถึงนี้ให้สุก คุณป้าให้เด็ก ๆ³ ลองทำบ้างเหมือนกัน คุณยายมักใส่ไส้มากไปหน่อย แป้งทะลุทุกที จับก็ไม่เท่ากัน ได้แต่บีบให้ติดกันเท่านั้น ขลิบริมก็ไม่ใช่ทำยังไง ๆ⁴ ก็ไม่เป็นจับอย่างคุณ</p>	<p>Grandma looked on as the adults folded the dumplings swiftly and made pleats using their two fingers. The folds were beautifully even. <i>Paeng sib</i> dumplings were stuffed with striped snakehead. The other dumplings were stuffed with shrimp, pork or sea crab for variety. Some dumplings were open like bags some were close. The adults formed even pleats quickly and <u>exquisitely</u>¹. <u>The teenage girls</u>² could make the pleats but weren't as fast and good as Grandma's aunt and mother. Folded dumplings were placed inside a steamer until they were cooked. The aunt allowed <u>the children</u>³ to try their hands at folding dumplings too. Grandma usually overstuffed dumplings, causing them to burst. She couldn't make pleats – only pressed two sides of</p>	<p>1. “จริง ๆ” ความหมายหนักขึ้นและยังไปขยาย “สวยงาม” ด้วย จึงแปลเป็น exquisitely เพราะได้ทั้งในแง่ของทั้งความงามและการเน้นความหมาย</p> <p>2. “พี่ ๆ” หมายถึงกลุ่มเด็กสาววัยรุ่น กลุ่มเดียวกับที่กล่าวถึงไปก่อนหน้านี้แล้ว</p> <p>3. “เด็ก ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ และในที่นี้คือเด็กกลุ่มเดียวจึงต้องมีตัวบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจงคือ the</p>

<p>ป้าได้ บั่นกันไปตามเรื่อง ตาม ประสาเด็กแสดงฝีมือ</p>	<p>wrappers to seal a dumpling – or trim the excess. <u>Despite her very best effort</u>⁴, she couldn't make beautiful pleats like her aunt did. The children folded the dumplings as they pleased.</p>	<p>4. “ยังไง ๆ” ความหมายของคำหนักขึ้นในที่นี้หมายถึง “ไม่ว่าจะทำอย่างไร” จึงแปลด้วยวลี <i>Despite her very best effort</i> ผู้วิจัยใช้ <i>very</i> เพื่อแสดงถึงการเน้นความ</p>
<p>เมื่อทำพอกับจำนวนที่ตั้งแล้ว แป้งและไส้ที่เหลือคุณป้าก็ให้ เด็ก ๆ แสดงฝีมือได้ เด็กผู้ชายรุ่น โตก็แสดงฝีมือบ้าง เพราะเห็น คุณป้าปั้นแป้งสับเป็นรูปปลา รูปร่างสวยงาม ปลา ก็มีเกล็ด เล็ก ๆ¹ เป็นพิเศษให้คุณปู่ เด็ก ๆ ผู้ชายก็ปั้นเป็นเป็ดบ้าง ปลาบ้าง มีพี่ชายคนหนึ่งพิศดาร ปั้นเป็น รูปจิ้งจกหลายตัว แล้วใส่รังถึง นี้ไปด้วย เมื่อสุกแม่ครัวก็เปิด ออกเพื่อจะหยิบมาใส่ถาด บังเอิญแม่ครัวคนนี้แกลเกลียด กลัวจิ้งจกหน้าตาพอเปิดฝา ออกมาพบจิ้งจกตัวเป็นมันใส แจ๋ว ก็ร้องอะอะลั่น ทั้งฝรั่งถึง วังหนี่ พวกพี่ ๆ ผู้ชาย³หัวเราะ ชอบใจกันใหญ่ที่แกล้งแม่ครัว ได้ ถึงรู้ว่าเป็นแป้งสับ ยังไง ๆ⁴ ก็ ยังเกลียดอยู่ดี แกลไม่ยอมหยิบ แป้งสับจิ้งจกเด็ดขาด</p>	<p>Once they completed the order, the aunt let the children show their skills with the excess wrapper and stuffing. The older boys decided to show off because they saw the aunt make a dumpling in the beautiful shape of fish and turtle. Fish dumplings had <u>tiny</u>¹ scales on them were especially made for Grandma's grandfather. <u>The boys</u>² formed dumplings in the shape of duck or fish. One of them was strange and made many gecko dumplings. He put them in a steamer. When they were done, a female cook opened the lid to move the dumplings onto a tray. It just so happened that she was terribly terrified of geckos. Once she saw the gleaming and transparent geckos inside the steamer, she shrieked, threw the lid and ran away. <u>The older boys</u>³ laughed wholeheartedly because they pulled a prank on the cook. <u>Even though</u>⁴ she knew they were dumplings, she was disgusted and refused to touch the geckos.</p>	<p>1. “เล็ก ๆ” ความหมายหนักขึ้น จากเล็กเป็นเล็กมากจึงแปลเป็น <i>tiny</i> 2. “เด็ก ๆ ผู้ชาย” แสดงรูปพหูพจน์ และพูดถึงกลุ่มเด็กผู้ชายกลุ่มเดียว 3. “พวกพี่ ๆ ผู้ชาย” แสดงรูปพหูพจน์ และพูดถึงกลุ่มเด็กผู้ชายที่อายุมากกว่า 4. “ยังไง ๆ” ทำให้ความหมายของคำหนักขึ้น จึงแปลเป็น <i>even though</i> เพราะ <i>even</i> เป็น <i>adverb</i> ที่สื่อการเน้นความหมาย มีน้ำหนักมากกว่าการแปลเป็น <i>although</i> หรือ <i>though</i></p>

<p>บางทีก็มีผู้ว่าจ้างให้ทำสาकुไส้หมู ไส้ปลา เรื่องสาकुนี้ไม่ยากนัก ไม่ต้องใช้ฝีมืออะไร แต่คุณยายทำที่ไรก็ต้องทะลุทุกทีเพราะตักไส้ใส่มากเกินไปนั่นเอง ตั้งใจจะให้อร่อย ๆ คุณยายกลัวว่าผู้ใหญ่จะมาเห็นสาकुที่ทะลุนั้น รีบกลับเกลื่อนด้วยวิธีเอาไส้มากินแล้วเอาแป้งสาकुที่เสีย ๆ โยนลงไปในสระข้างหน้าต่าง รื้อย ๆ จนคุณป้าสงสัยว่า สาकु และไส้เท่านั้นจะต้องทำได้ก็รื้อย ลูก มันน้อยผิดสังเกตไปมาก จึงถูกจับได้ว่าเอาไปโยนน้ำเสียหมดเพื่อปกปิดความผิด จึงถูกสั่งห้ามไม่ให้ช่วย เดี่ยวขาดทุนมาก ได้แต่ดูเท่านั้น และได้กินสาकुที่ยกออกจากถังถึงแล้วไส้ทะลุ ลูกดี ๆ เก็บไว้ขาย</p>	<p>Sometimes they were hired to make pork-filled or fish-filled sago balls. Although sago balls weren't so hard to make and didn't require much skills, Grandma always burst her balls because she overstuffed them. She wanted to make them <u>very delicious</u>⁵. Grandma was afraid that an adult would see her burst balls so she tried to cover up. She ate the stuffing and threw the <u>spoiled sago pearls</u>⁶ into a pond next to the windows <u>again and again</u>⁷ until her aunt became suspicious. She knew how many balls could be made with the amount of sago pearls and stuffing she prepared. The output was noticeably low so Grandma was caught and her cover-up was exposed. Grandma was banned from making sago balls or else they would make loss. She could only watch and got to eat sago balls that exploded in the steamer. The <u>good ones</u>⁸ were for sale.</p>	<p>5. “อร่อย ๆ” ความหมายหนักขึ้นจึงขยาย delicious ด้วย very 6. “เสีย ๆ” แสดงความเป็นพวกเดียวกันและรูปพหูพจน์ 7. “รื้อย” และ “รื้อย ๆ” เป็นกริยาวิเศษณ์ที่ไม่มี ความแตกต่างทางความหมายนัก เพราะหมายถึงการกระทำอะไรซ้ำ ๆ ทั้งคู่ 8. “ดี ๆ” แสดงความเป็นพวกเดียวกันของสิ่งที่มีลักษณะร่วมกันและรูปพหูพจน์</p>
<p>เด็กก็มีโอกาสเพียงแต่กินแป้งดิบที่ได้แสดงฝีมือไว้ หรือที่ทะลุเมื่อยกออกจากถังถึงเท่านั้น ดี ๆ¹ เก็บไว้ให้ผู้ใหญ่หรือเอาไว้ขาย เมื่อพี่ชายเอาจิ้งจกใส่จานไปให้คุณปู่ด้วย คุณปู่เห็นแล้วก็ไม่กลัว กลับหัวเราะชอบใจ บอกว่า</p>	<p>The children only got to eat <i>paeng sip</i> dumplings that they made themselves or those that burst in the steamer. The <u>good ones</u>¹ were kept for the adults or for sale. Grandma's brother brought their grandfather a gecko dumpling on a plate. He wasn't afraid of it but laughed</p>	<p>1. “ดี ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ของสิ่งที่มีลักษณะร่วมกันอย่างหนึ่ง ในที่นี้คือ “ลูกสาकुหลายลูกที่นิ่งแล้วไม่แตก” ไม่ใช่ลูกสาकुที่ “ดีมาก” หรือ “ค่อนข้างดี”</p>

“เข้าทำดี ต้องลองชิม” คนบ้านจึง ขี้มน้อยขี้มใหญ่ที่คุณปู่ชอบ	wholeheartedly and said, “Good idea! I must try.” The brother smiled with gladness because his grandfather liked it.	
---	--	--

บทที่ 14 กลางคืนเดือนหงาย (64-68)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>กลางคืนเดือนหงาย</p> <p>กลางคืนเดือนหงายในหน้าร้อนมักนอนไม่ค่อยหลับกัน ผู้ใหญ่ก็เลยอนุญาตให้เด็ก ๆ¹ นอนดึกกันได้ เพราะโรงเรียนปิดไม่จำเป็นต้องตื่นแต่เช้านัก คุณอาคนเล็กจึงชวนบรรดาหลาน ๆ² อันมีคุณตาและคุณยายเป็นต้นมานั่งล้อมวงกันที่นอกชานใหญ่เป็นลานกว้างใช้เป็นที่ชุมนุมได้สารพัดงาน คุณอาคนเล็กเป็นหัวโจกนำหลาน ๆ³ ตามเคย</p>	<p>Full Moon Nights</p> <p>It's hard to fall sleep on full moon nights during the summer so the adults allowed <u>the children</u>¹ to stay up late. The schools closed so there was no need to get up early. The youngest uncle invited his <u>nieces and nephews</u>², which included Grandpa and Grandma, to sit in a circle at the outdoor floor of their house where people gathered for many occasions. The uncle acted as a ringleader, leading <u>them</u>³ in fun activities as usual.</p>	<p>1."เด็ก ๆ" แสดงความเป็นพหูพจน์ เดิม the เพราะพูดถึงเด็กกลุ่มเดียว</p> <p>2. "หลาน ๆ" แสดงความเป็นพหูพจน์ เดิม possessive pronoun เพื่อแสดงความเฉพาะเจาะจงว่าเป็นกลุ่มใดและมีความสัมพันธ์อย่างไรกับคุณอา ไม่ควรแปลว่า grandkid เพราะหมายถึง "ลูกของลูก" เท่านั้น แต่หลานของระบบญาติไทยนับรวมลูกของพี่น้องด้วย</p> <p>3. "หลาน ๆ" ในตำแหน่งที่สองแสดงความเป็นพหูพจน์และเป็นเด็กกลุ่มเดิม จึงใช้สรรพนาม "them" แทน</p>
<p>ทุกคนอาบน้ำสะอาดแล้ว จะไปเที่ยววิ่งเล่นซุกซนให้เหงื่อออกและทำเสื้อผ้าเปื้อนอีกไม่ได้ ต้องเล่นเงียบ ๆ¹ อยู่แต่ในบ้าน จึงล้อมวงเล่นทายปัญหา สารพัดที่คุณอาไปจดจำมาจากโรงเรียนมาทายหลาน ๆ² หลานก็ตอบได้บ้างไม่ได้บ้าง บางครั้งก็หมดปัญหา คุณอา也给เล่นต่อคำที่คล้องจองกันแล้วแต่กลอนจะพาไป ให้คล้องกันเท่านั้น เป็นพอ ความจะต่อกันหรือไม่ นั้นไม่สำคัญ ต้องคิดเร็ว ๆ³ ห้าม</p>	<p>After having a bath, the children couldn't run around until they sweated or dirtied their clothes. They had to play <u>very quietly</u>¹ in the house only. They sat in a circle and the uncle asked <u>the children</u>² riddles that he learned at school but they couldn't answer them all. When he ran out of questions, they played a rhyming game to let their imagination run free. A player had to come up with a word that rhymed with the word previous player had said. It didn't matter they formed a meaning.</p>	<p>1."เงียบ ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึงขยาย quietly ด้วย very</p> <p>2. "หลาน ๆ" แสดงรูปพหูพจน์และหมายถึงเด็กกลุ่มเดียวจึงต้องมี the เป็นตัวบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจง</p> <p>3. "เร็ว ๆ" ความหมายหนักขึ้นจึงขยาย quickly ด้วย very</p>

<p>คิดช้า ถ้าคิดนานถือว่าแพ้แล้ว เด็กโต ๆ⁴ ก็ไม่ค่อยจะติดขัด แต่ เด็กเล็ก ๆ⁵ ไม่เข้าใจว่าการคล้องจองมันเป็นยังไงกัน ก็บอกคำออกมาส่ง ๆ⁶ ซึ่งไม่มีท่าว่าจะคล้องเลย ทำให้ต้องหัวเราะกัน สนุกสนาน จนเด็กพอสมควร ผู้ใหญ่จึงมาเรียกให้ไปล้างเท้าเข้านอน</p>	<p>The players had to think <u>very quickly</u>³ or lost if they took too much time to think. <u>The older children</u>⁴ didn't have much problem coming up with rhymes but <u>the younger ones</u>⁵, who didn't understand what rhyming was, just said words <u>at random</u>⁶, causing roar of laughter. When it was rather late, the adults would tell them to wash their feet and go to bed.</p>	<p>4. และ 5. "เด็กโต ๆ" แสดงรูปพหูพจน์ของเด็กกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะร่วมกัน ไม่ได้หมายถึงเด็กที่โตมากหรือค่อนข้างโต "เด็กเล็ก ๆ" ก็สื่อความหมายทำนองเดียวกัน ไม่ได้หมายถึงเด็กที่ยังเด็กมากหรือค่อนข้างเด็ก</p> <p>6. "ส่ง ๆ" เป็นการซ้ำคำที่ไม่มีเค้าความหมายเดิม ต้องหาคำเทียบเคียงในภาษาแปลเท่านั้น วลี at random หมายถึงทำอะไรโดยไม่ได้อำนาจหรือคิดพิจารณาล่วงหน้าจึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p>
<p>บางคืนเบื่อทนายปัญหาที่เล่าเรื่องผี ซึ่งคุณอา ก็ไปจำมาจากโรงเรียนมาเล่าให้ฟัง จริงบ้าง ไม่บ้าง เวลาจะเล่าเรื่องผีก็ต้องดับไฟให้หมดเหลือแต่พระจันทร์เท่านั้น คุณยายเป็นเด็กกลัวผีขอดเยี่ยมไม่อยากจะฟังเลย แต่ก็อยากจะรู้เรื่องว่าคุณอาคนเล็กจะไม่ว่าอะไรบ้าง คุณอาและพี่โต ๆ¹ รู้ว่าคุณยายและน้องเล็ก ๆ² กลัวผีหนักหนา ก็ยิ่งแกล้งทำเสียงให้น่ากลัว สยดสยอง แล้วยังดับไฟเปิดไฟสลับกันให้มันน่ากลัวขึ้นไปอีก คุณยายและน้องพากันกลัวนั่งเบียดคอดกันไปอยู่ตรงกลางวงคนโต ๆ³ ก็ยิ่งแกล้งหนักขึ้น</p>	<p>On the nights that they became bored with questions, the uncle would tell ghost stories that he learned at school. Some were true and some weren't. When he told ghost stories, the only source of light allowed was the moon. Grandma, who was number one for being terrified of ghosts, didn't want to hear scary stories, but she couldn't help herself wanting to know her uncle's stories. He and <u>the older children</u>¹ knew that Grandma and <u>the younger ones</u>² were terrified of ghosts so they used scary voices and switched the lights on and off repeatedly to make them even more scared. Grandma and the younger children huddled up in the middle of the</p>	<p>1. และ 2. "พี่โต ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์และหมายถึงเด็กกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอย่างหนึ่งร่วมกันจึงนำหน้าด้วย the "น้องเล็ก ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์และหมายถึงเด็กกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอย่างหนึ่งร่วมกันจึงนำหน้าด้วย the</p> <p>3. "คนโต ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์และหมายถึงเด็กกลุ่มหนึ่งที่มีลักษณะอย่างหนึ่งร่วมกันจึงนำหน้าด้วย the</p>

<p>ออกไปนอกวงแล้วทำเสียงหมา หอน ทำเสียงนกฮูกร้อง “ก๊วก ก๊วก ก๊วก” ซ้ำ ๆ⁴ ให้น่ากลัวยิ่งขึ้น พวกซึซลาตก็พากันร้องกรีด กรีด ๆ⁵ เสียงดัง จนผู้ใหญ่ต้อง ลงมาดู พอรู้ว่าคุณอาและพี่ ๆ⁶ หลอกน้องเล่าเรื่องผี ก็คิดว่า “รู้ แล้วว่าน้อง ๆ⁷ กลัวก็หลอก ทำ ให้น้องนอนละเมอมาก เพราะ ฝันร้าย” แล้วก็ให้เลิกเล่าแก๊ง น้อง ๆ⁸ คืนนั้นคุณยายนอนฝัน แต่เรื่องผี แล้วก็ละเมอทั้งคืน</p>	<p>circle. <u>The older children</u>³ teased them further. They walked away from the circle and howled or <u>very slowly</u>⁴ made owl sound that went "Whooh whooh" to create an even more scary atmosphere. The faint-hearted children <u>screamed and screamed</u>⁵ loudly until an adult walked out to see them. When Grandma's grandpa realised that the uncle and <u>the older children</u>⁶ had scared the younger ones with ghost stories, he scolded them, "You already know that <u>the younger children</u>⁷ are afraid of ghosts. They would murmur during sleep because of nightmares" He told them to stop scaring <u>the younger ones</u>⁸ with ghost stories. That night Grandma dreamt of ghosts and murmured during sleep all night.</p>	<p>4. "ซ้ำ ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้ หนักขึ้น จึงขยาย slowly ด้วย very</p> <p>5. "ร้องกรีดกรีด ๆ" เป็นการแสดง การทำกรีดซ้ำมากกว่าหนึ่งครั้ง</p> <p>6. 7. และ 8. "พี่ ๆ" เป็นการซ้ำคำนาม แสดงรูปพหูพจน์ และหมายถึงเด็ก กลุ่มหนึ่งต้องมี the บ่งชี้ความ เฉพาะเจาะจง "น้อง ๆ" เป็นการแสดง รูปพหูพจน์เช่นกัน และหมายถึงเด็ก กลุ่มหนึ่งต้องมี the บ่งชี้ความ เฉพาะเจาะจง</p>
<p>คุณปู่กำชับกับคุณอาคนเล็กว่า “ถ้าเล่าเรื่องผีให้หลาน ๆ¹ ฟังอีก จะไม่ให้เข้าร่วมวง จะให้นั่งเอา แต่คอยปิดยุงจนตึก” คุณอาแล้ว ถูknั้งปิดยุงวงแหงคนเดียว จึง ต้องเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นแทน เล่าเรื่องไปล่าสัตว์ พบเสือพบ หมี ตามที่ไปจดจำมาจาก โรงเรียนอีก และพวกที่เคยไป ป่าแล้วก็วกเข้าเรื่องเสือสมิง</p>	<p>Grandma's grandpa warned the uncle, "If you tell <u>them</u>¹ ghost stories again, I won't let you join the circle. You will be swinging a whip to scare away mosquitoes all night instead." The uncle didn't want the boring and lonely job of keeping mosquitoes away so he changed the subject to hunting trips with encounters with tigers and bears that he learned at school. Those who had been</p>	<p>1. "หลาน ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ แต่เป็นการกล่าวซ้ำถึงกลุ่มเด็กกลุ่มเดิม ควรใช้ pronoun เพื่อเลี่ยงการแปลโดย ใช้คำเดิมซ้ำ และทำให้ภาษาของบท แปลมีความเป็นธรรมชาติ</p> <p>2. ผู้วิจัยเลือกแปลส่วนที่ขีดเส้นใต้ที่ไม่ มีในวัฒนธรรมปลายทางด้วยการใช้คำ ยืม (<i>suea saming</i>) + คำบอกประเภท กว้าง ๆ (ghost) + คำบอกลักษณะ (shape-shifting tiger) และไม่ได้แปล “แปลงเป็นผู้หญิงในป่า” อย่างตรงตัว</p>

<p>แปลงเป็นผู้หญิง²ในป่า เรื่องผีป่า เจ้าป่าเจ้าเขาให้เด็กเล็ก ๆ³ กลัวอีกจนได้ เล่าไปก็ทำท่าหน้ากลัวต่าง ๆ⁴ ชูว่าถ้าพวกซี้ซลาดอย่างคุณยายไป รับรองว่าเสือกาบเอาไปกินก่อนเพื่อน เพราะเสียมันชอบคนซี้ซลาดและกลัวผี คุณยายไม่กลัวเพราะอยู่ในบ้านไม่มีวันไปป่าหรอก จึงไม่กลัวเสียมึงแต่กลัวผีมากกว่า</p>	<p>in the forest brought up tales of <u>shape-shifting tiger ghost called <i>suea saming</i></u>², forest ghosts and forest guardians to scare <u>the younger children</u>³ again. They made <u>various scary gestures</u>⁴ while telling these stories. They warned that if faint-hearted children like Grandma ever went into the forest, they would be eaten by the tiger ghosts first. They said tiger ghosts liked to prey on cowards and those who were afraid of ghosts. Grandma wasn't scared of tiger ghosts because she would stay in her house and never set foot in a forest. She was more afraid of general ghosts.</p>	<p>เป็น (tiger ghosts called <i>suea saming</i> that can shape-shift into women in forest) เพราะเป็นบทแปลที่จริงจัง และการบอกลักษณะว่าแปลงร่างได้โดยไม่ได้ระบุว่าแปลงเป็นสิ่งใดก็ไม่ได้คิดไปจากตำนานเกี่ยวกับเสียมึงที่เชื่อกันว่าแปลงร่างเป็นคนได้หลายรูปแบบ</p> <p>3. "เด็กเล็ก ๆ" หากไม่มีบริบทแล้วอาจเข้าใจเป็นว่าเด็กที่มีอายุน้อย แต่ในที่นี้แสดงรูปพหูพจน์ และหมายถึงเด็กกลุ่มเดียว</p> <p>4. "ต่าง ๆ" เป็นคำวิเศษณ์ที่สื่อถึงหลายสิ่งที่ไม่เหมือนกัน ใช้คำคู่เทียบเป็นได้ทั้ง various</p>
<p>เมื่อไม่มีอะไรจะเล่า จะหลอกและทายต่อไปแล้ว คุณอาหัวโจกก็นำหลานร้องเพลง มีเพลงอะไรที่จำได้ก็ร้องกันไป ตั้งแต่เพลงกล่อมเด็ก เพลงจี้จี้ต่าง ๆ¹ จนถึงเพลงจากแผ่นเสียงไบลานที่บ้านด้วย รวมทั้งเพลงละครอะไร ๆ² ที่จำมาจากคนในบ้าน จนคอแหบคอแห้งไปตาม ๆ³ กัน</p>	<p>When the uncle ran out of tales or riddles, he led the children in singing songs. It could be any songs that they remembered from lullabies, <u>different songs they sang during plays</u>¹, songs from vinyl records or songs from <u>various</u>² plays that they learned from someone in the house. They all <u>joined in</u>³ the singing until their throats parched.</p>	<p>1. "ต่าง ๆ" เป็นวิเศษณ์ที่ให้หมายถึงหลายสิ่งที่ไม่เหมือนกัน ใช้คำคู่เทียบได้ทั้ง different หรือ various</p> <p>2. "อะไร ๆ" ขยายเพลงละครหมายถึงหลายสิ่งของสิ่งนั้นอย่างไม่เจาะจง ใช้คำคู่เทียบเป็น various</p> <p>3. "ตาม ๆ" ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป ในที่นี้สื่อถึงการที่หลายคนกระทำสิ่งหนึ่งร่วมกัน จึงแปลเป็น join in</p>
<p>วันหนึ่งคุณปู่ซื้อวิทยุมา วิทยุเป็นของใหม่มากน่าตื่นเต้นจริง ๆ¹ มีรายการฟังเฉพาะตอนกลางคืนเท่านั้น ฉะนั้น</p>	<p>One day Grandma's grandpa bought a radio. Radios were a novelty that people were <u>truly excited</u>¹ about. There were programmes in the evening only.</p>	<p>1. "จริง ๆ" เน้นความหมายทำให้หนักขึ้นจึงขยาย excited ด้วย really</p>

<p>ตอนกลางคืนหน้าร้อนจึงเปลี่ยนจากการเล่าเรื่องผีต่าง ๆ² ทยายปัญหาเป็นการฟังวิทยุแทน กลางคืนนอกจากจะมีพวกลูก ๆ หลาน ๆ³ มาฟังกันที่นอกชานแล้ว พวกแม่ครัว คนสวน คนขับรถและคนใช้อื่น ๆ⁴ มานั่งฟังกันตามชั้นบันไดเต็มไปด้วยหมุด เพราะทุกคนอยากฟังข่าวต่าง ๆ⁵ คนตรี มโหรี แล้วยังมีละครย่อยตลก ๆ สนุก ๆ⁶ ให้ฟังอีกด้วย พวกคนใช้ผู้หญิงที่เคยติดยี่เก เคยไปคูทุกคืน ๆ⁷พากันงดหมุดมานั่งฟังวิทยุแทนแล้วคุณปู่ก็อนุญาตให้มาฟังทั่ว ๆ⁸ กัน</p>	<p>Summer night activity changed from <u>various</u>² ghost stories and quizzes to listening to the radio. <u>His children and grandchildren</u>³ gathered at the outdoor floor to listen to it while the cooks, the gardeners, the drivers and <u>the other</u>⁴ servants sat on the outdoor stairs. Everyone wanted to listen to <u>different kinds</u>⁵ of news, music, Thai orchestra and <u>hilarious comedy</u>⁶ sketches. The female servants who were addicted to Thai stage drama <i>likay</i> and had to go see it <u>every single night</u>⁷ all stopped to listen to the radio instead. Grandma's grandpa allowed everyone in the house to enjoy the radio <u>together</u>⁸.</p>	<p>2. "ต่าง ๆ" เป็นวิเศษณ์ที่ให้หมายถึงหลายสิ่งที่ไม่เหมือนกัน ใช้คำคู่เทียบเป็นได้ทั้ง different หรือ various</p> <p>3. "พวกลูก ๆ หลาน ๆ" แสดงรูปพหูพจน์มีทั้งคำว่าพวกและไม้มกกำกับ ในที่นี้หมายถึงกลุ่มลูกและหลานของคุณปู่จึงระบุนความเฉพาะเจาะจงด้วย his</p> <p>4. "อื่น ๆ" แสดงความเป็นพหูพจน์ของสิ่งที่ต่างกันออกไป other จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>5. "ต่าง ๆ" เป็นวิเศษณ์ที่ให้หมายถึงหลายสิ่งที่ไม่เหมือนกัน ใช้คำคู่เทียบเป็นได้ทั้ง different หรือ various</p> <p>6. "ตลก ๆ สนุก ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้น hilarious จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>7. "ทุกคืน ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้น every single จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>8. "ทั่วกัน" และ "ทั่ว ๆ กัน" ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมายนัก ในที่นี้หมายถึงทั้งหมดทุกคน จึงแปลเป็น together เพื่อสื่อว่าทุกคนฟังวิทยุด้วยกัน</p>
<p>พวกผู้หญิงไม่นั่งฟังเปล่า ยังหา งานมาทำด้วย นั่งเจียนหมากจิบพลูไปบ้าง นั่งเจียนใบตองสำหรับทำกับข้าวใส่บาตรตอนเช้าบ้าง บางคนเอาไม้ก้านธูปมา</p>	<p>The women weren't just enjoying the radio; they worked while listening to it too. Some prepared <i>paan</i>, chewing stimulant made of betel leaves and areca nuts. Some made food containers out of</p>	<p>1. "พลาบ" และ "พลาบ ๆ" ไม่ได้มีความหมายแตกต่างกัน แสดงการกระทำสองอย่างในระยะเวลาเดียวกัน จึงใช้ while ที่เป็น conjunction และ</p>

<p>เหล่าเป็นไม้กั๊ดไว้ใช้ ร้อยดอก มะลิ ดอกพิกุล เสียบด้วย กั๊ดปั้งหาบั้ง คุณแม่ของคุณยาย ก็นั่งถักลูกไม้ไปด้วย คุณป้ามัก เอาผ้ามานั่งเย็บสอยไปพลาง ๆ¹ นอกชานใหญ่กลางบ้านจึงเป็น ที่สำราญของทุก ๆ คน²ในบ้าน จริง ๆ³</p>	<p>banana leaves in preparation for the morning almsgiving. Some sharpened used incense sticks into pins for making garlands of jasmine or bullet wood. Some put the flowers on a dry sea fan. Grandma's mother knitted laces. Her aunt sewed clothes <u>while listening to the</u> <u>radio</u>¹. The outdoor floor was a <u>truly</u> <u>happy</u>³ place for <u>each and everyone</u>² in the family.</p>	<p>สร้างส่วนเสริมที่ขีดเส้นใต้เพื่อให้เห็น แปลมีความเป็นธรรมชาติ อาจตัดส่วน ที่ขีดเส้นใต้ออกได้เพราะจากบริบทก็ ทราบได้อยู่แล้วว่าเป็นการทำงาน ระหว่างฟังวิทยุ</p> <p>2. "ทุก ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้ หนักขึ้น each and every จึงเป็นคำคู่ เทียบที่เหมาะสม</p> <p>3. "จริง ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้ หนักขึ้น จึงขยาย happy ด้วย truly</p>
---	---	---

บทที่ 16 เรือแม่เรือโยง (74-78)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>เรือแม่เรือโยง</p> <p>เมื่อสมัยโบราณ เมืองไทยเรานิยมใช้แม่น้ำลำคลองเป็นทางสัญจรไปมา ฉะนั้นบ้านเรือนวัด วาอารามและร้านโรงเลื่อยโรงสี จึงมักตั้งอยู่ริมแม่น้ำลำคลองหนาแน่น เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก ๆ ก็ยังใช้แม่น้ำลำคลองเป็นทางสัญจรกันอยู่ไม่น้อย ถึงแม้ว่าจะมีถนนหนทาง มีรถลาก รถยนต์ รถรางใช้กันแล้วก็ตาม ในลำแม่น้ำเจ้าพระยามีเรือแม่สองชั้นสีแดง เรือแม่สี่เหลี่ยมใช้เครื่องยนต์เครื่องยนต์แล่นรับส่งผู้โดยสารแล้ว แต่นาน ๆ² จึงจะมาสักลำ เรือยนต์นี้ชาวบ้านเรียกว่า “เรือแม่” แล่นช้ามาก เห็นมาแต่ไกล อีกนานกว่าจะมาถึง เครื่องยนต์ก็เสียงดัง หนวกหูน่ารำคาญ พูดคุยกันไม่ได้ยิน</p>	<p>Boats</p> <p>In the past, Thai people travelled by boat in rivers or canals. Houses, temples and mills were densely built on the banks of canals and rivers. When Grandpa and Grandma were <u>very young</u>¹, people still used waterways as their travel route even though rickshaws, cars and trams had already been available. In the Chao Phraya River, there were double-decker passenger boats in red and the other passenger boats in green. They arrived once every <u>very long</u>² while and people called them "ruea mae". They were very slow and people could spot them coming at a distance but it would be long before it actually arrived. Their engines were so annoyingly deafening that people couldn't hear themselves talking.</p>	<p>1. "เด็ก ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย young ด้วย very</p> <p>2. "นาน ๆ" เน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย long while ด้วย very</p>
<p>ครั้งหนึ่งคุณยายและครอบครัว ได้มีโอกาสนั่งเรือแม่ที่แสนจะหนวกหูและแล่นช้านี้ เพื่อจะไปบ้านญาติผู้ใหญ่ที่อยู่ริมแม่น้ำ คุณยายเพิ่งเคยนั่งเรือแม่เป็นครั้งแรก ระหว่างที่นั่งเรือนี้รู้สึก</p>	<p>Once, Grandma and her family got on one of these slow and deafeningly noisy boats to visit an older relative whose house sat on the river bank. It was first time for Grandma to use a passenger boat. While on board, she felt so sleepy</p>	

<p>ง่วงมาก เพราะพูดคุยกันอย่างนี้ เรือจ้างไม่ได้ ไม่ได้ยินต้องใช้ ภาษาไปกัน อยากจะจับก็ไม่ได้ เครื่องยนต์มันส่งเสียงรบกวน เหลือเกิน จึงต้องแฉ่งใจนั่งชม ทิวทัศน์ตามริมฝั่งแม่น้ำไป เรื่อย ๆ¹ สองฟากแม่น้ำก็มี บ้านเรือน บ้านที่อยู่ริมแม่น้ำมัก สร้างอยู่บนเสาสูง ๆ สร้างอยู่บน ไม้ไผ่ผูกมัดเป็นแพซ้อน ๆ² กัน หลายชั้น เรียกว่า “แพลูกบวบ” บ้านแพหรือเรือนแพเหล่านี้ ป้องกันน้ำท่วมได้ดี น้ำขึ้นบ้านก็ ลอยตามน้ำ น้ำลงก็ลงข้างตาม น้ำ บ้านเหล่านี้ต้องล่ามโซ่ติดกับ หลักที่แข็งแรง มิฉะนั้นบ้าน อาจจะลอยไปตามกระแสน้ำได้ เวลาเรือแดงใหญ่สองชั้นแล่น ผ่านมาจะมีคลื่นมาก บ้านพวกนี้ ก็จะกระเพื่อมไปด้วย</p>	<p>because she couldn't talk with her family unlike when they sat in a rowing boat for hire. They couldn't hear each other and communicated only through hand gestures. She couldn't fall asleep either, thanks to the loud engine, so decided to tough it out and looked at all the sceneries along the river <u>for the time being</u>¹. Houses next to the river were supported by tall columns. They sat on <u>multiple</u> <u>layers</u>² of bamboo rafts. These raft houses weren't affected by flood. They moved up and down with the tide. These houses must be securely chained so they wouldn't float away in the river. They would also move up and down with many waves caused by a passing by double- decker boat.</p>	<p>1."เรื่อย ๆ" แสดงถึงการกระทำ ต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาหนึ่ง คำคู่ เทียบที่เหมาะสมคือ for the time being</p> <p>2."แพซ้อน ๆ กันหลายชั้น"แสดง การกระทำซ้ำ (นำแพมาซ้อนกันซ้ำ ๆ) แต่เมื่อผ่านกระบวนการปรับบท แปลจาก They sat on bamboo rafts which were stacked and stacked to form multiple layers... ซึ่งเป็นบท แปลที่ไม่สะดวกสละย ผู้แปลจึงเลือก แปลคำซ้ำนี้อย่างไม่รักษารูปประโยค ในต้นฉบับ และเอาบทแปลที่กระชับ แต่ได้ความไม่ต่างจากเดิม</p>
<p>โรงสีข้าว โรงเลื่อยไม้ก็ตั้งอยู่ ตามริมแม่น้ำทั้งนั้น เพราะ สะดวกแก่การขนข้าวและชัก ลากไม้ขึ้นจากน้ำ คุณชายเห็น เรือข้าวจอดรออยู่เป็นแถวที่หน้า โรงสี และเห็นกุลิแบกกระสอบ ข้าวเดินขึ้นลงบนไม้กระดาน แผ่นเดียวอย่างคล่องแคล่ว แพ ซุงที่จอดหน้าโรงเลื่อยเพื่อรอ</p>	<p>Sawmills and rice mills were all located on the river bank because it was convenient to transfer logs or rice in and out of them. Grandma saw a line of rice barges parked in front of a rice mill. The labourers carried rice bags on their backs, walking in and out of the boat on a plank so quickly. Rafts of logs in front of a saw</p>	

<p>ชักไม้ขึ้นไปปล่อยให้เป็นเสาและแผ่นกระดานต่อไป</p>	<p>mill waiting to be picked up and sawed into poles and boards.</p>	
<p>ตามลำแม่น้ำ คุณยายเห็นเรือไฟลากเรือบรรทุกข้าวผูกโยงกันคู่ ๆ เป็นแถวยาวเหยียด เป็นเรือฟ่ง เรือฟ่งเหล่านี้บรรทุกข้าวเปลือกมาจากนครสวรรค์ พิษณุโลก อุทัยธานี สิงห์บุรีหรืออยุธยา มาขายที่โรงสีกรุงเทพฯ เรือที่บรรทุกข้าวเปลือกมาเต็มเรือจะเทียบแปร้นากลัวจมจริง ๆ เพราะแคมเรืออยู่ใต้ผิวน้ำแล้ว แต่ไม่ยอมจม เรือลากจูงมาใช้กำลังไอน้ำมีฟืนไม้แสมเป็นเชื้อเพลิง ลากไปตามแม่น้ำอย่างช้า ๆ มากกรุงเทพฯเรียกขาล่อง ผิดกับขาขึ้นกลับไปเรือเบาลอยสูงลิ่ว ลากจูงได้เร็วกว่าเพราะเรือเปล่า แต่บางครั้งก็มีสินค้าบรรทุกไปบ้าง</p>	<p>Along the river, Grandma saw <u>pairs</u>¹ of tugboats dragging rice barges with towlines, forming a very long line. These boats carried unhusked rice from Nakhon Sawan, Phichit, Uthai Thani, Sing Buri or Ayutthaya. They came to sell their rice to Bangkok mills. The fully loaded rice barges looked as if they were about to <u>truly</u>² sink because their gunwales were underwater but they weren't. The tugboats' steam engines were fueled by mangrove firewood. They dragged the barges along the river <u>very slowly</u>³ but, on their way back, they moved along the river faster because they were empty or carry only some goods.</p>	<p>1. "คู่ ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ 2. "จริง ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย sink ด้วย truly 3. "ช้า ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย slowly ด้วย very</p>
<p>เรือที่ลากเรือข้าวนี้เรียกกันว่า "เรือโยง" หรือ "เรือลากจูง" มีหม้อน้ำใบใหญ่ มีกองฟืนไม้แสมกองอยู่เต็ม ลูกเรือคอยเอาฟืนโยนเข้าไปในเตาเพื่อต้มน้ำให้กลายเป็นไอน้ำ และมีแรงลากจูงเรือข้าวที่หนักแสนหนักเหล่านั้นไปยังโรงสีที่ต้องการ เรือนี้จึงมีปล่องควันทุกลำ เชือก</p>	<p>The tugboats are called "<i>ruea yong</i>" or "<i>ruea lak chung</i>" in Thai. Each had a big boiler and piles of mangrove firewood. Boatmen threw the firewood into the boiler to turn water into steam which, in turn, gave the boat the power to drag really heavy rice barges to their destined rice mills. The boats all had chimneys and very big ropes for towing rice barges.</p>	

<p>ที่ลากก็เส้นโตมาก ในเรือข้าว นั้นมีครอบครัวของคนเรือ กินนอน หุงข้าวต้มแกงเลี้ยงลูกอยู่ในเรือเสร็จ เรือลำหนึ่งมีหมาด้วย หมาก็ชูคอชมทิวทัศน์แม่น้ำเหมือนกัน</p>	<p>Families of boatmen ate, slept, cooked and raised children on a rice barge. There was a dog on one of the rice barges. It raised its neck up to take in the river scenery too.</p>	
<p>ไปเที่ยวเรือครั้งนี้ พี่ ๆ^๑ เอาหมาชื่อเจ้าไส้กรอกไปด้วย มันก็ชูคอชมบ้านเรือนตามริมแม่น้ำเหมือนกัน บังเอิญเหลือบไปเห็นหมาที่ในเรือข้าว มันจึงส่งเสียงเห่า หมาในเรือข้าวก็เห่าตอบต่างส่งเสียงเห่ากันขรม มันคงไม่ถูกชะตากัน พอเรือสวนกันพอเหมาะ เจ้าไส้กรอกก็กระโจนน้ำลงไป เรียกให้กลับเท่าไรก็ไม่ได้ยิน ฝ่ายหมาในเรือข้าวก็ไม่ยอมแพ้ กระโจนลงมาต่อสู้กันในน้ำอยู่พักหนึ่งแล้วก็เลิกragันไป ว่ายน้ำตามเรือแม่ที่แสนจะแล่นช้า ขึ้นมาบนเรือแล้วสะบัดขนอันเปียก โชครคบรรดานาย ๆ^๒ ของมันจนเปียกปอนไปตาม ๆ^๓ กัน แล้วก็เห่าคู่อริของมันต่อไป ผู้โดยสารที่กำลังง่วงเหงาหาวนอนอยู่ ก็พลอยตาโตดูเจ้าไส้กรอกด้วยความสนใจ</p>	<p>During this boat trip, <u>Grandma's older siblings</u>¹ brought along their dog named Sausage. It raised its neck up to look at buildings on the river's bank. It saw the other dog on the rice barge and started barking. The barge dog barked back before they noisily exchanged barks. It seemed like a dislike at first sight for them. As the two boats passed each other, Sausage jumped into the river and refused to return despite its masters' calling. The barge dog was unfazed and jumped into the river to fight Sausage. They fought for a while before returning to their respective boats. Sausage was able to catch up with the extremely slow passenger boat. It climbed up the boat and shook itself to dry off, showering <u>all</u>³ of its masters² with water in the process, and resumed barking at its new-found enemy. The sleepy passengers were awoken by Sausage, watching it with wide-eyed interest.</p>	<p>1. "พี่ ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ และระบุความเฉพาะเจาะจง ผู้วิจัยเลือกแปลด้วยการแสดงความเป็นเจ้าของให้สัมพันธ์กับตัวละครหลัก เพื่อให้ผู้รับสารในวัฒนธรรมแปลติดตามเรื่องได้ง่าย</p> <p>2. "นาย ๆ" เป็นคำนามที่ซ้ำแสดงความเป็นพหูพจน์ จึงต้องหาคำคู่เทียบและใช้คำนั้นในรูปพหูพจน์ตามหลักไวยากรณ์ของภาษาแปล</p> <p>3. "ตามกัน" และ "ตาม ๆ กัน" ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย ในที่นี้หมายถึงอาการร่วมที่เกิดขึ้นกับคนกลุ่มหนึ่งและใช้ร่วมกับคำว่า "กัน" ผู้วิจัยจึงแปลเป็น all เพื่อแสดงให้เห็นว่าอาการร่วมเกิดกับคนกลุ่มนี้</p>

<p>เมื่อจะจอดส่งผู้โดยสาร ช่างเครื่องจะตีระฆังสัญญาณดัง “แก๊งๆๆๆๆ” แล้วก็พาเรือลง และนายท้ายก็นำเรือเข้าเทียบท่า เขาเครื่องเสียงค่อยลงหายหนวกลงไปมาก เมื่อผู้โดยสารต้องการจะเรียกเรือ เขาจะเอาผ้าขาวม้าสีแดง ๆ² โบก ๆ³ แต่ไกลให้คนเรือเห็นจะได้นำเรือเข้าไปรับ ที่บ้านของคุณลุงที่อยู่ติดกับแม่น้ำคิดทำธงสีแดงโบก ๆ⁴ แต่ไกลให้คนเรือเห็นมาแต่ไกล ชงเห็นได้ชัดกว่าผ้าขาวม้า ต้องโบกกันนาน ๆ⁵ เพราะเรือมีน้อย พลาดเรือลำนั้นไปละก็ต้องรออีกหลายชั่วโมงกว่าเรือแม่ลำจะผ่านม่ออีก</p>	<p>When a passenger would get off, a mechanic would ring a bell that went, "clang clang clang"¹. The driver would bring the boat next to a pier and slow down the engine, greatly lessening its noise. When a passenger wanted to get on a boat, they <u>waved and waved</u>³ a reddish² loincloth so the driver would see them from a distance and pick them up. The uncle who lived next to the river made a red flag to be <u>repeatedly waved</u>⁴ at the boats. The flag was more noticeable than a loincloth. Passengers had to wave <u>for ages</u>⁵ because the boats rarely came. If they missed one, they would have to wait for several hours for the next one to come.</p>	<p>1. “แก๊งๆๆๆๆ” เป็นการซ้ำคำเลียนเสียง ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย ผู้วิจัยเลือกแปลด้วยการหาคำเลียนเสียงของสิ่งเดียวกัน ในวัฒนธรรมปลายทาง ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเสียงเดียวกับวัฒนธรรมต้นทาง ผู้วิจัยไม่ซ้ำจำนวนเสียงให้เท่ากับจำนวนเครื่องหมายไม่ยวมที่ปรากฏเพราะในขนบของภาษาแปลซ้ำสามครั้งก็แสดงการเกิดซ้ำ ๆ ของเสียงแล้ว</p> <p>2. “แดง ๆ” เป็นการทำให้ความหมายเบาลงในลักษณะให้ความใกล้เคียง ผู้วิจัยจึงเลือกแปลเป็น reddish เพื่อแสดงว่าเป็นโทนสีที่ใกล้กับสีแดง</p> <p>3. และ 4 “โบก ๆ” เป็นการแสดงการกระทำซ้ำจะแปลด้วยการขยาย wave ด้วย repeatedly หรือการเชื่อม wave สองคำด้วย and ก็ได้ตามความเหมาะสม</p> <p>5. “นาน ๆ” เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้น ผู้วิจัยเลือกแปลด้วยการตีความและใช้วลี for ages เป็นคำคู่เทียบ</p>
---	---	--

บทที่ 18 หม้อดิน (84-88)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>หม้อดิน (หน้า 84-88)</p> <p>เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็กนั้น หม้อดินเผายังเป็นภาชนะที่สำคัญชิ้นหน้าขึ้นตามาก ถึงแม้ว่าจะแตกง่ายก็ตาม แต่คนสมัยก่อนนั้นคงมือไม่หนัก เพราะหม้อดินบางลูกใช้ได้ทนทานตั้งสิบกว่าปีก็มี ถ้ายกขึ้นยกลงเบา ๆ มือ¹ แล้วก็ใช้กระຈ່ทำด้วยกะลามะพร้าว ตัก เพราะกะลานั้นเบาและไม่มีคม ไม่ทำให้ก้นหม้อทะลุ ถึงแม้ว่าจนคนหนักมือไปหน่อย แต่ผู้ใหญ่ห้ามใช้ทัพพิตองเหลืองกับหม้อดินเป็นอันขาด มันไม่เข้ากัน เผลอไปหน่อยก้นหม้อทะลุแล้ว</p>	<p>Clay Pots</p> <p>When Grandma and Grandpa were young, clay pots were people's containers of choice even though they easily broke. I guess people in the past weren't heavy-handed when they used things because some pots lasted for over a decade when they were <u>very carefully</u>¹ handled. They used <i>kracha</i>, ladles made of coconut shell, to scoop things in and out of these pots because they were round and light in weight. It wouldn't break the pots even when people were being heavy-handed too. The adults strongly forbade using brass ladles with clay pots. They didn't match as the ladle could break the pot.</p>	<p>1. “เบา ๆ” เป็นการเน้นความหมายจึงขยาย carefully ด้วย very</p>
<p>คุณตากับคุณยายเล่าว่า พอเกิดมาหม้อดำแขกก็เอาสายรกสายสะดือใส่หม้อดินใบเล็ก ๆ¹ หน่อย ไปฝังไว้ที่โคนต้นไม้ อาจจะเป็นมะพร้าวก็ได้ เพื่อให้เด็กเจริญงอกงามเหมือนต้นไม้ หุงข้าวต้มแกง ทำขนมกับหม้อดินทั้งนั้น หม้อดินนี้กลืนดินเผาหอมชวนกิน คุณยายเล่าว่า มีคุณลุงคนหนึ่งถึงสมัยที่มีหม้อข้าวทองเหลืองและอะลูมิเนียมเข้า</p>	<p>Grandpa and Grandma said that, after they were born, the midwife put their umbilical cords in <u>rather small</u>¹ pots and bury them next to trees so the babies would thrive like them. People used these earthen pots for cooking rice, curries and desserts. They added an aroma of fired clay to food, making it more appetising. Grandma told me that one of her uncles insisted on eating only rice cooked in a clay pot even when brass and aluminum</p>	<p>1. “เล็ก ๆ” ทำให้ความหมายเบาลงในลักษณะแสดงความใกล้เคียง ไม่ได้หมายความว่าเล็กมาก จึงขยาย small ด้วย rather</p>

<p>มาจากนอกแล้ว <u>ใคร ๆ</u>² ก็พากันนิยมใช้เพราะไม่ต้องกลัวกันทะเลาะอย่างมากรู้แค่ว่าแต่คุณลุงคนนี่ต้องกินข้าวที่หุงกับหม้อดินจนตาย ต้องมีหม้อข้าวใบเล็กหุงพิเศษไว้กินคนเดียว เพราะติดกลิ่นหม้อดินจริง ๆ³ ท่านบอกว่ามีกลิ่นหม้อดินแล้วเจริญอาหารดีนัก</p>	<p>pots had been imported to Thailand. <u>Everyone</u> took to these new pots because they didn't have to worry about breaking them. The worst they could do was to make a dent in them. Her uncle ate clay pot rice until he died. He had a special small pot for cooking rice because he was <u>truly</u>³ addicted to the earthen aroma. It got his appetite going.</p>	<p>2. “ใคร ๆ” เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ของสรรพนามแทนคนที่ไม่เฉพาะเจาะจง มีคำคู่เทียบได้ทั้ง everyone, anyone, everybody แต่จะเลือกใช้คำใดก็ได้ต้องพิจารณาจากบริบท 3. “จริง ๆ” ขยายอาการติดกลิ่นหม้อดิน และเป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นด้วยไม้ยมก truly จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p>
<p>ทำขนมปลากริมไข่เต่า กรองแครง ก็ต้องใช้หม้อดิน เพราะมีกลิ่นดินทำให้ขนมอร่อยขึ้น แล้วยังมีขนมอะไร ๆ¹ อีกหลายอย่างที่ต้องใช้หม้อดินทำ แล้วยาหม้อที่ขมขื่น ที่คุณยายเกลียดต้องแฉังใจกินนั้นก็ใช้หม้อดินต้มเหมือนกัน หมอยาให้ยามาต้มต้องใช้หม้อดินทั้งนั้น มีทั้งหม้อเล็กหม้อใหญ่</p>	<p><u>Various</u>¹ kinds of snacks such as <i>pla krim kai tao</i> or vermicelli in coconut syrup and <i>krong kraeng</i> or caramelised savoury cookies were prepared in clay pots because the earthen aroma made them more appetising. Those dreadfully bitter medicine that Grandma hated were also prepared in clay pots. People boiled an herbalist's prescription in a clay pot. These clay pots came in big and small sizes.</p>	<p>1. “อะไร ๆ” ในที่นี้บอกความหลากหลายและแสดงรูปพหูพจน์ various kinds หรือ different kinds of จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม ผู้วิจัยแปลโดยไม่ได้รักษาโครงสร้างของต้นฉบับเพื่อความกระชับ จากที่แปลว่า “<i>Pla krim kai tao</i> or ... them more appetising. Other types of snacks that were prepared in clay pots as well.” ผู้แต่งต้องการบอกว่าขนมหลายประเภทปรุงในหม้อดิน เพราะกลิ่นดินทำให้ขนมอร่อย ประโยคที่ขีดเส้นใต้จึงสามารถเอมารวมกับประโยคก่อนหน้าและเรียบเรียงใหม่ให้กระชับและสื่อความเท่าเดิมได้</p>
<p>หม้อดินพวกนี้มีฝาที่ทำด้วยดินเหมือนกัน แต่ไม่เรียกฝาหม้อ กลับเรียกว่า “ฝาละมี” ฝาละมีนี้นอกจากจะใช้ปิดหม้อแล้ว ยังใช้ต่างถ้วยได้อีก ใช้ทำอะไร ๆ¹ ได้หลายอย่าง คือหม้อดินนี้มักตบ</p>	<p>Their lids were also made of clay. Among <u>many uses</u>¹, they were used to cover the pots or as cups. The pots were beautifully glazed and decorated but the lids were plain looking and <u>rather rough</u>² to touch. Its coarseness came in handy for grating</p>	<p>1. “อะไร ๆ” ขยายประโยชน์ของฝาดูยที่ต่าง ๆ กันแต่ไม่ระบุชัดเจน many uses จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม 2. “สาก ๆ” ทำให้ความหมายเบาลงในเชิงแสดงความใกล้เคียงจึงขยาย rough ด้วย rather</p>

<p>แต่งขจัดมันให้สวย แต่ฝาละมีนั้น ไม่มีการตกแต่ง ปล่อยให้ สาก ๆ² อย่างนั้น ฉะนั้นจึงใช้ ความสากนี้ฝนอะไรได้หลาย อย่าง เช่น ฝนไฟลกับฝาละมี ฝน ยาอะไร ๆ³ ที่สำหรับกินหรือทา ก็ตามมักจะใช้ฝาละมีนี้ฝนแล้วก็ ละลายกับน้ำกระสาย ใช้เป็น ถ้วยได้เลย เอาจุกตั้งลงฝาก็ตั้งได้ แล้ว</p>	<p>cassumunar ginger. The ingredients of <u>any medicines</u> that needed to be consumed or applied on body were grated against the lids and then dissolved in a liquid. The lids could also be used as cups by turning them upside down and putting them down on their knobs.</p>	<p>3. “อะไร ๆ” สื่อถึงหลายสิ่งต่างกัน อย่างไม่เฉพาะเจาะจง ในที่นี้คือ วัตถุดิบต่าง ๆ สำหรับยาไทย any จึง เป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p>
<p>พ่อค้าแม่ค้าขายหม้อ เวลาขาย หม้อเอาหม้อวางคว่ำเรียง ซ้อน ๆ¹ กันไว้ทางหนึ่ง ส่วนฝา ละมีนั้นก็กอง ๆ² เอาไว้ต่างหาก ฝามีจำนวนน้อยกว่าหม้อ เพราะ บางคนต้องการหม้อเปล่าไม่ใช้ ฝา หม้อใส่ยา ก็ใช้แต่หม้อไม่ใช้ ฝา ถ้าหุงข้าวต้มแกงจึงจะใช้ฝา หม้อมักแตกก่อนฝา จึงซื้อขาย แยกกันได้ ฝานี้มีหลายขนาดมัก วางกองรวม ๆ³ กัน จะเอาด้วยก็ ลอง ๆ⁴ คูให้ขนาดพอเหมาะสม</p>	<p>Pot sellers <u>stacked and stacked</u>¹ pots upside down on one side and <u>piled and piled</u>² the lids on the other. There were fewer lids than pots because some bought just the pots. Medicine pots didn't need lids but cooking pots did. The pots usually broke before the lids. That was why they were sold separately. The lids of various sizes were put <u>together</u>³ in one pile. A buyer <u>tried them one-by-one until</u>⁴ they found one that fit their pots.</p>	<p>1. และ 2. “ซ้อน ๆ” และ “กอง ๆ” แสดงการทำริยาซ้ำกัน จึงแปลโดย การเชื่อมคำกริยาเดิมสองคำด้วย and 3. “รวมกัน” และ “รวม ๆ กัน” ไม่ได้ มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย จึง แปลเป็น together 4. “ลอง ๆ” แสดงการกระทำที่ซ้ำกัน ในที่นี้คือการลองจับคู่มือและฝาที่ ละคู่จนกว่าจะเจออันที่เหมาะสม try (something) one-by-one until... จึง เป็นสำนวนที่เหมาะสม</p>
<p>คุณตาเล่าว่า เมื่อเด็ก ๆ¹ ก็ขึ้นไป ตามประสาเด็ก ๆ² วันหนึ่งไป ทอดกฐินที่วัดในชนบท เด็ก ๆ ผู้ชาย³ไม่ไปฟังสวดถวายกฐิน เพราะไม่เห็นความสำคัญ ผู้ไป หาอะไร ๆ⁴ ที่แปลก ๆ⁵ ใหม่ดู ไม่ได้ ฉะนั้นระหว่างที่พวก</p>	<p>Grandpa said when he was <u>very young</u>¹, he was <u>naughty like a child should be</u>². One day, at a ceremony to offer yellow robes to monks in an upcountry temple, <u>the boys</u>³ didn't want to hear the sermon because they didn't think it was important. They instead wanted to find</p>	<p>1. “เด็ก ๆ” เป็นการเน้นความหมาย ให้หนักขึ้นจึงขยาย young ด้วย very 2. “เด็ก ๆ” ไม่ยอมกในบริบทนี้ไม่มีผล ต่อความหมายของคำที่ถูกซ้ำ ความหมายของ “ตามประสาเด็ก” และ “ตามประสาเด็ก ๆ” ไม่ต่างกัน</p>

<p>ผู้ใหญ่และผู้หญิงกำลังทำบุญ ถวายกฐินกันอยู่ พวกเด็ก ๆ ผู้ชายจึงชวนกันหลบเลี้ยวออกไปเที่ยวที่ป่าช้าหลังวัดกัน กลางวันไม่มีใครกลัวผี เพราะผีจะไม่มาหลอกคนกลางวัน เดินไปเที่ยวป่าช้าที่มีหลุมฝังศพมีหลุมารก ๆ⁷ ขึ้น ที่ขุดไปเผาแล้วก็มี ที่ยังอยู่ไม่ได้เผาก็มี เด็กหัวโจกคนหนึ่งเลื้อยไปเห็นหม้อดินใบใหญ่วางไว้โคนต้นไม้ก็มีฝังไว้อย่างลวก ๆ⁸ ก็มี ก็ร้องบอกพรรคพวกว่า “เจอขุมทรัพย์แล้ว หม้อมหาสมบัติ” เด็ก ๆ รวมทั้งคุณตาที่พากันมารุมขุมทรัพย์ พบหม้อดินมีผ้าปิดปากหม้อไว้เก่าแก่แล้ว ลองเทดูไม่เห็นมีอะไร มีแต่กระดูก ลองเปิดอีกใบได้กลิ่นเน่า ๆ⁹ ออกมา แต่ต้องเปิดดูเผื่อว่าจะมีสมบัติซ่อนอยู่ในนั้น กลายเป็นศพเด็กกำลังเน่าอยู่ จึงทิ้งหม้อพากันวิ่งอ้าวอย่างไม่คิดชีวิต แล้วก็ร้องว่า “ผีหลอก ผีหลอกกลางวัน” วิ่งกันหน้าตาตื่นมาถึงศาลาที่กำลังทอดกฐินเสร็จพอดี</p>	<p><u>very strange</u>⁵ and new <u>things</u>⁴ to see. While the adults and the women were in the middle of the ceremony, <u>they</u>⁶ snuck out to play in a cemetery behind the temple. No one was scared of ghosts because they wouldn't come out to scare people during daytime. They walked to the cemetery covered in <u>very overgrown</u>⁷ grass. Some graves had been dug out for cremation. One of the ringleaders saw big clay pots underneath the trees. Some of them had been buried <u>carelessly</u>⁸. He called out to the other boys, "I found a treasure. Pots of Great Treasure." The boys looked on as he dug out another pot which was covered with tattered cloth. He emptied it and saw only bones coming out. As he opened another pot, it gave off a <u>very rotting</u>⁹ smell. He opened it anyway in case there was a treasure inside. It turned out to be a decaying baby corpse. He immediately dropped the pot and all of them ran for their lives while screaming, "Ghost! Daytime ghost!" They ran back with terrified look on their faces to the pavilion where the ceremony was about to finish.</p>	<p>3. “เด็ก ๆ ผู้ชาย” เป็นการแสดงรูปพหูพจน์และมีความเฉพาะเจาะจงจึงเติม the 4. “อะไร ๆ” แทนที่สิ่งอย่างไม่เจาะจง things จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม 5. “แปลก ๆ” เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยายคำคู่เทียบของแปลก strange ด้วย very 6. “พวกเด็ก ๆ ผู้ชาย” เป็นการแสดงรูปพหูพจน์และมีความเฉพาะเจาะจงแต่ได้กล่าวถึงไปแล้วก่อนหน้าจึงใช้สรรพนาม they แทน 7. “รก ๆ” เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย overgrown ด้วย very 8. “ลวก ๆ” หมายถึงการทำอะไรอย่างมั่งง่ายหรือรีบเร่ง เป็นคำซ้ำที่เกิดความหมายใหม่โดยไม่มีคำของคำมูลเดิม ต้องแปลโดยการหาคำคู่เทียบเท่านั้น 9. “เน่า ๆ” เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงต้องขยาย rotting ด้วย very</p>
<p>ทุกคนเหนื่อยหอบ เล่าเรื่องกันอย่างละล่ำละลักว่าถูกผีหลอก</p>	<p>The boys sputteringly told the scary encounter while catching their breaths. A</p>	<p>1. “เด็ก ๆ” แสดงรูปพหูพจน์ และหมายถึงเด็กผู้ชายกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ต้องเติม the</p>

<p>พระท่านรู้ว่าเด็ก ๆ¹ วิ่งมาจาก หลังวัด ท่านจึงอธิบายว่า “ไม่ได้ ถูกผีหลอกหรอก เด็กพวกนี้ ซุกซนไปเปิดหม้อที่เขาเอาศพ เด็กแดง ๆ² ที่พื้นยังไม่ขึ้น จึงเอา ใส่หม้อปิดปากหม้อด้วยผ้าขาว กำกับด้วยคาถาเอาไว้ที่ในป่าช้า เพราะเด็กเล็ก ๆ³ ตายเขามักไม่ เผากัน แล้วมาร้องตะโกนว่า ผีหลอก” คุณตาและเด็กอื่น ๆ⁴ จึงหายกลัวกัน</p>	<p>monk, who had noticed <u>the boys</u>¹ running from the back of the temple, said, "There was no ghost. They were mischievous and opened a pot where the body of a toothless <u>newborn</u>² was kept. It was put in a pot covered with blessed white cloth. People don't cremate <u>very young</u> <u>children</u>³. They saw the corpse and screamed that they saw a ghost." Grandpa and <u>the other boys</u>⁴ started to calm down.</p>	<p>2. “เด็กแดง ๆ” เป็นการเน้น ความหมายให้หนักขึ้นหมายถึงศพ ทารกที่ตายหลังเกิดไม่นาน newborn เป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม 3. “เด็กเล็ก ๆ” เป็นการเน้น ความหมายจึงขยาย young ด้วย very 4. “เด็กอื่น ๆ” เป็นการแสดงรูป พหูพจน์และหมายถึงเด็กกลุ่มใดกลุ่ม หนึ่งจึงต้องระบุความเฉพาะเจาะจง</p>
<p>หม้อดินพวกนี้พวกหมอผีทั้ง เป็นพระและฆราวาสก็ชอบเรียก วิญญาณผี ๆ¹ ใส่หม้อดิน แล้ว เอาผ้าขาวปิดผูกด้วยสายสิญจน์ ลงคาถาอาคม ให้วิญญาณผีกลัว ไม่กล้าออกจากหม้อมาอาละวาด แล้วเอาไปฝังหรือถ่วงน้ำไป ถ้า ใครไปพบหม้อแล้วแก้ด้วย สายสิญจน์ออกมาก็ผีจะออกมา ได้ อย่างแม่นาคพระโขนงที่คุณ ยายกล้านักหนา ก็เคยอยู่ในหม้อ ดินมาแล้ว หม้อพวกนี้ไม่ปิดด้วย ฝาละมี หม้อดินที่แตก ๆ ร้าว ๆ² ยังใช้เป็นกระถางต้นไม้ได้อย่าง ดี รอยร้าวหรือรูทะลุเล็ก ๆ³ เป็น ทางระบายน้ำได้ดี ใช้ได้ทั้ง ใบเล็กและใบใหญ่</p>	<p>Shamans – layman and monk – captured very fierce spirits in these clay pots. They covered these pots with white cloths around their mouths and secured them with holy white thread to keep the spirits inside and prevent them from coming out to scare people. They buried these pots or weighed and dropped them in a river. If they were found and someone untied the thread, the trapped ghosts would come out. Famous ghost Mae Nak Phra Khanong, whom Grandma was terrified of, was trapped in a clay pot before. These ghost pots didn't require any lids. Clay pots with <u>slight chips or cracks</u> still could be used as plant pots. <u>Tiny</u> cracks and holes were excellent for allowing</p>	<p>1. “ดู ๆ” ขยายผีและเป็นการเน้น ความหมายให้หนักขึ้นพร้อมมีไม้ ยมกกำกับจึงขยาย fierce ด้วย very 2. “แตก ๆ ร้าว ๆ” ทำให้ความหมาย อ่อนลงในลักษณะใกล้เคียง คือ แตกร้าวแต่ยังคงรูปอยู่ไม่ได้แตกหรือ ร้าวจนเป็นชิ้น ๆ จึงขยาย chips และ cracks ด้วย slight 3. “เล็ก ๆ” ขยายทั้งรอยร้าวและรู และ ซ้ำแล้วความหมายหนักขึ้น tiny จึง เป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมเพราะให้ทั้ง</p>

	excess water to seep out. Big and small clay pots could be used as plant pots.	ความหมายหลัก (small) และการเน้นความหมายนั้น (very) ในคำเดียวกัน
--	--	---

บทที่ 25 โปรยทาน (116-120)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>โปรยทาน</p> <p>เมื่อสมัยคุณตาคุณยายยังเป็นเด็กอยู่นั้น ต้องทำงานหาเงินอยู่บ่อย ๆ¹ เพื่อจะเอาเงินไปซื้อของเล่นบ้าง ขนมพิเศษบ้าง นอกจากที่ผู้ใหญ่จัดหาให้ ต้องรับจ้างทำงาน รับจ้างขายของ เป็นหมอนวด แล้วยังมีวิธีหาเงินอีกอย่างหนึ่ง ที่ง่ายดีเหมือนกัน แต่ต้องว่องไวและไม่อาย คือหาเงินจากการ <u>โปรยทาน</u>² ตามแต่จะมีโอกาส</p>	<p>Scattering Coins for Merit</p> <p>When Grandpa and Grandma were young, they had to work <u>very often</u>¹ for money to buy toys or snacks besides those provided to them by the adults. They could be hired to do a task, sell things or give a massage. There was another way to make money. It was quite easy but you must be quick and not be shy. It was collecting coins scattered at <u>merit-making ceremony called <i>proi-than</i></u> on different occasions.</p>	<p>1. "บ่อย ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย often ด้วย very</p> <p>2. ผู้วิจัยแปลคำที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทางด้วยการใช้คำยืม (<i>proi-than</i>) + คำแยกประเภทแบบกว้าง ๆ (ceremony) + คำบอกลักษณะและคำอธิบาย (merit-making)</p>
<p>การโปรยทานนี้มีในโอกาสต่าง ๆ¹ เช่นเผาศพเสร็จแล้วเก็บอัฐิ จะนำอัฐิไปบ้าน ก็มีโปรยทานตอนเช้า หรือทำบุญเจ็ดวันหลังจากเผาศพแล้ว นำอัฐิเข้าบ้านและทำบุญที่บ้าน นาคโปรยทานก่อนจะเข้าโบสถ์เพื่อบวชเป็นพระ บางทีก็มีผ้าป่าก็มีโปรยทานได้ การโปรยทานเหล่านี้ส่วนมากเจ้าภาพมักจะเป็นผู้โปรย แต่บางคนก็ให้ลูกหลาน <u>เล็ก ๆ</u>² เป็นผู้โปรย <u>เด็ก ๆ ลูกศิษย์วัด</u>³ ที่เดินเมียงมองอยู่แถวนั้นว่องไวนัก เป็นผู้ขานาญการตะครุบทาน วิ่งมาตะครุบก่อน</p>	<p><i>Proi-than</i> took place on <u>various</u>¹ occasions. After cremation and ashes collection were done, families would scatter coins in the morning before they brought ashes home. After a merit-making ceremony held seven days after the cremation, people brought ashes home and scattered coins at home to make merit. A <i>Nak</i> would throw coins before he went into a convocation hall to be ordained as monk. After the ceremony of offering robes to monks, <i>proi-than</i> could also be done. Usually the hosts of these ceremonies would scattered these coins themselves but some allowed their</p>	<p>1. "ต่าง ๆ" สื่อถึงหลายสิ่งต่าง ๆ various จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>2. "ลูกหลานเล็ก ๆ" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ "ไม่ได้สื่อว่ากลุ่มลูกหลานที่มีอายุน้อยมาก"</p> <p>3. "เด็ก ๆ ลูกศิษย์วัด" เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ ผู้วิจัยแปลว่า lay children who lived in temples เพื่อให้ผู้รับสาร</p>

<p>เสมอ พวกลูก ๆ หลาน⁴เจ้าภาพ มัวแต่เหนียมอายกันจึงมักอด เพราะหมดแล้วทุกที บางทีก็มี แต่สตาจค์อันที่บังเอิญกลิ้ง ๆ⁵ ไปหลงหูหลงตาอยู่ตามใต้เก้าอี้ นั้ง หรือคนเหยียบไว้บ้าง</p>	<p><u>young children and gradnchidlren</u>² to do the coin-throwing. <u>The lay children</u>³ who lived in temples would circle around, ready to swoop in and grab the coins before anyone else could. <u>The hosts' children and grandchildren</u>⁴ were shy so they couldn't get any coins except when some coins <u>rolled and rolled</u>⁵ away and later were found under chairs or someone's shoes.</p>	<p>เข้าใจได้ว่าเด็กพวกนี้เป็นฆราวาส ไม่ได้เป็นเณร</p> <p>4. “พวกลูก ๆ หลานเจ้าภาพ” เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ด้วยไม้ยมกและคำว่า “พวก” และต้องบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจงว่าเป็นลูกหลานของใคร ด้วยการใส่เครื่องหมาย apostrophe เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ</p> <p>5. “กลิ้ง ๆ” เป็นการซ้ำกริยาเพื่อให้เห็นว่าเกิดขึ้นมากกว่าหนึ่งครั้ง จึงแปลด้วยการเชื่อมคำเดิมด้วย and</p>
<p>แต่แรก ๆ คุณยายก็อายเหมือนกัน ไม่กล้าวิ่งไปเก็บกับเขา เพราะกลัวว่าผู้ใหญ่จะดูว่าเป็นลูกผู้ชายจะไปทำอย่างเด็กผู้ชายไม่ได้ แต่ใจนั้นอยากได้เงินเสียเต็มประดา โช้ใครจะ ไม่อยากได้ บางทีเจ้าภาพเอาสตาจค์ 5 โปรย อันหนึ่งชื่อของได้ตั้งยะ ฉะนั้นถ้าคุณยายจะไปงานศพละก็คุณยายต้องขออนุญาตล่วงหน้าเสีย เมื่อได้รับอนุญาตแล้วก็จะได้ไม่รีรอ รีบวิ่งลงไปแย่งสตาจค์กับเขาได้พอดี ไม่ได้ติดมือมาเหมือนกัน แต่ส่วนมากไม่ค่อยทันเด็กวัดเด็ก ๆ พวกนี้²ชำนาญการแย่งทานนักรหาเพราะเจ้าภาพงานศพมักมีการโปรยทานแทบทุกงาน จึงว่องไวเป็นพิเศษ แต่ยั้งดี</p>	<p>At first, Grandma was shy too and didn't want to rush to grab the coins for fear that the adults would berate her for behaving like a boy. But she truly wanted those coins. Who wouldn't want money especially when a host threw five-satang coins? One such coin could buy many things. That was why Grandma would ask for a permission to grab coins in advance when knew she would go to a funeral. When allowed, she would be able to fully rush to grab coins with other kids and came away with some satangs. But mostly she couldn't compete with <u>the temple children</u>³ who were so skilled in picking up coins. Almost every funeral host threw coins, giving the temple children a lot of practice. They were so agile. Luckily, the <u>very kind adults</u>³, who</p>	<p>1. “แรก ๆ” มีความหมายใหม่จากเดิม “แรก” คือ “ก่อนผู้อื่นหรือสิ่งอื่นทั้งหมด” พอซ้ำแล้วมีความหมายว่า “ในช่วงแรก” หรือ “ในตอนแรก” วลี at first จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>2. “เด็ก ๆ พวกนี้” เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ด้วยไม้ยมกและคำว่าพวกนี้ หมายถึงเด็กวัดจึงขยาย children ด้วย temple และแสดงความเฉพาะเจาะจงด้วย the</p>

<p>มีผู้ใหญ่ใจดี ๆ³ เห็นว่าคุณยายวิ่งไปแข่งกับเขาจนเสื้อผ้ายับเยินได้สตางค์แดงมาอันเดียว จึงเก็บสตางค์ที่บังเอิญกลิ้งไปแถวนั้นส่งให้ 5 สตางค์ก็มี⁴ ทำให้คุณยายเป็นเศรษฐีมีสตางค์ 5 ได้เข้มกลัดพวงสตางค์ห้อยเอาไว้ไปนานตั้งหลายวัน</p>	<p>saw Grandma racing for coins with other kids until her clothes wrinkled and messy but only had gotten one satang, picked up coins near them and gave those satangs to her. Sometimes they gave her five-satang coins <u>which had holes in the middle</u>⁴. Grandma felt like a rich kid when she put these coins into a ring and wore it around her waist for many days.</p>	<p>3. "ผู้ใหญ่ใจดี ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย kind ด้วย very 4. ผู้วิจัยเพิ่มเติมข้อมูลเพิ่มเติมในบทแปลเพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้ว่าเหตุใดจึงแขวนวงเหรียญสตางค์โบราณเอาไว้ที่เอวได้ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหรียญสตางค์ในสมัยโบราณมีรูตรงกลางจึงสามารถร้อยเป็นพวงได้ ผู้แต่งได้ละข้อมูลส่วนนี้เอาไว้ ผู้วิจัยยึดตามหลักของ Nord ว่าต้องอธิบายเพิ่มเติมได้ตามพื้นความรู้ของผู้รับสารบทแปล</p>
<p>ในงานบวชนาค ก่อนที่นาคจะเข้าโบสถ์ก็มีการโปรยทานแต่เงินที่เก็บได้นี้ ผู้ใหญ่มักไม่ยอมให้ซื้อขนม แต่ให้เก็บไว้เป็นเงินก้นหีบหรือเงินขวัญถุงเสีย พวกเขาเด็กวัดที่วิ่งแข่งเก็บกันคงไม่ทำเป็นเงินขวัญถุงแน่ ๆ¹ เพราะได้รับบ่อนัก แต่คุณยายก็ได้รับอนุญาตให้เอาร้อยเข้มกลัดไว้ที่นั่นเอวพออวดเป็นเศรษฐีได้หลายวันจึงถูกเรียกไปเก็บ</p>	<p>During the ordainment ceremony, before men would enter the convocational hall they would also throw coins. But adults wouldn't allow children to spend the coins collected from this ceremony. They were told to keep these coins as lucky money or reserve money. Temple children didn't save them <u>for sure</u>¹ because they got to collect these coins frequently. Grandma was allowed to wear a ring of these coins around her waist and showed it off for several days before she would be told to return them.</p>	<p>1. "แน่ ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นในทำนอง "อย่างแน่นอน" for sure จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p>
<p>มีอยู่งานหนึ่งเป็นงานโปรยทานที่คุณยายจำได้ไม่ลืมคือ ท่านเจ้าภาพมีการฉลองพระชนม์อายุครบ 5 รอบ¹ ได้โปรดให้มีการโปรยทานในระหว่างลูกหลาน</p>	<p>There was one coin scattering that Grandma never forgets. It was at a <u>60th birthday</u>¹ of someone from the royal family. The guests and the children were allowed to partake in this coin scattering</p>	<p>1. การนับวันเกิดเป็นรอบละ 12 ปี อาจเป็นสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมของผู้รับสารของบทแปล และเป็นสิ่งที่ผู้แต่งได้ละเอาไว้ เพราะเป็นที่เข้าใจอยู่แล้วสำหรับผู้รับสารต้นฉบับ ผู้วิจัยจึงแปลด้วยการบอกจำนวนครั้งของ</p>

<p>และแขกที่มาในงาน ท่านทรงโปรยเอง ในหีบเงินนั้นมีเหรียญหลายขนาด เหรียญสลึง สตางค์ 10 สตางค์ 5 และสตางค์แดงซึ่งโตที่สุดและมีมากหยิบง่าย เด็ก ๆ ๑^๒ อยากได้แต่เหรียญสลึง เพราะมันราคามากพอที่จะซื้อของเล่นดี ๆ^๓ แต่มันมีอยู่น้อยอัน สตางค์ 5 อันก็เล็กแบนหยิบยาก</p>	<p>and the host threw the coins themselves. In a chest, there were coins of various sizes. They were 25-satang, ten-satang, five-satang and one-satang. Most of the coins were red one-satangs which were the biggest in size and easy to pick. <u>The children</u> all wanted 25-satang or <i>saleung</i> coins so they could buy <u>really nice</u>³ toys with them but there were few of them. Five-satang coins were small and thin, making them hard to pick.</p>	<p>วันเกิดแทนเพื่อป้องกันความสับสนที่อาจเกิดจากการแปลเป็น fifth birthday cycle</p> <p>2. "เด็ก ๆ" แสดงรูปพหูพจน์และหมายถึงเด็กกลุ่มหนึ่งจึงเติม the</p> <p>3. "ดี ๆ" เป็นการเน้นความหมายให้หนักขึ้นจึงขยาย nice ด้วย very</p>
<p>ท่านทรงตั้งกติกาว่า ให้มาเก็บเป็นกลุ่ม ๆ^๑ ท่านจะทรงสั่งกระดิ่ง ให้เก็บได้ครั้งละอันเดียว ห้ามกอบหรือโกย สั่งกระดิ่งอีกที่ต้องหยุดเก็บ ท่านทรงโปรยสตางค์ก่อน เราต้องรีบกวาดตาดูว่าเหรียญสลึงมันกลิ้งไปอยู่ที่ไหนบ้าง หมายถึงเอาไว้พอกระดิ่งสั่งก็รีบวิ่งไปเก็บ ใจตรงกันทุกคนหัวชนกันหางเลย สตางค์ 5 ก็เล็กเก็บแสนจะยาก ไม่มีใครสนใจสตางค์แดงซึ่งมีมากกว่าเพื่อน การเก็บนี้พวกผู้หญิงเสียเปรียบผู้ชายมาก เพราะจะต้องห่วงเรื่องผ้าถุง^๒ และไม่มีกระเป๋าใส่ ส่วนผู้ชายนั้นถุงกางเกง เสื้อก็มีกระเป๋าหยิบใส่ ๆ^๓ สบาย จะลุกจะคลาน</p>	<p>The host devised rules for this coin scattering, allowing coin pickers to compete <u>in groups</u>¹. The host would ring a bell to signal a start. Pickers must collect coins one at a time and weren't allowed to sweep them up. When the host rang the bell again, everyone had to stop. The host scattered coins before the start and the pickers got to look around to see where 25-satang coins landed and keep their eyes on them. Once the bell sounded, many bumped their heads because they went for the same coins. Five-satang coins were small, making them so hard to collect. No one paid attention to the one-satang coins, although they were biggest in number. The women were at a great disadvantage</p>	<p>1. "เป็นกลุ่ม ๆ" การซ้ำคำนับจำนวนหรือลักษณะนามที่ตามหลังคำว่า "เป็น" แสดงให้เห็นการแยกความหมายและรูปพหูพจน์ในที่นี้คือ มาเก็บทีละกลุ่ม การแปลที่เหมาะสมคือ การเลือกใช้ preposition ที่เหมาะสม (in) และรูปพหูพจน์ของคำนับจำนวนนั้นในภาษาแปล (groups)</p> <p>2. "ผ้าถุง" เป็นสิ่งที่ไม่อยู่ในวัฒนธรรมปลายทาง ผู้วิจัยจึงเลือกแปลโดยใช้คำยืม (<i>panung</i>) และคำแยกประเภทอย่างกว้าง ๆ (<i>skirt</i>)</p>

<p>ยงโยยังงไม่ต้องเป็นห่วง ผู้หญิงต้องคลานเอา คุณชาย ได้มาสลึงเดียวแต่สตรงค์แดง หลายอันที่เดียว ทำให้รวยไป นานโข</p>	<p>because they had no pockets and had to be worry about their <u>panung skirt</u>² becoming loose. The men wore pants with shirt pockets so they could easily <u>picked and picked</u>² the coins and move around easily without worrying about their clothes. The women had to crawl. Grandma got one 25-satang coin and many one-satang coins. She felt rich for a very long time.</p>	<p>3. "หีบใส่ ๆ" (หีบ-ใส่-หีบ-ใส่) เป็นการแสดงการกระทำที่เกิดซ้ำจึง แปลด้วยการเชื่อมคำกริยาเดิมสองคำ ด้วย and</p>
<p>ในงานศพพวกมอญ เขามักมีการ เอาเงินใส่ในลูกมะนาวแล้วโยน ให้กลิ้งไปแย่งกันเก็บ จึงมีคำว่า “แย่งกันยังกับศพมอญ”¹ คุณลุง เศรษฐีคนที่เคยล่าจระเข้ได้ ความคิดใหม่ว่า โปรยทานในน้ำ คงจะสนุกดี จึงเอาผักตบชวา เลือกตัดเอาตรงกระเปาะกลม ๆ² นั้น ผ่าใส่สตรงค์แล้วก็ใส่เข้าไป โปรยที่หัวตะพานน้ำที่ยื่น ออกไปในแม่น้ำ พวกอรับทาน ก็ต้องไปลอยคอในน้ำแย่งกัน สนุก แต่บางทีสตรงค์ก็หล่นกัน แม่น้ำเหมือนกัน เวลานั้นน้ำลดลง หากันยกใหญ่ ได้สตรงค์กันมา ไม่น้อยเหมือนกัน การโปรย ทานครั้งนี้คุณลุงไม่อนุญาตให้ ลูกหลานลงไปแย่งเก็บ ให้คนใช้</p>	<p>At funerals of Mon people, the coins were hidden inside limes. These limes would be thrown and roll along the floor for people to grab them. This gave birth to a phrase "to vie for a Mon corpse" to <u>describe people scrambling for things</u>¹. The rich uncle who used to hunt crocodile had a new idea. He thought scattering coins in the water would be fun. He had people cut off <u>oval</u>² stalks of water hyacinth and put coined in them. The floatable stalks with coins inside were put in a basket and be thrown into river from a bridge. The catchers floated in the river and scrabled for coins with joy. Some coins sunk to the bottom of the river. When the tide was low, another search for coins took place and quite a lot of coins were retrieved. The uncle didn't let</p>	<p>1. ผู้วิจัยเพิ่มเติมส่วนที่ขีดเส้นใต้ที่ ไม่ได้ปรากฏในต้นฉบับเพื่อให้ผู้รับ สารบทแปลเข้าใจความหมายของ สำนวน “แย่งกันยังกับศพมอญ” หรือ “แย่งกันเป็นศพมอญ” 2. "กลม ๆ" ทำให้ความหมายอ่อนลง เป็นความใกล้เคียง ในที่นี้เลือกแปล เป็น oval แทน roundish เพราะ นอกจากที่จะสื่อความหมายแล้วยัง ตรงกับข้อเท็จจริงมากกว่าคำว่า roundish</p>

และชาวบ้านชาวเรือมาแข่งเก็บ ได้	his children and grandchildren to join this coin collecting and allowed only his servants and neighbours.	
------------------------------------	---	--

บทที่ 29 คนใช้ (135-139)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>คนใช้</p> <p>เมื่อสมัยคุณตาคุณยายยังเด็ก ๆ อยู่กัน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไม่แพง บ้านแต่ละบ้านจึงมีคนใช้ได้หลายคน บ้านคุณตาและคุณยายก็มีเต็มบ้าน ทั้งผู้หญิงและผู้ชายแล้วยังมีเด็กสำหรับรับใช้คอยวิ่งซื้อของและเป็นลูกมือได้ตั้งหลายคน คนใช้เหล่านี้มาจากในกรุงบ้าง ต่างจังหวัดบ้าง เมื่อเข้ามาใหม่ก็ทำอะไร ๆ ยังไม่ค่อยเป็น เมื่ออยู่ไปนาน ๆ คนเก่าก็ช่วยหัดงานให้ ผู้ใหญ่ช่วยสอนให้ ก็ทำเป็นและเก่งงานจนได้เลื่อนชั้นไปทำงานดีขึ้นไปตามลำดับ</p>	<p>Servants</p> <p>When Grandpa and Grandma were very young, cost of living was low so each house could <u>afford</u> several servants. <u>Their family</u> had many servants – men and women. There were many children who ran errands and served as helps too. <u>They</u> came from Bangkok or the provinces. When they first arrived, they couldn't do much. The longer they stayed, the older servants and the masters would teach them the ropes until they became good at their jobs and were promoted.</p>	<p>คำที่ขีดเส้นใต้ในย่อหน้านี้แสดงให้เห็นการปรับบทแปลหลังแปลครั้งแรกด้วยสรรพนามที่เหมาะสมแทนที่จะแปลตรงตัวเป็น “have”, “Grandpa’s and Grandma’s house” และ “these servants” และแทนที่โดยคำแปลที่เป็นธรรมชาติมากกว่า การทบทวนการแปลครั้งแรกจะทำให้ผู้วิจัยเห็นภาพรวมบทแปลและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อความได้ด้วยรูปแบบภาษาที่กระชับและเป็นธรรมชาติในภาษาแปลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ภาษาอังกฤษไม่นิยมใช้คำเดิมซ้ำ ๆ กัน ดังนั้นการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจึงควรคำนึงถึงขนบนี้ด้วย และรู้จักการหลีกคำหรือแทนที่สิ่งที่ได้กล่าวถึงไปแล้วด้วยกลวิธีต่าง ๆ</p>
<p>ลูกจ้างแต่ก่อนนี้หาง่าย แต่ละคนมาอยู่ตั้งแต่ยังหนุ่มยังสาว บางคนมาอยู่ตั้งแต่เป็นเด็ก ๆ¹ อยู่กันยี่สิบปีเป็นสิบ ๆ ปี² เพราะนายใจดีก็อยู่ทน เมื่ออยู่บ้านนายก็พยายามรับใช้เอาอกเอาใจนายและลูก ๆ ของนาย ทำงานก็มีได้ทำแต่เฉพาะในหน้าที่เท่านั้น ถ้าหากมีงานพิเศษก็ทำให้เองด้วยน้ำใจไม่ต้องรอให้นายออกปาก</p>	<p>It was easy to find helps back then. Some worked for the families since they were teens. Some stayed since they <u>were very young</u>¹ and worked for the families <u>for several decades</u>² because their masters were kind to them. These live-in servants tried to please their masters and their <u>children</u>³. They didn't just do what they were supposed to within working hours but take on extra job without their</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. “เด็ก ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความจึงขยาย young ด้วย very 2. “เป็นสิบ ๆ ปี” เป็นการแยกความหมายของเป็นส่วน ๆ และแสดงรูปพหูพจน์ แปลด้วยการหา preposition ที่เหมาะสมมาเทียบเคียงกับ “เป็น” ซึ่งก็คือ for และหาคำมาเทียบเคียงของคำนับจำนวน “สิบ ๆ ปี” ที่แสดงความเป็นพหูพจน์ จึงใช้คำว่า “several decades” 3. “ลูก ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ ต้องบ่งชี้ความเฉพาะเจาะจง

<p>ใช้หรือคิดว่าหมดเวลาแล้ว มีหน้าที่อะไรของคนที่ทำไปจนเสร็จ ไม่ต้องให้นายมาจี้จี้จ้ำไช <u>เด็กใหม่ ๆ</u> บางคนก็เกียจหรือทำไม่ถูก <u>คนเก่า ๆ</u> ที่เป็นผู้ใหญ่ก็มักจะจัดการคว่ำก่่าวแทนนายเสียเอง</p>	<p>masters' asking. They could complete jobs on their own without their masters' prodding. When <u>the newcomers</u>⁴ were being lazy or did a poor job, <u>the older helps</u>⁵ would scold them on their masters' behalf.</p>	<p>ด้วยการใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของ their 4. และ 5. “เด็กใหม่ ๆ” หมายถึงกลุ่มคนใช้ที่เข้ามาทำงานใหม่ และ “คนเก่า ๆ” หมายถึงกลุ่มคนใช้ที่ทำงานมานาน การซ้ำของทั้งสองคำเป็นการแสดงรูปพหูพจน์ ไม่ใช่การเพิ่มหรือลดน้ำหนักของคำคุณศัพท์ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้คำคู่เทียบที่เหมาะสมและระบุความเฉพาะเจาะจงด้วย the</p>
<p>อย่างคนซักรีดอยู่กันมาตั้งแต่คุณตายังไม่เกิด เวลาคุณตาชวนใส่เสื้อที่เขาซักรีดใหม่ ๆ¹ แล้วไปเล่นสกปรกต้องไปเปลี่ยนอีกคนซักรีดก็จะคว้า “คุณหนูคะ ทำไมเล่นไม่ระวังเสื้อผ้าอย่างนี้เพิ่งเปลี่ยนเมื่อไม่กี่วันเองเปลี่ยนอีกแล้วไม่สงสารคนซักรีดบ้างหรือคะ ถ้าทำอีกอีกฉันจะต้องตีคุณแน่ ๆ²” แล้วคุณตาก็ถูกคนซักรีดตีจริง ๆ³ เพราะเพิ่งเปลี่ยนเสื้อมาใหม่ก็ทำน้ำแกงหกรดเสื้อเปื้อนหมด คนซักรีดก็ยังเจ้ากี้เจ้าการดุเด็กคนใช้ใหม่ ๆ⁴ ที่ยังไม่ค่อยเข้าใจอะไรนักกว่า “เป็นบ่าวเขาจะเล่นหัวกับลูกนายก็ต้องรู้จักเกรงกันบ้าง ต้องรู้จักที่ดำที่สูงอย่าตีเสมอนาย” ฉะนั้นพวกคนใช้ก็ต้องรู้จักที่ดำที่สูง ไม่กล้าตีเสมอนายหรือลูกนาย</p>	<p>A laundry woman who lived with Grandpa's family since before he was born warned him not to get clothes <u>that she just ironed</u>¹ dirty while he was out playing. She said, “Little Master, why don't you be more careful when you play? You just changed clothes and now you change again? Don't you think about those who wash your clothes? If you get your clothes dirty again, I'll hit you <u>for sure</u>.²” Grandpa was <u>indeed</u>³ hit by the laundry woman because he spilled curry all over his clothes shortly afterwards. She was also bossy to <u>the newcomers</u>⁴ and told them, “You're servants. When you tease little masters you must be respectful. Know your places and don't compare yourself to the masters.” The servants had to know their statuses and be respectful to the masters and their children.</p>	<p>1. “ใหม่ ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย สื่อถึงเสื้อที่เพิ่งรีดเสร็จใหม่ ๆ just เป็น adverb ที่สื่อถึงการกระทำที่เพิ่งเกิดขึ้นหรือเสร็จลง จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม 2. “แน่ ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย สื่อความตั้งใจในจะทำการวิธิตู for sure จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม แม้ว่าจะมีหลายคำในภาษาอังกฤษที่นำมาใช้แปล “แน่ ๆ” ได้อย่าง certainly หรือ definitely แต่เมื่อคำนึงว่าเป็นบทพูดของคนใช้ ก็ควรใช้ตัวเลือกที่ให้บทแปลเป็นภาษาที่เรียบง่ายตรงกับสถานภาพทางสังคมของผู้พูด 3. “จริง ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย indeed เป็น adverb ที่สื่อความหมายในทำนอง really หรือ certainly และมีการเน้นความหมายด้วย จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมในบริบทนี้</p>

<p>พี่ชายของคุณตากลับบ้านดึก ๆ¹ เรียกหาคนใช้ให้หยิบโน้นหยิบนี่ ก็จะถูกคุณแม่ดุว่า “ถึงเวลาที่บ่าวไพร่จะต้องนอนแล้ว หยิบอะไรเองได้ก็ทำเองสิ รู้จักเกรงอกเกรงใจกันบ้างซี” พี่ชายคนโตก็ต้องช่วยตัวเอง เพราะว่านายรู้จักเวลาพักผ่อนของคนใช้ รู้จักเกรงใจกัน จึงอยู่กันช้านาน นับเป็นสิบ ๆ² ปี บางคนอยู่จนแก่เฒ่าตาย³จากกันไปก็มี</p>	<p>When Grandpa's older brother came home <u>very late</u>¹ and called for the servants to fetch him things, their mother would scolded him, "It's their sleep time. Help yourself. Be considerate of them." The oldest brother had to get things himself. When the master respected their servants' time off and were considerate of them, the servants worked for them <u>for several decades</u>². Some even stayed with the families <u>until their very last days</u>³.</p>	<p>1. “ดึก ๆ” เป็นการซ้ำคำเพื่อเน้นความหมายให้หนักขึ้น จึงขยาย late ด้วย very 2. “เป็นสิบ ๆ ปี” เป็นการซ้ำคำนับจำนวนที่มีคำว่า “เป็น” นำหน้าแสดงถึงการแยกความหมายออกเป็นส่วน ๆ และแสดงรูปพหูพจน์ แปลได้โดยการหา preposition ที่เหมาะสมมาแทน “เป็น” (for) และตามด้วยคำนับจำนวนนั้นในรูปพหูพจน์ (decades) 3. “จนแก่เฒ่าตาย” เป็นการเรียงคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันติดกัน ผู้วิจัยต้องหาความหมายที่แท้จริงในระดับวาทกรรม ในที่นี้ก็คือ “ทำงานให้กับครอบครัวไปจนแก่และตายไป” เมื่อทราบดังนี้แล้วจึงประมวลหารูปแบบคำเพื่อถ่ายทอดความหมายให้สละสลวยและกระชับ ผู้วิจัยจึงแปลเป็น until their very last days หรือ very last breaths ก็ได้</p>
<p>คุณแม่จะต้องคอยบอกลูก ๆ¹ ว่า “กินอะไรก็อย่ากินให้เกลี้ยงหมด ต้องนึกถึงพวกคนใช้ว่าเขาจะต้องมีกินด้วย ต้องกินให้เป็นเวลา เพื่อให้คนใช้จะได้ไม่ต้องหิวรอนท้องแฉวน เมื่อจะกลับดึก ๆ² หรือไม่อยู่ ก็ต้องบอกล่วงหน้าเขาจะได้ไม่รอท่าหรือแบ่งอาหารเก็บไว้ให้” แต่เรื่องอาหารนี้ไม่ต้องเป็นห่วงสำหรับ</p>	<p>Their mother always told <u>them</u>¹, "Don't eat up all of the foods. Leave some for the servants. You must eat at regular times so they won't have to wait for you and be starving. When you go out or come home <u>very late</u>², you must tell them in advance so they won't have to wait for you or keep food for you." The older brother wouldn't have to worry about food though, as he was the cook's favourite. She always set</p>	<p>1. “ลูก ๆ” แสดงให้เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแปลคำที่มีไม่ยมกในรูปแบบเดิม ๆ เสมอไป เมื่อมีโอกาสพบทวนบทแปลแล้วควรปรับบทแปลโดยเฉพาะคำนามที่ซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ให้เป็นสรรพนามตามความเหมาะสมได้ โดยอ้างอิงจากบริบท นอกจากนี้จะเป็นการทำให้บทแปลกระชับแล้วยังทำให้เป็นภาษาที่เป็นธรรมชาติอีกด้วย</p>

<p>พี่ชายใหญ่ เพราะเป็นคนโปรดของแม่ครัว แม่ครัวจะต้องคอยแอบซ่อนอาหารดี ๆ อร่อย ๆ³ ไว้ให้พี่ชายนายที่รักเสมอ</p>	<p>aside <u>delectable dishes</u>³ especially for her beloved master.</p>	<p>2. “ดี ๆ” เป็นการซ้ำคำเพื่อเน้นความหมายให้หนักขึ้น จึงขยาย late ด้วย very</p> <p>3. “ดี ๆ อร่อย ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย delectable จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมเพราะสื่อถึงอาหารที่มีรสชาติดีมาก</p>
<p>ต่างฝ่ายต่างก็ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน จึงต้องอยู่ร่วมกันอย่างมีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน อย่างที่ผู้ใหญ่มันสั่งสอนเด็ก ๆ¹ ว่า “<u>อยู่บ้านท่านอย่าคุยปั่นวับันควายให้ลูกท่านเล่น</u>”² คือ ไม่ต้องให้นายออกปาก มีน้ำใจทำเอง เพื่อให้ นายรัก นายสงสารเอ็นดู น้องชายคนเล็กของคุณตาติดพี่เลี้ยงมาก เมื่อพี่เลี้ยงลาไปเยี่ยมบ้านที่บ้านนอกหลายวันก็ร้องไห้ตามไม่ยอมให้ไป เพราะพี่เลี้ยงชอบทำของเล่นเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้น้องเล่น ที่วัดใกล้บ้านมีงานกลางคืน ไปเที่ยวงานก็มักซื้อของเล่นมาฝาก มีอะไร ๆ ก็ติดมือมาฝากจนน้องรักและติดพี่เลี้ยง จนโตพี่เลี้ยงตายไป</p>	<p>Masters and servants were dependent on each other. They had to live together and respect each other like a saying adults often tells <u>children</u>¹ that goes, “<u>When you stay at someone’s home, make yourself useful and don’t be idle.</u>”² Servants volunteered their help to endear themselves to their masters. Grandpa’s youngest brother was so attached to his nanny. When she asked for a leave to visit her family in the country for several days, he cried and refused to let her go because she always made him <u>little toys</u>. She often gave him toys she bought from temple fairs nearby their house. She always had <u>small presents</u> for her little master. He was attached to her until he grew up and she passed away.</p>	<p>1. “เด็ก ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อแสดงรูปพหูพจน์ แต่ในที่นี้หมายถึงเด็กทั่วไป จึงไม่ต้องมีตัวบ่งชี้</p> <p>2. ผู้วิจัยเลือกแปลสุภาษิตไทยที่ขีดเส้นใต้ด้วยการแปลแบบตีความความหมายในระดับวาทกรรมคือการทำตัวให้เป็นประโยชน์เมื่ออาศัยอยู่บ้านคนอื่น ไม่ใช่หมายถึงการปั่นวับันควายให้ลูกของเจ้าของบ้านเล่น</p> <p>3. “เล็ก ๆ น้อย ๆ” เป็นคำซ้อนสองพยางค์ที่ถูกซ้ำ “เล็กน้อย” หมายถึงนิดหน่อย ไม่สำคัญ การซ้ำในที่นี้เป็นการแสดงรูปพหูพจน์</p> <p>4. “อะไร ๆ” เป็นอีกตัวอย่างที่ผู้วิจัยค้นหาความหมายโดยไม่ยึดติดกับรูปแบบทางภาษา ในที่นี้คือการที่พี่เลี้ยงต้องการเอาอกเอาใจลูกเจ้านายของเล่นที่ซื้อติดไม้ติดมือจึงเป็นของขวัญ จึงไม่ควรแปลเป็น she always bought things for her little master เหมือนการแปล “อะไร ๆ” อย่างทั่วไป เพราะแม้ว่าจะไม่ผิดในความหมายตามพจนานุกรมแต่อาจผิดไปจากความหมายที่ผู้แต่งต้องการสื่อ</p>

<p>คุณแม่เลี้ยงคนใช้เหมือนกับลูกหลานของตนเอง อยู่กันอาศัยกันต้องรักกัน เมื่อคุณแม่ไปต่างจังหวัดมาก็มักจะมีข้าวของมาฝากคนใช้เป็นรายตัว ไม่ว่าจะ เป็นขนมหรือผ้าถุงผ้าขาวม้าก็ตาม เมื่อมีงานวัดหรืองานเทศกาลอะไร จะให้พวกคนใช้ไปเที่ยวกันให้เต็มที่ แต่พวกคนใช้ผู้หญิงสาวรุ่นจะไปก็ต้องให้แม่ครัวหรือคนซักผ้าที่เป็นผู้ใหญ่พาไป ไม่ยอมให้ไปกันตามลำพัง เพราะกลัวอันตราย คุณแม่บอกว่า “รับฝากลูกสาวเขาไว้แล้ว ก็ต้องดูแลให้ดี ๆ¹” ฉะนั้นคนใช้เด็ก ๆ² จะถูกเชิญเชิญให้ทำงานให้เรียบร้อย ทำให้ถูกต้องและเป็นระเบียบ³ มาใหม่ ๆ⁴ ก็บ่นว่านายจู้แต่เมื่อโตขึ้นจึงรู้ว่า การที่นายเชิญเชิญช่วยให้ทำงานเป็นและเป็นวิชาติดตัวไปภายหน้า⁵ จนมีครอบครัวไป</p>	<p>Grandpa's mother treated her servants like they were her own children and grandchildren. When you lived together and depended on each other, you had to love each other. She often brought something back from her upcountry trips for her servants individually. Snacks and sarong were among them. When a temple fair took place, she allowed the helps to enjoy it freely but would only let the young women go if they were accompanied by the cook or the laundry woman who were older. She didn't allow them to go on their own for fear that anything bad would happen to them. “They entrusted their daughters to me so I must take <u>really good</u>¹ care of them,” she said. <u>The younger servants</u>² were pushed to be <u>meticulous</u>³ with their work. <u>At first, they</u> complained that their masters were demanding. When they got older, they realised their masters' pressure helped them do good jobs and get <u>life-long</u> skills until they had families of their own.</p>	<p>1. “ดี ๆ” เป็นการเน้นความหมาย จึงขยาย good ด้วย really 2. “เด็ก ๆ” เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ของคนใช้กลุ่มหนึ่ง ไม่ได้หมายความว่าคนใช้อายุค่อนข้างน้อยหรือน้อยมาก แต่หมายถึงกลุ่มคนใช้ที่มีอายุน้อยกว่าเมื่อเทียบคนใช้ที่ทำงานมานานกว่า 3. “เรียบร้อย” “ถูกต้อง” และ “เป็นระเบียบ” ผู้แต่งใช้คำที่มีความหมายไปทำนองเดียวกันในประโยคเดียวกัน การจะแปลว่า tidy, correct และ orderly จะทำให้ได้ภาษาแปลที่รุนแรงและไม่เป็นธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงเลือกสรรเอาคำที่พอจะครอบคลุมคำทั้งสามได้ จึงแปลเป็น meticulous 4. “มาใหม่ ๆ” มีการละประธาน ผู้วิจัยจึงสร้างประธานจากบริบทและแทน “คนใช้เด็ก ๆ” ด้วยสรรพนาม they “แรก ๆ” มีความหมายใหม่จากเดิม “แรก” คือ “ก่อนผู้อื่นหรือสิ่งอื่นทั้งหมด” พอซ้ำแล้วมีความหมายว่า “ในช่วงแรก” หรือ “ในตอนแรก” วลี at first จึงเป็น คำคู่เทียบที่เหมาะสม 5. “ติดตัวไปภายหน้า” สื่อความหมายว่าสิ่งนี้จะอยู่กับตัวไปตลอด life-long จึงเป็นวลีที่เหมาะสม</p>
---	---	---

<p>สงกรานต์คุณแม่จะเรียกคนใช้มาแจกเสื้อผ้าและเงินพิเศษรายตัว คุณแม่คอยสังเกตดูว่าคนไหนชอบสีอะไร ฟ้ายาลายดอกเล็กหรือดอกใหญ่ หรือผ้าพื้น จะได้ให้ถูกใจผู้รับ คนที่อยู่กันเก่าแก่ทำงานดี ถ้าหากคุณแม่เกิดรวยขึ้นมาก็ซื้อสายสร้อยทองบ้าง แหวนบ้างให้เป็นรางวัลทุกปี ถ้ารู้จักเก็บหลาย ๆ ปีก็รวยไปเอง</p>	<p>During Songkran, Grandpa's mother would ask the servants to meet her one by one to give them clothes and extra cash. She had observed what were their favourite colours to wear. Some liked wearing sarongs with big or small patterns while some liked plain-looking ones. So she would be able to give the right gift to the right person. For those who had been with her for a long long time, she would give them a gold necklace or a ring every year. If they knew to save up, they would eventually become rich over <u>many, many</u>¹ years.</p>	<p>1. “หลาย ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย จึงซ้ำคำว่า many สองครั้ง</p>
--	--	--

บทที่ 39 ไม้เรียว (184-187)

ต้นฉบับ	บทแปล	คำอธิบาย
<p>ไม้เรียว</p> <p>เมื่อพี่ชายคนโตของคุณตาย้ายไปเข้าโรงเรียนมัธยมกลับมาบ้านแล้วเล่าว่า¹ ที่ห้องครูใหญ่มีหางกระเบน ที่ตัดจากปลากระเบน² เป็นหางยาวมีหนามเล็ก ๆ³ ม้วนแขวนไว้ที่ข้างฝา เพื่อขู่ให้นักเรียนว่า ใครทำผิดอย่างร้ายแรง เช่น ขโมย หนังสือเรียน ต่อยตีกัน ครูใหญ่จะเขี่ยนด้วยหางกระเบน เขี่ยนแล้วจะเป็นแผลติดตัวเลย ทำให้คุณตาขาดกลัวมาก กลัวหางกระเบนจริง ๆ⁴ แต่บางโรงเรียนมีแค่หวายให้เขี่ยนนักเรียนที่ทำผิดร้ายแรงเท่านั้น</p>	<p>Canes</p> <p>When Grandpa's oldest brother returned home from a boarding highschool, he said he saw a ray tail in the principal's office. The long tail with tiny torn was rolled up and hung on the wall to scare the students. Whoever committed a serious wrongdoing like theft, skipping school or fighting would be whipped with it and it left scars. Grandpa was so terrified of it. Some schools used only canes to punish students who committed serious wrongdoings.</p>	<p>1. ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการจัดแต่งทางภาษาของ Delisle มาปรับใช้กับส่วนที่ขีดเส้นใต้ ในตอนแรกแปลเป็น ..., who had been staying at a boarding high school, returned home and.. ก็สามารถเรียบเรียงใหม่ให้เป็น returned home from a boarding highschool</p> <p>2. ผู้วิจัยไม่แปล “ที่ตัดจากปลากระเบน” เนื่องจากเป็นสิ่งที่น่าจะเป็นที่เข้าใจได้อยู่แล้วหางกระเบนตัดจากปลากระเบน หากแปลก็ต้องซ้ำคำว่า ray อีกครั้งและจะได้บทแปลที่ไม่เป็นธรรมชาติ</p> <p>3. “เล็ก ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย tiny จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสมเพราะสื่อได้ทั้งความหมายหลัก (small) และการเน้นความหมาย (very)</p> <p>4. “จริง ๆ” เป็นการเน้นความหมาย จึงขยาย terrified of ด้วย utterly</p>
<p>คุณตาไม่เคยโดนเขี่ยนมากถึงขนาดหนัก เพราะไม่ใช่เด็กแก่นแก้ว เห็นเด็กอื่น ๆ¹ ถูกเขี่ยนแล้วก็กลัวตั้งแต่เล็ก ๆ² มาแล้ว แม่ครัวของคุณตาบอกว่า “ไม้ขัดหม้อ³ ข้างนี้ดีเหมาะมือที่สุด ขนาดกว้างยาวกำลังดี ขัดเกลากลี้ยงแล้วด้วย ไม่มีเสี้ยนให้เป็น</p>	<p>Grandpa had never been seriously whipped as he wasn't a naughty kid. He saw other kids being whipped so he was scared of being punished since he was very young. His cook teased that she would hit him with a stick called <i>maikhatmo</i> which was used to lock the lid of a stainless pot through its ears. She</p>	<p>1. “อื่น ๆ” สื่อถึงความเป็นพหูพจน์และความไม่เจาะจง other จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p> <p>2. “เล็ก ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย จึงขยาย young ด้วย very</p> <p>3. ผู้วิจัยแก้ปัญหาในการแปลคำว่า “ไม้ขัดหม้อ” ด้วยการเปลี่ยนลำดับประโยคเพื่อให้มีโอกาสในการอธิบายถึงไม้ประเภทนี้ก่อน แล้วจึง</p>

<p>อันตรายทั้งอยู่ใกล้มือหีบฉวยได้ง่ายดี”⁴ คุณตาจึงถูกแม่ครัวยกไม้ขัดหม้อข้าวชู่เอาบ่อย ๆ⁵ เวลาคุณตาเข้าไปล้างหาอะไร ๆ⁶ ที่แม่ครัวหวงไว้ใส่สำหรับกิน</p>	<p>said, “This stick would do just fine. It has the right size and no sharp edges. It won’t leave any dangerous splinters and I can use it whenever I want⁴.” She very often⁵ held it up to scare him when he sneaked around the kitchen to eat foods⁶ she had prepared.</p>	<p>แปลคำนี้ด้วยสรรพนามในลำดับต่อมา เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการแปลให้ตรงกับผู้แต่งคือการให้ความบันเทิงและความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย จึงต้องรักษาข้อเท็จจริงนี้ไว้ และเมื่อเป็นสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทางก็แปลด้วยคำยืม (maikhatmo) + คำแยกประเภทอย่างกว้าง ๆ (stick) + คำบอกลักษณะ (to lock the lids of a stainless pot through its ears)</p> <p>4. “ใกล้มือหีบฉวยได้ง่ายดี” ในที่นี้หมายถึงสามารถนำมาใช้เมื่อไหร่ก็ได้ ซึ่งตรงกับวลี at one’s disposal หรือ readily available to (someone) แต่เนื่องจากว่าเป็นคำพูดของคนใช้ จึงควรปรับให้เป็นภาษาง่าย ๆ ให้ตรงกับตัวละครที่อาจไม่มีการศึกษาสูง จึงแปลเป็น use... whenever I want</p> <p>5. “บ่อย ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้นความหมาย จึงขยาย often ด้วย very</p> <p>6. “อะไร ๆ” ไม่ควรแปลอย่างตรงตัวว่า things เนื่องจากบริบทได้บ่งบอกแล้วว่าเป็นอาหาร</p>
<p>คุณปู่ของคุณตาเล่าว่า แม่เจ้านายที่ทำผิด เมื่อยังเป็นเด็กก็ต้องถูกเขียนตี ถ้าบางองค์ทำผิดมากถูกสั่งลงอาญาให้เขียน หมายถึง “เขียนด้วยไม้เรียวพันด้วยผ้าขาว” ก็เพื่อกันแตกเป็นอันตรายเอาพอแค่เจ็บ ๆ¹ ให้หลายจำ</p>	<p>Grandpa’s grandpa told him that even a member of royal family was whipped when they misbehaved. When they did something seriously wrong and they would be subject to whipping with a cane wrapped in white cloth to prevent splinters. This caused only small pain as</p>	<p>1. “เจ็บ ๆ” ให้ความหมายเบาลง ประกอบกับนำหน้าด้วย “พอแค่” ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ทั้ง only และ small ขยาย pain เพื่อให้ได้วรรคตใกล้เคียงกับต้นฉบับ</p>

<p>เท่านั้น และมักจะให้มหาดเล็ก เจียน</p>	<p>the point was to discourage misbehaviours in the future and a royal page would usually be the one who did the whipping.</p>	
<p>คุณตาเล่าว่า เมื่อพี่ชายจะถูกตี คุณตาได้รับคำสั่งให้ไปหาไม้มา ให้ คุณตาสงสารพี่ชายจึงทำเป็น หาไม้ไม่ได้ หามาได้อันนิดเดียวจับ ก็ไม่ถนัด ถูกไล่ให้ไปหาไม้ใหม่ ก็ไปเอาไม้อันเบ้อเริ่มมาให้จับก็ ไม่ได้ คุณแม่จึงออกไปหาเอา เองแล้วเลยตีเสียทั้งคู่โทษฐาน ช่วยเหลือพี่ชายไม่ให้ถูกตี</p>	<p>Grandpa said when his brother was about to be whipped, <u>their mother</u>¹ ordered him to find a stick. He cared for his older brother so pretended not to be able to find one and produced only a small stick that wouldn't fit in her hand. He got told to find another and came back with a huge stick that wouldn't fit again. <u>Their mother</u>¹ had to find a stick by herself and ended up whipping both boys. Grandpa was punished for trying to help his brother.</p>	<p>1. จะเห็นได้ว่าในต้นฉบับ ไม่ได้บอก อย่างชัดเจนว่าใครเป็นคนสั่งให้คุณ ตาไปหาไม้ เนื่องจากผู้แต่งมีลีลาการ เขียนแบบเป็นกันเองและละประธาน บ่อยครั้ง ผู้วิจัยจึงต้องสำรวจบท แวดล้อมให้ถี่ก่อนการแปล โดยอาศัย บริบทในการทำความกระจ่างกับสิ่ง ที่คลุมเครืออยู่ เมื่อได้รับความ กระจ่างแล้วก็ต้องนำไปปรับแก้ใน บทแปลครั้งแรก เพื่อให้ผู้รับสารของ บทแปลสามารถติดตามเรื่องราวได้ อย่างไม่สับสน</p>
<p>ส่วนคุณยายนั้นก็ไม่ใช่เด็กแก่น แก้วอะไร เพียงแต่คือจึงถูกตีไม่ มากนัก โดยมากถูกหยิกเสียด มากกว่า ต้นมะยมเป็นต้นไม้ ประจำบ้าน ลูกมีไว้กิน ใบมีไว้ พรมน้ำมนต์¹ ให้เป็นสิริมงคล ก้านไว้ใช้เป็นไม้เรียวตีเด็กที่ ดื้อ ๆ² และชุกชน ก้านมะยมนี้ตี แล้วเจ็บ ๆ คัน ๆ³ ดินัก เด็กเล็กก็ สองสามก้าน โตขึ้นก็ต้องเพิ่มให้ มากขึ้นหน่อย เด็กเล็ก ๆ⁴ จึงกลัว ก้านมะยมกันนัก คุณยายก็กลัว ไม่หยอก เพราะถูกตีแล้ว เจ็บ ๆ</p>	<p>Grandma wasn't a naughty child but she could be stubborn. She was barely whipped when she was a child. Mostly she got pinched. <i>Mayom</i>, or Thai gooseberry, was a <u>tree of choice</u>¹ in every house <u>for its versatility</u>¹. People ate its fruits and used its leaves to sprinkle holy water for auspiciousness. Its branch was used to cane naughty and <u>very disobedient</u> children. <i>Mayom</i> sticks caused <u>quite a painful and itchy</u> sensation. 2-3 <i>mayom</i> sticks would be enough for punishing young children but</p>	<p>1. “ต้นไม้ประจำบ้าน” ไม่ได้ หมายความว่า tree of the house ต้อง วิเคราะห์ความหมายในระดับวาท กรรมจากบริบทรอบข้าง ผู้วิจัยเลือก แปลเป็น tree of choice เพราะแสดง ถึงสิ่งที่เป็นที่นิยมโดยทั่วไป ปลูกกัน ทุกบ้าน ดังที่ผู้แต่งได้บรรยายถึง สรรพคุณต่าง ๆ ของต้นมะยมเอาไว้ 2. “ดื้อ ๆ” เป็นการซ้ำเพื่อเน้น ความหมายจึงขยาย disobedient ด้วย very 3. “เจ็บ ๆ คัน ๆ” เป็นการซ้ำที่ทำให้ ความหมายเบาลงจึงขยาย painful และ itchy ด้วย quite</p>

<p>กัน ๆ จริง ๆ⁵ แต่ไม่มีบาดแผลหรือชอกช้ำ</p>	<p>older ones needed more. The <u>young children</u>⁴ were so scared of <i>mayom</i> sticks. Grandma wasn't fond of <i>mayom</i> stick either. It caused <u>slightly painful and itchy</u>⁵ sensation but it wouldn't leave scar or bruises.</p>	<p>4. “เล็ก ๆ” ในที่นี้เป็นการแสดงรูปพหูพจน์ สื่อถึงความเป็นพวกเดียวกันของเด็กกลุ่มหนึ่ง</p> <p>5. “เจ็บ ๆ คัน ๆ” เป็นการซ้ำที่ทำให้ความหมายเบาลงจึงขยาย painful และ itchy ด้วย slightly</p>
<p>คุณยายเล่าว่า เวลาทำผิด คนทำผิดจะต้องไปหาไม้ก้านมะยมมาส่งให้ คุณยายหามาให้อันสั้นนิดเดียวและก้านเดียว ผู้ใหญ่บอกไม่พอก็ต้องหามาเพิ่มจนกว่าจะพอจึงจะดี ถ้าผู้ใหญ่ไปหาเองก็เลือกอันที่เหมาะสม ๆ¹ มือที่สุด ที่จะฟาดลงไปไม่ให้หักหรือขาดไปเสีย เด็กบางคนถูกตีแล้ววิ่งหนี ยิ่งถูกตีมากขึ้น ถ้าตีแล้วไม่หนีจึงจะดีน้อยหน่อย แต่คุณยายถูกตีแล้วร้องไห้ทุกที เพราะไม่ใช่เด็กใจแข็ง ต้องนั่งนิ่ง ๆ² ให้ดีดี ๆ³</p>	<p>Grandma said when someone did something wrong they would be told to find a <i>mayom</i> stick and give it to an adult who would whip them with it. This would usually be their parents. Grandma found one short stick but got told that it wasn't enough and to find more. When the adults picked the stick themselves, they would choose ones that <u>fit right</u>¹ in their hands and wouldn't break when it struck. Some children tried to run away when they were about to be punished. That would only incur them more hits. If they didn't run, they would be punished less. Grandma cried every time she was hit because she wasn't a tough child. It was better for children to sit <u>very still</u>² and be punished <u>without resistance</u>³ when they misbehaved.</p>	<p>1. “เหมาะ ๆ” เป็นการซ้ำคำเพื่อให้ความหมายหนักขึ้น จึงขยาย fit ด้วย right</p> <p>2. “นั่ง ๆ” เป็นการซ้ำคำเพื่อให้ความหมายหนักขึ้นจึงขยาย still ด้วย very</p> <p>3. “ดี ๆ” ในบริบทนี้ เป็นคำซ้ำที่เกิดความหมายใหม่และต้องอยู่ในรูปคำซ้ำเท่านั้นจึงจะมีความหมายนี้ ในที่นี้หมายถึงโดยดี หรือไม่ขัดขืน การแก้ปัญหาการแปลคำซ้ำชนิดนี้นั้นมีวิธีการเดียวคือหาคำคู่เทียบและแปลโดยไม่ยึดติดกับรูปแบบภาษาต้นทาง จึงแปลเป็น “without resistance”</p>
<p>ครูก็มักใช้ไม้บรรทัดไกล่ ๆ¹ มือนั่นเองตีนักเรียนที่คือชน ไม่ทำการบ้าน หรือพูดมากในห้อง แต่ครูบางคนก็มีแขนงไม้ไผ่เสียบ</p>	<p>Teachers used rulers that were <u>at hand</u>¹ to hit bad students who didn't do homework or talk too much in classroom. Some teachers hung bamboo sticks on the wall</p>	<p>1. “ไกล่ ๆ” ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงไม้บรรทัดที่อยู่ไกล่มือมากที่สุด แต่หมายถึง ไม้บรรทัดที่หยิบฉวยนำมาใช้ได้ง่าย ส่วนวน at hand จึงเป็นคำคู่เทียบที่เหมาะสม</p>

<p>ข้างฝาไว้ให้นักเรียน คุณตาเล่าว่า คุณอาคนเล็กชอบไปโรงเรียน สาย จึงถูกครูตีทุกวันด้วยไม้บรรทัด ครูขู่ว่าถ้ามาสายอีกคราวนี้จะตีด้วยไม้เรียวที่ข้างฝา แม่ของคุณอาสงสารลูกชายมาก จึงทำหมอนเย็บเป็นพิเศษใส่ในกางเกงให้ไปโรงเรียน คุณอาถูกตีแล้วยังทำหัวเราะแถมยังส่งก้นให้ตี ครูสงสัยจึงคลำจับดูได้ว่าใส่หมอน จึงเปลี่ยนมาตีที่น่องแทน หมอนนั้นเลขคุ้มครองไม่ได้ แล้วครูก็เปลี่ยนมาตีน่องนักเรียนแทน เพราะกลัวนักเรียนจะใส่หมอนมา²</p>	<p>to scare their students. Grandpa said the youngest uncle was late for school often so a teacher hit him with a ruler every day. The teacher warned if he was late again he would be hit with the bamboo stick. His mother was very concerned for him so she sewn a special cushion to put in his pants. When he was hit in the bottom, he laughed and cockily presented his buttock to the teacher. The teacher became suspicious and felt his pant and realised there was a cushion inside so decided to hit him on the calves instead. The cushion couldn't protect him. From then on, the teacher punished the students by hitting their calves <u>for fear of copycats.</u></p>	<p>2. การวิเคราะห์ความหมายระดับวาทกรรมช่วยในการปรับบทแปล “กลัวนักเรียนจะใส่หมอนมา” สิ่งที่ครูเกรงว่าจะเกิดขึ้นคือการที่นักเรียนคนอื่น ๆ ทำตามอย่างคุณอาคนเล็ก หากแปลว่า “..for fear of students stuffing their pants with cushions” ก็จะเป็นบทแปลที่ไม่สละสลวยนักถึงแม้ว่าจะตรงกับรูปแบบภาษาของต้นฉบับ ผู้วิจัยเลือกแปลเป็น copycats เพื่อให้ได้บทแปลที่กระชับและยังตรงกับความหมายในต้นฉบับอีกด้วย</p>
---	--	--

บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา

วรรณกรรมเยาวชนเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 เป็นงานที่เปี่ยมไปด้วยความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทยในอดีตและมีลีลาในการเล่าเรื่องอย่างไม่เป็นทางการ อ่านได้อย่างเพลิดเพลินและได้รับความรู้และเป็นต้นฉบับที่มีตัวอย่างปัญหาการแปลคำซ้ำและการแปลสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทางอยู่อย่างมากมาย

ผู้วิจัยพบว่าการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับคำซ้ำและแนวทางการแปลคำซ้ำ ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดกลวิธีในการแก้ปัญหาการแปลได้เป็นอย่างดี แต่ก็พบกับข้อสังเกตและข้อยกเว้นบางประการเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการแปลคำซ้ำในภาษาไทยด้วยคำซ้ำในภาษาอังกฤษนั้นเป็นไปได้เลยจากตัวอย่างในต้นฉบับจริงอยู่ที่คำซ้ำอย่างคำว่า “เล็ก ๆ” ในต้นฉบับอาจมีความหมายเหมือนกับคำว่า itsy-bitsy ที่เป็นว่าเล็กมาก แต่เนื่องจากคำนี้ผูกติดกับวัฒนธรรมหนึ่งใดวัฒนธรรมหนึ่ง และทำให้ผู้รับสารในปัจจุบันนึกถึงเพลง Itsy-bits Spider ที่มีต้นกำเนิดในช่วงยุค 1910 หรือคำว่า “ง่าย ๆ” ก็มีความหมายเทียบเคียงกับคำว่า easy-peasy แต่เนื่องจากว่ามีที่มาจากโฆษณาขายล้างจานในประเทศอังกฤษ (Wilson, 2012 : online) ในช่วงปลายยุค 1950 ที่มีสโลแกนว่า Easy Peasy Lemon Squezy จึงไม่เหมาะสมกับการนำมาใช้แปลต้นฉบับที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในอดีต หากต้นฉบับมีเนื้อหาที่เป็นสากลและมีความร่วมสมัยกว่านี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นไปได้ แต่ก็ควรกระทำด้วยความระมัดระวัง

โดยรวมแล้วผู้วิจัยพบว่าวิธีการแปลไม่ยวมกนั้นขึ้นอยู่กับประเภทของคำที่ถูกกำกับอยู่ เมื่อไม่ยวมกตามหลังคำบางประเภทมีผลต่อความหมายของชนิดคำนั้น ๆ อย่างตายตัว จึงมีวิธีการแปลที่มีแบบแผนเช่นกัน ในขณะที่เมื่อไม่ยวมกตามหลังคำบางประเภทอย่างคำวิเศษณ์มีผลต่อความหมายได้มากกว่าหนึ่งแบบจึงไม่มีวิธีการแปลที่ตายตัว ผู้วิจัยคาดว่าหากมีกลุ่มตัวอย่างมากกว่านี้อาจพบการจับคู่ไม่ยวมกกับชนิดของคำและผลต่อความหมายในลักษณะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ศึกษาไปแล้ว

อย่างไรก็ตาม ในการแปลไม่ยวมกนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าผู้แปลต้องหาสมดุลระหว่างการเก็บอิทธิพลต่อความหมายของไม่ยวมกเพื่อให้ได้อรรถรสใกล้เคียงกับต้นฉบับ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงว่าจะเรียบเรียงบทแปลให้กระชับ เป็นธรรมชาติในภาษาแปลและไม่รุงรังจนเกินไปได้อย่างไร หรือไม่ยึดติดกับไม่ยวมกที่เป็นรูปแบบทางภาษาจนเกินไปนั่นเอง และเมื่ออยู่ในระหว่างขั้นตอนการขัดเกลาบทแปลแล้วอาจจะหรือทดแทนคำที่แปลจากคำซ้ำนั้นได้หากไม่ได้กระทบต่อเนื้อหาของต้นฉบับ

ผู้วิจัยสามารถนำความรู้ที่ได้จากการทบทวนทฤษฎีการแปล การวิเคราะห์ด้วบทต้นฉบับ และการศึกษาแนวทางการแปลสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทาง มาทำความเข้าใจด้วบทต้นฉบับอย่างละเอียดลึกซึ้ง กำหนดวัตถุประสงค์ของบทแปล และกำหนดแนวทางการแปลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ของบทแปลนี้ให้เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยและความบันเทิง เนื่องจากว่าเนื้อหาของวรรณกรรมเยาวชนเล่มนี้เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยในอดีต ผู้วิจัยจึงต้องอาศัยความรู้รอบตัวและการค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้

สามารถถ่ายทอดเนื้อหาของต้นฉบับออกมาได้อย่างครบถ้วนด้วย และเลือกสอดแทรกคำอธิบายสั้น ๆ เพื่อให้ผู้อ่านในวัฒนธรรมปลายทางเข้าใจได้ ตัวอย่างเช่น การร้อยหรือยูดสตางค์เป็นวงแหวนแล้วแขวนเอาไว้ที่เอว ผู้แต่งไม่ได้อธิบายลักษณะของเหรียญสตางค์ในสมัยก่อนที่มีรูอยู่ตรงกลาง ไม่ว่าผู้แต่งอาจจะไว้เนื่องจากคาดว่าผู้อ่านอาจจะทราบอยู่แล้ว หรือเป็นวิธีการให้ผู้อ่านเกิดความสงสัยแล้วไปค้นคว้าต่อเพิ่มเติมก็ตามที แต่เมื่อถ่ายทอดเป็นบทแปลแล้วผู้วิจัยเลือกที่จะแทรกข้อมูลสั้น ๆ ลงไปเพื่อให้ไม่เกิดความสับสนและช่วยให้ติดตามเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเลือกแปลคำที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทาง โดยการถ่ายเสียงคำยืมด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษบวกกับคำอธิบาย

อย่างไรก็ตามมีบางกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถหาวิธีแก้ไขได้อย่างน่าพอใจ เช่น คำว่า “เพลงจ้ำจี้ต่าง ๆ” ที่หมายถึงเพลงที่เด็ก ๆ ร้องระหว่างเล่นจ้ำจี้ การเล่นจ้ำจี้ผู้เล่นทุกคนต้องนั่งล้อมวงและเอามือมาวางบนพื้นและกางนิ้ว ทุกคนร่วมร้องเพลงและมีผู้เล่นคนหนึ่งขึ้นไปตามนิ้วขณะที่ยังร้องเพลงไป เมื่อเพลงหยุดอยู่ที่นิ้วไหนผู้เล่นคนนั้นก็ต้องพับนิ้ว ผู้เล่นคนใดพับนิ้วหมดก่อนเป็นผู้แพ้ หรือบางทีเมื่อเพลงหยุดที่มือใครคนนั้นก็ชักมือออก ใครเอามือออกจากวงทั้งสองข้างก่อนก็เป็นผู้แพ้ ผู้วิจัยไม่สามารถสรุปการเล่นแบบไทยนี้เป็นข้อความสั้น ๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจได้ หากจะถ่ายเสียงเป็น songs sung during a game called *jam-ji* ก็อาจทำให้ผู้รับสารเกิดความสงสัยว่าการละเล่นนี้เป็นอย่างไร และหากอธิบายว่าจ้ำจี้เล่นอย่างไรก็จะเบนความสนใจจากเนื้อหาไป อีกทั้งคำว่า “เพลงจ้ำจี้ต่าง ๆ” ก็ปรากฏเพียงครั้งเดียวในลักษณะที่ถูกกล่าวถึงเป็นหนึ่งตัวอย่าง และตามมาด้วยตัวอย่างอื่น ๆ ติดต่อกัน ผู้วิจัยคิดว่าการเติมคำอธิบายที่ยาวเหยียดนั้นไม่เหมาะสมในบริบทนี้ จึงเลือกแปลอย่างกว้าง ๆ ว่า different songs they sang during plays แทน เพื่อให้การติดตามเนื้อหาไม่ติดขัด

ผู้วิจัยหวังว่าข้อมูลและความรู้ในสารนิพนธ์เล่มนี้จะเป็นแนวทางและประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในด้านการแปลคำซ้ำที่มีไม่ยากกำกับ และเป็นพื้นฐานในการต่อยอดไปสู่การแปลคำซ้ำในรูปแบบอื่น ๆ เพราะไม่ยากยังมีการใช้แพร่หลายในปัจจุบัน และยังมีวิวัฒนาการในการซ้ำคำแบบใหม่ ๆ อย่างเช่นการซ้ำคำโดยคำแรกเปลี่ยนเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรี (ดีดี) หรือการซ้ำคำยืมจากภาษาอังกฤษ (แมน ๆ, แฟร์ ๆ)

ยังมีประเด็นปัญหาการแปลระดับรอง ๆ ลงมาในต้นฉบับอีก อย่างเช่นการแปลคำเรียกญาติ ที่ระบบ kinship ในวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมตะวันตกมีการจำแนกและให้ความสำคัญแตกต่างกันไป อย่างเช่นการแยกความอาวุโสระหว่าง sibling ในระบบไทย การแยกเพศและความอาวุโสของพี่น้องของพ่อและแม่ (ลุงป้าน้าอา) รวมไปถึงการแยกเชื้อสายในระดับพ่อแม่ของพ่อแม่ (ปู่ย่าตายาย) แต่ในทางกลับกันระบบตะวันตกแบ่งแยกคำว่าหลานออกเป็นสามแบบ niece, nephew และ grandchild (ลูกของลูก) เป็นต้น

ในต้นฉบับบางครั้งไม่ได้ระบุถึงเพศของตัวละครอย่างชัดเจน และไม่ได้ให้บริบทมาอย่างเพียงพอที่จะตัดสินใจได้อย่างแน่นอน หรือการใช้คำว่า “ผู้ใหญ่” โดยไม่ระบุว่ามีความสัมพันธ์กับตัวละครอื่น ๆ อย่างไร นอกจากนี้ลีลาการเขียนแบบเรื่องเล่าและใช้ภาษาเป็นกันเอง ก็ยังทำให้เกิดปัญหาการแปลอย่าง การละประธาน

การเขียนวลีสั้น ๆ ติดกัน ผู้วิจัยจึงหวังว่าจะมีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อหาประเด็นปัญหาการแปลอื่น ๆ ที่พบในวรรณกรรมเขาวงกตเรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1 นี้ และอีกสามเล่มที่คุณพิพัทธ์วางใจแต่งไว้ในชุดเดียวกันต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เขมฤทัย บุญวรรณ. ข้อสังเกตวิธีการซ้ำคำโดยใช้ไม้ยมก (๗) ในอดีต,

วารสารภาษาไทยและวัฒนธรรม 93 (ช.ค. 2550 - พ.ค. 2551) : 83-94.

จิระพรรษ์ บุญเกียรติ. บทบาทของภาษาในกระบวนการแปล.

วารสารสมาคมครุภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย, 15 (58-59) : 125-128.

จิระพรรษ์ บุญเกียรติ และคณะ (แปล). ศาสตร์การแปล : รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ.

กรุงเทพมหานคร : โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

ชุนท์อุไร ยุทธิวัจน์. การศึกษาเทคนิคการแปลด้วยการใช้คำซ้ำในงานแปลวรรณกรรมสำหรับเด็ก :

กรณีศึกษางานแปลชุดบ้านเล็ก ของลอรา อิงกัลลส์ วัลด์เดอร์ โดย "สุคนธรส". วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต, สาขาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543

ณัฐวรรณ ชังใจ. พัฒนาการของการซ้ำที่ใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๗) ในภาษาไทย,

วารสารรามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์ (ก.ค. - ธ.ค. 2556) : 125-144.

ดวงมน จิตรจำนงค์และอาภาพรรณ วรรณโชติ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย. ปัตตานี: เทมการพิมพ์, 2529.

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ ณ อรุณา. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์ศิลปาบรรณาคาร, 2560.

ทองทิพย์ พูลลาภ. หลักการแปล. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2555.

นววรรณ พันธุมเมธา. หนังสืออุเทศภาษาไทย: ภาษาไทย นำศึกษาหาคำตอบ. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552.

บรรจบ พันธุมเมธา. ลักษณะภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

ปัทมา อัดนโธ. ไม้ยมกกับการแปล, วารสารอักษรศาสตร์ ปีที่ 30 (ก.ค. - ธ.ค. 2544) : 42-61.

พรทิพย์ เจริญนิภา และอำนาจ ปักษาสุข. การนำคำภาษาอังกฤษมาสร้างเป็นคำซ้อนและคำซ้ำในภาษาไทย,

วารสารวรรณวิทัศน์ ปีที่ 16 (พ.ย. 2559) : 192-205.

ยิ่งยศ จิตจักร. การวิเคราะห์ใช้คำซ้ำในการแปลวรรณกรรมสำหรับเด็ก : กรณีศึกษางานแปลชุดแฮร์รี่ พอตเตอร์

ของเจ.เค. โรว์ลิ่ง โดย สุมาลี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

มหาวิทยาลัยบูรพา, 2546.

ราชบัณฑิตยสถาน. หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่นๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค

หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน, 2548.

- รศลิน ดิษฐบรรจง. หลักการอ่านการเขียนคำไทย. กรุงเทพมหานคร : สิริวิद्याสาส์น, 2555.
- วนิดา คุ่มอนวงษ์ และคณะ. วรรณกรรม 50 เรื่องที่ต้องอ่านก่อนโต. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2013.
- วรรณภา แสงอร่ามเรือง. ทฤษฎีและหลักการแปล. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- วัลยา ช่างขวัญยืนและคณะ. บรรทัดฐานภาษาไทยเล่ม 2 : คำ การสร้างคำ และการยืมคำ. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย, 2549.
- วัลยา วิวัฒน์สร. การแปลวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- สัจฉริวี สายบัว. หลักการแปล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2536.
- สิทธา พินิจภูวดล. คู่มือนักแปลอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: แปลนพรีนติ้ง, 2542.
- สุจิตรา บรมมินเหนทร์. คำซ้ำในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
- สุนันท์ อัญชลีสกุล. ระบบคำภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- สุปราณี สมพงษ์. ลักษณะคำซ้ำในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย แผนกวิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. การแปลขั้นสูง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล. วารสารรามคำแหง (ก.ค. – ก.ย. 2545) : 68-82.
- อรพิมพ์ พงศ์ประยูร. หลักภาษาไทย รายวิชา ท. 071 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.
- อนุমানราชชน, พระยา. นิรุกติศาสตร์ ภาค 2. พระนคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2499.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

ภาษาอังกฤษ

Baker, M. In Other Words: A coursebook on translation. London: Routledge, 2011.

Catford, J. C. A Linguistic Theory of Translation, An Essay in Applied Linguistics.
Oxford: Oxford University Press, 1965.

Delisle, J. Translation: An Interpretive Approach, translated by Logan P. and Cheery M.
Ottawa: University of Ottawa Press, 1988.

Karjo, C. H., Winiharti M. and Muhartoyo. The Translation of Indonesian Reduplication
into English. k@ta Vol 15 No 2 (2013) : 67-75

Larson, M. L. Meaning-based Translation: A Guide to Cross-Language equivalence.
Lanham, MD: University Press of America, 1984.

Mattiolo, E. Extra-grammatical Morphology in English : Abbreviations, Blends, Reduplicatives
and Related Phenomena. Berlin: Walter de Gruyter, 2013.

Nacsakul, Kanchana. A Study of Cognate Words in Thai and Kambodian.
Unpublished Master's Thesis, University of London, London, 1962.

Noss, R. B. Thai Reference Grammar. Washington D.C.: U.S. Government Printing Office, 1954.

Pobočiková, P. Changes in a Source Text during Repeated Translation. Master's Thesis
Faculty of Arts, Masaryk University, 2012.

Tomlinson, C. M. and Lynch-Brown C. Essentials of Children's Literature. Boston:
Allyn and Bacon, 1996.

Wales, M. T. B. Reduplicative Construction in Spanish and English: Pedagogical
Grammar Approach. Department of Education, University of La Rioja, 2016.

Wilson, M. (August 22, 2012). A New Addition to Police Lingo: 'Easy, Peasy, Lemon Squeezy'.

The New York Times. Retrieved June 13, 2018, from <https://cityroom.blogs.nytimes.com/2012/08/22/a-new-addition-to-police-lingo-easy-peasy-lemon-squeezy/>

พจนานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2556.

Concise Oxford English Dictionary. 11th edition. Oxford : Oxford University Press, 2006.

Oxford Living Dictionaries. [Online]. Available: <https://en.oxforddictionaries.com>.

ประวัติผู้วิจัย

นายพรชัย เสริมมงคลผล เกิดเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจาก โรงเรียนเปรมฤดีศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมจาก โรงเรียนอัสสัมชัญ ในปีพ.ศ. 2544 ได้ศึกษาต่อที่คณะอักษรศาสตร์ เอกภูมิศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อสำเร็จการศึกษาได้ทำงานเขียนและงานข่าวในแวดวงสื่อสิ่งพิมพ์มาตลอด จนได้มีผลงานเขียนหนังสือภาษาอังกฤษแนวสารคดีสองเรื่องด้วยกันคือ Ladyboys: The Secret World of Thailand's Third Gender และ A Secret History of the Bangkok Hilton ที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Maverick House จากประเทศไอร์แลนด์ และได้รับรางวัล Excellence Award (รองชนะเลิศ) ในหมวด Best book / Best writer on Asian Socio-Economic or Media scene ในงาน Asian Publishing Awards ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 8 ก.ค. พ.ศ. 2554

ปัจจุบันเป็นบรรณาธิการนิตยสาร Guru เป็นนิตยสารแจกฟรีภาษาอังกฤษรายสัปดาห์แนวไลฟ์สไตล์ และบันเทิงในเครือบางกอกโพสต์